

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ -
ПЛОВДИВ

УТВЪРДИЛ:
ИВАЙЛО ЙОТКОВ
Директор на РИОСВ - Пловдив

РЕГИОНАЛЕН ДОКЛАД
ЗА СЪСТОЯНИЕТО
НА ОКОЛНАТА СРЕДА
ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Пловдив, 2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Въведение

II. Анализи по компоненти на околната среда

II.1. Атмосферен въздух

II.2. Води

II.3. Земи и почви

II.4. Защитени територии и биоразнообразие

III. Анализи по фактори на въздействие

III.1. Отпадъци

III.2. Шум

III.3. Радиационен контрол

III.4. Химикали и управление на риска от големи аварии

IV. Превантивна дейност и контрол

V. Проекти/обекти с екологично предназначение

VI. Заключение

VII. Приложения

СПИСЪК НА НАЙ-ЧЕСТО ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АП	-Алармен праг;
ГКМ	-Градска канализационна мрежа
ГПСОВ	-Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ДОВОС	-Доклад за оценка на въздействието върху околната среда
ДТБО	-Депо за твърди битови отпадъци
ЕЕС	-Експертен екологичен съвет
ЕС	-Европейски съюз
ЕМП	-Електромагнитни полета
ЗАНН	-Закон за административните нарушения и наказания
ЗВ	-Закон за водите
ЗЗТ	-Закон за защитените територии
ЗЛР	-Закон за лечебните растения
ЗУО	-Закон за управление на отпадъците
ЗООС	-Закон за опазване на околната среда
ЗЧАВ	-Закон за чистотата на атмосферния въздух
ИАОС	-Изпълнителна агенция по околна среда
ИН	- Инвестиционно намерение
ИСПА	-Инструмент за структурни политики по присъединяването
КАВ	-Качество на атмосферния въздух
КЕИ	-Каптиран естествен извор
КПКЗ	-Комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването
КЦН	-Краткосрочна целева норма за опазване на човешкото здраве
МВТ	-Мега вата
МЗ	-Министерство на здравеопазването
МЗГ	-Министерство на земеделието и горите
МОСВ	-Министерство на околната среда и водите
МПС	-Моторно превозно средство
МФ	-Министерство на финансите
НСМОС	-Национална система за мониторинг на околната среда
НИМХ	-Национален институт по метеорология и хидрология
НП	-Наказателно постановление
НПО	-Неправителствена организация
ОВОС	-Оценка на въздействието върху околната среда
ОДЗГ	-Областна дирекция по земеделие и гори
ОС	-Общински съвет
ОФООС	-Общински фонд за опазване на околната среда
ПВ	-Подземни води
ПДЕ	-Пределно допустими емисии
ПДК	-Пределно допустима концентрация
ПДК м.е.	-Пределно допустима концентрация максимално еднократна концентрация за специфичните атмосферни замърсители
ПДК ср.год.	-Пределно допустима концентрация – средно годишна
ПДК ср.дн.	-Пределно допустима концентрация – средно денонощна концентрация за специфичните атмосферни замърсители
ПДН	-Пределно допустима норма

ПИН	-Праг за информиране на населението;
ПКЦ	-Парово котелна централа
ПМС	-Постановление на Министерския съвет
ППН	-Праг за предупреждаване на населението;
ППП	-Предварителни проектни проучвания
ПС за СЧН	-Прагова стойност за средночасова норма за опазване на човешкото здраве за основните атмосферни замърсители
ПС за СДН	-Прагова стойност за средноденонощна норма за опазване на човешкото здраве за основните атмосферни замърсители
ПС	-Помпена станция
ПС ПБВ	-Помпена станция за питейно-битово водоснабдяване
ПСОВ	-Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПСПВ	-Пречиствателна станция – питейно водоснабдяване
ПСПОВ	-Пречиствателна станция за производствени отпадъчни води
ПУДООС	-Предприятие за управление на дейностите за опазване на околната среда
РЕЕС	-Регионален експертен екологичен съвет
РДП	-Районен диспечерски пункт
РЗИ	-Регионална здравна инспекция
РИОСВ	-Регионална инспекция по околната среда и водите
РОУ	-Райони за оценка и управление
РС	-Районен съд
САПАРД	-Специална програма за развитие на земеделски и селски райони
СГН	-Средногодишна норма плюс допустимо отклонение, с което нормата може да бъде превишавана при нормативно определеното
СДН	-Средно денонощна норма за опазване на човешкото здраве
СДН+ДО	-Средно денонощна норма+допустимо отклонение за годината
СПККАВ	-Стационарен пункт за контрол качеството на въздуха
СПИ	-Собствени периодични измервания
СНИ	-Собствени непрекъснати измервания
СЧН	-Средно часова норма за опазване на човешкото здраве
СЧН+ДО	-Средно часова норма+допустимо отклонение за годината
СОЗ	-Санитарно – охранителна зона
ТБО	-Твърди битови отпадъци
ТЕЦ	-Топлоелектрическа централа
ФПЧ10	-Фини прахови частици до 10 микрона
ФПЧ2.5	-Фини прахови частици до 2.5 микрона
ЦДП	-Централен диспечерски пункт
ЦН	-Целева норма

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият доклад е опит да се събере на едно място възможно най-пълна и всеобхватна информация за околната среда в района, контролиран от РИОСВ – Пловдив.

Годишният доклад е изготвен съгласно изискванията на чл. 4 и чл. 22, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и водите (ЗООС). Използвани са данни, резултати от проверки, анализи, изследвания и факти от 2023 година.

Целите на доклада са да информира гражданите, неправителствените организации, местните органи за самоуправление и всички, които проявяват интерес за:

- състоянието на околната среда през 2023 г. в Пловдивска област;
- тенденциите и динамиката на промените в състоянието на компонентите на околната среда и степента на въздействие на факторите, които я замърсяват и увреждат;
- решените и предстоящи за решаване проблеми, както и предприетите за това действия от страна на РИОСВ – Пловдив, насочени към подобряването на качеството на живот чрез възстановяване качеството на атмосферния въздух, на водите, управлението на отпадъците, чрез ефективното използване на природните ресурси и енергията, чрез съхраняване на биологичното разнообразие;
- основните приоритети за РИОСВ - Пловдив, произтичащи от националното и европейското екологично законодателство;
- извършените основни законодателни, административни и инвестиционни мерки в областта на околната среда.

Надяваме се Докладът за състоянието на околната среда и водите в Пловдивска област да бъде полезен в работата на държавните и местните органи на властта, бизнес структурите, неправителствените организации, научните и академичните среди при вземане на решения за подобряване състоянието на околната среда и за устойчивото развитие на териториалните общности чрез интегрирането на политиката по околна среда в регионалните и общински програми.

Ползването на изданието в учебните заведения ще допринесе за формиране на правилно отношение към проблемите на околната среда и развиване на екологичното възпитание. Надяваме се да привлечем вниманието на младите хора с интереси в опазване на природата и нейните ресурси.

РИОСВ – Пловдив е регионален орган на Министерството на околната среда, чиито задачи, компетенции и задължения се определят от Правилника за устройството и дейността на инспекцията.

При провеждане на своята дейност РИОСВ има **регулиращи, информационни и контролни функции**.

При осъществяване на **регулиращите** функции РИОСВ разработва или участва в разработването на документи в областта на опазването на околната среда и устойчивото ползване на природните ресурси и провежда на регионално равнище дейности, свързани с политиката на държавата в тази област.

При осъществяване на **информационните** функции РИОСВ разработва и участва в провеждането на дейности, свързани с: предоставяне на информация на обществеността в областта на околната среда, както и на средствата за масово осведомяване; повишаване на общественото съзнание и култура в сферата на околната среда; поддържане на регистри и бази данни.

Контролните функции на РИОСВ включват осъществяването на превантивен, текущ и последващ контрол, свързан с прилагането на нормативните актове, регламентиращи качеството на компонентите на околната среда и факторите, които ѝ въздействат. Функциите по превантивен контрол върху компонентите на околната среда и факторите, които им въздействат, се осъществяват съобразно законовите и подзаконовите нормативни актове, включително и чрез издаване на решения, регистрационни документи, удостоверения, преценки, разрешителни, писмени становища, съгласуване на планове и проекти. При осъществяване на функциите по текущ и последващ контрол, РИОСВ извършва проверки, наблюдения и възлага извършване на анализи от лабораториите към ИАОС в изпълнение на произтичащите от законовите и подзаконовите нормативни актове задачи. При изпълнение на правомощията си по осъществяване на контрол, длъжностните лица от РИОСВ извършват проверки, съставят актове за установяване на административни нарушения, налагат принудителни административни мерки и съдействат за функционирането на НСМОС.

РИОСВ – Пловдив упражнява своята дейност на територията на Пловдивска област в общините Асеновград, Брезово, Калояново, Карлово, Кричим, Куклен, Марица, Перущица, Пловдив, Първомай, Раковски, Родопи, Садово, Сопот, Стамболийски, Съединение, Хисаря. На територията на екоинспекцията попадат 17 общини и 201 населени места, от които 17 града и 184 села.

Област Пловдив е един от благодетелстваните от природата региони в страната.

Областта е разположена в централната част на Южна България и заема 5972,9 кв. км. площ, което се равнява на 5.4 % от територията на Република България и към 1 януари 2023

година има население **631 516** души (по данни на НСИ). Тенденцията в естествения прираст на населението е трайно низходяща през последните 5 години – коефициентът на естествен прираст е (-7,4). Средната годишна работна заплата за областта нараства плавно и към 01.01.2023 г. е **17 931** лева (за сравнение – 15 937 лв. година по-рано). Коефициентът на безработица към същата дата е нисък - 2,6%.

Характер на региона

На север Пловдивска област граничи с област Ловеч, на изток граница е област Стара Загора, на югоизток са разположени област Хасково и област Кърджали, на юг граничи с област Смолян, на запад граничи с област Пазарджик, на северозапад има обща граница с област София.

Област Пловдив има удобно транспортно-географско разположение, разполага с висок природен, икономически и човешки потенциал, благоприятен биоклиматичен ресурс, защитени територии, високопродуктивни обработваеми земи, термоминерални води, изключително богато културно наследство.

Благоприятното географско положение на областта се допълва и от наличието на изградена инфраструктура за транспортен достъп. През Пловдив и областта преминават ЕТК № 8 и № 4 (ЕТК № 10 на територията на област Пловдив съвпада с ЕТК № 4). В областта има изградени 50 км магистрала, 129 км. Първокласни пътища, 841 кв второкласни и третокласни пътища и 234 км ЖП-линии.

Икономиката на Пловдивска област е добре представена на национално ниво. Основните сектори, характеризиращи структурата на икономиката в областта са: производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия; металургия и производство на метални изделия; производство на текстил и облекла; производство на хартия и картони; производство на химически вещества, продукти и влакна; производство на машини и оборудване; производство на изделия от пластмаси.

Традиционно оформили се промишлени центрове са градовете Пловдив, Асеновград, Карлово, Стамболийски, Първомай, Сопот и Раковски. Аграрният сектор е свързан с развитието на интензивни производства: зеленчукопроизводство (включително и на ранни зеленчуци); овощарство; лозарство; зърнени и технически култури.

Пловдивска област се отличава с изключително богато биологично разнообразие. За опазването му на територията, контролирана от РИОСВ – Пловдив са разположени 1 резерват, 2 поддържани резервата, 35 защитени местности и 8 природни забележителности. В района са обявени 33 защитени зони от екологичната мрежа НАТУРА 2000, като 12 от тях са защитени зони, обособени за опазване на дивите птици. Опазването, възстановяването и възпроизводството на естествената околна среда, поддържането на разнообразието на живата природа гарантира участието на Република България в европейските и световни екологични мрежи и ограничаване на негативното антропогенно въздействие върху защитените територии на индустриалните обекти и дейности.

Докладът за състоянието на околната среда на територията на Пловдивска област е изготвен от експерти на Регионалната инспекция по околната среда и водите – Пловдив, като са използвани и данни, предоставени от Басейнова дирекция “Източнобеломорски район“ и Изпълнителната агенция по околна среда. Използваната информация е от: Годишния отчет за дейността на РИОСВ – Пловдив през 2023 година; оперативната дейност на РИОСВ -

Пловдив и Басейнова дирекция “Източнобеломорски район“; лабораторните анализи на Регионалната лаборатория - Пловдив към ИАОС; информация за контролираната територия от НСИ.

Адрес на РИОСВ – Пловдив:

гр. Пловдив 4000, бул. „Марица“ № 122

Телефони:

Директор

- 032628994, в. 101

Зелен телефон

- 032643245

Център за административно обслужване

- 032627466, в 105

E-mail:

riosv@plovdiv.riew.gov.bg

Страница в интернет:

<https://plovdiv.riew.gov.bg>

II. АНАЛИЗИ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

1. АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ

1.1. Мрежа за контрол на качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ Пловдив като част от НСМОС – подсистема „Въздух”

Със Закона за чистотата на атмосферния въздух се уреждат условията, реда и начина за оценка и управление качеството на атмосферния въздух, като по този начин се осигурява провеждането на държавната политика по оценка и управление на КАВ, в това число – подобряване на КАВ в районите, в които е налице превишаване на установените норми.

Основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух в приземния слой са суспендирани частици, фини прахови частици, серен диоксид, азотен диоксид и/или азотни оксиди, въглероден оксид, озон, олово (аерозол), бензен, полициклични ароматни въглеводороди, тежки метали – кадмий, никел и живак, арсен.

Качеството на атмосферния въздух в района, контролиран от РИОСВ - Пловдив се следи чрез пунктовете за мониторинг на въздуха, които са част от Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС). На територията на област Пловдив са разположени 3 пункта от НСМОС - две автоматични измервателни станции (АИС), един ръчен пункт за мониторинг (ПМ) и една АИС, обслужвана от „КЦМ” АД:

- **АИС „Каменица”**, която съгласно условията за класификация на пунктовете за мониторинг от Приложение №12 към чл. 20 от Наредба № 12 *за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (ДВ бр. 58/2010 г.)* е класифицирана като градски фонов пункт. Разположена е в централната градска част на гр. Пловдив в зона с предимно жилищни сгради и средно натоварен автомобилен трафик.
- **АИС „Тракия”** – отговарящ на условията за транспортно ориентиран пункт. Разположен е в зона с натоварен автомобилен трафик. Наблюдаваното замърсяване се формира предимно от транспорта, през зимният период и от индивидуалните системи за отопление. Пробонабирането в пункта е стартирало от м. септември 2015 г.
- **ПМ „Долни Воден”** – отговарящ на условията за градски фонов пункт за ФПЧ10. Разположен е в централната част на кв. Долни Воден, гр. Асеновград, в зона с предимно жилищни сгради и незначителен автомобилен трафик.
- **АИС „Куклен”** – класифицирана е като промишлено ориентиран пункт за оценяване приноса към замърсяването на атмосферния въздух в района, вследствие производствената дейност на „КЦМ” АД. Разположен е в централната част на гр. Куклен в зона с предимно жилищни сгради и незначителен автомобилен трафик. Наблюдаваното замърсяване се формира предимно от индустриални източници („КЦМ” АД и „Агрива” АД) и източници с локален характер, а през зимният период и от локално битово отопление. Въведен е в експлоатация през 2007 г.

Информацията от пунктовете се събира, оценява и обобщава чрез непрекъснато наблюдение на показателите, характеризиращи КАВ съгласно чл. 4 от *Закона за чистотата на атмосферния въздух (ДВ бр. 45/1996 г. и посл. изм. и доп.)*, (*Директива 96/62/ЕС*) и са оборудвани със стандартен набор за определяне на метеорологични параметри.

1.2. Качество на атмосферния въздух – състояние и тенденции

Замърсител	ФПЧ ₁₀	Pb аер.	SO ₂	NO ₂	CO	H ₂ S	бензен	NH ₃	ПАВ	As аер.	Cd аер	Ni	ФПЧ _{2.5}	NO	O ₃
Общ брой Пунктове - 4															
1. „Каменица”, Пловдив	√		√	√	√		√						√	√	√
2. „Баня Старинна”, Пловдив до 11.08.2015 г.	√		√	√	√		√		√		√			√	
2а. „ж.к. Тракия“, Пловдив от 12.09.2015 г.	√		√	√	√		√		√	√	√	√		√	
3. „Долни Воден”, Асеновград	√	√									√				
4. „Куклен КЦМ”,Куклен	√	√	√								√				
Пунктове с концентрация над СДН за опазване на човешкото здраве над допустимите 35 пъти в рамките на календарната година.															
1. „Каменица”, Пловдив															
2а. „ж.к. Тракия“,Пловдив	√														
3. „Долни Воден”, Асеновград															
4. „Куклен КЦМ”,Куклен															
Пунктове с концентрация над СГН, в т.ч.:															
2. „Каменица”, Пловдив															
2а. „ж.к. Тракия“, Пловдив				√											
3. „Долни Воден”, Асеновград															
4. „Куклен КЦМ”,Куклен															

Нормите за качеството на атмосферния въздух (КАВ) съгласно действащата нормативна уредба са представени в таблицата по-долу.

Пределно допустими норми	Период на оценяване	Концентрация
PM₁₀ (ФПЧ₁₀)		
СДН	24 часа	50 µg/m ³
СГН	1 календарна година	40 µg/m ³
PM_{2,5} (ФПЧ_{2,5})		
СГН	1 календарна година	20 µg/m ³
Серен диоксид (SO₂)		
СЧН	1 час (60 минути)	350 µg/m ³
СДН	24 часа	125 µg/m ³
Азотен диоксид (NO₂)		
СЧН	1 час (60 минути)	200 µg/m ³
СГН	1 календарна година	40 µg/m ³
Бензен (C₆H₆)		
СГН+ДО	1 календарна година	5 µg/m ³
Озон (O₃)		
КЦН	8 часа *	120 µg/m ³
Полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ)		
СГН	1 календарна година**	1 ng/m ³
Олово (Pb)		
СГН	1 календарна година	0,5 µg/m ³
Кадмий (Cd)		
ЦН	1 календарна година	5 ng/m ³
Арсен (As)		
ЦН	1 календарна година	6 ng/m ³
Никел (Ni)		
ЦН	1 календарна година	20 ng/m ³

Забележки:

СЧН – средно часова норма за опазване на човешкото здраве;

СДН – средно денонощна норма за опазване на човешкото здраве;

СГН – средно годишна норма за опазване на човешкото здраве;

СГН+ДО – средно годишна норма плюс допустимо отклонение, с което нормата може да бъде превишавана при нормативно определеното.

КЦН – краткосрочна целева норма за опазване на човешкото здраве;

ЦН – целева норма за общото съдържание на замърсителя във фракцията на ФПЧ₁₀, осреднено за една календарна година

* – Максималната осемчасова средна стойност на концентрацията в рамките на едно денонощие се избира след проверка на текущите осемчасови средни стойности, определени

въз основа на съответните средночасови стойности и измерени всеки час. Първият изчислителен период за дадено денонощие започва в 17:00 ч. на предходния ден и свършва в 1 ч. същия ден; последният изчислителен период за дадено денонощие започва в 16:00 ч. и завършва в полунощ, т.е. 00:00 ч.

** нормите за ПАВ се отнасят за общото съдържание на замърсителя във фракцията на ФПЧ₁₀, осреднено за една календарна година.

Алармени прагове и прагове за информиране на населението

Алармени прагове(АП)	Период на осредняване	Концентрация
Серен диоксид (SO₂)		
АП	1 час (60 минути)	500 µg/m ³
Азотен диоксид (NO₂)		
АП	1 час (60 минути)	400 µg/m ³
Озон (O₃)		
ПИН	1 час (60 минути)	180 µg/m ³
ППН	1 час (60 минути)	240 µg/m ³ (I-етап)

Забележки:

АП - алармен праг;

ПИН – праг за информиране на населението;

ППН – праг за предупреждаване на населението

Нормите за ФПЧ₁₀, SO₂, NO₂, бензен и озон и алармените прагове (за SO₂ и NO₂) са съгласно *Наредба № 12 от 05.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (ДВ бр. 58/2010 г.)*.

Нормите за ПАВ, кадмий, никел и арсин са съгласно *Наредба № 11 от 14.05.2007 г. за норми за арсен, кадмий, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух (ДВ бр. 42/2007 г., изм. и доп. в ДВ бр. 25/24.03.2017г.)*

СНМП – стандартен набор от метеорологични параметри, включващ определянето на следните метеорологични параметри – посока и скорост на вятъра, температура, налягане, влажност и сила на слънчевото греене.

Анализ на качеството на атмосферния въздух по замърсители въз основа на данните, регистрирани в пунктовете за мониторинг на територията на РИОСВ – Пловдив

Качеството на атмосферния въздух се следи чрез пунктовете за мониторинг, разположени на територията на „АГЛОМЕРАЦИЯ ПЛОВДИВ“, които са част от националната система за мониторинг на околната среда /НСМОС/. В допълнение ежегодно се измерва качеството на атмосферния въздух с мобилна автоматична станция /МАС/, съгласно утвърден график от МОСВ и ИАОС в населени места и райони, в които няма разположени пунктове за мониторинг. Състоянието на атмосферния въздух на територията на Пловдивска област се контролира от РИОСВ – Пловдив и РЛ – Пловдив към ИАОС в АИС „Каменица“ – градски фонов пункт, АИС „Тракия“ – транспортно ориентиран пункт, ПМ „Долни Воден“ – градски фонов пункт и АИС „Куклен“ – промишлено ориентиран пункт. По информация от националната база данни на ИАОС може да се направи следният анализ на контролираните замърсители:

ФПЧ₁₀ /фини прахови частици/

ФПЧ₁₀ се изхвърлят директно в атмосферата от транспорта, енергетиката, бита – първични емисии на твърди частици или се формират в атмосферата от съдържащите се в нея метални оксиди, полиароматни въглеводороди, серен диоксид, азотни оксиди, амоняк и др. газове – вторични емисии на твърди частици.

Замърсяването с ФПЧ₁₀ продължава да бъде основен проблем за качеството на атмосферния въздух в района на „Агломерация Пловдив“. Направеният анализ на данните показва обратно-пропорционална зависимост между измерените нива на ФПЧ₁₀ и измерената температура, а именно – през летния период с повишаване на средноденонощните температури, измерените стойности по ФПЧ₁₀ намаляват, а през зимния сезон с понижаване на температурата и започване на отоплителния сезон измерените стойности са в по-високи граници. Съществено влияние върху регистрираните стойности оказват и специфичните метеорологични условия в района – температурни инверсии, голям процент дни с безветрие и мъгли, водещо до задържане и натрупване на замърсителите.

Районът се характеризира с активен транспортен трафик, който също оказва негативно влияние върху качеството на атмосферния въздух и допринася за по-високите нива на ФПЧ₁₀.

Съгласно чл. 22, ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух контролът и наблюдението за трансграничния пренос на замърсяващи вещества, за фоновото качество на атмосферния въздух, както и за влиянието на замърсяването на атмосферния въздух върху екосистемите и глобалните процеси в атмосферата се осъществяват от Министерството на околната среда и водите и от Националния институт по метеорология и хидрология към министъра на околната среда и водите. Европейското законодателство – чл. 20 на Директива 2008/50/ЕО относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа, транспонирано в чл.32 на Наредба № 12 за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (обн. в ДВ бр. 58/30.07.2010 г.) (Наредба № 12/2010 г.), дава възможност в случаите, когато установените превишения на нормите за ФПЧ₁₀ в даден район за оценка и управление (РОУ) са в резултат на високи концентрации на прахови частици в атмосферния въздух, причинени от природни източници (включително от пренос на пустинен прах), тези превишения да не се считат като такива. Доказването и приспадането на превишенията на нормите за ФПЧ₁₀ в тези случаи се признава след представяне в Европейската комисия на списък за дадена календарна година на РОУ с превишенията на нормите, които се дължат на емисии от природни източници. Във връзка с това по възлагане на Изпълнителната агенция по околна среда от страна на Националния институт по метеорология и хидрология е разработена **„Методика за определяне на превишенията на пределно допустимите стойности на ФПЧ₁₀, които се дължат на емисии на природни източници – пустинен прах“**. Тя отчита спецификата на процесите, свързани с пренос на пустинен прах към България и позволява количествено определяне на приноса му към превишенията на ФПЧ₁₀ в пунктовете за мониторинг към Националната автоматизирана система за контрол качеството на

атмосферния въздух. Методиката е приложена за данните от 2021 г., 2022 г. и 2023 г. които се докладват пред Европейската комисия.

Окончателните данни за 2021 г., 2022 г. и за 2023 г. с приспадането на преноса и Методиката са предоставени на обществеността на интернет страницата на ИАОС, съгласно изискванията на чл. 43, ал. 1 от Наредба №12/2010 г.:

✓ <https://eea.government.bg/bg/legislation/air/rezultati-ot-prilozhenieto-na-metodikata-za-opredelyane-na-previsheniyata-na-predelno-dopustimite-stoynosti-na-fpch10-koito-se-dalzhat-na-emisii-ot-pustinen-prah>

✓ https://eea.government.bg/bg/legislation/air/Methodika_pustinen_prah1.pdf

За анализа на качеството на атмосферния въздух по показател ФПЧ₁₀ са използвани наличните данни от пробонабиране в АИС „Каменица” и АИС „Тракия” и ПМ „Долни Воден” – фонов пункт след извършена корекция съгласно Методиката.

Концентрациите на ФПЧ₁₀ в атмосферния въздух се регистрират денонощно в 3 пункта: АИС „Каменица” – градски фонов пункт, АИС „Тракия” – транспортно ориентиран пункт и ПМ „Долни Воден” – фонов пункт. И в трите са регистрирани превишения на СДН, като само на пункта АИС „Тракия” се наблюдава превишаване на СДН за опазване на човешкото здраве над допустимите 35 пъти в рамките на календарната година. През последните години се наблюдава тенденция към намаляване на регистрираните брой превишения за всички пунктове за мониторинг.

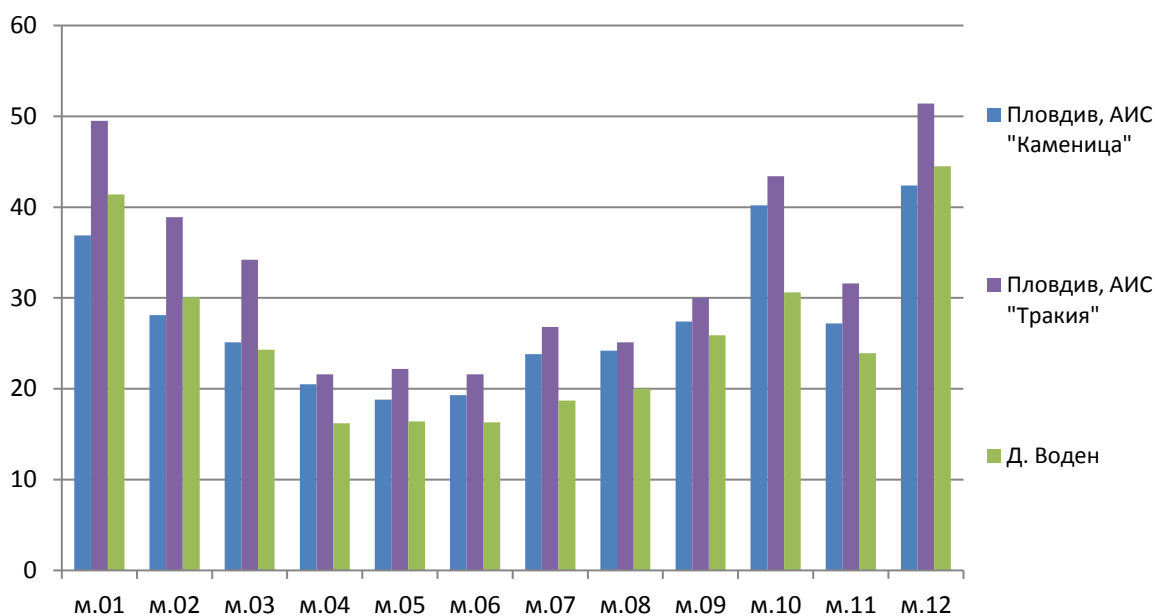
През 2023 г. по пунктове броят превишения са представени по-долу:

Станция	набл. превишения ФПЧ ₁₀ (брой дни)	превишения ФПЧ ₁₀ след корекция (брой дни)	превишения ФПЧ ₁₀ дължащи се на пустинен прах (брой дни)	ср.год. ФПЧ ₁₀ - набл (40 µg.m ³)	ср.год. ФПЧ ₁₀ след корекция (40 µg.m ³)
Долни Воден	22	21	1	26,50	25,96
Пловдив- АИС Каменица	34	33	1	27,91	27,59
Пловдив- АИС ж.к. Тракия	47	47	0	33,20	32,93

Измерените средногодишни стойности за ФПЧ₁₀ по пунктове са: ПМ „Долни Воден” – 26,50 µg/m³, АИС „Каменица” – 27,91 µg/m³, АИС „Тракия” – 33,20 µg/m³. След корекция на данните по „Методика за определяне на превишенията на пределно допустимите стойности на ФПЧ₁₀, които се дължат на емисии на природни източници – пустинен прах” - измерените средногодишни стойности за ФПЧ₁₀ по пунктове са: ПМ „Долни Воден” – 25,96 µg/m³, АИС „Каменица” – 27,59 µg/m³, АИС „Тракия” – 32,93 µg/m³

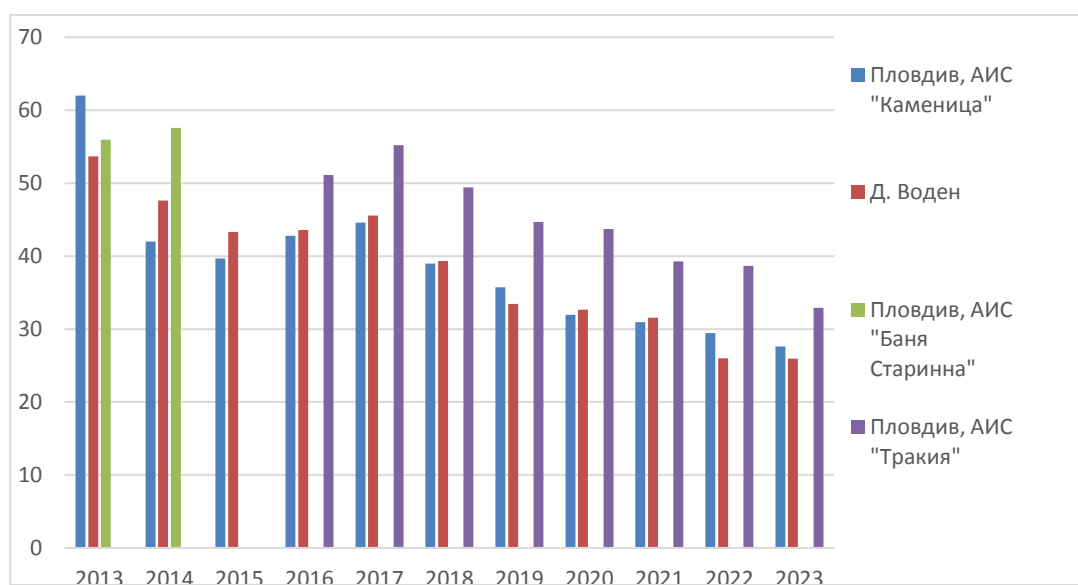
На следващите графики са показани сравнителни анализи на регистрираните стойности на ФПЧ₁₀ по месеци за 2023 г. и измерените средногодишни стойности за периода от 2013 г. до 2023 г.

**Сравнителна графика по месеци за замърсяването на въздуха
с фини прахови частици ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) за 2023 г.**

От графиката е видна ясна сезонна зависимост на измерените стойности. Рязко намаляване на стойностите, регистрирани през пролетта и следващо плавно повишаване през есента и зимата. Измерените превишения са в пряка връзка с понижението на температурите през зимния период. Най-голям е броят на регистрираните превишения през месеци ноември, декември, януари и февруари. С преустановяване използването на индивидуалните системи за отопление в бита се преустановява и регистрирането на превишения на средноденонощната норма за опазване на човешкото здраве.

**Сравнителна графика по години за замърсяването на въздуха
с фини прахови частици ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) за периода 2013 – 2023 г.**

От графиката е видно, че регистрираните средногодишни стойности от 2013 г. до 2017 г. включително са около средногодишната норма за опазване на човешкото здраве, определена в Наредба № 12/2010 г. През 2023 г. и в трите пункта за мониторинг - АИС „Каменица“ АИС „Тракия“ и ПМ „Долни Воден“, регистрираните средногодишни стойности са под нормативно определената средногодишна норма (СГН) за опазване на човешкото здраве – $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Анализът на регистрираните данни през последните години, показва, че е постигнат значителен напредък по отношение на подобряването на качеството на атмосферния въздух на територията и на трите общини включени в РОУКАВ „Агломерация Пловдив – общини Пловдив, Асеновград и Куклен. От корегиранияте данни за 2021 г., 2022 г. и 2023 г. чрез прилагане на Методиката е видно, че и в трите пункта за мониторинг, действащи на територията контролирана от РИОСВ-Пловдив, е спазена СГН за опазване на човешкото здраве – $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

В АИС „Каменица“ и ПМ „Долни Воден“ се наблюдава пълно съответствие по отношение на средногодишната норма (СГН) - $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ и средноденонощната норма (СДН) = $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, която трябва да не бъде превишавана повече от 35 пъти през годината. Единствено в АИС „Тракия“ не е постигнато съответствие по нормата за брой превишения на СДН през календарната 2023 година, като СГН е спазена.

ФПЧ_{2,5} /Фини прахови частици под 2,5 микрона/

Основен източник на този замърсител са емисиите от транспорта, битовия сектор, промишлената дейност, като първични замърсители или се формират в атмосферата от съдържащите се в нея метални оксиди, полиароматни въглеводороди, серен диоксид, азотни оксиди, амоняк и др. газове – вторични емисии на твърди частици.

Контролира се в АИС „Каменица“. Съгласно писмо на РЛ – Пловдив от 01.04.2016 г. спира подаването на данни в реално време от АИС „Каменица“ за ФПЧ_{2,5}. Резултатите са от изпитване съгласно референтен метод. В РИОСВ – Пловдив данните се въвеждат ръчно в националната база, след получаване на протоколи от изпитване.

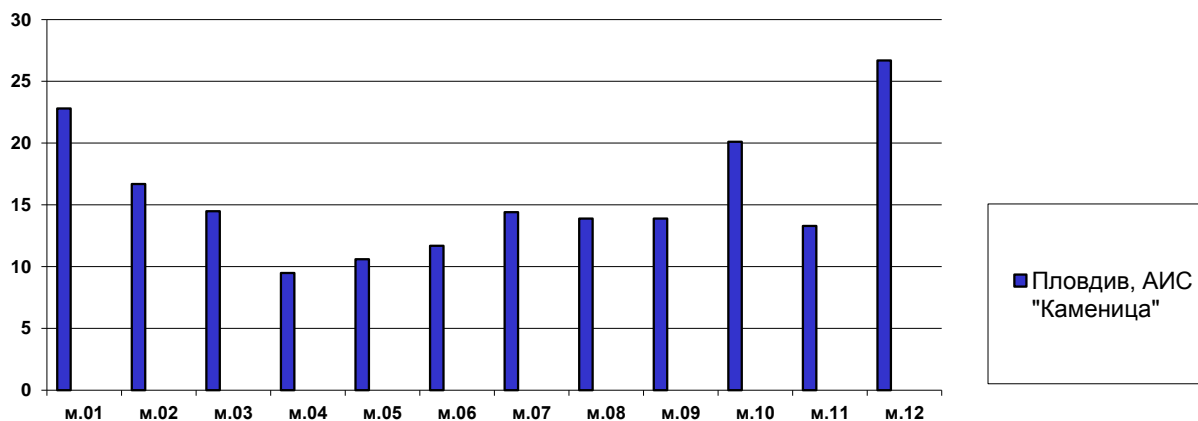
Измерените стойности по месеци повтарят зависимостта, отчетена при ФПЧ₁₀ – пониски стойности през пролетно-летния период и повишаване на регистрираните стойности през есенно-зимния период.

Измерената средногодишна стойност е $17,05 \mu\text{g}/\text{m}^3$ при средногодишна норма за опазване на човешкото здраве за ФПЧ_{2,5} - $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

На следващата графика са представени регистрираните стойности по показател ФПЧ_{2,5} по месеци. Изводът, който се налага е, че с повишаване на температурите през пролетно-летния период, стойностите се понижават, а с понижаване на температурите през есенно-зимния период се регистрират по-високи стойности – налице е обратно пропорционална зависимост.

Сравнителна графика по месеци за замърсяването на въздуха с Фини прахови частици под 2,5 микрона ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) за 2023 г.

На следващата графика е показана тенденцията на изменение на регистрираните средногодишни стойности за периода от 2013 до 2023 г. И при този замърсител се наблюдава тенденция към намаляване на регистрираните стойности и задържането им под установената норма, като през 2023 г. средногодишната норма е спазена – $15,66 \mu\text{g}/\text{m}^3$ през 2023 г в сравнение с данните от предходните години - $17,05 \mu\text{g}/\text{m}^3$ през 2022 г

Сравнителна графика за замърсяването с Фини прахови частици под 2,5 микрона ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) за периода 2013 – 2023 г.

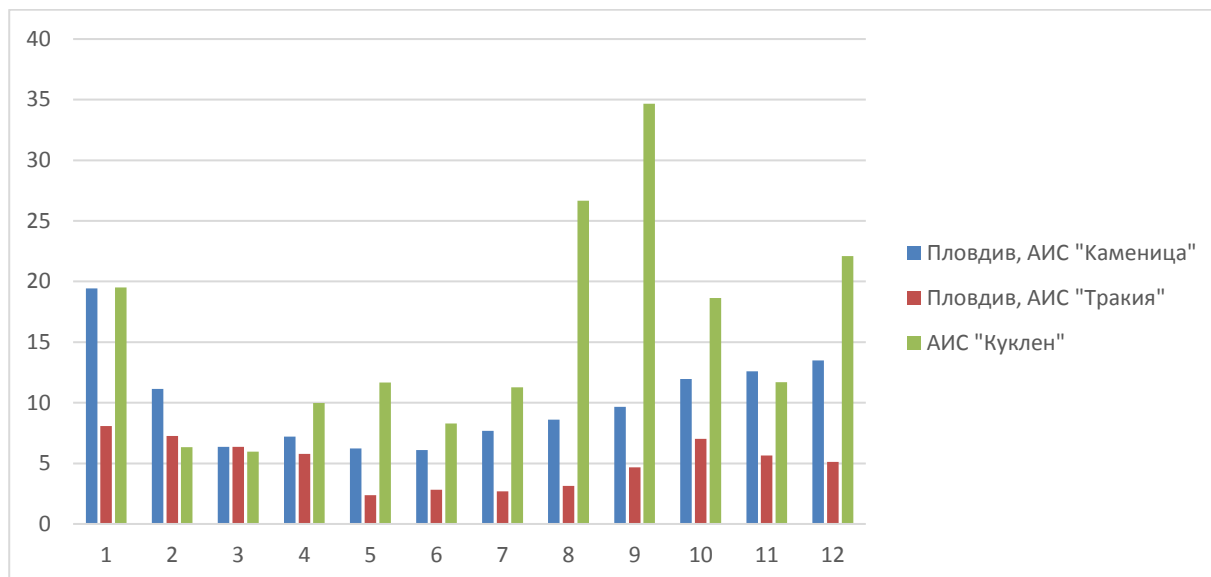

Серен диоксид – SO_2

Основни източници на серен диоксид са горивните процеси в промишлеността, бита и транспорта. Този показател се регистрира в два пункта в гр. Пловдив - АИС „Каменица” и АИС „ЖК Тракия“. Данните от регистрираните стойности през годината са представени

графично. През есенно-зимния период стойностите на този показател са по-високи в сравнение с тези, регистрирани през пролетно-летния период, но са далеч под нормативно определената средночасова норма за опазване на човешкото здраве – 350 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ и няма регистрирани превишения на СЧН за опазване на човешкото здраве. Предвид топлия есенно-зимен период сезонната зависимост не е ясно изразена. През 2023 г. не е превишена и средноденонощната норма за опазване на човешкото здраве – 125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

**Сравнителна графика по месеци за замърсяването на въздуха
със серен диоксид ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) за 2023 г.**

За периода от 2013 до 2023 г., е видна трайна тенденция към намаляване на замърсяването със серен диоксид, което е резултат от предприетите действия по газифициране на промишления и обществен сектори.

Азотен диоксид – NO_2

Източници на азотен диоксид в атмосферата се явяват основно горивните процеси в промишлеността и бита, автотранспорта – първични източници и като резултат от химични процеси, протичащи в атмосферата – вторични източници. Този атмосферен замърсител се регистрира в АИС „Каменица” и АИС „ЖК Тракия“.

Нормите за нивата на замърсител NO_2 са определени в Таблица 2 от раздел II на Приложение № 1 към чл. 3 от Наредба №12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (ДВ бр.58/2010 г., посл. изм. и доп.):

- Средногодишна норма (СГН) за опазване на човешкото здраве за една календарна година е **40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** .

- Средночасовата норма (СЧН) за опазване на човешкото здраве за показател NO_2 от 200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ и не трябва да бъде превишавана повече от **18 пъти** в рамките на една календарна година.

Алармен праг, определен в Таблица 3 от раздел II на приложение № 2 към чл. 4 от Наредба №12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови

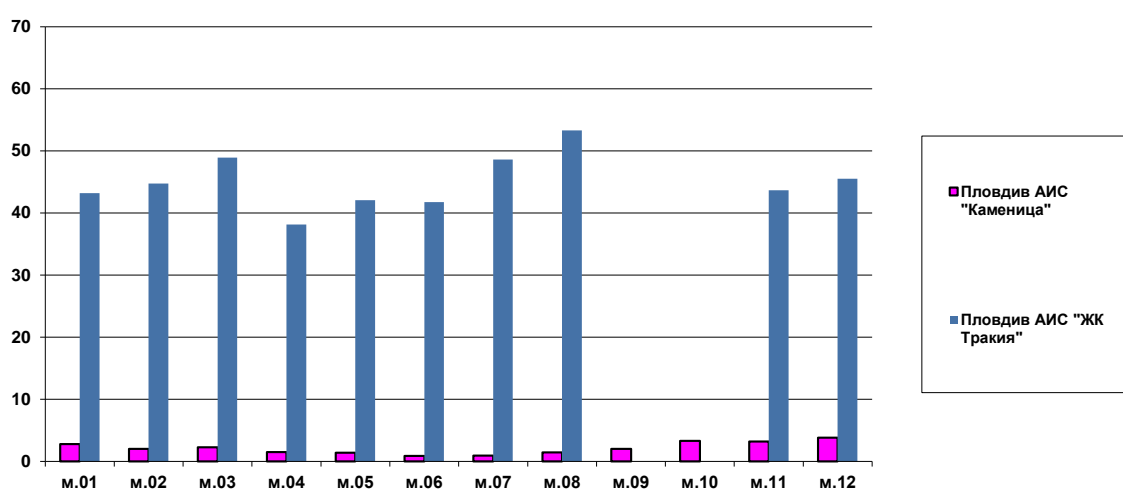
частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (ДВ бр.58/2010 г., посл. изм. и доп.) по показател NO₂ е 400 µg/m³. При превишаване на алармения праг в три последователни часа се предприемат необходимите мерки за своевременно предоставяне на засегнатото население на съответната информация

През годината не са измерени стойности, превишаващи СЧН за опазване на човешкото здраве в АИС „Каменица“ и в АИС „ЖК Тракия“. Отчетените данни показват завишаване на стойностите в часовите интервали – 8:00-11:00 и 18:00-21:00, часове с пиков транспортен поток.

През 2023 г. измерената средногодишна стойност на азотен диоксид в АИС „Каменица“ е 2,15 µg/m³ и не превишава СГН от 40 µg/m³.

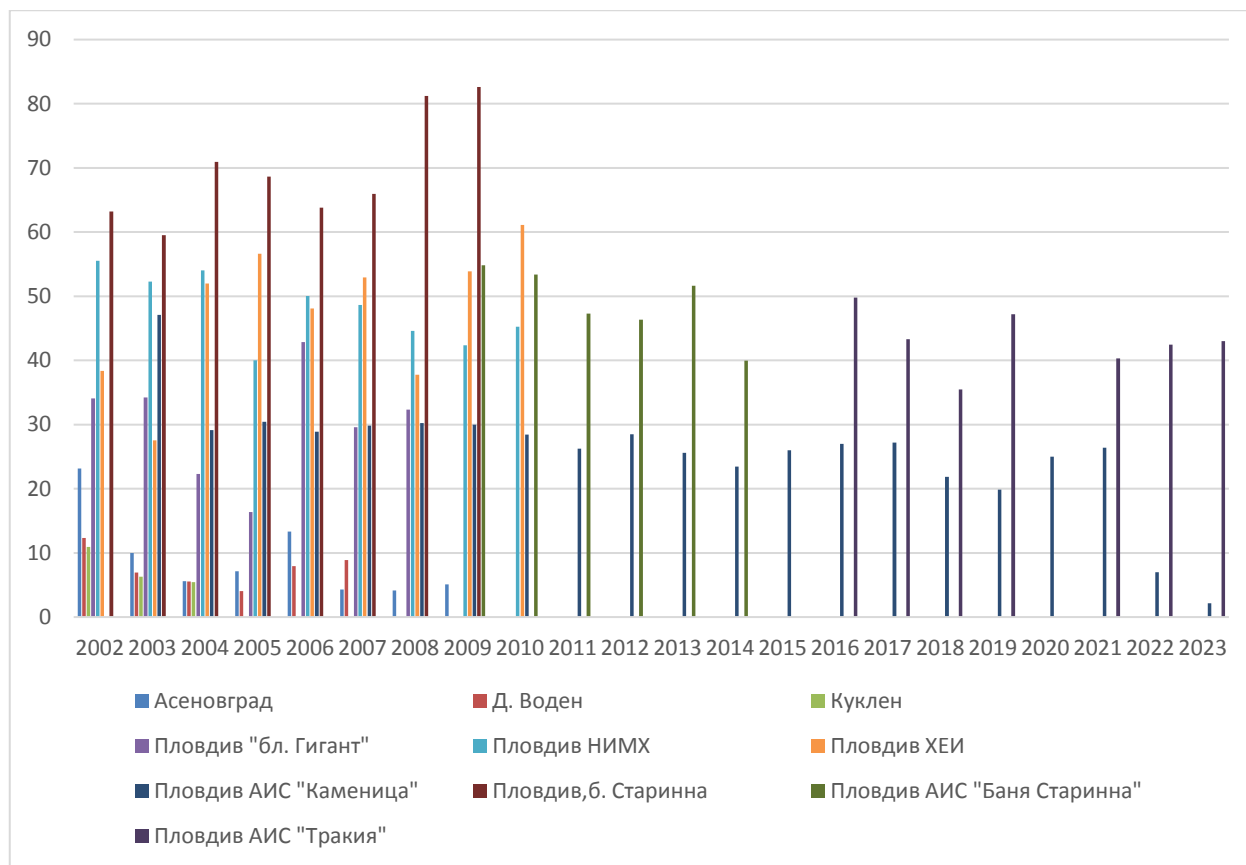
През 2023 г. измерената средногодишна стойност на азотен диоксид в АИС „Тракия“ е 43 µg/m³ и е установено превишение на СГН от 40 µg/m³.

Сравнителна графика по месеци за замърсяването на въздуха с азотен диоксид (µg/m³) за 2023 г.

Анализът, представен на следващата графика, показва, че през годините в градския фонов пункт АИС "Каменица", разположен на територията на град Пловдив, регистрираните стойности на азотен диоксид са с постоянна стойност под нормативно определената средногодишна норма за опазване на човешкото здраве. АИС „Тракия“ е транспортно-ориентиран пункт и като такъв отчита влиянието на транспорта върху КАВ. По тази причина измерените стойности са по-високи от тези измерени в АИС „Каменица“.

**Сравнителна графика по години за замърсяването на въздуха
с азотен диоксид ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) за периода 2002 – 2023 г.**

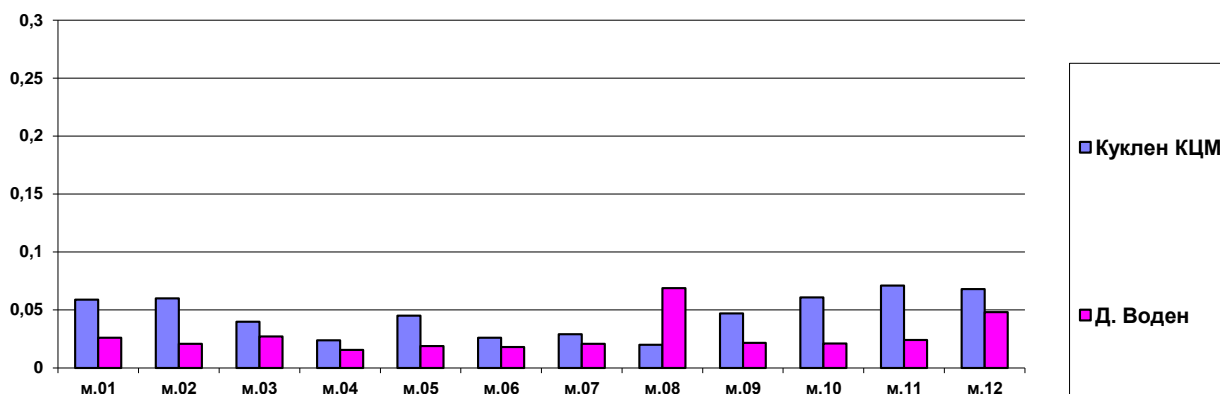
Оловни аерозоли – Pb

Основен източник на този замърсител са промишлеността и транспорта. Регистрира се в ПМ „Долни Воден” и в АИС „Куклен”, промишлено-ориентиран пункт, експлоатиран от „КЦМ“ АД и отчитащ влиянието на обекта върху качеството на атмосферния въздух в района.

През отчетния период в ПМ „Долни Воден” е отчетена средногодишна стойност – $0.02 \mu\text{g}/\text{m}^3$, а в АИС „Куклен“ - $0.05 \mu\text{g}/\text{m}^3$, които са под средногодишната норма за опазване на човешкото здраве – $0.5 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

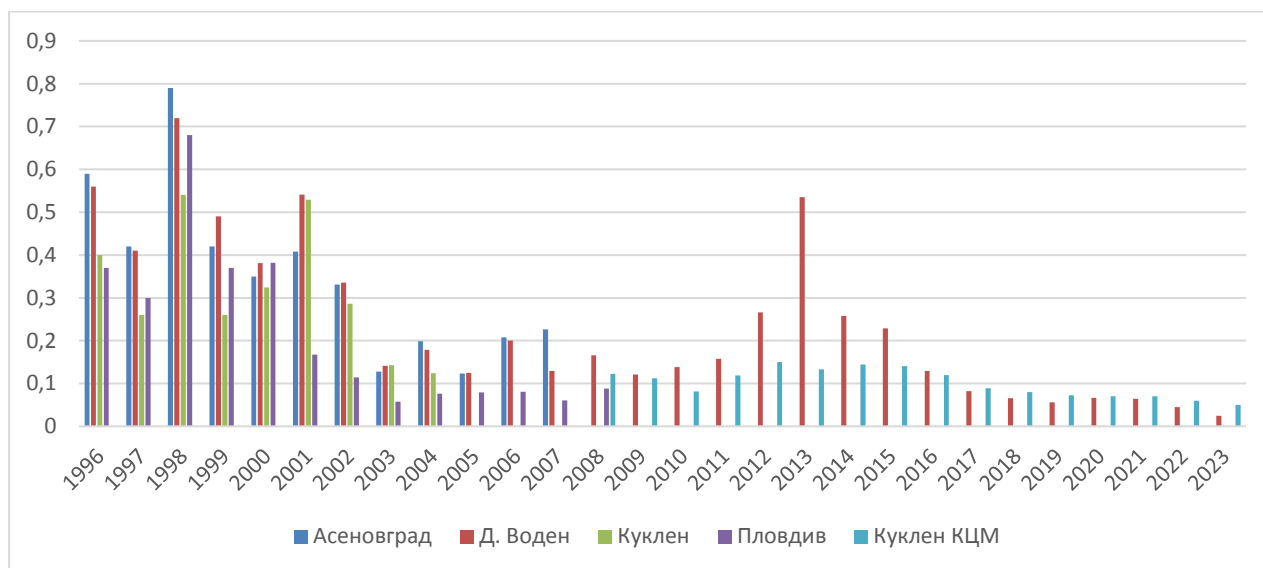
Регистрираните данни по месеци очертават задържане на измерените концентрации на оловни аерозоли под годишната норма. Очертава се положителна тенденция към намаляване на замърсяването на атмосферния въздух, видно от стойностите, регистрирани в двата пункта.

Динамика на атмосферното замърсяване с оловни аерозоли ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) в мониторинговите пунктове на РИОСВ - Пловдив по месеци за 2023 г.

От следващата графика се вижда динамиката на замърсяването на атмосферния въздух с оловни аерозоли за периода от 1996 до 2023 г. Анализът на данните за този период показва тенденция към задържане на регистрираните средногодишни стойности под нормативно определените в двата пункта, в които се измерват към настоящия момент.

Динамика на атмосферното замърсяване с оловни аерозоли ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) в мониторинговите пунктове на РИОСВ – Пловдив по години за периода 1996 – 2023 г.

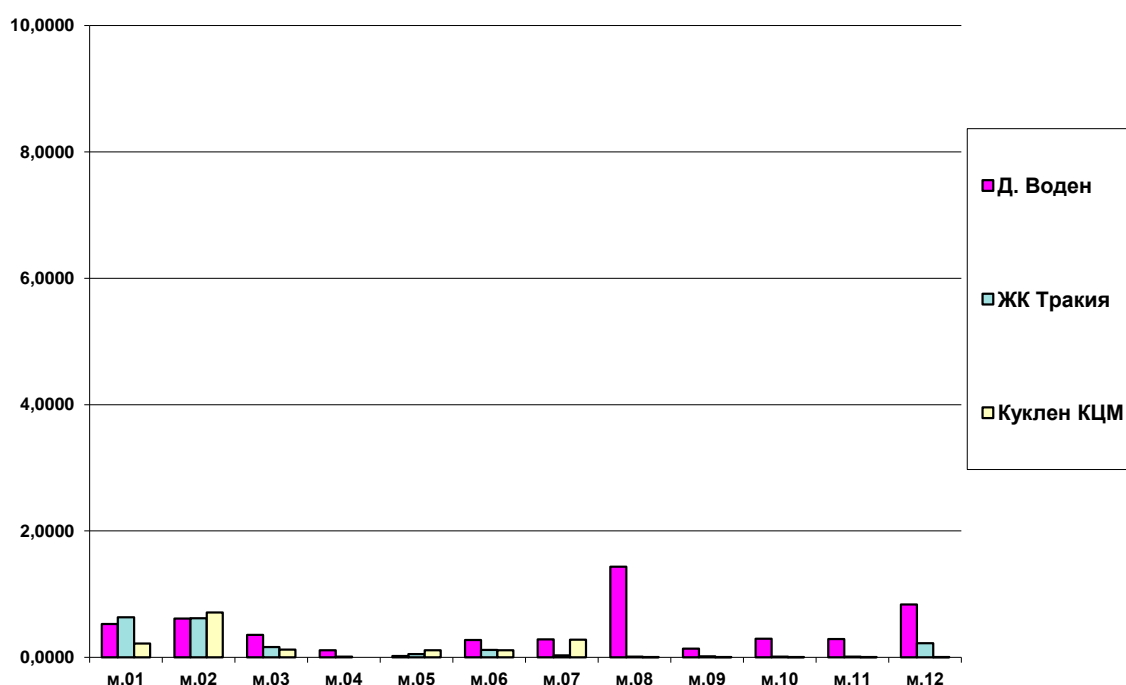
Кадмий - Cd

Източници на този замършител са основно промишлеността, горивните процеси и транспорта. Контролира се в пунктове АИС „Тракия”, пункт „Долни Воден” и в АИС „Куklen” – промишлено-ориентиран пункт, обслужван от „КЦМ“ АД.

Регистрираните средногодишни стойности през 2023 г. във всички пунктове са под целевата норма за ниво на кадмий от 5 ng/m^3 , с което се отчита положителна тенденция и за двата пункта ПМ „Долни Воден“ и АИС „Куклен“, в които през годините са регистрирани стойности над нормативно определената.

През 2023 г. отчетените средногодишни стойности са: $0,38 \text{ ng/m}^3$ в ПМ „Долни Воден“; $0,15 \text{ ng/m}^3$ в АИС „Тракия“; $0,13 \text{ ng/m}^3$ в АИС „Куклен“, обслужван от „КЦМ“ АД.

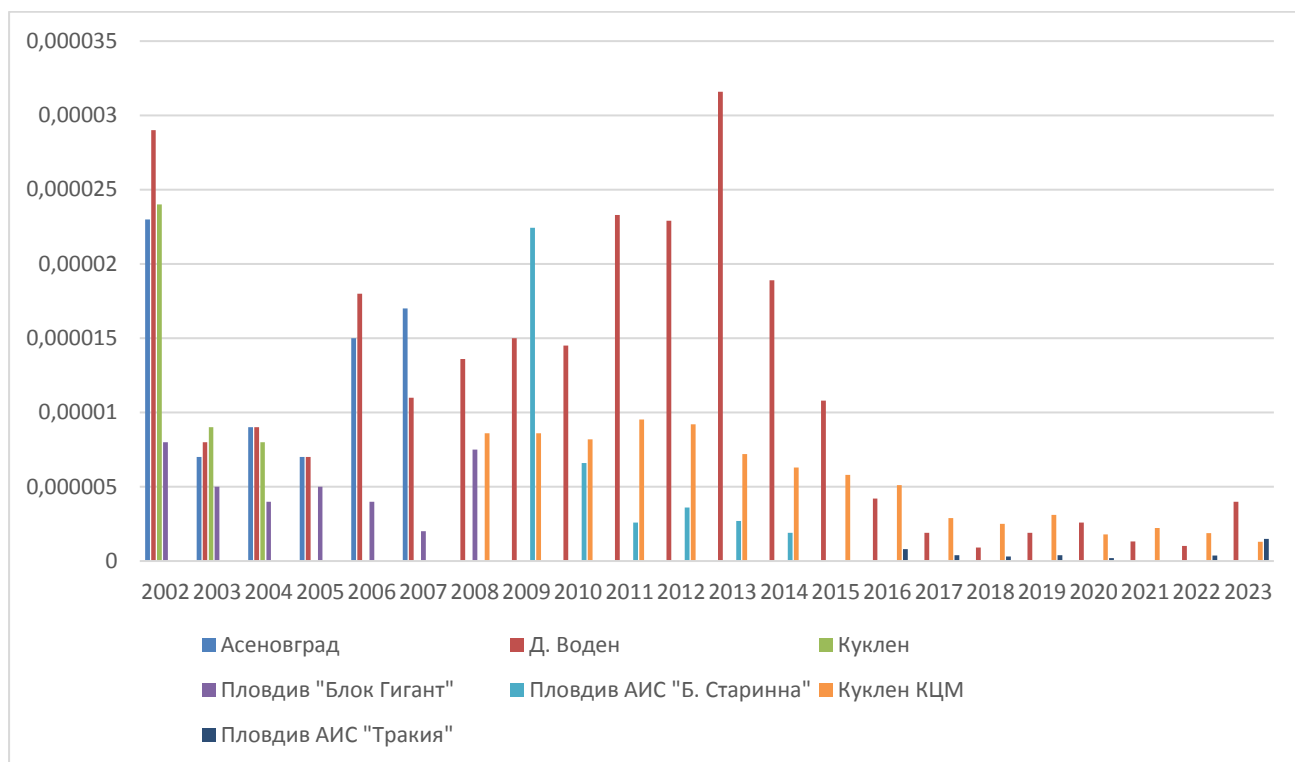
Динамика на атмосферното замърсяване с кадмий (ng/m^3) в мониторинговите пунктове на РИОСВ – Пловдив по месеци за 2023 г.

Основен източник на кадмий (Cd) в района на Асеновград и Куклен е производствената дейност в „КЦМ“ АД, както горивните процеси и транспорта за град Пловдив.

Сравнителният анализ от следващата графика показва тенденция към намаляване на регистрираните стойности в ПМ „Долни Воден“, град Асеновград и АИС „Тракия“, гр. Пловдив. Трайната тенденция към намаляването на регистрираните стойности по този показател се обяснява с въвеждане в редовна експлоатация на Ново оловно производство в „КЦМ“ АД и преустановяване експлоатацията на старо оловно производство, както и модернизацията на голяма част от пречиствателните съоръжения към действащите неподвижни източници на емисии на площадката на комбината.

Динамика на атмосферното замърсяване с кадмий (mg/m^3) в мониторинговите пунктове на РИОСВ – Пловдив по години за периода 2022 – 2023 г.

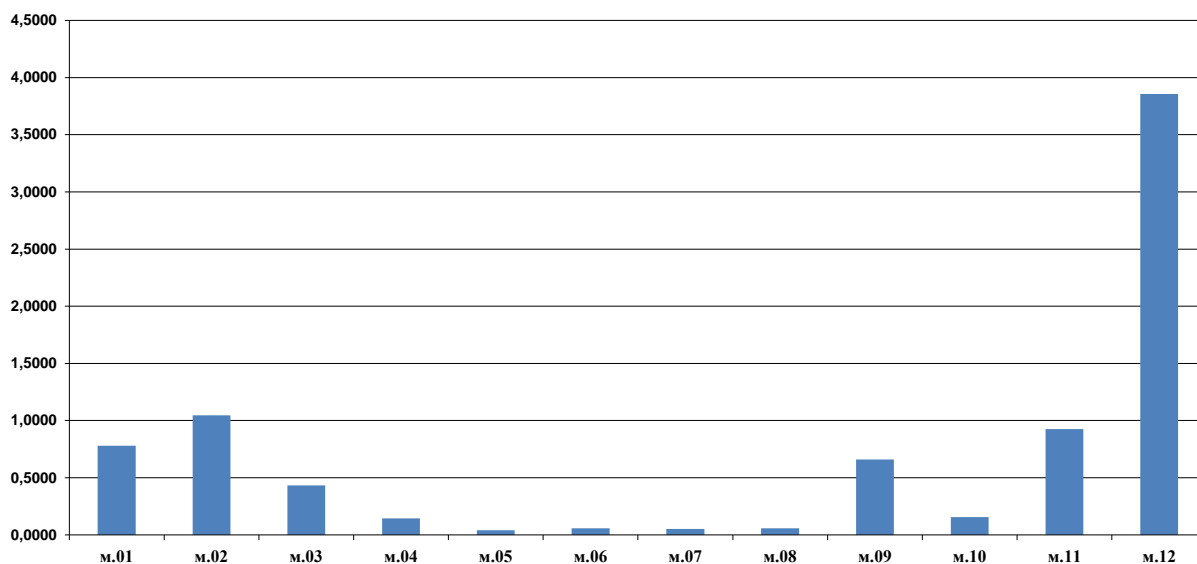
Benzo(a)pyrene

Най-голям принос към замърсяване на атмосферния въздух с ПАВ има транспорта, следван от горивните източници в бита и промишлеността. Предвид това този показател се определя в транспортно-ориентирания пункт АИС „Тракия“. Целевата норма за общото съдържание на замърсителя във фракцията на ФПЧ10, осреднено за една календарна година) за нивата на бензо(а)пирен в атмосферния въздух е $1\text{ ng}/m^3$. За 2023 г. на АИС „Тракия“ е регистрирана средногодишна стойност **$0,6\text{ ng}/m^3$** , т.е нормата е спазена

Регистрираните данни през 2023 г. отчитат влиянието на динамиката в интензивността на транспортния поток, горивни процеси в битовия сектор през отоплителния сезон в съчетание с метеорологичните условия. Очертава се ясна сезонна зависимост – през зимните месеци регистрираните стойности са значително по-високи от тези, регистрирани през пролетно-летните месеци от годината.

Динамика на атмосферното замърсяване с Benzo(a)pyrene (ng/m³) в пункт АИС „Тракия” на РИОСВ – Пловдив по месеци за 2023 г.

АИС "Тракия"

Озон

Озонът е газ, естествено съдържащ се в атмосферата (приземен слой). В урбанизирана среда той не се емитира директно в атмосферата. Неговата поява е в резултат на трансформации и създаване при взаимодействие между ултравиолетовите слънчеви лъчи и първични замърсители (прекурсори), като азотни оксиди (NO_x), въглероден оксид (CO), въглеводороди и летливи органични съединения (ЛОС), съдържащи се в изпускани отпадъчни газове. Този озон (вторичен замърсител) се добавя към озона, естествено съдържащ се в атмосферата.

Предвид факта, че озонът е замърсител, свързан с фотохимични реакции на замърсители, най-силно следва да се проявява при силна слънчева ултравиолетова радиация и при условия на застой (задържане) на атмосферата.

Стойностите на този замърсител се регистрират в АИС „Каменица”. През годината не са регистрирани превишения на краткосрочна целева норма за опазване на човешкото здраве (120 µg/m³ осемчасова средна стойност). Не са регистрирани превишения на прага за информиране на населението за озон – 180 µg/m³, като своевременно са предприети необходимите действия за уведомяване на населението. Не са създавани условия за предприемане на действия за предупреждаване на населението (измерени стойности над 240 µg/m³ в 3 последователни часа). Средногодишната концентрация за 2023 г. е 45.08 µg/m³.

Въглероден оксид

Източник на замърсяването с въглероден оксид основно е транспортът следван от горивни процеси в промишлеността и бита. Измерените концентрации в атмосферния въздух през 2023 г. са много под установените норми.

Регистрира се в АИС „Каменица” и АИС „Тракия“ – Пловдив.

Не са регистрирани превишения на нормата за опазване на човешкото здраве (максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието – 10 mg/m³). Измерените средногодишни концентрации са: АИС „Каменица” - 0,33 mg/m³ и АИС „Тракия“ – Пловдив 0,53 mg/m³

Бензен

В атмосферата се изхвърля с емисиите от моторните превозни средства и изпарение при работа с петролни продукти – бензиностанции и рафинерии.

Регистрира се в двата пункта - АИС „Каменица” и АИС „Тракия“ – Пловдив. Нормата за нивата на замърсител бензен е определена в *таблица 2 от раздел II на Приложение № 1 към чл. 3 от Наредба №12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (ДВ бр.58/2010 г., посл. изм. и доп.)*. Средногодишната норма за опазване на човешкото здраве за една календарна година е **5 µg/m³**.

За 2023 г. на АИС-Каменица е регистрирана средногодишна стойност **0,81 µg/m³**, т. е. нормата е спазена.

За 2023 г. на АИС „Тракия е регистрирана средногодишна стойност **0,53 µg/m³**, т.е нормата е спазена.

В изпълнение на Заповед № РД-489/26.06.2019 г. на министъра на околната среда и водите през отчетния период е извършено следното:

✓ По т. 11.3 са обработени и изпратени в ИАОС и МОСВ данни в необходимия формат за ФПЧ 10 и ФПЧ 2,5.

✓ По т. 11.5 са представени доклади по периоди – „зимен“ и „летен“ за състоянието на КАВ по показатели прахови частици (ФПЧ10 и ФПЧ_{2,5}) и озон;

✓ По т. 11.6 са обработени и изпратени в ИАОС данни в необходимия формат от ПМ „Куклен“ на „КЦМ“ АД.

✓ По т. 11.8 са обработени и изпратени в МОСВ данни в необходимия формат за тежки метали и полициклични ароматни въглеводороди.

От страна на РИОСВ – Пловдив в срок до 30.04.2023 г. се изготвят оценките изпълнение на изискването на чл. 27, ал. 7 от ЗЧАВ.

АИС ТРАКИЯ	ФПЧ ₁₀ - СГС в µg/m ³	Брой превишени я на СДН по показател ФПЧ ₁₀	NO ₂ - СГН в µg/m ³	NO ₂ - брой превишени я на СЧН	Бензен в µg/m ³	ПАВ (бензо@пирен) в ng/m ³	Cd ng/m ³
2021	37,27 (39,27)*	74 (84)**	40,29	1	0,83	0,85	0,169
2022	37,20 (38,69)*	64 (74)**	42,47	0	0,41	0,5	0,364
2023	32,93 (33,20)*	47 (47)**	43	0	0,53	0,6	0,15
годишна норма	40	35	40	18	5	1	5

АИС КАМЕНИЦА	ФПЧ ₁₀ - СГС в µg/m ³	Брой превишения на СДН по показател ФПЧ ₁₀	ФПЧ _{2,5} в µg/m ³	NO ₂ - СГН в µg/m ³	NO ₂ - брой превишения на СЧН	Бензен в µg/m ³
2021	29,17 (30,93*)	35 (47*)	17,16	26,37	0	1
2022	28,36 (29,46*)	32 (39*)	17,05	6,97	0	0,79
2023	27,59 (27,91)	33 (34)*	15,66	2,15	0	0,81
годишна норма	40	35	20	40	18	5

Забележка (*) - Стойностите показани в скоби са измерените, преди прилагане на методиката и приспадането на преноса на пустинен прах за 2021 г., 2022 г. и 2023 г.

АИС КУКЛЕН	ФПЧ ₁₀ СГС в µg/m ³	ФПЧ ₁₀ брой превишения	Pb СГН в µg/m ³	Cd СГН в ng/m ³
2021	36,6	50	0,07	2,23
2022	26,25	15	0,06	1,88
2023	22,4	12	0,05	0,13
годишна норма на допустима емисия	40	35	0,5	5

ПМ ДОЛНИ ВОДЕН	ФПЧ-10 СГС в µg/m ³	ФПЧ - брой превишения	Pb – СГС в µg/m ³	Cd – СГС в ng/m ³
2021	30,54 (31,54)“	53 (57)“	0,064	1,32
2022	25,07 (25,97)“	25 (28)“	0,045	1,01
2023	25,96 (26,50)''	21 (22)''	0,025	0,38
годишна норма на допустима емисия НДЕ	40	35	0,5	5

Забележка („) – Стойностите показани в скоби са измерените, преди прилагане на методиката и приспадането на преноса на пустинен прах за 2021 г., 2022 г. и 2023 г.

Изводи във връзка с направената оценка:

- ✓ Изискването по чл.27, ал. 6 от ЗЧАВ, за измерваните показатели за КАВ в АИС „Каменица“ и АИС „Тракия“, гр. Пловдив може да се счита за изпълнено, с изключение на показател средногодишна норма за азотен диоксид, регистриран в АИС „Тракия“.

- ✓ изискването на чл.27, ал. 6 от ЗЧАВ, за измерваните показатели на АИС-Куклен е изпълнено по всички показатели.
- ✓ изискването по чл. 27, ал. 6 от ЗЧАВ, за измерваните показатели в ПМ „Долни Воден“, гр. Асеновград, може да се счита за изпълнено.

Важно е да се отбележи, че заложените в общинските програми по КАВ мерки следва да продължат да се реализират с необходимата ефективност и в следващите години с цел осигуряване на качеството на атмосферния въздух в района и изпълнение на Националната програма за подобряване качеството на атмосферния въздух, която е с времеви обхват 2018-2024 година.

Съгласно Заповед №РД-257/25.03.2022 г. на Министъра на околната среда и водите, Районът за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ) „Агломерация Пловдив“ е определен като район, в който нивата на замърсителите фини прахови частици под 10 микрона ФПЧ₁₀, фини прахови частици под 2,5 микрона ФПЧ_{2,5}, полиароматни въглеродороди ПАВ и азотен диоксид NO₂ превишават установените норми и/или нормите плюс определените допустими отклонения от тях.

В РОУКАВ – „Агломерация Пловдив“ са включени териториите на три общини, както следва:

Община Пловдив на основание чл. 27, ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух община Пловдив е изготвила „Програма за подобряване на качеството на атмосферния въздух на територията на Община Пловдив“ и План за действие към същата за периода 2018 - 2023 г.“, приета от Общинския съвет на Община Пловдив с Решение № 293, взето с Протокол № 13 от 26.07.2018 година. С решение на Общински съвет – Пловдив е удължаването изпълнението на мерките от Плана за действие до приемане на нова програма. С писмо с вх. № О-820 от 10.02.2023 г., община Пловдив е представила в РИОСВ - Пловдив, изготвен проект на Задание за разработване/актуализация на „Програма за подобряване на качеството на атмосферния въздух за територията на община Пловдив с План за действие за периода 2024-2029 г. От страна на РИОСВ - Пловдив е изготвено становище по представеното задание. Община Пловдив ежегодно представя отчет по изпълнение на мерките към програмите по КАВ. Кметът на Община Пловдив не е изпълнил задълженията си по организиране на изпълнението на мерките в програмата по чл. 27, ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух за календарната 2023 г.

Община Асеновград е изготвила Актуализация на общинска програма за намаляване нивата на фини прахови частици (ФПЧ₁₀) и кадмий (Cd) и достигане на установените норми в атмосферния въздух на територията на община Асеновград 2020-2024 г., която е приета от Общински съвет на Община Асеновград с Решение № 1639, взето с протокол № 48/24.10.2018 година. Общината е представила в РИОСВ-Пловдив отчет за изпълнение на мерките в програмата

Община Куклен е изготвила Програма за подобряване на КАВ с план за действие за периода 2021-2024 г., която е съгласувана от РИОСВ - Пловдив. Програмата е приета от Общинския съвет към Община Куклен.

Във всички измервателни пунктове се наблюдава устойчиво намаляване както на регистрираните средногодишни стойности, така и на броя превишения на средноденонощната норма за опазване на човешкото здраве.

В общинските програми по КАВ са планирани мерки за подобряване качеството на въздуха, като се изпълняват мерки в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен период на изпълнение.

Част от мерките по отношение на битово отопление и отопление на обществени сгради са свързани с:

- ✓ изготвяне и изпълнение на проекти за повишаване на енергийната ефективност на общински сгради;
- ✓ изпълнение на проекти за подмяна на горивни инсталации в общински сгради за работа с възобновяеми енергийни източници и/или алтернативни горива;
- ✓ изготвяне и изпълнение на проекти за подмяна на неефективни по отношение на КАВ форми на отопление на жилищни сгради;
- ✓ проучване и реализиране на възможности за подпомагане на социално слаби граждани с по-качествени твърди горива, които са нискоемисионни характеристики;
- ✓ засилени проверки в кварталите за нерегламентирано изгаряне на гуми, пластмаси и др.;
- ✓ засилени проверки на строителните обекти.

Част от мерките по отношение на транспорта, включват:

- ✓ увеличаване на контрола по спазване на определения маршрут за движение на товарните автомобили, превозващи строителни отпадъци и/или земни маси до съоръжения/площадки, отговарящи на изискванията на ЗУО;
- ✓ разширяване и поддържане на градската транспортна схема, включваща оптимизация на комуникационните потоци и обособяване на еднопосочно движение, където е приложимо;
- ✓ оптимизиране на движението на светофарно регулираните кръстовища, чрез: въвеждане на система за адаптивно управление по графика (интелигентна система за управление на трафика) и въвеждане на приоритизация на автомобилите на спешните служби и градски транспорт;
- ✓ текущ и основен ремонт на пътната и тротоарна настилка на територията на общините, включени в РОУКАВ „Агломерация Пловдив“;
- ✓ инициране на предложение за въвеждане на по-строг контрол върху контролно - техническите пунктове за периодични прегледи на пътни превозни средства, по отношение извършването на прегледи на превозни средства с дизелови и бензинови двигатели за наличие на пречистващи отработените газове системи, включително отнемане на разрешението за извършване на дейността;
- ✓ повишаване привлекателността на градския транспорт;
- ✓ създаване, възстановяване и поддържане на зелени площи в прилежащи зони около транспортната инфраструктура, включително и използване на рекултивационни мрежи за укрепване на почвата;
- ✓ поетапно увеличаване честотата на миене на уличната мрежа с включване на вътрешно-кварталните улици в зависимост от атмосферните условия;
- ✓ ежегодно извършване на залесителни мероприятия върху ерозирани и замърсени терени.

Анализът на регистрираните данни през последните години, показва, че е постигнат значителен напредък по отношение на подобряването на качеството на атмосферния въздух на територията и на трите общини включени в РОУКАВ „Агломерация Пловдив – общини Пловдив, Асеновград и Куклен. От корегиранияте данни за 2022 г., 2022 г. и 2023 г. чрез прилагане на Методиката е видно, че и в трите пункта за мониторинг, действащи на територията контролирана от РИОСВ-Пловдив, е спазена СГН за опазване на човешкото здраве – $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. В АИС „Каменица“ и ПМ „Долни Воден“ се наблюдава пълно съответствие по отношение на средногодишната норма (СГН) - $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ и средноденоношната норма (СДН) = $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, която трябва да не бъде превишавана повече от 35 пъти през годината. Единствено в АИС „Тракия“ не е постигнато съответствие по нормата за брой превишения на СДН през календарната 2023 година, като СГН е спазена.

По отношение на компонент „Въздух“ контрол се упражнява върху:

- емисиите (концентрации) на вредни вещества, изпускани в атмосферата от неподвижни източници, нормирани съгласно действащото законодателство, както и съгласно подписаните и ратифицирани от Република България международни конвенции и в съответствие с ефективността на пречиствателните съоръжения за отпадъчни газове;
- източници на неорганизирано изпускане на емисии;
- източниците на неприятни миризми;
- източници на летливи органични съединения:

В присъствието на азотни оксиди и слънчева светлина летливите органични съединения, действат като катализатор за образуването на приземен озон. Приземният озон е агресивен спрямо живите организми и е опасен за човешкото здраве и околната среда, водещ до затопляне на повърхността на земята и изменение на климата.

Основно тези дейности са свързани с: дистрибуция на бензини (терминали и бензиностанции), предприятия, използващи органични разтворители в процеса на производство (дейности по нанасяне на покрития, производство на обувки, нанасяне на слепващи покрития, химически чистения, печатници и др.), употреба и дистрибуция на определени бои, лакове и авторепаратурни продукти със съдържание на ЛОС.

- вноса, износа, пускането на пазара или използването на вещества, които нарушават озоновия слой, или флуорирани парникови газове, както и на продукти и съоръжения, които съдържат, използват или са изработени от тези вещества.

Извършват се проверки по постъпили в МОСВ и РИОСВ - Пловдив жалби и сигнали от граждани. Работата по контрола е организирана съгласно Плана за дейността на РИОСВ – Пловдив и се извършва на териториален принцип – по общини.

Качеството на атмосферния въздух се контролира от един брой **мобилна автоматична станция (МАС)**.

На територията, контролирана от РИОСВ – Пловдив, през 2023 г. са предприети действия за провеждане на индикативни измервания на качеството на атмосферния въздух КАВ с мобилна автоматична станция МАС както следва:

Във връзка с образувана преписка №5804/2023 г. по описа на Районна прокуратура - Пловдив, образувана по отделени материали от прокурорска преписка № 11841/2022 г. по описа на същата, от страна на РИОСВ - Пловдив, територията на община Марица е включена в Годишен график за работа на мобилните автоматични станции (МАС) за контрол на качеството на атмосферния въздух (КАВ) през 2023 г. С мобилната станция са извършени измервания по основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух в приземния слой. Измерванията се проведени в продължение на 51 денонощия, равномерно разпределени в четирите сезона от годината - зима, пролет, лято и есен. Измерванията се разпределят равномерно в рамките на годината, за да бъдат представителни за различни условия на климата и трафика.

Местоположението на пункта за мониторинг (ПМ) е съгласувано с представители на община Марица, РЛ-Пловдив и подател на сигнали за замърсяване на въздуха в ДЗС с. Войводиново. Измерени са основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух в приземния слой.

Предвид, че с. Войводиново е включено в графика за имиссионен контрол за 2023 г. по повод постъпили сигнали от живущи в населеното място за замърсяване на въздуха, на основание чл.32, ал.4 от Закона за здравето, протоколите с резултати от измервания за всички сезони са изпратени за становище по компетентност до РЗИ-Пловдив

С писмо с изх. №10-16-1/24.01.2024 г., РЗИ-Пловдив е изразила становище, че „предвид негативното въздействие върху здравето на населението, РЗИ-Пловдив счита за целесъобразно компетентните контролни органи, като РИОСВ, Общинската администрация и други да задължат бизнес операторите, за които има подадени системни жалби, да предприемат незабавни действия, с цел недопускане отделяне на вредности във въздуха“.

В резултат от извършените проверки от страна на РИОСВ - Пловдив по повод жалба от Александър Солунов, свързана със замърсяване на атмосферния въздух в зоната на ДЗС, с. Войводиново е направен обобщен извод, че причинителят на описаното в сигналите замърсяване е движението на транспортните средства по път с лоша пътна настилка. От страна на РИОСВ - Пловдив е изразено становище, че с цел трайното решаване на проблема е необходимо да се предприемат действия по поддръжка и ремонт на пътя - ул. „Оборище“ (част от общинската инфраструктура) и пътищата в зоната на ДЗС, с. Войводиново (собственост на "Земинвест" ЕАД). Изискано е от Кмета на община Марица на основание чл. 19, ал. 4 от Закона за чистотата на атмосферния въздух да предприеме ефективни действия по компетентност, свързани с управлението на общинската инфраструктура и общинските дейности с цел осигуряване чистотата на въздуха в населеното място с. Войводиново.

В допълнение на това съгласно чл. 19, ал. 3 във връзка с чл. 24, т. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, общинските органи имат право да осъществяват контрол и управление на дейностите, свързани с осигуряване на чистотата на въздуха на тяхната територия и контрол върху емисиите от отделните източници – проектираните, изгражданите и намиращите се в експлоатация обекти с производствено и непроизводствено

предназначение, строителни и други открити площадки, както и от транспортните, комуналните селскостопанските и други дейности. В тази връзка е изискано от кмета на община Марица да предприеме необходимите действия за упражняване на своевременен и ефективен контрол на място с цел ограничаване на замърсяването на атмосферния въздух на територията на с. Войводиново.

Определените маршрути за движение на транспортните средства, обслужващи зона ДЗС Войводиново не се съгласуват с РИОСВ - Пловдив. На основание чл. 29 от *Закона за чистотата на атмосферния въздух*, общинските органи съгласувано с органите на Министерството на вътрешните работи организират и регулират движението на автомобилния транспорт в населените места с оглед осигуряване качество на атмосферния въздух, отговарящо на установените норми за вредни вещества (замърсители).

Към настоящия момент измерванията през всички сезони за 2023 г. са приключили. От страна на РИОСВ - Пловдив ще бъде извършена оценка на резултатите от проведен индикативен мониторинг на ФПЧ10 за цялата календарна 2023 година съгласно критериите за концентрацията на вредни вещества, установени в *приложение №8 от Наредба №12 за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (обн. в ДВ бр. 58/30.07.2010 г.)*.

Основни източници на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух на територията, контролирана от РИОСВ-Пловдив:

➤ *Големи горивни източници*

На територията на РИОСВ – Пловдив за периода са в експлоатация следните големи горивни инсталации (по *Приложение № 6 към чл. 8, ал. 1, чл. 10, ал. 1 и чл. 14, ал. 1 от Наредба № 10 от 2003 г. за норми за допустими емисии (концентрации в отпадъчни газове) на серен диоксид, азотни оксиди и общ прах, изпускани в атмосферния въздух от големи горивни инсталации, приета на основание чл. 9, ал.1 и §5 от ЗЧАВ*):

- „ЕВН България Топлофикация” ЕАД – подобект ТЕЦ ”Пловдив Север” и подобект ОЦ „Пловдив ЮГ”. Инсталациите са преминали към използване на природен газ;

- „Монди Стамболийски” ЕАД – ТЕЦ и СРКА- потвърдено с писмо ня МОСВ с изх. № 91-00-27/11.12.2017г.

От страна на експертите в направлението се осъществява контрол по прилагащата програма на Директива 2001/80/ЕС. Крайният срок за изпълнение на дейности за привеждане в съответствие съгласно програмата по чл. 10 от Наредба № 10 е бил края на 2007 г. За отделните ГГИ изпълнението на инвестиционните програми е както следва:

- подобект ТЕЦ „Пловдив Север” - за инсталация Парогенератор (ПГ) №3 в обекта се ползва временна дерогация съгласно чл.18 от Наредба за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата емисиите от големи горивни инсталации (обн. в ДВ бр. 2/2013 г. с посл. изм. и доп.) във връзка с чл. 33, параграф 1 от Директива 2010/75/ЕС по отношение на НДЕ за прах, серен диоксид, азотни оксиди и въглероден оксид, което е отразено и в Условие 9.2.1 от Комплексно разрешително №34-Н1/2011 г. Операторът е поел отговорността в писмена форма да не експлоатира инсталацията повече от 17500 часа за периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2023 г. За инсталациите на площадката не се прилагат изискванията на чл. 35 от Директива 210/75/ЕС. През 2023 г. парогенератор ПГ№3 не е бил в експлоатация, като същият е изведен от експлоатация със Заповед за пломбиране на директора на РИОСВ - Пловдив, считано от 10.07.2023 г. Като заместваща мощност на ПГ №3 на площадката на ТЕЦ Север се

експлоатират три броя нови средни горивни инсталации, всеки с мощност 19 MWh работещи на гориво природна газ.

- подобект ОЦ „Пловдив ЮГ” – горивните инсталации на площадката на ОЦ „Пловдив-ЮГ” произвеждат единствено топлинна енергия и работят на гориво природен газ. През 2023 г. в съответствие с чл. 35 от Директива 2010/75/ЕС, 97 % от производството на полезна топлинна енергия на инсталацията, определено като плаваща средна стойност за период от пет години, е предоставена под формата на пара или топла вода на обществена мрежа за централно отопление.

- за „Монди Стамболийски“ ЕАД – Предвидените в програмата действия са изпълнени. ПГ№9 е изведен от експлоатация, считано от 11.10.2016 г. През 2021 г. е изпълнена инвестиционната програма на дружеството, като е изграден нов енергиен котел ПВ (РВ)11 с ИУ №К6/G6 - енергиен резерва с мощност 37 MW, работещ на гориво природен газ. Парогенераторът ЕК № 8 е изведен от експлоатация през месец август 2021 г. След датата на извеждане от експлоатация на ЕК № 8, функцията на енергиен резерв на територията на завода, се изпълнява от новия енергиен котел ПБ11, който е въведен в редовна експлоатация на 27.07.2021 г. и работи на природна газ.

„Монди Стамболийски“ ЕАД е изградил и пуснал в експлоатация нова, затворена система за регенерация на терпентин и неутрализация чрез изгаряне на концентрираните лошо миришещи газове, отделяни от процеса на регенерация на терпентин в съответствие с НДНТ.

За 2023 г. от страна на операторите на ГГИ са проведени задължителният мониторинг на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух, като резултатите показват следното:

- подобект ТЕЦ „Север“ към „ЕВН България Топлофикация” ЕАД - на база месечни доклади с резултати от провеждани собствени непрекъснати измервания от м. януари до м. декември 2023 г. включително не са установени превишения на нормите за допустими емисии по всички измервани показатели, в т.ч. и по азотни оксиди.

- подобект ОЦ „Пловдив ЮГ” – централата е в съответствие с изискванията на Директивата. Дружеството използва като основно гориво природен газ. На база резултати от провеждани собствени периодични измервания не са установени превишения на нормите за допустими емисии.

- ТЕЦ към „Монди Стамболийски” ЕАД (включен в Преходния национален план по чл. 9в от ЗЧАВ) – въведена СНИ за СРКА и „Инсталация за изгаряне на биогориво”. с Представени са и са утвърдени месечни доклади от м. януари до м. декември 2023 г., включително. Преустановена е експлоатацията на ЕК №8. Не са установени превишения на нормите за допустими емисии. Проведен е доклад от проведени собствени периодични измервания на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от новия енергиен котел ПБ11. Измерените концентрации по показатели азотни оксиди, серни оксиди, въглероден оксид и прах са в съответствие с нормите за допустими емисии определени в комплексното разрешително.

➤ **Емисионен контрол на горивни и производствени неподвижни източници:**

През 2023 г. акцент в контролната дейност са проверки на обекти с неподвижни източници на емисии на вредни вещества в отпадъчните газове, в т. ч. средни горивни инсталации, големи горивни източници, оператори на оборудване с флуорсъдържащи парникови газове, обекти, класифицирани с висок риск, разположени на територията на АГЛОМЕРАЦИЯ ПЛОВДИВ и проверки на обекти, срещу които има постъпили сигнали и жалби.

Проверките включват утвърждаване на разположението и броя на точките за вземане на проби при провеждане на собствени периодични измервания и оценка на резултати от проведени собствени непрекъснати и периодични измервания.

През годината са утвърдени точки за вземане на проби по реда, определен в *Наредба №6/1999 г. (ДВ, бр. 31/1999 г.)* и/или условия в издадените комплексни разрешителни, като са съгласувани 16 информации на оператори с неподвижни източници. Обхванати са обекти, в които има извършени промени във вида на горивото или на използваните съоръжения, обекти с комплексни разрешителни, както и нови обекти, осъществяващи дейности с източници на емисии на територията на РИОСВ – Пловдив.

Динамиката на изменение на утвърдените планове за собствени периодични измервания е показана на следващата графика:

Проверка на представени резултати от проведени СПИ и СНИ.

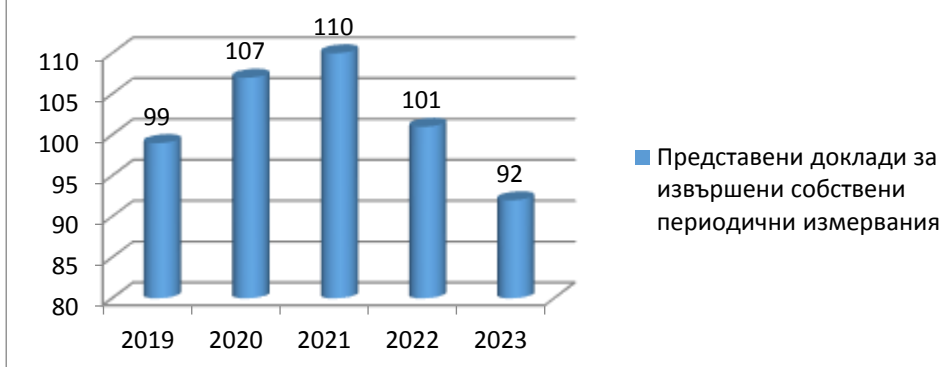
Оператори, които извършват собствен непрекъснат мониторинг на емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух по реда на *Глава VI* от *Наредба №6/1999 г.*, са „КЦМ“ АД, „ЕВН България Топлофикация“ ЕАД и „МОНДИ Стамболийски“ ЕАД.

През 2023 г. в направлението са обработени 79 месечни и 7 годишни доклади от провеждани СНИ за обекти – „КЦМ“ АД, „ЕВН България Топлофикация“ ЕАД и „Монди Стамболийски“ ЕАД.

По реда на *Глава V* от *Наредба №6/26.03.1999 г.* са извършени собствени периодични измервания (СПИ) на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници на 103 оператора. 92 доклада с резултати от проведените СПИ са постъпили в РИОСВ - Пловдив и оценени през 2023 г. 13 доклада са представени за оценка през 2024 г.

На графиката е показан сравнителен анализ на приетите и оценени доклади от СПИ през последните 5 години, представени пред РИОСВ - Пловдив.

Представени доклади за извършени собствени периодични измервания

Общата тенденция на база резултати от проведени собствени измервания /СПИ и СНИ/ за периода е към спазване на НДЕ от по-голям брой оператори.

За констатирани превишения на установените норми през 2023 г. са наложени санкции по чл. 69а от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) на 5 оператора. Наложените санкции са за превишение на установените норми за допустими емисии по показатели прах и въглероден оксид.

Въз основа на оценка на представени през 2023 г. доклади с резултати от СПИ, показващи преустановяване или намаляване на замърсяването на атмосферния въздух, са отменени наложени санкции на 4 оператора.

От наложените през предходни години текущи санкции на двама оператора са действащи и към момента. Предприетите от тях действия не са довели до преустановяване на замърсяването на атмосферния въздух.

➤ **Контрол на обекти и дейности с летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини**

По *Наредба № 16* за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини (ДВ, бр. 75/24.08.1999 г., изм. ДВ, бр. 33/2012 г.), за съхранение на горива са са извършени 7 планови проверки на бензиностанции, разположени на територията, контролирана от РИОСВ – Пловдив, 1 извънредна проверка във връзка с писмо от Община Стамболийски и 1 проверка във връзка с участие в Държавна приемателна комисия за въвеждане в експлоатация на нов обект, свързани с изпълнение на Етап II за улавяне на бензиновите пари. При проверките не са установени нарушения.

За бензиностанциите улавянето и задържането на газовата фаза (емисии на ЛОС) се разделя на:

- Фаза I – при нея се улавят емисиите от бензиновите пари при пълнене на резервоарите на бензиностанциите;
- Фаза II – при нея се улавят изпаренията от гърловините на автомобилните резервоари при зареждането им.

Добрата ефективност на системите за улавяне и регенериране на парите осигурява ниски загуби от горива при зареждане и има положителен ефект при намаляване на замърсяването на атмосферния въздух.

На територията, контролирана от РИОСВ - Пловдив са разположени четири терминала, на три, от които са инсталирани системи за улавяне и регенериране на бензиновите пари, четвъртият терминал е в процес на реконструкция.

➤ **Контрол на обекти, осъществяващи дейности с употреба на летливи органични съединения в разтворители:**

По Наредба №7/2003 г. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации (ДВ, бр. 96/2003 г., с посл. изм. и доп.) са извършени 20 планови проверки и 4 извънредни проверки, три от които са по постъпили сигнали и една във връзка с подадено заявление за промяна на оператор на инсталации от публичния регистър по чл. 30л, ал.1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух.

В резултат на осъществената контролна дейност са съставени 2 АУАН на оператори на инсталации, които не са включени в публичния регистър по чл.30л от Закона за чистотата на атмосферния въздух и са сключени 2 споразумения по реда на ЗАНН.

В изпълнение на чл.20, ал.7 от *Наредба №7/2003 г.* са утвърдени са 41 Плана за управление на разтворители (ПУР) и са обработени 81 декларации за инсталации, извършващи дейности с употреба на разтворители под ПСКР, данните от които са въведени в поименните партии на операторите на инсталациите, включени в Информационната система на инсталациите, източници на емисии на ЛОС по чл. 30л, ал.1 от *Закона за чистотата на атмосферния въздух*;

➤ **Контрол на обекти за производство, търговия или употреба на определени бои, лакове и авторепаратурни продукти, съдържащи органични разтворители:**

По *Наредбата за ограничаване емисиите на летливи органични съединения (ЛОС) при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти (ДВ, бр. 20/2007 г., изм. и доп. в ДВ, бр. 55/ 2012 г.)* през 2023 г. са извършени 6 планови проверки и са обработени 35 отчета подадени в РИОСВ-Пловдив във връзка с информационната система съгласно програмата за мониторинг.

В резултат на осъществената контролна дейност е установен един вносител на бои и лакове, който не е представил в РИОСВ-Пловдив информация по чл. 3, ал. 2 от *Наредбата за ограничаване емисиите на летливи органични съединения (ЛОС) при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти*, като съответното административнонаказателно производство е стартирало.

➤ **Контрол и управление на веществата, разрушаващи озоновия слой:**

- По *Регламент 1005/ ЕС/2009, Регламент 517/ЕС/2014, Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент 1005/ ЕС/2009 относно веществата, които нарушават озоновия слой (ДВ, бр.2/2011г.) и Наредба №1/2017 г. за реда и начина за обучение и издаване на документи за правоспособност на лица, извършващи дейности с оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, както и за документирането и отчитането на емисиите на флуорсъдържащи парникови газове (ДВ, бр.20/2017г., с посл. изм и доп.)* през 2023 г. са проверени общо 55 обекта. 32 обекта са включени в плана за контролната дейност и по двата регламента, а 11 обекта са включени в плана за проверка само по Регламент

517/ЕС/2014 и Наредба №1/2017 г. Осъществени са 2 извънредни проверки във връзка със сигнали от Европейската комисия, свързани със съмнения за несъответствия с изискванията на Регламент 517/ЕС/2014. Някои от проверените обекти са включени в плана за контрол по друг компонент на околната среда;

Обработени са общо годишни отчети за 2022 г. внесени в срока до 31.03.2023 г., представени от оператори на климатично и хладилно оборудване, работещо с флуорсъдържащи парникови газове /ФПГ / и озоноразрушаващи вещества /ОРВ/, дистрибутори, вносители и ползватели на ФПГ и оборудване както следва:

- 492 оператори на оборудване, работещо с ФПГ
- 48 оператори на оборудване, работещо с ОРВ;
- 8 дистрибутори на ФПГ;
- 4 вносители на ФПГ;
- 88 ползватели на ФПГ;

В резултат на осъществената контролна дейност през отчетния период по спазване изискванията на *Регламент 1005/ ЕС/2009, Регламент 517/ЕС/2014, Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент 1005/ ЕС/2009 относно веществата, които нарушават озоновия слой (ДВ, бр.2/2011г.) и Наредба №1/2017 г. за реда и начина за обучение и издаване на документи за правоспособност на лица, извършващи дейности с оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, както и за документирането и отчитането на емисиите на флуорсъдържащи парникови газове (ДВ, бр.20/2017г., с посл. изм и доп.)* са съставени общо 4 АУАН - 3 на оператори на оборудване, работещо с ФПГ и 1 на оператор на оборудване, работещо с ОРВ във връзка с неизпълнение на задължението за представяне на годишни отчети. Сключени са 3 споразумения по реда на ЗАНН и е издадено едно НП, което се обжалва.

Контрол по изпълнение на условията в разрешителните за емисии на парникови газове:

В изпълнение на условията в издадени разрешителни за парникови газове по Глава седма, раздел III от ЗООС (отменена от 11.03.2014 г. с влизането в сила на Закон за ограничаване изменението на климата, обн. в ДВ, бр. 22 от 11.03.2014 г.), са извършени 2 проверки съгласно утвърдения план за контролната дейност на РИОСВ за 2023 г. Съставен е АУАН по ЗООС на "Грийнс" ООД – оператор на Инсталация за изгаряне на горива в инсталации с обща номинална топлинна мощност, превишаваща 20MW в обхвата на Директива 2003/87/ЕО (приложение 7 към чл. 131и, ал. 5 на ЗООС) в Оранжерийен комплекс, гр. Първомай за неизпълнено задължително предписание за предоставяне на допълнителна информация във връзка с извършената проверка по условията на издаденото Разрешително за емисии на парникови газове (РЕПГ)

На територията на РИОСВ - Пловдив има 11 оператора на инсталации с издадени разрешителни за парникови газове, от които през 2023 г. два оператора са временно изключен от ЕСТЕ по реда на чл. 57б от ЗОИК, на 4 оператора са актуализирани издадените РЕПГ и един оператор е с отменено РЕПГ, поради промяна в капацитета на инсталацията.

Оператори с издадени РЕПГ:

- ✓ „БиЕй Глас България“ ЕАД, площадка Пловдив
- ✓ „Калцит“ АД, гр. Асеновград, ПЗ „Север“
- ✓ „Монди Стамболийски“ ЕАД, гр. Стамболийски, ул. Заводска №1
- ✓ „Вазовски машиностроителни заводи“ ЕАД, пл. Иганово– временно изключен от ЕСТЕ

- ✓ „Вазовски машиностроителни заводи“ ЕАД, пл. Сопот – отменено РЕПГ
- ✓ „ЕВН България Топлофикация“ ЕАД ТЕЦ- Пловдив Север
- ✓ „ЕВН България Топлофикация“ ЕАД ОЦ Пловдив ЮГ
- ✓ „Инса ойл“ ЕООД, с. Белозем
- ✓ „КЦМ“ АД, площадка землище на с. Куклен
- ✓ „Грийнс“ ООД, гр. Първомай
- ✓ „Гард инвест“ ООД, гр. Раковски, оранжерия комплекс – временно изключен от ЕСТЕ

Предприети административнонаказателни мерки

През отчетния период експертите от направлението са съставили общо 18 АУАН, от които 5 за установени нарушения по ЗООС (4 АУАН на оператори с издадени Комплексни разрешителни, 1 за неизпълнено задължително предписание) и 13 АУАН за установени нарушения по ЗЧАВ, както следва :

- 4 за непредставени годишни отчети в срока до 15.02 на текущата година от оператори на климатично, хладилно и термопомпено оборудване;
- 1 за непредставена информация по приложение №3 към чл. 3, ал.2 от в срока до 31 03. от вносител на бои и лакове;
- 2 на оператори на инсталаци, извършващи дейности с употреба на разтворители
- 6 на оператори на обекти и дейности, източници на емисии в атмосферния въздух

Общият брой на връчените АУАН е 18. Издадени са 8 НП /1 от 2024 г./, от които 4 по ЗООС и 3 по ЗЧАВ. Сключени са 10 споразумения на основание чл.58г, ал.1 във връзка с ал.16 от ЗАНН.

Разпределението на контролираните обекти, с източници на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух по общини, е както следва:

Община Асеновград: Обекти с неподвижни източници в атмосферата са общо 65 бр. От тях с утвърдени точки за вземане на проби и провеждане на мониторинг са 29 бр. Обекти, които са с източници на емисии на летливи органични съединения, в т.ч. бензиностанции, печатници, обекти, в които се извършват нанасяне на покрития, обекти, в които се експлоатират хладилни и/или климатични системи. Обекти, които попадат в обхвата на Директива 2010/75/Европейския парламент и Съвета относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) са „КАЛЦИТ“ АД, „АНДИП 92“, ЕТ „ДАП-92-Деян Павлов“ и „Регионален център за обезвреждане на твърди битови отпадъци-I-ви етап“ за общините Асеновград, Първомай, Садово, Куклен и Лъки. При извършваните проверки в обектите не са констатирани нарушения на поставените условия в комплексните разрешителни, както и определените в тях норми за допустими емисии на вредни вещества, изпускани в атмосферата.

В обектите, подлежащи на контрол се наблюдава спазване на изискванията на ЗООС, ЗЧАВ и подзаконовите нормативни актове.

Община Брезово: Обектите, подлежащи на контрол по спазване на законодателството, са 12 бр. Използваните топлоенергийни съоръжения в обектите работят на природна газ, нафта и мазут. От страна на „Булфитоойлс“ АД са предприети мерки по използване на нискосернист мазут и на този етап е преустановено замърсяването на атмосферния въздух от работещата в обекта котелна централа. Останалите обекти използват като гориво нафта и природен газ. Резултатите от проведени контролни измервания показват спазване на емисионните норми.

Община Калояново: Обектите, подлежащи на контрол по спазване изискванията на ЗЧАВ, са 23 бр. Извършвани са проверки за изпълнение на нормативната уредба. Източниците са топлоенергийни съоръжения, работещи предимно сезонно и/или периодично. На територията на общината се експлоатира една инсталация за производство на електрическа и топлинна енергия чрез индиректно използване на биомаса. В Месопреработващо предприятие на „Деликатес 2” ООД, разположено в с. Житница се експлоатира котелна централа, като съоръженията използват природен газ. Останалите обекти са предимно инсталации за производство на розово масло и конкрет, оранжерии и бензиностанции. Някои от обектите са със сезонен режим на работа и въздействието на емисиите върху качеството на атмосферния въздух е ограничено в периода на експлоатация. От представените резултати за проведени собствени периодични измервания, по реда на глава пета от Наредба № 6/99г., е видно спазване на норми за допустими емисии по всички показатели.

Община Карлово: Контролирани обекти са 64 бр. Извършените собствени периодични измервания по реда на Наредба № 6/99 г. не показват превишения на нормите. От страна на операторите са предприети мерки за преустановяване използването на високосернист мазут и преминаване към използване на нискосернист мазут или природен газ. Операторите провеждат предвидения в Закона за чистотата на атмосферния въздух собствен мониторинг, като резултатите се представят пред РИОСВ – Пловдив в срока, определен в Наредба № 6/99 г.

Обекти, които попадат в обхвата на Директива 2010/75/Европейския парламент и Съвета относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) са „Регионално депо за неопасни отпадъци”, обслужващо общини Карлово и Хисаря и „Инсталация за топене, включително и леене на черни и цветни метали“ на „ИПО“ ООД.

Останалите обекти са предимно в сферата на машиностроенето, преработваща и хранително-вкусовата промишленост, бензиностанции, оператори на хладилни и/или климатични системи, работещи с флуорсъдържащи парникови газове и обслужващи дейности.

Община Кричим: Контролираните обекти са 1 бр. Всички оператори са преминали към използване на природен газ, поради напредналия етап на газифициране на гр. Кричим. Неподвижните източници подлежат на периодичен контрол. Резултатите от провежданите измервания не показват превишения на НДЕ от точкови източници. През 2013 г. е възобновена експлоатацията на оранжерийния комплекс в града и вече е с нов оператор. През 2015 г. е извършено преустройство на котлите към оранжерийния комплекс за работа с твърдо гориво – слънчогледова люспа и пелети. За установено замърсяването на атмосферния въздух на дружеството е наложена текуща санкция за превишение на нормите за допустими емисии по показатели прах и въглероден оксид, която е действаща и към момента.

Община Куклен: Контролираните обекти са 24 бр. с източници на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух, в т.ч. горивни източници, бензиностанции и обекти с хладилни и/или климатични инсталации. Обекти, които попадат в обхвата на Директива 2010/75/Европейския парламент и Съвета относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) са „КЦМ“ АД, „АГРИЯ” АД и „ЮПИТЕР 05” ООД. Те се явяват и основните големи замърсители на атмосферния въздух в общината.

На база годишен доклад от СНИ за 2023 г. и извършена оценка на резултатите не са констатирани превишения на нормите за серен диоксид от Оловно производство към „КЦМ” АД. С преустановяване експлоатацията на старо оловно производство е преустановено изпускането на отпадъчни газове с концентрации над нормите за допустими емисии за серен диоксид. Отчита се и положителна тенденция в регистрираните стойности по замърсител кадмии в двата пункта за мониторинг – АИС „Куклен“ и ПМ „Долни Воден“.

Община Марица: Контролираните обекти с утвърдени точки за вземане проби за провеждане на мониторинг на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух са 24 бр. При извършените измервания на вредностите изпускани в атмосферния въздух от обекти с точкови източници в района на общината не са констатирани превишения на нормите за допустими емисии (НДЕ). Производствените дейности са концентрирани в обособени производствени зони около с. Радиново, Бенковски и в стопанските дворове на останалите населени места в общината. Топлоенергийните съоръжения използват природен газ и от твърдите горива – дървесен чипс. В общината се експлоатират бензиностанции и обекти с хладилни и/или климатични системи, използващи флуорсъдържащи парникови газове.

Обект, който попада в обхвата на Директива 2010/75/Европейския парламент и Съвета относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) е птицеферма, която е разположена на територията на с. Трилистник – с оператор „Аеркок“ ООД. При извършваните проверки в обектите не са констатирани нарушения на поставените условия в комплексните разрешителни.

Останалите обекти извършват различни производствени дейности, бензиностанции и такива, в които се експлоатират хладилни и/или климатични инсталации и два обекта за комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, чрез индиректно използване на биомаса. Дейността на оператора на биогаз инсталация в с. Труд продължава да бъде спряна с наложена принудителна административна мярка (ПAM) на дружеството, на основание чл. 33в, ал. 1 във връзка с чл. 33а, т. 2 и чл. 33б, ал. 1, т. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, с която се спира производствената дейност в биоцентралата. Срокът на действие на ПAM е до писмено потвърждение от РИОСВ-Пловдив, че от страна на дружеството са предприети необходимите мерки за недопускане при никакви обстоятелства на миризми и газови емисии от процесите на съхранението на суровини и течна торова фракция от ферментационния продукт и при писмено потвърждение от министъра на здравеопазването, че липсва опасност за жителите на селото.

Заповедта за налагане на ПAM е обжалвана, като с окончателно решение на Върховен административен съд е оставена в сила.

Община Перушица: Контролираните обекти са 10 бр. В района на общината не са констатирани превишения на НДЕ на емитираните замърсители от обектите с точкови източници. От страна на операторите на топлоенергийните съоръжения са предприети действия и са преминали към използване на природен газ и нафта.

Община Пловдив: Обекти, които попадат в обхвата на Директива 2010/75/Европейския парламент и Съвета относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) са: „ЕВН България Топлофикация” ЕАД – двете площадки – ТЕЦ „Пловдив Север” и ОЦ „Пловдив Юг”, „БиЕй Глас България“ АД (старо име ДРУЖБА Стъкларски заводи” АД), „Марицатек” АД, „Регионално депо за неопасни отпадъци”, обслужващо общини Пловдив, Марица, Раковски, Перушица, Кричим, Стамболийски.

Спазването на НДЕ е в резултат на предприети мерки от дружеството, свързани с монтиране и пускане в експлоатация на ново пречиствателно съоръжение за пречистване на отпадъчните газове от всички ванни пещи, експлоатирани на площадката. Емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от вички действащи на площадката ванни пещи се пречистват в общо пречиствателно съоръжение – електростатичен филтър с допълнително оборудване за редуциране на емисиите на азотни серни оксиди

С цел ограничаване емисиите на вредни вещества и парникови газове – метан при депонирането на отпадъците на регионално депо на Общината се изгражда предвидената в проекта газоотвеждаща система, за улавяне на образувания в резултат на протичащите процеси биогаз. В изпълнение на условие от комплексното разрешително операторът на депото ежесечно извършва измервания на количеството на метан, образуван в резултат на гнилостните процеси в депото и емитиран в атмосферния въздух.

Бензиностанциите и терминалите, разположени в гр. Пловдив са изпълнили изискванията на Наредба № 16/1999 г. Всички нови бензиностанции се пускат в експлоатация след доказване на съответствието им с Етап II на улавяне на бензиновите пари при зареждане на моторни превозни средства, съгласно изискванията на чл.14а, ал.1 от Наредба № 16/99г./ДВ бр. 75/99г. и посл. изм. и доп./. От извършените проверки през годината на бензиностанции, разположени на територията на община Пловдив, е установено съответствие с Етап II на улавяне на бензиновите пари при зареждане на моторни превозни средства, във всички проверени обекти.

На територията на гр. Пловдив се експлоатират два терминала за нефтопродукти. Операторите на терминалите са изградили системи за улавяне на бензиновите пари при зареждане на цистерните.

На територията на гр. Пловдив са разположени и значителен брой обекти, експлоатиращи хладилни и/или климатични инсталации, сервиси, извършващи поддръжка и ремонт на хладилни и климатични системи и вносители на флуорирани парникови газове, които имат отпуснати квоти по реда на Регламент (ЕС) 517/2014 г. на Европейския парламент и на Съвета.

Община Първомай: Контролираните обекти са 32 бр. За констатиране превишения на нормите за допустими емисии от обект с точков източник в атмосферния въздух е наложена текуща санкция на „Хелиос ойл” ООД. Останалите обекти са газифицирани и при извършване на измервания не са констатирани превишения на нормите за допустими емисии.

На територията на общината се експлоатират бензиностанции, един терминал за нефтопродукти, обекти, експлоатиращи хладилни и/или климатични системи.

Община Раковски: Обектите източници на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух са 46 бр. Голяма част от промишлените обекти са газифицирани. При извършени собствени емисионни измервания в обекти с неподвижни източници на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух, показват спазване на емисионните норми.

Обекти, които попадат в обхвата на Директива 2010/75/Европейския парламент и Съвета относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) са „ИНСА ОЙЛ” ООД, с. Белозем и Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично разграждане по закрит способ”, с. Шишманци.

На територията на общината се експлоатират още бензиностанции, един терминал за газ пропан-бутан, обекти, в които се извършва преработка на селскостопанска продукция, обекти, в които се експлоатират хладилни и/или климатични инсталации, кариери и

асфалтови бази. При извършените през годината проверки не са установени нарушения на законодателството, свързано с опазване на въздуха.

Община Родопи: Контролирани обекти са 65 бр. В района на общината не са констатирани превишения на НДЕ на емитираните замърсители от обектите с неподвижни източници. На оператор ана асфалтова база в с. Цалапица е наложена имуществена санкция за непровеждане на мониторинг на емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух. Замърсяването на въздуха в населените места от общината е основно от битовото отопление и линейни източници – автотранспорт и състояние на пътната инфраструктура. Разположените на територията на общината кариери са спрени от Министъра на икономиката.

На територията на общината се експлоатират бензиностанции и обекти, в които се експлоатират хладилни и/или климатични системи.

Община Садово: Контролираните обекти са 24 бр. В тази община се наблюдава реализация на инвестиционни намерения, предвиждащи изграждане на оранжерийни комплекси, потенциални източници на вредни вещества в атмосферния въздух. На този етап използваните топлоенергийни източници към оранжерийните комплекси работят предимно на въглища. Инсталираната топлинна мощност е под 500 kW и нормативно операторите нямат задължение да извършват измервания на вредностите, които се изпускат в атмосферата.

На територията на общината е разположен един обект, който попада в обхвата на Директива 2010/75/Европейския парламент и Съвета относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) – Инсталация за производство на дехидратиран спирт, с.Катуница на „ВП Брандс Интернешънъл“ АД, гр.Пловдив. Проведените контролни измервания на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферата, показват неспазване на определените в комплексното разрешително норми за допустими емисии. В тази връзка на оператора е наложена текуща санкция, която се обжалва.

Община Сопот: Промислената активност в общината е сведена до минимум. Основните производствени обекти са „ВМЗ“ ЕАД и „СКФ Берингс България“ ЕАД. След преминаване към гориво природен газ и дизелово гориво двата обекта не изпускат отпадъчни газове с концентрации на вредни вещества над определените норми.

Община Стамболийски: Обекти с неподвижни източници на емисии в атмосферния въздух с утвърдени точки за вземане на проби за провеждане на мониторинг са 11 бр.

Обект, който попада в обхвата на Директива 2010/75/Европейския парламент и Съвета относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) е „Монди Стамболийски“ ЕАД. Дружеството е с издадено комплексно разрешително и подлежи на прецизен контрол от страна на РИОСВ - Пловдив по спазване на условията. След предприети и реализирани мерки по намаляване на емисиите на прах и серен диоксид е преустановено замърсяването на атмосферния въздух от обекта. Остава нерешен проблема с разпространението на неприятни миризми извън границите на обекта. Обектите в общината са предимно от сферата на хранително-вкусовата промишленост, обслужващи дейности, оранжерии и бензиностанции.

За установени превишения на нормите за допустими емисии на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух на 2 оператора са наложени текущи санкции, които са действащи и към момента.

Община Съединение: На територията на общината се експлоатират обекти от преработващата промишленост, хранително-вкусовата промишленост, бензиностанции, обект за производство на електрическа и топлинна енергия чрез индиректно използване на биомаса и обекти, в които се експлоатират хладилни и/или климатични системи. През настоящата година не са констатирани наднормени концентрации на емисиите на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух от точковите източници в района. На един оператор е наложена имуществена санкция за неорганизирано емитиране на прах в атмосферата. Всички промишлени източници са на природен газ.

Община Хисар: Обектите, подлежащи на емисионен контрол са 9 бр. Обектите са със сезонен характер на работа и нисък производствен капацитет. Не са установени превишения на нормите за допустими емисии.

Атмосферният въздух във всички контролирани от РИОСВ - Пловдив общини през зимния сезон се натовазва с емисии на вредни вещества, отделяни в резултат на битовото отопление и използваните локални отоплителни инсталации в общественения сектор.

Извършени проверки и предприети мерки при възникнали аварийни ситуации и регистрирани жалби и сигнали за замърсяване на атмосферния въздух. Резултати.

На територията, контролирана от РИОСВ – Пловдив, през отчетния период са предприети действия за провеждане на индикативни имисионни измервания на качеството на атмосферния въздух (КАВ) с мобилна автоматична станция (МАС) по постъпили сигнали и жалби за замърсяване на атмосферния въздух, както следва:

- Във връзка със сигнали за замърсяване на атмосферния въздух с прахообразни материали от дейността на кариерата за добив на подземни богатства в землището на с. Шишманци, общ. Раковски, с концесионер „Холсим кариерни материали Пловдив“ АД, от акредитирана лаборатория на ИАОС в продължение на 10 деноншия са проведени измервания на КАВ с МАС в урбанизираната територия на с. Шишманци, общ. Раковски. Получените резултати не показват регистрирани превишения на средноденоношната пределно допустима концентрация (СДПДК) за показател ФПЧ10, определена в Наредба №12/15.07.2010 г

□ По повод образувана прокурорска преписка във връзка със сигнали за миризми и замърсяване на атмосферния въздух от дейността на Завода за производство на целулоза и хартия в гр. Стамболийски с оператор на „МОНДИ Стамболийски“ ЕАД, в урбанизираната територия на гр. Стамболийски са проведени индикативни имисионни измервания на основните показатели, характеризиращи КАВ с МАС, в периода от 02.09.2023-04.09.2023 г. Измерванията са извършени от акредитирана лаборатория на ИАОС. Получените резултати не показват отклонения от НДЕ по измерваните показатели, определени в №12/15.07.2010 г.

Във връзка с възникнал пожар в землището на с. Хвойна, община Чепеларе, по постъпила малба от Кмета на Община Асеновград на 30.08.2023 г. са проведени индикативни измервания на 16 основни показатели, характеризиращи КАВ в населените места – с. Бачково, с. Хвойна и с. Нареченски бани с мобилен апарат „GASMET DX4040“ - газанализатор за аварийни ситуации. Получените резултати са показали резултат „открива се“ за 9 от изследваните показатели, който се основава на стойности над границата на откриване на даденото съединение. Същите са изпратени за становище до РЗИ-Пловдив, които са дали съответните препоръки на Община Асеновград относно мерки по повод възникналия пожар.

По повод постъпила жалба за запрашаване в засегнатите от наводненията населени места - с. Каравелово, с. Богдан и с. Слатина, общ. Карлово, е извършена съвместна проверка с БД ИБР. С оглед ограничаване на неорганизираното емитиране на прах при разчистване на

засегнатите от наводненията терени, на кметовете на населените места са дадени задължителни предписания за изпълнение. При извършения последващ контрол не са установени нарушения във връзка с дадените предписания.

Извън утвърдения годишен график за емисионен контрол през отчетния период са извършени контролни емисионни измервания от акредитирана лаборатория към ИАОС на изпускащо устройство К40 - източник на технологични газове, формирани в ТУ "Велц и рециклинг", ТЗ "Велц" - технологични газове въртящи се велц-печи № 4 на производствената площадка на оператор с Комплексно разрешително „КЦМ“ АД. Измерванията са проведени във връзка с подадена жалба. Получените резултати показват спазване на НДЕ по измерваните показатели, определени в условие Условие 9.2.2.2. на издаденото Комплексно разрешително №1-НЗ/2017 г., посл. актуализирано с Решение № 1-НЗ-ИО-А2-ТГ1/2022 г.).

В направлението през 2023 г. са постъпили общо 196 сигнала. Извършени са 49 проверки на 21 обекта. В резултат на осъществения контрол е установено, че 23 от проверените сигнали са основателни.

Сигнали, които не са от компетентността на РИОСВ - Пловдив са препратени до съответните контролни органи.

Сравнителният анализ показва, че през 2022 г. и 2023 г. общия брой на обработените сигнали е сходен, за разлика от броя на установените основателни сигнали, които през отчетния период е по-голям.

През 2023 г. в направлението са разгледани инвестиционни предложения и са дадени 121 становища във връзка с постъпили уведомления за инвестиционни предложения.

В заключение следва да се направи изводът, че се наблюдава трайна тенденция на задържане на ниски средногодишни концентрации по показатели - серен диоксид, Рb, Cd, бензен и озон.

Въпреки тенденцията на запазване и понижаване, в сравнение с предходни периоди, на измерените средногодишни стойности за някои от показателите, характеризиращи качеството на атмосферния въздух, следва да се има предвид, че през различните сезони се наблюдава повишение на някои от показателите (главно ФПЧ10 и NO₂ – в АИС „Тракия“ – транспортно ориентиран пункт, отчитащ замърсяването от интензивния автотранспортен трафик в града), което се дължи на:

- големия териториален обхват на РОУКАВ „Агломерация Пловдив“, в който са съсредоточени по-голяма част от производствените обекти, с източници на емисии;
- големия брой пътни артерии и тяхната натовареност през годината;
- интензивните строителни и ремонтни дейности;
- климатичните условия на района (висок процент дни със скорост на вятъра под 1,5 m/s, ниски температури, дни с мъгли и температурни инверсии);
- големият брой домакинства отопляващи се на твърди горива.

II.2. ВОДИ

1. ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ

Характеристика и мониторинг на повърхностните води

Типове повърхностни води

Водните обекти на територията на Източнобеломорски район (ИБР) в Пловдивска област се отнасят към две категории повърхностни води – “Река” и “Езеро”.

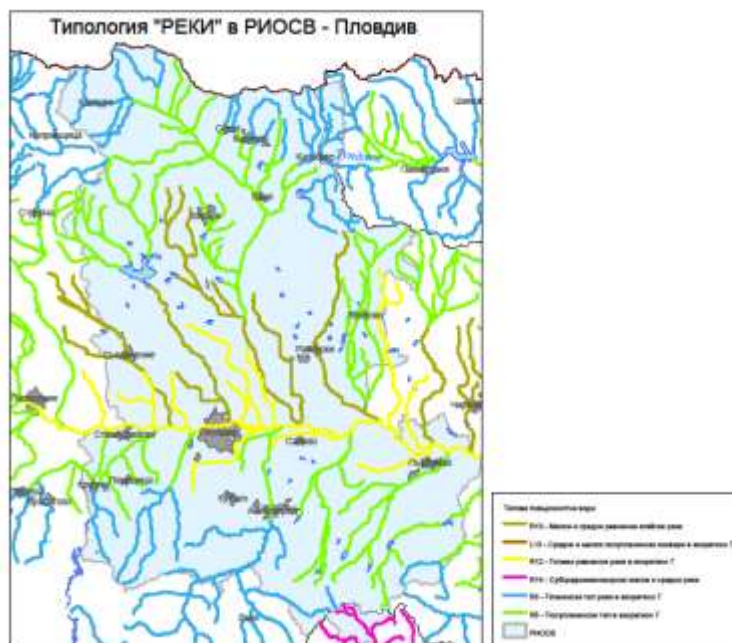
На територията на Пловдивска област са идентифицирани 4 типа води от категория „река”:

Типология категория “РЕКА” в Пловдивска област

№	Тип	Име на типа	Водосбор
1	R3	Планински реки	Река Въча преди гр. Кричим, р.Първенецка до с. Първенец, р. Чепеларска преди гр. Асеновград, р.Стряма до гр. Клисура
2	R5	Полупланински реки	Река Въча от гр. Кричим до устие, р.Първенецка след с. Първенец, р. Чепеларска от Асеновград до устие, р.Стряма след гр. Клисура до с. Маноле, р.Черкезица, р.Рахманлийска
3	R12	Големи равнинни реки	Река Марица
4	R13	Малки и средни равнинни реки	Река Потока, р.Пясъчник, р.Калаващица, р.Аврамица, р.Стряма долно течение, р.Сребра

В рамките на посочените типове реки са определени 63 водни тела. Всяко водно тяло е речен участък с еднакво екологично и химично състояние, който има важна роля при управлението на водите.

Типология категория “РЕКА” в Пловдивска област

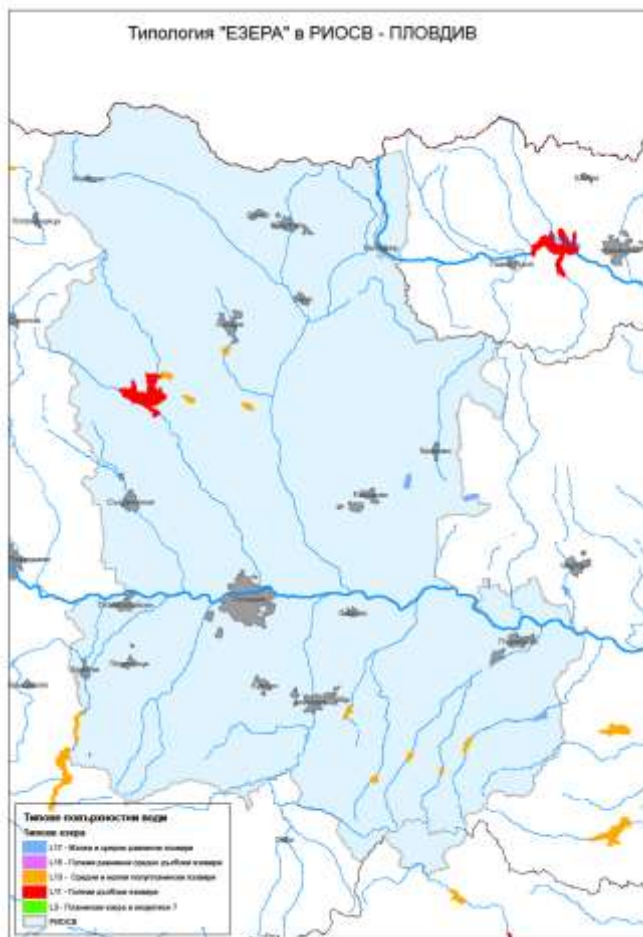

На територията на обл. Пловдив са определени 3 типа езера (язовири). Всяко езеро (язовир) с площ > 500 ха се определя като самостоятелно водно тяло.

Типове категория “ЕЗЕРА” в Пловдивска област

№	ТИПОВЕ	Язовири	Брой ВТ
1	L13 Средни и малки полупланински язовири	яз.Кричим, яз.Въча, яз. Свежен, яз.Домлян,	4
2	L15 Големи равнинни плитки до средно дълбоки язовири	яз.Пясъчник и ХВ изравнител	1
3	L17 Малки и средни равнинни язовири	яз.40-те извора, яз.Езерово, яз.Генерал Николаево, яз.Мечка, яз.Ново железаре, яз.Кавака, изравнител Чернозем, яз.Синята река, яз.Сушица, яз.Царимир, яз.Брягово	12
		ВСИЧКО	17

Карта на водните тела от категория “ЕЗЕРА” в Пловдивска област

Програми за мониторинг

- Контролен мониторинг

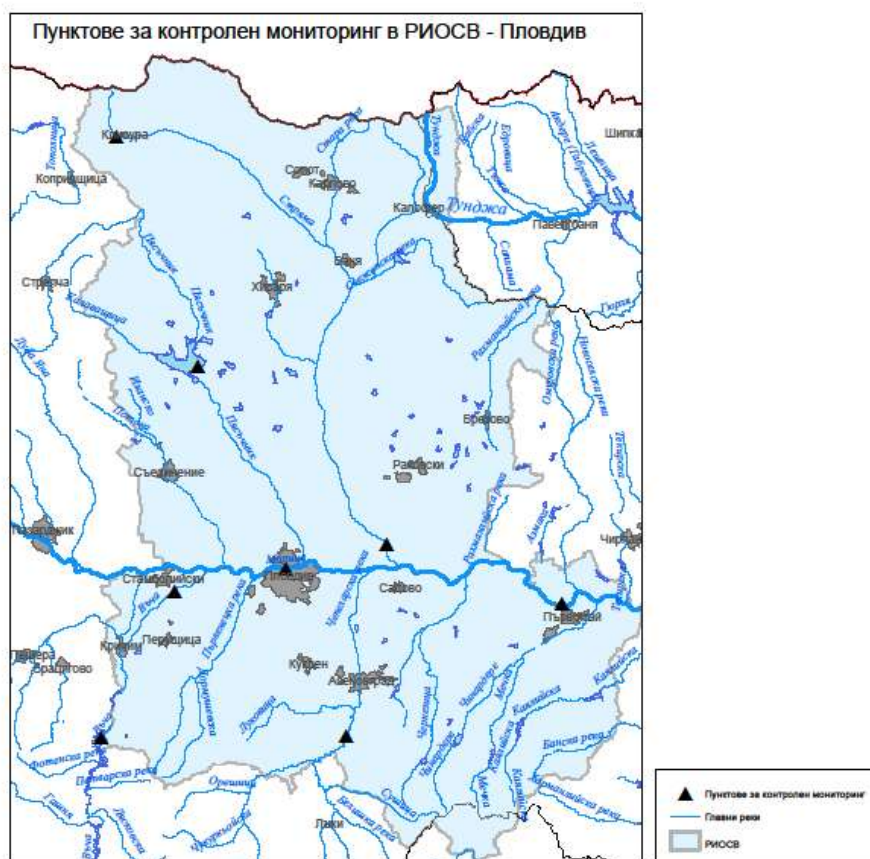
При проектиране на мрежата за контролен мониторинг на повърхностни води на територията на ИБР са избрани представителни мониторингови пунктове за съответните речни басейни и типовете водни тела. Общият брой на пунктовете за контролен мониторинг на територията на област Пловдив през 2023 г. е 8 - 6 пункта на реки и 2 пункта на язовири. Във връзка с определяне на екологичното и химично състояние на повърхностните водни тела в тези пунктове се извършва мониторинг на биологични и физико-химични елементи, като

еднократно в периода на ПУРБ е предвидено да се извърши и мониторинг на хидроморфологични елементи за качество.

- ✓ р. Марица гр. Пловдив
- ✓ р. Марица гр. Първомай
- ✓ р. Вьча - с.Йоаким Груево
- ✓ р. Чепеларска с. Бачково
- ✓ р.Стряма преди гр.Клисура
- ✓ р. Стряма – с.Маноле
- ✓ яз. Вьча
- ✓ яз. Пясъчник

Мрежа за контролен мониторинг на повърхностни води на територията на Пловдивска област (чл. 8 на РДВ)

- **Оперативен мониторинг**

При подготовката на програмата за оперативен мониторинг на повърхностните води в ИБР е използвана информация за състоянието на определените водни тела и се прилагат критериите, посочени в т.1.3.2. на Анекс V на РДВ.

Пунктове за оперативен мониторинг се поставят в онези водни тела, които са в лошо състояние и съществува риск да не постигнат добро състояние. На територията на Пловдивска област през 2023 г. са определени 18 пункта за оперативен мониторинг - 13 пункта на реки и 5 пункта на язовири. В тези пунктове се извършва мониторинг по физико-химични елементи за качество за определяне на екологично и химично състояние на повърхностните води.

- ✓ р. Марица – гр. Стамболийски
- ✓ р. Марица – бент с. Маноле
- ✓ р. Марица с. Мирково, моста
- ✓ р. Потока след гр. Съединение
- ✓ р. Чепеларска преди устие
- ✓ р. Юговска-устие
- ✓ р. Стряма с. Баня
- ✓ р. Каварджиклийка с. Долна махала преди устие
- ✓ р. Пикла- устие
- ✓ р. Черкезица- устие
- ✓ р. Сребра след гр. Раковски
- ✓ р. Чинар дере с. Поройна
- ✓ р. Текирска- устие с. Добри дол
- ✓ яз. Кричим
- ✓ яз. Царимир
- ✓ яз. 40-те извора
- ✓ яз. Езерово
- ✓ яз. Брягово

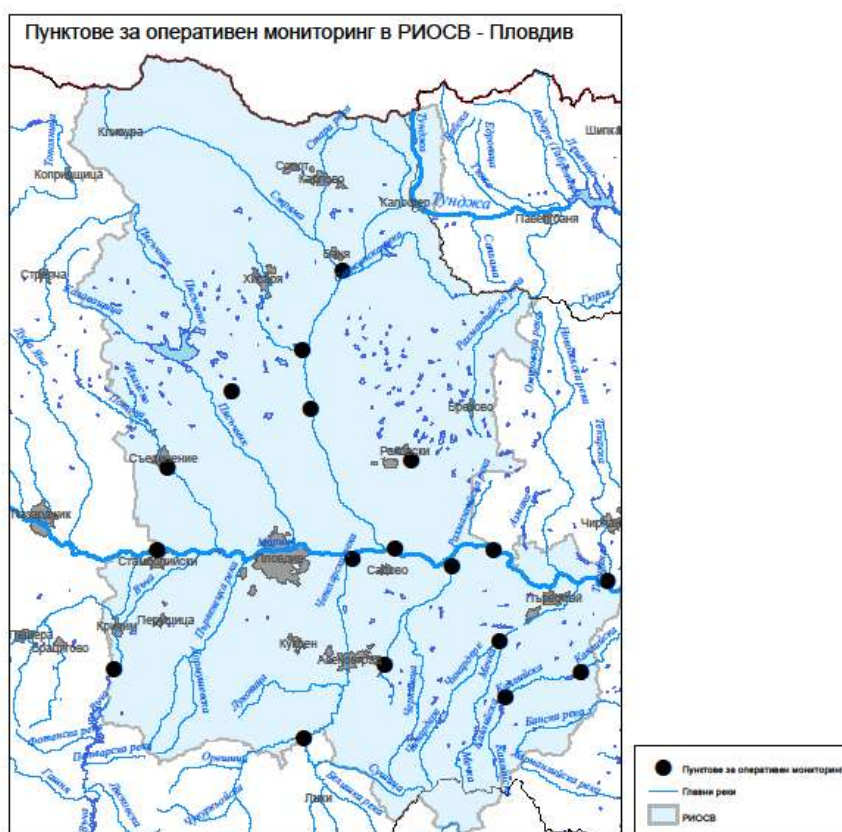
При подбора на показатели за оперативен мониторинг се използват биологичните елементи, индикативни за степента на антропогенно въздействие върху качеството на водите - макрозообентос в реки и фитопланктон в стоящи води. С оглед оперативното установяване на промените във фитопланктонните съобщества се използва показателят Хлорофил А в съчетание с други индикативни физико-химични показатели – прозрачност (SD), разтворен кислород, температура и електропроводимост.

Предвижда се мониторинг на всички физико-химични показатели, превишаващи стандартите за качество на околната среда (за приоритетни вещества) или приетите норми за добро екологично състояние на физико-химичните елементи. Предвижда се и мониторинг на други физико-химични показатели, които са свързани с тези, по които се наблюдават отклонения.

Честотата на оперативния мониторинг е съобразена с минималната честота, която се препоръчва в Приложение V на РДВ за отделните показатели:

- ✓ Биологични елементи
  - макрозообентос в реки – 1 път годишно;
  - фитопланктон/хлорофил А в язовири (заедно с прозрачност, разтворен кислород, активна реакция/pH и електропроводимост) – 2-4 пъти годишно, като мониторингът се извършва 2-6 пъти в периода на ПУРБ;
- ✓ Физико-химични елементи
  - основни показатели – 4 пъти годишно;
  - специфични замърсители – 4 пъти годишно;
  - приоритетни вещества – 12 пъти годишно.

Мрежа за оперативен мониторинг на повърхностни води на територията на Пловдивска област (чл. 8 на РДВ)

Показатели за мониторинг на повърхностните води

- Биологични елементи за качество

Оценката на състоянието по биологичните елементи за качество се извършва съгласно разработените и нормативно утвърдени методи за анализ.

БЕК са водещи при оценка на състоянието (и потенциала), като при тях се прилага задължително принципа „one out – all out“, като подкрепящите хидроморфологични елементи се използват за разграничаване на отлично от добро състояние, а физико-химичните параметри (елементи) се използват за разграничаване на отлично, добро и умерено състояние.

Мониторингът и оценката на състоянието на биологичните елементи в реки се извършва по Наредба № Н-4/14.09.2012г. за характеризиране на повърхностните води. От провеждания мониторинг за 2023 г. на биологичните елементи за качество са налични данни за дънни безгръбначни, макрофити, фитобентос и фитопланктон.

- Хидроморфологични елементи за качество

Оценка на хидроморфологичните елементи за качество се извършва при наличие на данни от проведен мониторинг в съответствие с действащите европейски и национални стандарти, разработена и утвърдена класификационна система за ХМЕК, и утвърдена методика за оценка на състоянието. Във връзка с разработване на третия цикъл на ПУРБ

(2022-2027) е изпълнен проект „Разработване на национални подходи за оценка на хидроморфологичното състояние на повърхностните водни тела и на национална методика за идентифициране и определяне на силно модифицирани водни тела“ в рамките на споразумението между МОСВ и МБВР, като е създадена първоначална система за оценка във връзка с класификацията на състоянието на хидроморфологичните елементи за качество.

Системата е създадена съгласно изискванията на РДВ, като в рамките на третия ПУРБ оценките на състоянието според хидроморфологичните елементи за качество подлежат на евентуално актуализиране и валидиране. Отлично състояние се определя, когато не се наблюдават, или са налице незначителни отклонения от естествените условия. Във всички останали случаи състоянието се определя като добро.

В хода на изпълнението на дейностите по проекта е проведен мониторинг на хидроморфологичните елементи за качество - комбинация от теренни проучвания и заснемания с дрон. При теренните проучвания е използван протокол за изследване на речните местообитания (RHS), който се използва в Европа за подпомагане на хидроморфологичния мониторинг и оценка за целите на Рамковата директива за водите. Теренният метод за изследване на речните местообитания е предназначен да предостави надеждна информация за хидроморфологичните елементи за качество в стандартен участък с дължина от 500 m, в подходящ за статистически анализ. Проучването се състои от два елемента - "теренно проучване на трансекти" и "общо характеризирани на проучвания участък".

При ХМЕК се прилага също принципа „one out – all out“, с изключение на особени случаи, свързани с типология, специфични субстрати или особени явления (наводнения, засушавания), както и при ниска достоверност на данните. Особените случаи задължително се описват със съответна обосновка.

✓ Физико-химични елементи за качество

При определяне на състоянието на водното тяло по отношение на поддържащите физико-химични елементи за качество, за всеки отделен ФХЕК оценката се извършва на база на наличните данни от проведен мониторинг от акредитирани лаборатории и посочените правила в Приложение № 6 към чл. 12, ал. 4, част Б. Физикохимични елементи за качество в Наредба №Н-4/2012 г. за характеризирани на повърхностните води. При ФХЕК също се прилага принципа „one out – all out“.

Оценката на екологичното състояние на водните тела от категория „река“ по ФХЕК, като подкрепящи елементи на БЕК, се извършва по следните ФХ показатели със статистически потвърдена представителност за връзката натиск-въздействие: разтворен кислород (DO), биологична потребност от кислород (БПК₅), водороден показател (pH), общ азот (TN), общ фосфор (TP).

Оценката на екологичното състояние на водните тела от категория „езеро“ се извършва по следните ФХ показатели, с доказана представителност като подкрепящи ФХЕК за биологичните елементи за качество: прозрачност (SD), разтворен кислород (DO), водороден показател (pH), общ азот (TN), общ фосфор (TP).

○ Специфични замърсители

В Приложение № 7 към чл. 12, ал. 4, Наредба № Н-4/2012 г. за характеризирани на повърхностните води са разписани специфични замърсители, за които са изведени национални стандарти (МДК-СКОС и СГС-СКОС), отнасящи се за всички водосбори на територията на Република България.

Оценката на измерените и изчислени концентрации на анализирани специфични замърсители, спрямо СКОС (съгл. Приложение 7) се извършва в две степени (класа) – добро и отлично (под СКОС), и по-ниско от добро (превишава СКОС).

При оценка на някои специфичните замърсители - манган, мед и цинк се прилага моделът на биотичните лиганди (МБЛ), като измерените концентрации се преизчисляват, за да се получат бионаличните концентрации на металите, към които са определени и стандартите за качество в Приложение № 7 на Наредба № Н-4 за характеризирани на повърхностните води.

За всеки отделен мониторингов пункт има определена схема за пробонабиране и анализиране по следните групи показатели:

✓ Основни физико-химични показатели

- I група – активна реакция /pH/, температура, неразтворени вещества, електропроводимост, разтворен кислород, наситеност с кислород, БПК₅, ХПК, азот амониен, азот нитратен, азот нитритен, оротофосфати.

- II група – азот общ, фосфор общ, калциево-карбонатна твърдост.

✓ Специфични вещества

- II група - Метали и металоиди – желязо, манган, цинк, мед, арсен, хром (общ), уран, алуминий.

- III група – Други вещества- цианиди-свободни.

✓ Приоритетни вещества - метали, полициклични ароматни въглеводороди, органофосфорни съединения, органохлорни пестициди, азот и фосфор съдържащи пестициди, бромирани дифенилетири, хлоралкани, фталати, трибутил-калаени съединения, пиретроидни пестициди, хлорфеноксидни пестициди, дифенилетири пестициди, хексабромциклододекани, хептахлор и хептахлорепоксид.

Определяне на химично и екологично състояние на повърхностните води

Екологично състояние/потенциал на повърхностните водни тела

Оценката на екологичното състояние/потенциал на повърхностните водни тела отразява общите тенденции в промяната на екологичното състояние и евентуалните негативни въздействия, които водят до влошаване на състоянието на водните екосистеми.

Оценката се извършва по следните елементи за качество: биологични, физико-химични (обща показатели и специфични замърсители) и хидроморфологични елементи в съответствие с изискванията в Приложение V на РДВ и Ръководство № 6.

При класификацията на екологичното състояние (ЕС) на повърхностните водни тела се използва предложената в Приложение V на РДВ скала, като всяка от петте степени се изобразява с показаните в таблицата цветове:

Класификация и означения на екологичното състояние

Отлично (High)	Добро (Good)	Умерено (Moderate)	Лошо (Poor)	Много лошо (Bad)
1	2	3	4	5

Класификацията на екологичното състояние включва оценка на:

- Състоянието на биологичните елементи за качество (БЕК) – за всяка от петте степени;

- Състоянието на физико-химичните елементи за качество (ФХЕК) - общи показатели и специфични замърсители) – за разграничаване на отлично, добро и умерено състояние;
- Хидроморфологичните елементи за качество - за разграничаване на отлично от добро състояние.

Крайната оценка на екологичното състояние се определя от елемента за качество в най-лошо състояние по правилото “one out – all out”.

При силномодифицираните и изкуствени водни тела вместо екологично състояние се определя екологичен потенциал (ЕП) по четири степенна скала, като най-високата степен е „добър ЕП”.

Водеца при определяне на екологичното състояние е оценката на БЕК, а физико-химичните и хидроморфологичните елементи за качество са поддържащи. За всеки тип водни тела има разработени класификационни системи, представени в Приложения № 6 към чл. 12, ал. 4 на Наредба № Н-4/2012 г. за характеризирание на повърхностните води и стандарти за качество за специфични замърсители, химични елементи и други вещества, съгласно Приложение № 7 на наредбата.

Настоящата оценка на екологичното състояние/потенциал на повърхностните водни тела е изготвена съгласно актуализиран *„Общ подход за оценка на екологичното състояние и екологичния потенциал на повърхностните водни обекти в Република България”*.

В подхода са описани отделните стъпки на оценка на всички елементи за качество, използването на фоновите концентрации на металите, както и прилагането на модела на биотичната лиганда за някои метали, използването на резултатите от изследваните физико-химични показатели, които са под границата на количествено определяне на метода и т.н.

При изготвяне на оценката на екологичното състояние/потенциал е използван актуализиран *„Подход за групиране на повърхностни водни тела за целите на мониторинга и за подпомагане на оценката на екологичното и химичното състояние”*.

Целта на групирането е оптимизиране на планирането на провеждания мониторинг на повърхностните води и оценката на състоянието на повърхностните водни тела, а също така и осигуряване на добра представителност на резултатите за всички групирани повърхностни водни тела. Подходът позволява събраните данните от едно водно тяло да бъдат използвани за оценката на друго водно тяло, при съобразяване с определени критерии.

Актуализирания подход за групиране въвежда възможността за групиране на водни тела по отделни качествени елементи (включително приоритетни вещества и специфични замърсители).

В таблицата по-долу са дадени резултатите от оценката на екологичното състояние/потенциал на повърхностните водни тела в Пловдивска област по речни басейни. Анализът на резултатите показва, че през 2023 г. водните тела в добро екологично състояние са 25, в умерено- 39 и в лошо и много лошо състояние 16 водни тела. При сравняване на резултатите с тези през 2022 г. не се наблюдава подобряване на екологичното състояние/потенциал (през 2022 г. 21 водни тела са в добро екологично състояние, 39 в умерено и 20 водни тела в лошо и много лошо екологично състояние/потенциал). Основните физико-химични показатели, по които се наблюдават отклонения са свързани с органично замърсяване- общ фосфор, общ азот и БПК, причина за които са непречистени отпадъчни води от населени места, заустване на промишлени отпадъчни води и интензивна селскостопанска дейност.

*Брой водни тела разпределени по екологично състояние в
Пловдивска област през 2023 г.*

	Общо ВТ	Марица	Тунджа	Общо
Екологично състояние/ потенциал	Отлично	0	0	0
	Добро	24	1	25
	Умерено	38	1	39
	Лошо	12	0	12
	Много лошо	4	0	4
	Неизвестно	0	0	0
	ВТ	78	2	80

Химично състояние на повърхностните водни тела

Оценката на химичното състояние на повърхностните водни тела е извършена в съответствие с изискванията за класификация и оценка заложен в Рамковата директива 2000/60/ЕО и Директива 2013/39/ЕС за изменение на Директиви 2000/60 /СЕ и 2008/105/СЕ по отношение на приоритетни вещества в областта на политиката за водите. Директивата е транспонирана в българското законодателство чрез Наредба от 2010 г. за стандартите за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители (Наредба за СКОС).

Съгласно нормативните дефиниции в Приложение V на РДВ класификацията на химичното състояние на повърхностните водни тела се извършва в две степени- „Добро химично състояние” и „Непостигащо добро химично състояние“.

Химично състояние	
Добро	Непостигащо добро

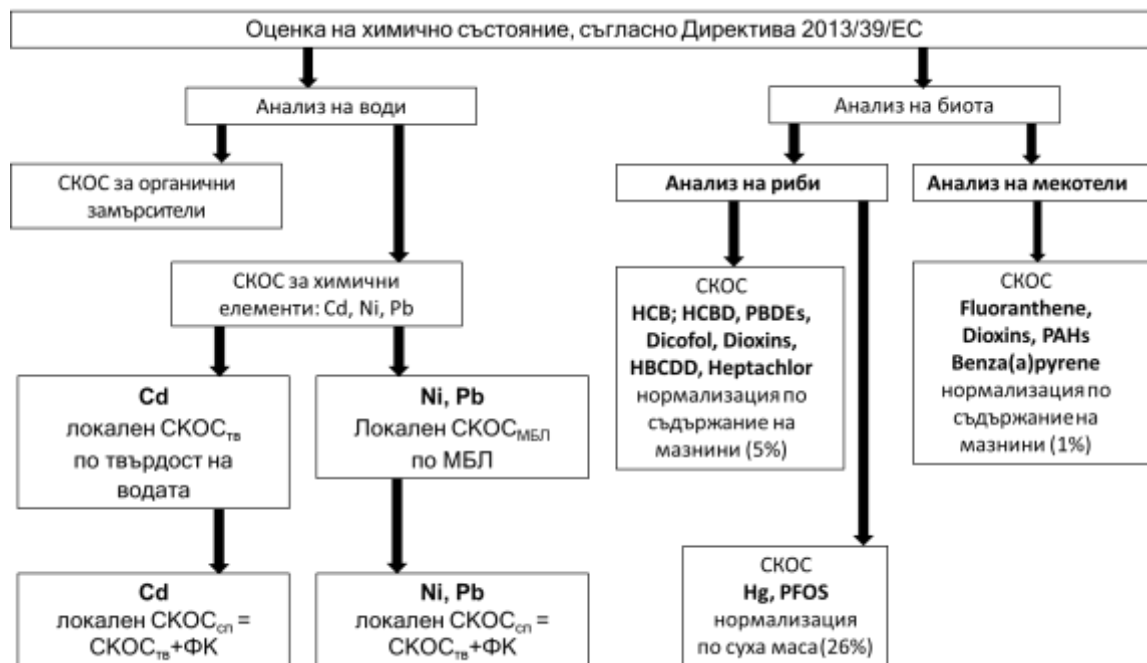
При оценка на химичното състояние се извършва анализ на средногодишните концентрации за всички приоритетни вещества и определените СКОС, съгласно Наредбата за СКОС.

През 2023 г. оценката на химичното състояние е извършена въз основа на разработена „Национална методика за оценка на химичното състояние на повърхностни води“. Методиката за оценка на състоянието на повърхностните води в България е разработена съгласно изискванията на **Директива 2013/39/ЕС и отразява препоръките на Technical Guidance for implementing Environmental Quality Standards (EQS) for metals (2019)**.

Съществен напредък в актуализираната методика е отчитането на естествените фонове концентрации на някои елементи и използването на Модела на биотичните лиганди (BML) за изчисляване на бионаличните концентрации на металите Pb и Ni (BIO-MET (<https://bio-met.net/>)). За прилагане на методиката е разработен изчислителен инструмент ChemStat, с помощта на който значително се подобрява работата по оценката на химичното състояние. Изчислителния инструмент извършва статистическата обработка на данните от изпитване на приоритетни вещества във води и биота, и дава оценка както по отделните матрици, така и обобщена.

На фигурата по-долу е представена схема на оценката на химичното състояние в съответствие с Директива 2013/39/ЕС.

Оценка на химично състояние в съответствие с Директива 2013/39/ЕС

При оценката на химичното състояние на повърхностните водни тела е използван „Национален подход за групиране на повърхностните водни тела в периода на ПУРБ, предназначен за провеждане на мониторинг и оценка на състоянието на водните тела“. Под групиране се разбира обединяване на повърхностни водни тела по определени критерии и пренасяне на оценката за елементите за качество от едно водно тяло към други водни тела, като са спазени избрани критерии. Групирането на повърхностните водни тела цели максимално използване на информацията чрез екстраполация на резултатите от мониторинга от наблюдавани към ненаблюдавани водни тела, принадлежащи към едни и същи групи.

При оценката на химичното състояние е приложен принципът „one-out, all-out“. Дори и при една установена стойност на приоритетно вещество, превишаваща определената стойност на СКОС в Наредбата за СКОС, то това водно тяло е оценено в непостигащо добро химично състояние.

Оценката на химичното състояние на повърхностните водни тела е направена на база оценка на приоритетните вещества с №№ 1-33 от Наредба за СКОС и Директива 2013/39/ЕС, като е представена с включени и с изключени вещества, реагиращи като повсеместно разпространени РВТ вещества. Това са вещества обозначени с №№ 5 (Бромирани дифенилетири), 21 (Живак), 28 (Полиароматни въглеродороди РАН), 30 (Трибутилкалаени съединения).

При оценката на химичното състояние на повърхностните водни тела, попадащи на територията на РИОСВ- Пловдив, с включени повсеместно разпространени вещества 37 ВТ (46 %) са в добро химично състояние, 18 ВТ (23 %) в непостигащо добро състояние и 25 (31 %) водни тела в неизвестно химично състояние.

При оценката на химичното състояние на повърхностните водни тела, попадащи на територията на РИОСВ- Пловдив, с изключени повсеместно разпространени вещества 50 ВТ (63 %) са в добро химично състояние, 13 ВТ (16 %) в непостигащо добро състояние и 17 (21 %) водни тела в неизвестно химично състояние.

Показателите, по които се констатира лошото химично състояние в матрица „Вода“ са кадмий, никел, флуорантен и трибутил-калаени съединения. Изместващи показатели в матрица «Биота» са бромирани дифенилетири и живак.

Брой повърхностни ВТ по химично състояние в матрици „вода“ и „биота“ с включени и с изключени повсеместно разпространени вещества (РВТ) от 1 до 33 на територията на обл.Пловдив

Общо химично състояние в матрици „вода“ и „биота“	включени повсеместно разпространени замърсители	С изключени повсеместно разпространени замърсители
Добро	37	50
Непостигащо добро	18	13
Неизвестно	25	17
общо ВТ	80	80

Приоритетни вещества, които са причина за не постигане на добро химично състояние в матрица „вода“

Установени превишения на СКОС по флуорантен са причина за не постигане на добро химично състояние в 11 водни тела на територията на РИОСВ - Пловдив. Източниците на замърсяване с флуорантен са точкови, резултат от директно заустване и дифузни от атмосферно отлагане от индустриални горивни процеси. Флуорантенът се среща предимно в продуктите от непълното изгаряне като цигарен дим и газове от двигатели и горивни инсталации.

Използва се в производството на флуоресцентни бои, като стабилизатор в епоксидни лепила, в електрически изолационни масла, и като суровина за фармацевтични производства. Използва се като покривен материал за защита на вътрешните стени на стоманени и чугунени тръби за питейна вода и резервоари за съхранение.

Трибутилкалай - установени са превишения на СКОС в едно водно тяло- „Река Марица от р.Тополница до вливане на р.Въча и ГОК-9 и ГОК II“. Потенциални източници на замърсяване с трибутилкалай са пречиствателни станции за отпадъчни води, канализации и сметища.

Превишения на СКОС по показател кадмий се констатира в 2 водни тела - „Река Чепеларска от гр. Асеновград до устие и Крумовски колектор“ и „Река Манастирска и река Джурковска до р. Белишка“. Основни източници на замърсяване с кадмий са зауствания на отпадъчни води от добив на оловно-цинкови руди и преработка на добитите количества руда до концентрат, производство и преработка на благородни метали и сплавите им; производство на сярна киселина; хвостохранилища, галванизация.

Никелът е причина за непостигане на добро химично състояние в едно водно тяло „Река Марица от вливане на р.Омуровска до вливане на р.Сазлийка“. Основни източници на

замърсяване с никел са зауствания от градска канализация и индустриални зауствания от производство и преработка на метали, производство на основни органични химикали, инсталации за повърхностна обработка и инсталации за третиране на отпадъци.

Приоритетни вещества, които са причина за непостигане на добро химично състояние в матрица „биота“.

Превишения на СКОС в матрица „биота“ са констатирани за две вещества от 1 до 33 в Наредбата за СКОС - бромирани дифенилетири (PBDE) и живак, като и двете вещества са от така наречените повсеместно разпространени вещества. За 8 водни тела на територията на РИОСВ-Пловдив се установява превишаване на СКОС в матрица „биота“.

Бромираните дифенилетири и живака са определени като приоритетно опасни вещества, силно токсични и канцерогенни. Основни източници на замърсяване с тези вещества са заустванията от градска канализация, индустриални зауствания, депа, атмосферни отлагания.

В Приложение към настоящия доклад е представено екологичното състояние/потенциал и химичното състояние на повърхностните водни тела на територията на РИОСВ - Пловдив.

В изпълнение на Заповед № РД-1/02.01.2018 г. на Министъра на околната среда и водите за констатираните превишения за посочените показатели в подземни/ повърхностни води 1 път на тримесечие се предоставя информация на Министерство на здравеопазването във връзка с предприемане на необходимите мерки по компетентност. Тази информация се публикува всеки месец и на сайта на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ на посочения линк https://earbd.bg/SPRAVKI_ZA_PREVISHENIYA-a-c761.

2. ПОДЗЕМНИ ВОДИ

Мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води

На територията на РИОСВ-Пловдив са разположени 8 подземни водни тела (по-голяма или по-малка част от тях). В регистъра на зоните за защита на подземни води, предназначени за ПБВ са включени всички подземни водни тела на територията на ИБР, поради използването им за водоснабдяване с питейна цел.

През 2023г. е изпълнен оперативен мониторинг. Националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води на територията на РИОСВ-Пловдив през 2023 г. включва 29 хидрогеоложки пункта:

- ✓ BG3G0000aQhMP004 - ПС-3 Кладенеца+1Сондаж , с. Бегунци, общ. Карлово
- ✓ BG3G000000QMP032 - ПС - Сондаж, с. Борец, общ. Брезово
- ✓ BG3G0000aQhMP033 - 3 Сондажа- ПС, с. Белозем, общ. Раковски
- ✓ BG3G0000aQhMP034 - Кладенец, с. Куртово Конаре, общ. Стамболийски
- ✓ BG3G0000aQhMP036 - Сондаж, гр. Първомай, общ. Първомай
- ✓ BG3G0000grQhMP038 - Сондаж - № 10, гр. Пловдив-КЦМ, общ. Родопи
- ✓ BG3G000000QMP040 - 4 Сондажа - ПС - ПБВ, с. Труд, общ. Марица
- ✓ BG3G0000aprQpMP123 - ТК №1 - "Софи Терм", гр. Пловдив, общ. Пловдив
- ✓ BG3G000000NMP056 - ПС-ПБВ, гр. Пловдив
- ✓ BG3G000000NMP057 - ПС-ПБВ - Сондаж, с. Православен, общ. Първомай
- ✓ BG3G000000QMP252 - Сондаж № 7, гр. Раковски, общ. Раковски
- ✓ BG3G000000QMP043 - ПС-ПБВ, с. Брани поле, общ. Родопи

- ✓ BG3G0000prQrMP122 - ШК 1 – КЦМ, гр. Пловдив-КЦМ, общ. Родопи
- ✓ BG3G000000PTMP191 - Извори "Триводици", с. Триводици, общ. Стамболийски
- ✓ BG3G0000000QMP215 - Тръбен кладенец, с. Момино село, общ. Раковски
- ✓ BG3G0000000NMP218 - Тръбен кладенец 1 "Божидара-Биофрукт", с. Момино село, общ. Раковски
- ✓ BG3G0000000NMP217 - ПС "Момино - Тръбен кладенец 2, с. Момино село, общ. Раковски
- ✓ BG3G0000000QMP216 - Тръбен кладенец 2, гр. Раковски, общ. Раковски
- ✓ BG3G0000000NMP219 - Тръбен кладенец 1 "Гард Инвест", гр. Раковски, общ. Раковски
- ✓ BG3G0000APRQMP149 - Сондаж, с. Стряма, общ. Раковски
- ✓ BG3G0000000NMP164 - Сондаж, с. Стряма, общ. Раковски
- ✓ BG3G0000APRQMP151 - Сондаж, с. Царимир, общ. Съединение
- ✓ BG3G000000NQMP253 - Сондаж, с. Каравелово, общ. Карлово
- ✓ BG3G0000PRQMP143 - Сондаж - ТК1, гр. Сопот, общ. Сопот
- ✓ BG3G00000PEFMP103 - Извор "Горанска падина", гр. Лъки, общ. Лъки
- ✓ BG3G0000000QMP274 - Тръбен кладенец, гр. Асеновград, общ. Асеновград
- ✓ BG3G0000000QMP275 - Сондажен кладенец, гр. Асеновград, общ. Асеновград
- ✓ BG3G0000000QMP264 - ПС "Караджалово" – ТК, с. Караджалово, общ. Първомай
- ✓ BG3G000000PTMP208 - Извор, с. Ситово, общ. Родопи

Мониторинг на химичното състояние на подземните води – 2023 година

Оценка на състоянието и характеристика на подземните водни тела

Подземните води се оценяват въз основа на информация, която ИАОС изпраща на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район”. Пробите са анализирани в ИАОС - основно в Регионална лаборатория – Пловдив, отделни проби в Регионална лаборатория – Пазарджик. За всеки отделен мониторингов пункт има определена схема за пробонабиране и анализирание, както следва:

I група - основни физико-химични показатели - разтворен кислород, рН, електропроводимост, нитратни йони, амониеви йони, температура, перманганатна окисляемост, обща твърдост, калций, магнезий, хлориди, натрий, калий, сулфати, хидрокарбонати, карбонати, сух остатък, флуориди – анализират се отделни показатели във всички мониторинговите пунктовете за подземни води сезонно (четири пъти в годината) или всички показатели на полугодие (два пъти годишно) – в 1 мониторингов пункт.

II група - допълнителни физико-химични показатели – нитрити, фосфати, желязо (общо), манган – анализират се всички показатели в три мониторингови пункта, а отделни показатели в останалата част от мониторинговите пунктове за подземни води (17 бр.) - сезонно (четири пъти в годината) и в един мониторингов пункт - на полугодие (два пъти годишно).

III група – метали и металоиди – олово, кадмий, арсен, живак, мед, цинк, никел, хром (общ), хром – тривалентен, хром – шествалентен, обща α – активност, обща β – активност, естествен уран, радий R226 – анализират се отделни показатели в част от мониторинговите пунктове веднъж годишно през трето тримесечие, а показателите със завишение - сезонно (четири пъти в годината).

IV група – органични вещества – четири пъти в годината е предвидено да се извършват анализи на трихлоретилен и тетрачлоретилен (в мониторингови пунктове при гр. Пловдив - ТК №1-"Софи Терм" и ПС-ПБВ) и пестициди (алдрин, атразин, DDT/DDD/DDE, пропазин, хептахлор, пендиметалин, хлорпирифос-етил, тербутилазин, металахлор) - еднократно през годината - в 4 броя мониторингови пункта.

Резултатите се сравняват със стандарт за качество съгласно Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007г. (ДВ, бр. 87 от 2007г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 102 от 23 декември 2016 г.) за проучване, ползване и опазване на подземните води.

За оценка на химичното състояние на ПВТ са използвани данни от изпълнения през 2022г. мониторинг на химичното състояние на подземните водни тела. Във връзка с това, трябва да отбележим, че:

1. Изпълнението на Заповед РД-602/09.06.2021г. на Министъра на околната среда и водите за програмите за мониторинг на подземни води се отнася за периода 01.06.2021 - 31.05.2022 г.
2. Изпълнението на Заповед РД-479/09.06.2022г. на Министъра на околната среда и водите за програмите за мониторинг на подземни води се отнася за периода 01.06.2022 - 31.12.2022 г.
3. В оценка на химичното състояние на ПВТ са използвани данни от изпълнения мониторинг за периода 1.01.2022. – 31.12.2022 г.
4. В оценка на химичното състояние на ПВТ по показател нитрати са използвани данни и от изпълнения мониторинг по Директива 91/676/ЕИО (Нитратна директива).

Оценката на химичното състояние на ПВТ е извършена съгласно подход за оценка на химичното състояние на подземните водни тела и е дадена в две категории – добро и лошо. Подходът е разработен в съответствие с изискванията на Директива 2000/60/ЕС, Директива 2006/118/ЕО. за опазване на подземните води от замърсяване и влошаване, Наредба № 1

за проучване, ползване и опазване на подземните води, Ръководство № 18 за състоянието на подземните води и оценка на тенденциите, Ръководство №17 за предотвратяване или ограничаване на преките и непреките отвеждания и Ръководството за докладване по РДВ през 2016 г.

Резултатът от извършена обща оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на РИОСВ-Пловдив за периода 2015г. - 2020г. (съгласно Проект на План за управление на речните басейни 2022-2027 г.) е представен в таблицата:

№ по ред	Код на ПВТ	Наименование	Тест: Обща оценка на химичното състояние на ПВТ (добро/лошо)	Тест: Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване (неприложимо/добро/лошо)	Наличие на възходящи тенденции (да/не)	Обща оценка на химичното състояние на ПВТ	Вещества или показатели на замърсяване
1	BG3G00000NQ002	Порови води в Неоген - Кватернер - Карловска котловина	добро	добро	не	добро	
2	BG3G00000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	добро	добро	не	добро	
3	BG3G00000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер - Пазарджик - Пловдивския район	лошо	добро	да	лошо	Обща алфа-активност
4	BG3G0000PgN026	Карстови води - Чирпан - Димитровград	лошо	добро	да	лошо	Нитрати
5	BG3G00000Pt041	Карстови води - Централно Родопски масив	добро	добро	не	добро	
6	BG3G00000Pt044	Пукнатинни води - Западно- и централнобалкански масив	добро	добро	не	добро	
7	BG3G000PtPg049	Пукнатинни води - Източно Родопски комплекс	добро	добро	не	добро	
8	BG3G00000Pt050	Пукнатинни води - Централно Родопски комплекс	добро	добро	не	добро	

Засегнати части от ПВТ за 2023г., в които са разположени водовземни съоръжения за ПБВ

Код на зоната за защита на питейни води	Водовземно съоръжение/система		Замърсяващо вещество				
	Код на мониторингов пункт	Име на мониторингов пункт	Показател	Средна стойност за периода, мг/л	Стандарт за качество, мг/л	Базово ниво, мг/л	ПС, мг/л
BG3DGW00000Q013	BG3G000PRQPMP122	Пловдив, ШК 1, КЦМ	Нитрати	68,50	50,00	21,60	38,78

Код на зоната за защита на питейни води	Водовземно съоръжение/система		Замърсяващо вещество				
	Код на мониторингов пункт	Име на мониторингов пункт	Показател	Средна стойност за периода, мг/л	Стандарт за качество, мг/л	Базово ниво, мг/л	ПС, мг/л
BG3DGW00000NQ018	BG3G000000QMP043	Браниполе, ПС-ПБВ	Нитрати	69,88	50,00	17,21	38,27
BG3DGW00000NQ018	BG3G000000NMP057	Православен, ПС-ПБВ -тр.кл.	Фосфати	0,73	0,50	0,23	0,40
BG3DGW00000NQ018	BG3G000000QMP032	Борец, ПС - Сондаж	Обща алфа-активност	0,32* Вq/l	0,1 Вq/l	-	-
BG3DGW00000NQ018	BG3G000000NMP056	Пловдив, ПС-ПБВ	Сума Тетрахлоретилен и трихлоретилен	16,95 µg/l	10 µg/l	2,31	-

* - Резултат от едно пробонабиране

През 2023 г. в отделни пунктове за подземни води на територията на РИОСВ - Пловдив са регистрирани отклонения от стандарт на част от показателите за наблюдение от горесцитираните групи показатели съгласно Заповед № РД-3/06.01.2023г. на Министъра на околната среда и водите за програмите за мониторинг на подземни води. Резултатите са посочени в следващите таблици по пунктове и подземни водни тела:

I група - Основни физико-химични показатели:

Показател с отклонение	Код на ПВТ	Име на ПВТ	Код на пункт	Име на пункт	Дата на пробовземане	Измерена стойност	Мерна единица
Активна реакция	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G000000QMP216	Раковски, Тръбен кладенец 2	11.08.2023	6,48	pH единици
Активна реакция	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G00APRQMP149	Стряма, Сондаж	11.08.2023	6,46	pH единици
Активна реакция	BG3G000000NQ002	Порови води в Неоген - Кватернер - Карловска котловина	BG3G000000QMP253	Каравелово, сондаж	01.08.2023	6,44	pH единици
Активна реакция	BG3G000000NQ002	Порови води в Неоген - Кватернер - Карловска котловина	BG3G0000AQHMP004	Бегунци, ПС-3 Кладенеца+1 Сондаж	01.08.2023	6,38	pH единици
Активна реакция	BG3G000000NQ002	Порови води в Неоген - Кватернер - Карловска котловина	BG3G000PRQMP143	Сопот, Сондаж - ТК1	01.08.2023	6,44	pH единици
Активна реакция	BG3G000000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер- Пазарджик - Пловдивския район	BG3G000000NMP057	Православен, ПС-ПБВ -тр.кл.	31.07.2023	6,43	pH единици
Перманганатна окисляемост	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G000000QMP275	Асеновград, Сондажен кладенец	17.11.2023	6,4	mg O ₂ /l

Показател с отклонение	Код на ПВТ	Име на ПВТ	Код на пункт	Име на пункт	Дата на пробовземане	Измерена стойност	Мерна единица
Нитрати	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G000000QMP216	Раковски, Тръбен кладенец 2	06.02.2023	55,	mg/l
Нитрати	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G000000QMP216	Раковски, Тръбен кладенец 2	02.05.2023	60,	mg/l
Нитрати	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G000000QMP216	Раковски, Тръбен кладенец 2	11.08.2023	63,	mg/l
Нитрати	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G000000QMP252	Раковски, Сондаж № 7	20.01.2023	52,	mg/l
Нитрати	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G000000QMP252	Раковски, Сондаж № 7	02.05.2023	51,	mg/l
Нитрати	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G000000QMP252	Раковски, Сондаж № 7	26.06.2023	62,	mg/l
Нитрати	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G000000QMP252	Раковски, Сондаж № 7	27.11.2023	55,	mg/l
Нитрати	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G000000QMP275	Асеновград, Сондажен кладенец	12.06.2023	51,	mg/l
Нитрати	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G000PRQPMP122	Пловдив, ШК 1, КЦМ	13.03.2023	68,	mg/l
Нитрати	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G000PRQPMP122	Пловдив, ШК 1, КЦМ	07.04.2023	69,	mg/l
Нитрати	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G00APRQPMP151	Царимир, Сондаж	02.02.2023	61,	mg/l
Нитрати	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G00APRQPMP151	Царимир, Сондаж	10.05.2023	66,	mg/l
Нитрати	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G00APRQPMP151	Царимир, Сондаж	01.08.2023	74,	mg/l
Нитрати	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G00APRQPMP151	Царимир, Сондаж	20.11.2023	74,	mg/l
Нитрати	BG3G000000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер- Пазарджик - Пловдивския район	BG3G000000NMP217	Момино село, ПС "Момино - Тръбен кладенец 2	29.11.2023	54,	mg/l
Нитрати	BG3G000000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер- Пазарджик - Пловдивския район	BG3G000000QMP043	Брани поле, ПС- ПБВ	20.01.2023	64,	mg/l
Нитрати	BG3G000000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер- Пазарджик - Пловдивския район	BG3G000000QMP043	Брани поле, ПС- ПБВ	10.02.2023	70,	mg/l
Нитрати	BG3G000000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер- Пазарджик - Пловдивския район	BG3G000000QMP043	Брани поле, ПС- ПБВ	13.03.2023	68,	mg/l

Показател с отклонение	Код на ПВТ	Име на ПВТ	Код на пункт	Име на пункт	Дата на пробовземане	Измерена стойност	Мерна единица
Нитрати	BG3G00000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер- Пазарджик - Пловдивския район	BG3G000000QMP043	Брани поле, ПС-ПБВ	07.04.2023	70,	mg/l
Нитрати	BG3G00000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер- Пазарджик - Пловдивския район	BG3G000000QMP043	Брани поле, ПС-ПБВ	12.05.2023	71,	mg/l
Нитрати	BG3G00000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер- Пазарджик - Пловдивския район	BG3G000000QMP043	Брани поле, ПС-ПБВ	23.06.2023	70,	mg/l
Нитрати	BG3G00000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер- Пазарджик - Пловдивския район	BG3G000000QMP043	Брани поле, ПС-ПБВ	01.09.2023	74,	mg/l
Нитрати	BG3G00000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер- Пазарджик - Пловдивския район	BG3G000000QMP043	Брани поле, ПС-ПБВ	17.11.2023	72,	mg/l
Амониеви йони	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G000000QMP275	Асеновград, Сондажен кладенец	10.02.2023	0,62	mg/l
Амониеви йони	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G000000QMP275	Асеновград, Сондажен кладенец	12.06.2023	1,57	mg/l
Амониеви йони	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G000000QMP275	Асеновград, Сондажен кладенец	01.09.2023	1,43	mg/l
Амониеви йони	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G000000QMP275	Асеновград, Сондажен кладенец	17.11.2023	3,2	mg/l

II група - Допълнителни физико-химични показатели:

Показател с отклонение	Код на ПВТ	Име на ПВТ	Код на пункт	Име на пункт	Дата на пробовземане	Измерена стойност	Мерна единица
Желязо (общо)	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G000000QMP252	Раковски, Сондаж № 7	06.02.2023	0,357	mg/l
Желязо (общо)	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G000000QMP252	Раковски, Сондаж № 7	11.08.2023	0,353	mg/l
Желязо (общо)	BG3G00000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер- Пазарджик - Пловдивския район	BG3G000000QMP032	Борец, ПС - Сондаж	29.11.2023	0,254	mg/l
Манган	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G000000QMP216	Раковски, Тръбен кладенец 2	06.02.2023	0,207	mg/l
Манган	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G000000QMP216	Раковски, Тръбен кладенец 2	02.05.2023	0,333	mg/l
Манган	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G000000QMP216	Раковски, Тръбен кладенец 2	11.08.2023	0,276	mg/l
Манган	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G000000QMP252	Раковски, Сондаж № 7	27.11.2023	0,061	mg/l
Манган	BG3G000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G000000QMP275	Асеновград, Сондажен кладенец	10.02.2023	0,505	mg/l

Показател с отклонение	Код на ПВТ	Име на ПВТ	Код на пункт	Име на пункт	Дата на пробовземане	Измерена стойност	Мерна единица
Манган	BG3G00000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G00000QMP275	Асеновград, Сондажен кладенец	12.06.2023	0,263	mg/l
Манган	BG3G00000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G00000QMP275	Асеновград, Сондажен кладенец	01.09.2023	0,355	mg/l
Манган	BG3G00000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G00000QMP275	Асеновград, Сондажен кладенец	17.11.2023	0,484	mg/l
Нитрити	BG3G00000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3G00000QMP275	Асеновград, Сондажен кладенец	10.02.2023	0,51	mg/l
Фосфати	BG3G00000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер- Пазарджик - Пловдивския район	BG3G00000NMP057	Православен, ПС-ПБВ -тр.кл.	02.02.2023	0,77	mg/l
Фосфати	BG3G00000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер- Пазарджик - Пловдивския район	BG3G00000NMP057	Православен, ПС-ПБВ -тр.кл.	10.05.2023	0,7	mg/l
Фосфати	BG3G00000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер- Пазарджик - Пловдивския район	BG3G00000NMP057	Православен, ПС-ПБВ -тр.кл.	31.07.2023	0,72	mg/l
Фосфати	BG3G00000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер- Пазарджик - Пловдивския район	BG3G00000NMP057	Православен, ПС-ПБВ -тр.кл.	27.11.2023	0,73	mg/l
Фосфати	BG3G00000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер- Пазарджик - Пловдивския район	BG3G00000NMP219	Раковски, Тръбен кладенец 1 "Гард Инвест"	06.02.2023	0,54	mg/l
Фосфати	BG3G00000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер- Пазарджик - Пловдивския район	BG3G00000NMP219	Раковски, Тръбен кладенец 1 "Гард Инвест"	11.08.2023	0,55	mg/l
Фосфати	BG3G00000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер- Пазарджик - Пловдивския район	BG3G00000NMP219	Раковски, Тръбен кладенец 1 "Гард Инвест"	27.11.2023	0,54	mg/l

III група – Метали и металоиди:

Показател с отклонение	Код на ПВТ	Име на ПВТ	Код на пункт	Име на пункт	Дата на пробовземане	Измерена стойност	Мерна единица
Цинк	BG3G00000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер- Пазарджик - Пловдивския район	BG3G00APRQPMP123	Пловдив, ТК №1 - "Софи Терм"	02.05.2023	3,7	mg/l

IV група – Органични вещества:

Показател с отклонение	Код на ПВТ	Име на ПВТ	Код на пункт	Име на пункт	Дата на пробовземане	Измерена стойност	Мерна единица
Сума Тетрахлоретилен и Трихлоретилен	BG3G00000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер- Пазарджик - Пловдивския район	BG3G00000NMP056	Пловдив, ПС-ПБВ	02.02.2023	12,2	µg/l
Сума Тетрахлоретилен и Трихлоретилен	BG3G00000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер- Пазарджик - Пловдивския район	BG3G00000NMP056	Пловдив, ПС-ПБВ	10.05.2023	18,2	µg/l

Показател с отклонение	Код на ПВТ	Име на ПВТ	Код на пункт	Име на пункт	Дата на пробовземане	Измерена стойност	Мерна единица
Сума Тетрахлоретилен и Трихлоретилен	BG3G00000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер- Пазарджик - Пловдивския район	BG3G000000NMP056	Пловдив, ПС-ПБВ	31.07.2023	17,2	µg/l
Сума Тетрахлоретилен и Трихлоретилен	BG3G00000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер- Пазарджик - Пловдивския район	BG3G000000NMP056	Пловдив, ПС-ПБВ	27.11.2023	20,2	µg/l
Сума Тетрахлоретилен и Трихлоретилен	BG3G00000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер- Пазарджик - Пловдивския район	BG3G00APRQPMP123	Пловдив, ТК №1 - "Софи Терм"	02.05.2023	174	µg/l
Сума Тетрахлоретилен и Трихлоретилен	BG3G00000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер- Пазарджик - Пловдивския район	BG3G00APRQPMP123	Пловдив, ТК №1 - "Софи Терм"	31.07.2023	15,59	µg/l
Сума Тетрахлоретилен и Трихлоретилен	BG3G00000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер- Пазарджик - Пловдивския район	BG3G00APRQPMP123	Пловдив, ТК №1 - "Софи Терм"	29.11.2023	11,51	µg/l

3. ОТПАДЪЧНИ ВОДИ

Контролната дейност включва контрол върху състоянието на водите и водните обекти по поречия на реките на територията на област Пловдив. Проверките за контрол по опазване и използване на водите и водните обекти касаят:

- Провеждане на емисионен контрол на обекти, заустващи в повърхностни водни обекти в съответствие с издадени Разрешителни за заустване на отпадъчни води по чл. 46 ал.1 т. 3 от Закона за водите (обн. ДВ, бр. 67 /1999 г.и посл. изм. и доп.) и Комплексни разрешителни по Закона за опазване на околната среда (обн. ДВ, бр. 91 /2002 г. и посл. изм. и доп.), Заповед № РД-821/30.10.2012 год. на МОСВ и утвърден списък на емитерите;
- Контрол изпълнение на условия в издадените разрешителни за ползване на водни обекти с цел заустване на отпадъчни води и контрол на основните емитери, формиращи отпадъчни води и заустващи в повърхностни водни обекти;
- Пречиствателни съоръжения за отпадъчни води;
- Състояние и правилна експлоатация на пречиствателни станции за отпадъчни води от населени места;
- Канализационни системи;
- Извършване на проверки и изготвяне на отговори във връзка с постъпили сигнали и жалби за замърсяване на води и водни обекти;
- Контрол при аварийни ситуации и залпови изпускания във водни обекти;
- Изготвяне на санкции при констатирани замърсявания и нарушения на нормативната уредба за опазване на водите - прилагане разпоредбите на чл. 69 от Закона за опазване на околната среда /обн. ДВ бр. 91 /2002 г./ и Наредбата за реда за определяне и налагане на санкции при увреждане или замърсяване на околната среда над допустимите норми /обн. ДВ бр.69 /2003 г./;

- Съставяне на актове за установени административни нарушения по Закона за водите и Закона за опазване на околната среда;
- Проверка по изпълнението на дадени предписания;
- Изготвяне на доклади за извършени комплексни проверки на обекти, включени в плана за контролната дейност на РИОСВ.

През 2023 г. оперативният контрол е съсредоточен върху опазването на повърхностните води по поречията на реките Марица и Тунджа от замърсяване в резултат заустване на отпадъчни води след или без пречистване. Извършвани са проверки за изпълнение на изискванията, поставени в разрешителните за заустване, както и по условия на издадени Комплексни разрешителни, в това число: спазване на индивидуалните емисионни ограничения, изпълнение на плана за собствен мониторинг на отпадъчните води и др.

От извършените проверки на действащите пречиствателни станции и съоръжения за отпадъчни води към фирмите и предприятията се установи, че същите се поддържат в сравнително добро състояние. Затрудненията и проблемите при експлоатацията на съоръженията са предимно по финансови и организационни причини, предизвикани от нередовната работа на основните производства. В отделни случаи не се предприемат действия и не се извършват своевременно необходимите ремонти и подмяна на амортизирани машини и съоръжения, с цел същите да се поддържат в непрекъсната техническа и експлоатационна изправност.

За констатираните нередности са давани своевременно предписания и са извършвани проверки за тяхното изпълнение. За установените нарушения са съставяни актове и са налагани имуществени санкции и глоби.

Кратка обобщена информация за обектите, източници на отпадъчни води

Основен замърсител на повърхностните водни обекти на територията, контролирана от РИОСВ - Пловдив са канализационните системи на населените места, в които няма изградени селищни ПСОВ, както и липсата на цялостна изградена канализационна мрежа на голяма част от селищата. Много от малките агломерации нямат изградени канализационни мрежи и отпадъчните води най-често се отвеждат в земните пластове или заустват в прилежащи отводнителни канали, дерета и реки. В канализационната мрежа на селищата без пречиствателни станции заустват и производствените отпадъчни води от предприятията с изградени локални пречиствателни съоръжения. Изградените локални пречиствателни станции и съоръжения на територията на инспекцията се поддържат сравнително в добро и задоволително техническо и експлоатационно състояние. Съгласно чл. 4 от Наредба №7/2000 год. към Закона за водите включването на производствени води в канализационните системи на населените места се осъществява на базата на сключен договор между абоната и лицето експлоатиращо канализационната система или съответната ГПСОВ. Качеството на отпадъчните води от тези предприятия е с показатели, отговарящи на нормите за заустване в ГК, а не за заустване в повърхностен воден обект. За заустването на канализационните мрежи в повърхностните водни обекти, както и за заустването на пречистените битово-фекални отпадъчни води след пречиствателните станции са издадени разрешителни за заустване на отпадъчните води в съответните водни обекти, като за някои от тях срокът е изтекъл. Градовете Баня, Перушица, Калофер имат изградени канализационни мрежи. Частично са изградени канализации в редица населени места, които се експлоатират от съответните общини.

На територията на РИОСВ - Пловдив се експлоатират градски пречиствателни станции на градовете Пловдив, Сопот, Кричим, Стамболийски, Първомай, Хисаря, Карлово, Раковски и Асеновград. Те са включени в утвърдения План за контролната дейност на РИОСВ - Пловдив през 2023 г. и в утвърдения от МОСВ списък с обекти, подлежащи на задължителен контрол през 2023 г., съгл. Заповеди № РД -821/ 2012 год. и № РД -1188 / 2022 год. на Министъра на околната среда и водите, които се отнасят до извършване на проверки с

пробонабиране 2 пъти годишно (за сезонно работещи по време на кампания -1 път). През годината са извършени всички планирани проверки. При проверките са взети и изследвани от РЛ - Пловдив проби отпадъчни води съгласно разрешителните за зауствания на обектите:

- „Канализационна система“ на град Пловдив, заустваща смесен поток пречистени битово-фекални и промишлени отпадъчни води след ГПСОВ и дъждовни отпадъчни води във водно тяло BG3MA500R217-Река Марица от р. Вьча до р. Чепеларска, ГК-2, 4,5 и 6 и Марковки колектор, за което има издадено Разрешително за заустване с № 33740070/11.08.2010 г. от Директора на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ (БДИБР) с титуляр „Водоснабдяване и Канализация“ ЕООД, гр. Пловдив. Извършени са 2 планирани проверки през първо и второ полугодие на 2023 г., като проверката през второто полугодие е била комплексна по компоненти и фактори на околната среда. За постигане на индивидуалните емисионни ограничения по отношение на намаляване на биогенните елементи приключи реконструкцията на градската пречиствателна станция на Пловдив. Строежът е въведен в редовна експлоатация през лятото на изминалата година. Проектът е част от Водния цикъл, който се реализира по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020“. Към момента на последната проверка за тази канализационна система все още не е имало издадено РЗ.

- „Канализационна система“ на град Сопот, заустваща битово-фекални отпадъчни води след пречиствателна станция за отпадъчни води във воден обект река Манастирска, поречие на река Марица, водно тяло с код BG3MA400R083 - р. Стряма от Розино до вливане на река Пикла и притоци, за което има издадено разрешително за заустване от БДИБР с № 33110107/14.12.2010 г., с титуляр „Община Сопот“ и Решение с № РР-4414/11.11.2021 год. за продължаване срока на действието му и изменение. Извършени са планираните 2 проверки. Не са установени отклонения от заложените индивидуални емисионни ограничения.

- „Канализационна система“ на град Хисаря, заустваща битово-фекални отпадъчни води след пречиствателна станция за отпадъчни води и дъждовни води във воден обект река Синята река, поречие на река Марица, водно тяло с код BG3MA400L086, за което има издадено разрешително за заустване от БДИБР с № 33140100/03.05.2011 г., с титуляр „Община Хисаря“, и Решение с № РР-4433/03.12.2021 год. за продължаване срока на действието му. Извършени са 2 планирани проверки. Не са установени отклонения от заложените в разрешителното за заустване ИЕО.

- „Канализационна система“ на град Карлово, заустваща смесен поток пречистени битово-фекални и производствени отпадъчни води след пречиствателна станция за отпадъчни води и дъждовни води във воден обект река Стара река, поречие на река Марица, водно тяло с код BG3MA400R095-„Карловска река от град Карлово до устие“, за което има издадено разрешително за заустване от Директора на БДИБР с № 33140217/28.12.2016 г., с титуляр „Община Карлово“. Извършени са и двете планирани проверки. Констатираното изтичане на непречистена отпадъчна вода от шахта със савак на байпасна връзка на вход станция през 2022 год. не е установено, което се потвърждава и при двете проверки, въпреки че Пречиствателната станция се оказва с недостатъчен проектен капацитет, за да пречисти цялото количество отпадъчна вода от град Карлово. Затрудняване пречиствателната способност на станцията създават производствените отпадъчни води от месопереработвателни и млекопереработвателни предприятия, чиито отпадъчни води са включени в канализационната система на град Карлово, на основание Договор с ВиК-оператора, в съответствие на изискванията на Наредба № 7 / 2000 год. за реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места.

- „Канализационна система“ на град Първомай, заустваща смесен поток пречистени отпадъчни води (производствени и битово-фекални) след пречиствателна станция за

отпадъчни води и дъждовни отпадъчни води във воден обект река Първомайско дере, поречие на река Марица, която е част от водно тяло „Река Марица от вливане на река Омуровска до вливане на река Сазлийка“ с код BG3MA350R212, за което има издадено разрешително за заустване от Директора на Басейнова дирекция – ИБР - Пловдив с № 33140211/06.12.2016 г., с титуляр „Община Марица“, изтекло на 6-ти декември 2022 год. Все още липсва издадено Решение за продължаване срока на действие на разрешителното. Извършени са 2 планирани проверки, от които втората е комплексна по компоненти на околната среда и фактори на въздействие. Извършена е и една извънредна проверка През настоящата година продължават да се извършват ремонтни дейности на голяма част от съоръженията по пътя на пречистване на водата, ПСОВ-Първомай е предадена за експлоатация на „Водоснабдяване и Канализация“ ЕООД, гр. Пловдив. Очакваното подобряване в степента на пречистване на отпадъчните води в ГПСОВ-Първомай е потвърдено от извършените проверки. ГПСОВ-Първомай е поредната селищна пречиствателна станция, чийто проектен капацитет е недостатъчен да поеме и пречисти всички формирани отпадъчни води в населеното място. Основен проблем, свързан със замърсяване на повърхностни водни обекти са дъждопреливните съоръжения на канализационната система на град Първомай, които не се поддържат така че да няма изтичане на отпадъчни води от тях в сухо време. За констатирани нарушение, свързано с неизпълнение на дадено предписание за преустановяване на заустване на отпадъчни води от дъждопреливно съоръжение в сухо време, което е установено през 2022 г., а е издадено наказателното постановление през 2023 год. на ВиК-оператора от страна на директора на РИОСВ – Пловдив. На ПСОВ – Първомай е извършена и една извънредна проверка по писмо от страна на ВиК оператора относно извършване на ремонтни дейности по аварирани съоръжения. Голям напредък по отношение на работата на утайковото стопанство е въвеждането в експлоатация на всички съоръженията по пътя на отделяне на излишната активна утайка.

-„Канализационна система“ на град Стамболийски, заустваща смесен поток пречистени отпадъчни води (производствени и битово-фекални) след пречиствателна станция за отпадъчни води и дъждовни отпадъчни води във воден обект река Марица, която е част от водно тяло „Река Марица от река Тополница до вливане на река Въча и ГОК-9 и ГОК II“ с код BG3MA700R143, за което има издадено разрешително за заустване от Директора на БДИБР с № 33140189/09.10.2015 г. с титуляр „Община Стамболийски“. Извършени са 2 планирани проверки, от които първата е комплексна по компоненти на околната среда и фактори на въздействие. Установено е, че от дъждопреливник, намиращ се на около 500 м. преди ГПСОВ-Стамболийски няма изтичане на отпадъчна вода в сухо време. И тук основен проблем по отношение на работата на пречиствателната станция е натоварването и с производствени отпадъчни води от предприятия, заустващи в канализационната система на град Стамболийски. Необходим е засилен контрол на обектите, заустващи производствени отпадъчни води в канализацията на населеното място от страна на ВиК-дружеството, експлоатиращо канализационната система, както и прецизиране на договорите, които се сключват с нови абонати. Канализационната система няма действащо разрешително за заустване, издадено от БД ИБР Пловдив.

-„Канализационна система“ на град Раковски, заустваща смесен поток пречистени битово-фекални и производствени отпадъчни води след пречиствателна станция за отпадъчни води и дъждовни води във воден обект дере, вливащо се в река, поречие - река Марица, водно тяло „Река Сребра долно течение“ с код BG3MA300R066, за което има издадено разрешително за заустване от Директора на БДИБР с № 33740172/20.02.2015 г., с титуляр „Община Раковски“. Извършени са 2 планирани проверки. Всички съоръжения по пътя на пречистване на отпадъчната вода се поддържат в техническа и експлоатационна

изправност и осигуряват ефективно пречистване на постъпващата в станцията отпадъчна вода.

- „Канализационна система“ на град Кричим, заустваща смесен поток пречистени битово-фекални и производствени отпадъчни води след пречиствателна станция за отпадъчни води и дъждовни води във воден обект река Стара река (Пещерска), поречие - река Марица, която е част от водно тяло „Стара река от град Пещера до устие“ с код BG3MA700R144, за което има издадено разрешително за заустване от Директора на БДИБР с № 33140198/28.04.2016 г. с титуляр „Община Кричим“, но към момента на последната проверка все още липсва издадено Решение за продължаване срока на действието му. Извършени са 2 планирани и една извънредна проверки-последваща по дадено предписание за почистване на входна входна шахта на ПСОВ). И тази селищна пречиствателна станция е поредната, чийто проектен капацитет се оказва недостатъчен, за да пречисти ефективно цялото количество постъпваща отпадъчна вода в нея. ВиК-операторът среща огромни затруднения, за постигане на заложените индивидуални емисионни ограничения в разрешителното за заустване, поради обстоятелството, че част от отпадъчната вода от канализационната мрежа на град Кричим не постъпва за пречистване на вход станция, а изтича непречистена, заедно с пречистената. Решение на проблема, може да бъде единствено разширението на ПСОВ.

- „Канализационна система“ на град Асеновград, заустваща смесен поток пречистени битово-фекални и производствени отпадъчни води след пречиствателна станция за отпадъчни води и дъждовни води във воден обект река Чепеларска, представляваща ПИ с идентификатор 00702.23.2 с начин на трайно ползване (НТП)- „водно течение, река, държавна частна собственост“, поречие - река Марица, която е част от водно тяло „Река Чепеларска река от град Асеновград до устие и Крумовски колектор“ с код BG3MA500R103, за което има издадено разрешително за заустване от Директора на БД-ИБР-Пловдив с № 33140266/29.07.2021 г. с титуляр „Община Асеновград“. В края на 2019 год. за пречистване на битово-фекални и производствени отпадъчни води от канализационната мрежа на град Асеновград е въведена в експлоатация ГПСОВ - Асеновград. Технологичен проблем, свързан с херметичността на метантанка, както и липсваща технологична възможност за отделяне на излишната утайка в условия на липса на функциониращ метантанк води до огромни затруднения за отделяне и обезводняване на излишната утайка. От 01.01.2022 год. ПСОВ – Асеновград е предадена за експлоатация на „ВиК“ ЕООД, град Пловдив. При контролния мониторинг, осъществен от РИОСВ - Пловдив, съвместно с Регионална лаборатория – Пловдив през 2023 год. е констатирано, че ВиК-операторът усилено работи по отстраняване на техническите неизправности в станцията. Не са установени отклонения от заложените индивидуални емисионни ограничения в разрешителното за заустване. На ПСОВ Асеновград през 2023 года са извършени 5 извънредни проверки, основно свързани с установяване на степента на отстраняване на дефектирали съоръжения по пътя на пречистване на отпадъчните води.

По-малки селищни пречиствателни станция са изградени и са въведени в експлоатация в село Житница и село Ръжево Конаре в община Калояново, в селата Бенковски и Трилистник в община Марица и в село Кочово в община Садово, село Стряма в община Раковски. От тях пречиствателните станции на село Кочово, село Бенковски и село Стряма са предадени за експлоатация на „В и К“ ЕООД, Пловдив. През отчетния период са извършени планирани проверки на ПСОВ – с. Ръжево Конаре; ПСОВ- с. Бенковски, ПСОВ - Кочово и ПСОВ - село Житница и ПСОВ- Стряма. Общините, като титуляри на разрешителните за зауствания срещат затруднения относно вменените им задължения за поддържане на пречиствателните съоръжения и изпълняване на условията в разрешителното за зауствани - провеждане на

собствен мониторинг и др. През 2022 год. е въведена последно в редовна експлоатация пречиствателната станция на село Стряма, изградена със средства отпуснати от ПУДООС. Изграждат се: помпена станция с механично пречистване и довеждащ колектор за отпадъчните води на село Труд, община Марица до клон на канализационната мрежа на град Пловдив, воден цикъл на град Перушица, в т. ч. ПСОВ, колектори за отпадъчни води и пречиствателна станция за отпадъчни води на село Белозем, община Раковски, всички обекти със средства, отпуснати от ПУДООС.

Извършените проверки на Канализационни мрежи на населени места без изградени пречиствателни станции са на град Перушица, град Калофер и град Баня, община Карлово, Индустриална зона село Стряма, Община Раковски, Нареченски бани и с. Тополово, община Асеновград, село Маноле, община Марица, От резултатите от анализирани проби е установено, че отпадъчните води от село Баня постигат индивидуалните емисионни ограничения без пречиствателна станция, което вероятно се дължи на липса на производствени отпадъчни води и разреждане с води от естествено изтичащи минерални извори в района.

Контрол на обекти, в които са включени производствени обекти, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества:

Единственият обект на територията на РИОСВ - Пловдив, в който са включени производствени обекти, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества е „Канализационната мрежа с ГПСОВ“ на град Пловдив. Не са установявани превишения на индивидуалните емисионни ограничения по отношение на тези вещества, заложи в разрешителното за заустване както от изпълнения собствен мониторинг на дружеството, експлоатиращо ГПСОВ, така и от проведения задължителен мониторинг от РИОСВ - Пловдив и РЛ – Пловдив, в изпълнение на Заповед № РД-1188/2022 год. на МОСВ-София.

Контрол на обекти, които заустват във водни тела със състояние по-лошо от добро

Участъци с лошо състояние на водните тела, попадащи в териториалния обхват на РИОСВ – Пловдив съгласно данните, предоставени от БДИБР Пловдив в началото на 2023 година са :

Басейн на р. Марица:

- Водно тяло с код BG3MA300R052 - Горно течение на р. Каялийка до язовир Брягово-през 2020-2021 г. се наблюдава влошаване на екологичното състояние по биологични елементи за качество- макрозообенто с- от умерено през 2019 г. до лошо през 2020-2022 г. Констатира се и отклонение от стандартите за качество за добро състояние по азот нитритен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати. Не са издадени разрешителни за зауствания, няма обект –канализационни мрежи за контрол.

- Водно тяло с код BG3MA300R057 - Река Чинардере от язовир Леново до вливане в р.Мечка- водното тяло е в лошо екологично състояние по биологични елементи за качество (БЕК)- дънна макробезгръбначна фауна, макрофити и фитобентос, и умерено състояние по физико-химични елементи за качество: БПК, амониев азот, азот нитритен, общ азот, ортофосфати и общ фосфор. Лошото състояние се дължи на заустване на битово-фекални и промишлени отпадъчни води. Заустването на частично изградената канализационна мрежа на село Тополово, община Асеновград има основен принос. Обекта е проверяван ежегодно.

- Водно тяло с код BG3MA300R212 - Река Марица от вливане на р. Омуровска до вливане на р.Сазлийка- в този участък се наблюдава влошаване на екологичното състояние по биологични и физико- химични елементи за качество- макрозообентос, азот нитратен и

ортофосфати. Не са издадени разрешителни за зауствания за канализационни мрежи, няма обект – канализационни мрежи за контрол.

- Водно тяло с код BG3MA300R066 - Река Сребра долно течение – лошото екологично състояние се дължи на заустване в р. Сребра на битови отпадъчни води от гр. Раковски и други населени места. При сравняване на резултатите от проведеният мониторинг през 2022 г. с данните от 2020-2021 г. не се наблюдава подобряване на състоянието на водното тяло по биологични и физикохимични елементи. Обектите контролирани от страна на РИОСВ-Пловдив са Канализационната система на град Раковски, на село Белозем.

- Водно тяло с код BG3MA300R075 - ГОК Азмака и ГОК Кара дере - водното тяло е в лош екологичен потенциал по биологични елементи за качество - дънна макробезгръбначна фауна, фитобентос-кремъчни (диатомови) водорасли и макрофити. В пункт „ГОК-Азмака преди с. Маноле” се установява превишаване на стандартите за качество за добро състояние по БПК, общ азот, общ фосфор и ортофосфати. Обектите контролирани от страна на РИОСВ-Пловдив са канализационната мрежа на село Маноле и канализационната система на село Стряма.

- Водно тяло с код BG3MA500R128 - Река Потока от гр. Съединение до устие- през 2022 г. водното тяло е в лошо екологично състояние по биологични елементи за качество- дънна макробезгръбначна фауна, фитобентос. В пункт „Река Потока след гр. Съединение” се констатира превишаване на стандартите за качество по БПК, азот амониев, азот нитритен, ортофосфати, общ азот и общ фосфор. Град Съединение е едно от населените места, които няма дори и частично изградена канализация.

- „Канализационна система на гр. Асеновград“ - Замърсяването от обекта на водите на р. Чепеларска, поречие на р. Марица е преустановено след предаването му за експлоатация на „В и К“ ЕООД, гр. Пловдив и отремонтиране на голяма част от съоръженията по пътя на пречистване на отпадъчната вода.

Басейн на р. Тунджа: няма участъци с лошо състояние на водното тяло, попадащи в териториалния обхват на РИОСВ - Пловдив.

- Във Водно тяло с код BG3MA300R075 – Река Тунджа след град Калофер до вливане на река Саплама - водното тяло е в умерено екологично състояние. Обектите, които се контролират ежегодно от РИОСВ-Пловдив по отношение на качеството на заустваните отпадъчни води е Канализационната мрежа на град Карлофер, за която все още няма проекто-план за изграждане на ПСОВ.

Производствени обекти, формиращи отпадъчни води:

Контрол общо за всички обекти:

Регионът, контролиран от РИОСВ - Пловдив се характеризира с голямо разнообразие на производствени инсталации от различните отрасли на индустрията. Значимите точкови източници емитери на отпадъчни води са с разнороден характер поради спецификата на производствата.

Контрол на обекти с емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители:

В района на община Куклен се намират два от големите промишлени обекта „Комбинат за цветни метали“ на „КЦМ“ АД и „Предприятие за производство на препарати за растителна защита“ на „Агрива“ АД, в община Сопот – Вазовски машиностроителен завод, в община Карлово – Лагерни завод на „СКФ Берингс България“ ЕАД с производствени площадки в село Кърнаре и гр. Калофер, в община Раковски, село Белозем - „Рафинерия за

нефт и нефтопродукти“, в община „Родопи“- „Предприятие за производство на инструменти с шприцоване на пластмасови изделия и галваничен цех“ на „Мони МГ“ ООД. Обектите са включени в Мониторинга на отпадъчните води съгласно чл.151 ал.4 т.1 от Закона за водите и на основание Заповед № РД-821/ 30.10.2012 г. и Заповед № РД-1188/2022 г. на Министъра на околната среда и водите и през изминалата година са проверявани по два пъти годишно. За констатирано нарушение на Закона за водите, а именно превишаване на нормите на ЕИО (установено с протоколи от собствен и от контролен мониторинг), през изминалата година са съставени два АУАН на Вазовски машиностроителен завод, площадка Сопот. Част от пречиствателните съоръжения, които са морално остарели и са с недостатъчен капацитет с невъзможност да пречистят качествено заустваните във водни обекти отпадъчни води на „ВМЗ“ ЕАД в Сопот и „СКФ Берингс България“ ЕАД в Калофер са заменени. Въпреки модернизацията на пречиствателните съоръжения за производствени води през 2020 год., новите съоръжения не успяват да пречистят ефективно производствените отпадъчни води на „ВМЗ“ ЕАД, което е установено с проверки и пробовземания от Регионална лаборатория – Пловдив. Основения проблем са заустването на битово-фекалните отпадъчни води без пречистване, което ще бъде решено след въвеждане в редовна експлоатация на изградения вече довеждащ колектор до ПСОВ-Сопот. Производствената площадка на „СКФ Берингс България“ ЕАД в село Кърнаре има действаща и много добре функционираща локална пречиствателна станция за производствени отпадъчни води. От планирана съвместна проверка със служители на Регионална лаборатория - Пловдив, както и от протоколите от провеждания собствен мониторинг на пречистените отпадъчни води е установено, че се постигат строгите норми, заложи в разрешителното за заустване на обекта.

Контрол на обекти, с промишлени дейности, включени в Приложение № 4 от Наредба № 2 от 08.06.2011 г. и формиращи биоразградими промишлени отпадъчни води:

Големи промишлени обекти от хранително-вкусовата промишленост има на територията на община Садово в с. Катунца - „Инсталация за производство на спирт“ на „ВП Брандс интернешънъл“ АД и „Манипулационен пункт за преработване на плодове и зеленчуци“ на „Куминяно фрут“ ООД, Кланица за водоплаващи птици в с. Милево на „Галус 2004“ ЕООД, на територията на община Марица - цех за месодобив и месопреработка на „Месфууд“ АД в землището на село Бенковски, „Млекопреработвателно предприятие“ на „Млечни продукти“ ООД в с. Маноле, „Предприятие за месопреработка“ на „Белла България“ АД в село Костиево, „Предприятие за преработка на млечни продукти“ в с. Бенковски на „Чичо Чарли“ ЕООД, в община Асеновград - млекопреработвателно предприятие в село Долнослав на ЕТ „Бонитрекс-Наско Бончев“, в община Съединение - Предприятие за месни продукти и заготовки на „Аладин Фуудс“ ООД, „Винарска изба“ на „ВП Брандс интернешънъл“ АД, в община Първомай-млекопреработвателни предприятия на „ЕЛИТ 95“ ООД и „Бор чвор“ ЕООД в село Дълбок извор, птичекланица на „Тер-М“ ООД в кв. Дебър, в община Карлово - млекопреработвателни предприятия на „Полидей-2“ ООД в село Домлян и на ЕТ „Ненко Трифонов Фуудс“ в с. Ведраре, в община Стамболийски - месопреработвателно предприятие на „НВ МЕС Комерс“ и Предприятие за производство на плодове и зеленчуци на „Грийн Дот“ ЕООД в с. Ново село, в община Перущица - Консервно предприятие на „Кали-98“ ЕООД, в община Раковски- „Предприятие за съхранение и преработка на плодове и зеленчуци“ на „Щром“ ЕООД в Индустриална зона-с. Стряма.

На цех за месодобив и месопреработка на „Месфууд“ АД в село Бенковски, Община Марица е продължава да е спрян достъпът до съоръжение, представляващо кран в ревизионна шахта на изход локална пречиствателна станция за смесен поток битово-фекални и

производствени отпадъчни води, формирани от дейността на обекта, чрез което съоръжение съществува реална опасност от отвеждането на отпадъчните води и заустването им в повърхностен воден обект без необходимото за това основание, а именно без издадено по реда на чл. 46, ал. 1, т. 3, буква Б от Закона за водите Разрешително за ползване на воден обект с цел заустване на отпадъчни води, чрез пломбиране с една пломба, поставена на кран в ревизионна шахта на изход локална пречиствателна станция за смесен поток битово-фекални и производствени отпадъчни води.

В началото на 2020 г. година въведената в редовна експлоатация пречиствателна станция за смесен поток битово-фекални и производствени отпадъчни води на Кланица за водоплаващи птици на „Галус 2004“ ЕООД в село Милево, Община Садово работи ефективно, но не успява да постигне нормата за Азот, заложена в разрешителното за заустване, издадено от Басейнова дирекция – ИБР-Пловдив. Това е установено при извършените планирани проверки на обекта и от резултатите на представените от РЛ - Пловдив протоколи от изпитване.

Продължава да е ограничена производствената дейност на „Дестилерия за етерични масла“, стопанисвано от „Братя Скакалечкови“ ООД, град Пловдив и „ТРИГЛАВ - ЕДЕЛВАЙС“ ЕООД, гр. Казанлък чрез принудително извеждане от експлоатация на съоръжение, представляващо бетонен резервоар с барабанен шнек и последващ довеждащ тръбопровод от него до река Стряма чрез пломбиране с една пломба на савака към общата за обекта площадкова канализационна мрежа за производствени отпадъчни води и розови джибри, който в затворено положение възпрепятства отвеждането, нерегламентираното им заустване и замърсяване на река Стряма. През 2023 год. отново е извършена комплексна проверка по компоненти и фактори на околната среда, при която е установено, че няма заустване на непречиствени отпадъчни производствени отпадъчни води от обекта.

При планирана проверка на Предприятие за съхранение и преработка на плодове и зеленчуци“ в Индустриална зона - с. Стряма на „Щром“ ЕООД, като титуляр на Разрешително за заустване № 33750021/13.12.2014 год., издадено от Басейнова дирекция за-ИБР-Пловдив, и ползвател на повърхностен воден обект е констатирано неспазване на разпоредбите на чл. 48, ал.1, т.3 от Закона за водите, да се поддържа качеството на заустваната в повърхностния воден обект - общински отводнителен канал, отпадъчна вода, формирана в резултат на производствената дейност на обекта, в съответствие с условията в Разрешителното за заустване, за което на дружеството е съставен АУАН.

Поради констатирано неизпълнение на заложено условие в издаденото от БДИБР разрешително за заустване на отпадъчни води от Консерван фабрика в кв. Пастуша, гр. Перушица, свързано с липса на изградена и въведена локална пречиствателна станция на обекта на дружеството, експлоатиращо обекта е съставен и връчен АУАН за неизпълнение на условие в РЗ.

Обектите с издадени разрешителни за заустване на основание чл. 26, ал. 3 от Наредба № 2 от 8.06.2011 г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване /ДВ, бр. 47 от 21.06.2011г./ са включени в плана на инспекцията. При проверките са взети проби отпадъчни води от пунктове посочени в РЗ и КР. При констатирано превишаване на индивидуалните емисионни ограничения, както и при неспазване на условията в тях са приложени административнонаказателни мерки, предвидени в законодателството по водите и ЗООС.

Контрол на други обекти, формиращи отпадъчни води

През 2023 г. са извършени проверки на обекти във връзка с контрол по спазване изискванията на Закона за водите, подзаконовите нормативни изисквания, ЗООС, както и такива във връзка с постъпили сигнали и жалби от физически и юридически лица, по заповеди на директора на РИОСВ – Пловдив, по изпълнение на дадени предписания, както и във връзка с приемане и въвеждане в експлоатация на нови обекти и на обекти с издадени комплексни разрешителни.

В плана за контролната дейност на направление «Води» за 2023 г. е планирано да се проверят 146 обекта по поречията на реките Марица и Тунджа, като през годината са извършени всички предвидени 189 проверки. Извънредните проверки са общо 61, които са по повод сигнали и жалби, последващ контрол на дадено предписание, пломбиране на байпасни връзки, по разпореждане на ръководството на инспекцията както и с цел връчване на актове за установяване на административни нарушения.

От обектите на територията на РИОСВ – Пловдив, подлежащи на контрол по Закона за водите през 2023 са проверени всички планирани 146 обекта, като от тях 89 обекта с издадени разрешителни за заустване на отпадъчни води и комплексни разрешителни, в т.ч. на:

- 4 производствени обекти, които са потенциални източници на приоритетни и приоритетно опасни вещества, във връзка с разпоредбите на чл. 151, ал. 4, т. 5 от ЗВ и чл. 103 от Наредба № 1/11.04.2011 г. за мониторинг на водите;

- 9 канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания с големина над 2 000 е.ж., с изградена селищна ПСОВ, за проверка на съответствие с изискванията, вкл. и по отношение на провеждане на мониторинг, в съответствие с чл. 19 от Наредба № 6 за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти, на обектите, заустващи отпадъчни води в повърхностни водни обекти и по отношение на изпълнение на задълженията да изпращат информация в ИАОС за количествата генерирани утайки от селищни ПСОВ, състава им и начина на оползотворяването им;

- 3 канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания с големина над 2 000 е.ж., с неизградена селищна ПСОВ или невключена в ПСОВ канализационна мрежа, с цел предприемане на действие за изграждане на необходимата инфраструктура.

- На други обекти, в т.ч. на 35 обекта, формиращи отпадъчни води, без разрешителни, с цел предприемане на действие за издаване на разрешителни, за които няма данни да са подали в срок заявления за продължаване срока на действие на изтекли разрешителни за зауствания.

В изпълнение на Заповед № РД – 1188/2022 г. на Министъра на околната среда и водите за провеждане на мониторинг на качеството на заустваните отпадъчни води са проверени всички планирани обекти за 2023 година. При осъществения контрол съвместно с представители на РЛ – Пловдив са дадени 14 предписания, от които няма неизпълнени в посочения срок. Взети са проби от пунктовете за мониторинг, определени в разрешителните за заустване. Съставени са два АУАН. Единият АУАН е съставен за неподдържане на необходимото качество на водата в съответствие с нормативните изисквания и условия в разрешителното, а другия АУАН е съставен за неспазване на условие в издаденото разрешително по реда на Закона за водите, свързан с изграждане на пречиствателни съоръжения за формираните отпадъчни води на обекта. Актовете са приключени със споразумения съгл. чл. 58 г от ЗАНН. Издадено е едно наказателно постановление от Директора на РИОСВ - Пловдив за налагане на по-голяма текуща санкция по чл. 69 от ЗООС,

за установени по - високи стойности на замърсяващите вещества, зауствани с отпадъчни води от обект, включен в заповедта за мониторинг ма МОСВ. Издадена е една Заповед за спиране на текуща санкция на „Химик“ АД по чл. 69в, ал.2 от ЗООС, наложена със Заповед от Директора на РИОСВ-Пловдив през далечната 2005 г. Дейността, водеща до замърсяване на повърхностен воден обект, за което е наложената санкцията е преустановена.

Експерт от направлението е участвал в извършване на 13 проверки на обекти с издадено комплексно разрешително, съгласно ЗООС, по Условие 10 от КР, както и при извършване на планирани 29 комплексни проверки, включени в Плана за контролната дейност по компоненти и фактори на околната среда на основание заповед на директора на РИОСВ – Пловдив, като на 12 от тях експерт от направлението е определен за координатор. Изготвени са доклади за констатираното при проверките, които са утвърдени от директора и са публикувани на интернет - страницата на инспекцията в срок.

Изводи

- При осъществения контрол по изпълнение на условията и изискванията в издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води по реда на ЗВ и комплексните разрешителни по реда на ЗООС :

При проверките е констатирано, че повечето от титулярите на разрешителни полагат усилия да изпълняват условията, поставени в разрешителните, провеждат собствен мониторинг, представят протоколи от изпитване, изследването на пробите се извършва от акредитирани лаборатории, при част от проверените обекти пробовземането се извършва от представители на операторите, което прави изследваните проби непредставителни. Количествата на заустваните отпадъчни води се измерва и отчита в обекти с издадени КР, а в обектите с издадени РЗ таксите се заплащат на база разрешено годишно количество, броят на тези в които количеството се измерва е минимален. Операторите представят декларации и платежни документи за заплатени такси за заустване на отпадъчни води. Основно затруднение създава изпълняване на условието, свързано с монтиране на измервателно устройство за отчитане на количествата зауствени отпадъчни води, най-вече от малки обекти, формиращи битово-фекални отпадъчни води и дъждовни води. По отношение на извършване на собствен мониторинг на зауствани дъждовни води от обекти, които нямат собствени акредитирани лаборатории (като „КЦМ“ АД и „Агрива“ АД) не могат да планират и да осъществят изпълнението на условието, свързано с ефективността на пречиствателното съоръжение и качеството на пречистване на дъждовните води.

- За осъществения контрол по чл. 19 от Наредба № 6 за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти, на обектите, заустващи отпадъчни води в повърхностни водни обекти:

За констатирани превишения на индивидуалните емисионни ограничения определени в разрешителните, издадени по реда на чл.46, ал.1, т.3 буква Б от Закона за водите се съставят актове и издават наказателни постановления, като за част от дружествата нарушенията на нормите са за повторност.

Информация за най-големите нарушители (установени през отчетния период), групирани по вида на нарушението по определените приоритети в контролната дейност по компонента и заключенията, във връзка с изпълнението на приоритетите, в т.ч. и обобщена информация за стойността на наложени наказания по видове нарушения;

Като оператор на обектите Канализационна система на градовете Пловдив, Карлово, Кричим, Стамболийски, Раковски, Сопот, Първомай, Хисаря и Асеновград, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД гр. Пловдив е най-проверяваното дружество! Обектите са включени в План за контролната дейност на РИОСВ - Пловдив на основание Заповеди с № РД-821/2012 год. и № РД-1189/2022 г. на Министъра на околната среда и водите подлежат на задължителен контрол два пъти годишно, във връзка с провеждане мониторинг на качеството на заустваните във воден обект отпадъчни води. В качеството си на ВиК - оператор по смисъла на чл. 2 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги има задължение да поддържа и експлоатира канализационните системи, включително на пречиствателните станции и другите съоръжения.

При извършените проверки на селищните пречиствателни станции и канализационни мрежи, експлоатирани от „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, често се констатира, че операторът не изпълнява законовите си задължения да ги поддържа в техническа и експлоатационна изправност и да осигурява непрекъснато нормална експлоатация на съоръженията по-пътя на пречистване на водата, съгласно разпоредбите на чл.126 ал.1 от Закона за водите. Поради констатирани завишените стойности на анализирани показатели, заложи като индивидуални емисионни ограничения в издадените разрешителни за зауствания, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД е било най-санкционираното дружество през 2022 год., което се дължи от една страна на многото обекти, които експлоатира, а от друга и на многото брой проверки от страна на експертите по направление „води“, както и технологични проблеми на съоръженията и недостатъчния проектен и реализиран проектен капацитет на изградените селищни ПСОВ. През 2023 год. са отремонтирани ПСОВ-Първомай и ПСОВ-Асеновград от ВиК – дружеството, което води до липса на установени отклонения от показателите, заложи като индивидуални емисионни ограничения в разрешителните за зауствания.

Повечето от обектите на територията на Област Пловдив, които подлежат на контрол от РИОСВ - Пловдив на основание чл. 151, ал. 4 от Закона за водите имат издадени разрешителни за зауствания или комплексни разрешителни, съответно имат и изградени пречиствателни съоръжения за формираните битово-фекални и производствени отпадъчни води. Един от малкото производствени обекти, които не отговаря на по-горе описаните условия и ежегодно е проверяван по план е „Винарска изба“ в град Съединение, собственост на „ВП Брандс Интернешънъл“ АД. С изменение на разрешителното с Решение № РР-3305/22.05.2018 год. БД-ИБР-Пловдив постановява отпадане на условието да извърши реконструкция и модернизация на съществуващите пречиствателни съоръжения за отпадъчни води като приема за мотив единствено писмото от „ВП Брандс Интернешънъл“ АД, заведено в БД- ИБР-Пловдив с вх. № РР-08-12/16.03.2018 год., в което се обяснява единствено увеличение на количеството вода, използвана за охлаждане на находящите се във винарската изба съоръжения за ферментация, но не и факта, че това е свързано и с формиране на производствени отпадъчни води, за които не е осигурено ефективно пречистване. Последното се потвърждава от проверките и последващите ги санкции, а съгласно разпоредбите на чл. 127, ал. 1 от Закона за водите при проектиране, изграждане, реконструкция, модернизация и разширение на производствени предприятия, канализации на населени места и други обекти едновременно се проектират, изграждат, преустройват и разширяват необходимите съоръжения за пречистване на отпадъчните води.

Установените системни нарушения на обекта от дружеството при извършения контрол от РИОСВ - Пловдив и Регионална лаборатория - Пловдив потвърждава залагането на условие за извършване на реконструкция и модернизация на съществуващите пречиствателни съоръжения на отпадъчни води, с оглед на това да не се надвишават

заложените индивидуални емисионни ограничения и дружеството да преустанови да замърсява водите на водоприемника. През 2023 год. са извършени две планирани проверки на обекта, съгласно Заповедите на министъра на околната среда и водите за осъществяване на мониторинг на качеството на заустваните отпадъчни води и една извънредна, за проверка на дадено предписание. За установени превишения на допустимите емисионни норми, посочени в Приложение № 5, към чл. 16, ал.1 от Наредба № 6/09.11.2000год. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти /т.12.1-Производство на спирт и алкохолни напитки/ по показатели БПК₅ и ХПК са издадени 2 АУАН-а. Прилагането на наредбата се налага, поради обстоятелството, че дружеството обжалва Разрешителното за заустване точно в Раздел „Индивидуални емисионни ограничения и места на заустване“, и в тази си част РЗ не е влязло в законна сила към датите на проверките и установяване на нарушенията.

Поддържане на база данни в електронен вид по чл. 30 на Наредба № 2 за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване.

Съгласно чл.151, ал.4 т. 4 от Закона за водите на РИОСВ - Пловдив е вменено задължение да поддържа база данни за извършения мониторинг, включително собствен мониторинг на титулярите на издадените разрешителни, за количествените и качествените характеристики на отпадъчните води и за контрол на състоянието на отпадъчните води, но от друга страна съгласно чл. 155, ал. 1, т. 4 от Закона за водите Директорът на Басейновите дирекции планира и участва в провеждането на мониторинга на водите, обобщава и анализира данните, включително: буква б) за химичното и екологично състояние на водите, буква в) на отпадъчните води.

Протоколите от извършени проверки и протоколи от изпитване на отпадъчните води се въвеждат в информационната система за разрешителни и мониторинг при управление на водите, за обекти с актуални разрешителни за заустване и КР въведени в системата. РИОСВ - Пловдив поддържа електронна база данни за водите, изразяваща се единствено по отношение на извършения от служителите на регионална инспекция контрол на обектите, формиращи отпадъчни води и притежаващи актуални разрешителни за зауствания (въвеждат се констативни протоколи, протоколи за проверки, протоколи с резултати от проведен контролен мониторинг на качеството на заустваните отпадъчни води, издадени актове за административни нарушения, заповеди по чл.69 от ЗООС, наказателни постановления). Протоколите от собствения мониторинг се проверяват по отношение на заложените в разрешителните индивидуални емисионни ограничения, при надвишаването им са основание за съставяне на актове за установяване на административни нарушения или санкции по реда на чл. 69 от ЗООС, след което същите се прибират в досието на обекта.

Причините да не може да бъде реализирано пълно поддържане на база данни в електронен вид от РИОСВ - Пловдив е изключително големия обем от информация, която трябва да бъде обработена, както недостатъчния наличен човешки ресурс (двама експерти) за териториалния обхват, броя и вида на обектите, подлежащи на контрол.

Актуализиране на списъците на обектите, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители:

Съгласно Заповед № РД-821/2012 г. на Министъра на околната среда и водите ежегодно до края на м. октомври се изготвят списъци на обекти, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители, които

подлежат на задължителен контрол през предстоящата година. Списъци се съгласуват с БДИБР и се изпращат за утвърждаване от Министъра на околната среда и водите.

Извършени проверки (вкл. съвместни проверки с Басейнова дирекция) и предприети мерки при възникнали аварийни ситуации и регистрирани сигнали за замърсяване на повърхностен воден обект. Резултати:

Голяма част от постъпилите през 2023 г. в направлението сигнали са препратени по компетентност за проверки и предприемане на съответни действия за разрешаване на изнесените в тях проблеми. Получените през годината сигнали са основно за замърсяване на водни обекти. Извършени са общо 25 проверки на 25 обекта, при които е установено, че малка част са основателни. За констатирани нарушения по време на проверките са дадени 9 предписания за отстраняването им, от които са били изпълнени всички с изключение на едно. Някои от проверките по сигнали са извършени заедно с планираните такива и са отчитани като планови.

На основание Заповед на МОСВ за утвърдени указания за координация и комуникация между РИОСВ и БД за съвместни действия при извършване на проверки във връзка с регистрирани жалби и сигнали за замърсяване на воден обект през 2023 г. са извършени няколко проверки във връзка с постъпили в РИОСВ – Пловдив сигнали. След получаване на сигналите са уведомени РЛ – Пловдив, ИАОС и БД ИБР – Пловдив. Проверките са извършени и с участието на представители на РЛ – Пловдив и БД ИБР – Пловдив.

Допълнителни задачи, съпътстващи контролната дейност на експертите в направлението:

Във връзка с чл.13 ал.4 от Наредба № 2 от 2011 год. за издаване на разрешителна за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на ИЕО на точкови източници на замърсяване са изготвени и изпратени 29 становища в БД ИБР – Пловдив.

Изготвени са становища на основание т. 4 от утвърдена от Директора на РИОСВ «Процедура за изготвяне на вътрешни становища» на уведомления за ИП, както и такива във връзка с процедури по ОВОС, издадени са становища относно екологичната целесъобразност и необходимост от изграждане на проекти на общини от Област Пловдив за кандидатстване за приоритетно отпускане на средства от Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда при МОСВ. Съгласувани са планове за мониторинг на отпадъчни води по Условие 10 на инсталации с Комплексни разрешителни. Обработени са всички представени Доклади по чл. 48, ал. 1., т. 12 от Закона за водите на обекти с действащи разрешителни за зауствания, издадени по реда на чл. 46, ал. 1, т. 3, буква Б от Закона за водите.

4.ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ НАВОДНЕНИЯ

От определените в Програмата от мерки на утвърден в края на 2016 г. от Министерски съвет План за управление на риска от наводнения (ПУРН) в Източнобеломорски район 2016-2021 г. за територията на РИОСВ Пловдив към 31.12.2022 г. са стартирали следните мерки:

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
Почистване на речното корито на река Марица от наносни отложения, дървесна и храстовидна растителност с цел подобряване проводимостта на реката в участъци: от км 146+044 до км 147+750 и от км 149+018 до км 150+016 в землището на село Мирново	МА_05_52	Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна	Почистване на коритото на р. Марица в зоната на моста на Републикански път II-66 между с. Милево и с. Мирново от дървета, храсти, дънери, наноси и др. - дължина 2000 м (1000 м преди и 1000 м след моста), площ 200 дка
Изграждане на стоманобетонни подпорни стени по десния и левия бряг на Тунджа. Уч.1 - десен бряг надм. Н от 615.5 до 615.5, дължина 76.22м. Уч.2 - ляв бряг надм Н от 608.23 до 610.57, дължина 67.07м	TU_05_04	Изграждане на нови корекции	Изграждане на подпорна стена от габионни елементи в северната част на гр. Калофер 350 м по десния бряг на р. Тунджа. Средната височина на съоръжението е 2 м. Изграждане на подпорна стена от габионни елементи по десния бряг на р. Тунджа с височина 2.5 м от сводест мост в близост до храм "Св. Михаил" до изградена ст. бет. подпорна стена, на 360 м надолу по течението. Изграждане на подпорна стена от габионни елементи по десния бряг на р. Тунджа в същия у-к, с височина 2.5 м и дължина 200 м.
Възстановяване на разрушените дига и берма със земни маси и едроломен камък, осигуряване на хидравличната проводимост, нормалната експлоатация и поддръжка на р. Стряма и предотвратяване на ерозията от км. 7+350 до км. 7+500 с дължина 150м	МА_05_41	Реконструкция и поддръжане на корекциите	Поддръжка на защитните диги на р. Стряма в зоната на с. Трилистник и с. Маноле (приблизително 2x6500 м), вкл. периодично почистване откосите и короната на дигите от дървета и храсти (50 дка)
Изграждане на габионна стена по двата бряга на р. Потока в зоната на вливане на десен приток, промишлена зона, гр. Съединение - 1400 м по левия бряг, 420 м по десния и около 2x40 м по притока, височина 1 м	МА_10_11	Изграждане на нови корекции	Изграждане на габионна стена по двата бряга на р. Потока в зоната на вливане на десен приток, промишлена зона, гр. Съединение - 1400 м по левия бряг, 420 м по десния и около 2x40 м по притока, височина 1 м
Разширяване на светлия отвор на железопътния мост над р. Тунджа между гр. Калофер и с. Осетеново. Мостът следва да се реконструира и да се добави допълнителен отвор за сметка на насипните конуси (разширение 5 до 10 м). Стойност на проекта 8000 лв. без ДДС.	TU_05_25	Изграждане на земно-насипна дига и комбинация	Изграждане на нова земнонасипна дига в комбинация с биологично укрепване по левия бряг на р. Марица, надолу по течението от вливането на р. Пясъчник - дължина 1150 м, височина 1 м, площ на укрепването - 3 дка
Ежегодно обследване на техническото и експлоатационното състояние на	EARBD_13	Ежегодно обследване на техническото и	Ежегодно обследване на техническото и експлоатационното състояние на съоръжения във водни

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
потенциално опасните водни обекти - община Раковски.		експлоатационното състояние на потенциално опасните водни обекти	обекти - диги, защитни стени, мостове, прагове и други с цел своевременно предприемане на мерки за предотвратяване на разрушения при наводнения
Провеждане на обучителна и информационна кампания по проблемите свързани с наводненията. Специално организирани събития за получаване на знания, информация и развитие на умения в случай на наводнение. Община Раковски	EARBD_09	Провеждане на обучителна и информационна кампания по проблемите свързани с наводненията	Специално организирани събития за получаване на знания, информация и развитие на умения в случай на наводнение
Разработване и изпълнение на областни и общински програми за намаляване риска от бедствия, включително от наводнения - община Раковски.	EARBD_14	Разработване и изпълнение на областни и общински програми за намаляване риска от бедствия вкл. от наводнения	Разработване и изпълнение на областни и общински програми за намаляване риска от бедствия, включително от наводнения
Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС - Община Раковски. Яз. Ген. Николаево 1 в момента се извършва реконструкцията, която е планирана за срок от 5 години - 215300 лв.(за 2018г)	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Разработени и актуализирани плановете за защита при бедствия (част наводнения). Участие на компетентните органи за УРН от самото начало при разработването на плановете за действия при природни бедствия, аварии. Община Кричим.	EARBD_27	Разработване и актуализиране на плановете за защита при бедствия (част наводнения)	Участие на компетентните органи за УРН от самото начало при разработването на плановете за действия при природни бедствия, аварии.
Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС. Община Калояново. Яз. Сухозем, в имот № 000023.	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Почистване на речното корито на река Марица от наносни отложения, дървесна и храстовидна растителност с цел подобряване проводимостта на реката в участъци: от км.146+044 до км. 147+750 и от км. 149+018 до км.150+016 в землището на село Мирово.	MA_05_52	Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна	Почистване на коритото на р. Марица в зоната на моста на Републикански път II-66 между с. Милево и с. Мирово от дървета, храсти, дънери, наноси и др. - дължина 2000 м (1000 м преди и 1000 м след моста), площ 200 дка
Изграждане на подпорна стена от габионни елементи в северната част на гр. Калофер 350 м по десния бряг на р. Тунджа. Средната височина на съоръжението е 2 м. Изграждане на подпорна стена от габионни елементи по десния бряг на р. Тунджа с	TU_05_04	Изграждане на нови корекции	Изграждане на подпорна стена от габионни елементи в северната част на гр. Калофер 350 м по десния бряг на р. Тунджа. Средната височина на съоръжението е 2 м. Изграждане на подпорна стена от габионни елементи по десния бряг

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
височина 2.5 м от сводест мост в близост до храм "Св. Михаил" до изградена ст. бет. подпорна стена, на 360 м надолу по течението. Изграждане на подпорна стена от габионни елементи по десния бряг на р. Тунджа в същия у-к, с височина 2.5 м и дължина 200 м.			на р. Тунджа с височина 2.5 м от сводест мост в близост до храм "Св. Михаил" до изградена ст. бет. подпорна стена, на 360 м надолу по течението. Изграждане на подпорна стена от габионни елементи по десния бряг на р. Тунджа в същия у-к, с височина 2.5 м и дължина 200 м.
Изграждане на габионна стена по двата бряга на р. Потока в зоната на вливане на десен приток, промишлена зона, гр. Съединение - 1400 м по левия бряг, 420 м по десния и около 2x40 м по притока, височина 1 м	МА_10_11	Изграждане на нови корекции	Изграждане на габионна стена по двата бряга на р. Потока в зоната на вливане на десен приток, промишлена зона, гр. Съединение - 1400 м по левия бряг, 420 м по десния и около 2x40 м по притока, височина 1 м
Корекционни мероприятия, укрепване и възст-не десния бряг на р. Стряма над съществуващия мост в земл-то на с. Ръжево Конаре. Левия бряг-изграждане на дига от габиони (откоси 1:2, ширина на билото 3,0 м и дължина 225 м)	МА_08_12	Изграждане на нови корекции	Изграждане на нова габионна стена по левия бряг на р. Стряма в зоната на с. Ръжево конаре - дължина 2200 м, височина 1.5 м.
Корекционни мероприятия, укрепване и възстановяване десния бряг на р. Стряма над съществуващия мост в землището на с. Ръжево Конаре, Община Калояново, област Пловдив.Нова дига (L=450m; H=1m)	МА_08_13	Изграждане на земно-насипна дига и комбинация	Изграждане на земнонасипна дига в комбинация с биологично укрепване по десния бряг на р. Стряма в зоната на с. Ръжево конаре - дължина 450 м, височина 1 м, площ на укрепването 1 дка.
Възстановяване на проектния профил на части от разрушени дясна и/или лява заливаема берма и предпазна дига, със земни маси и едроломен камък, осигуряване на хидравличната проводимост посредством почистване от дървесна и хростовидна растителност, нормалната експлоатация и поддръжка на р.Стряма и предотвратяване на ерозията и пълното разрушаване части от дясна и/или лява заливаема берма и предпазна дига на р. Стряма от км 13+290 до км 74+950, находящ се в землището на с.Стряма, с. Дълго поле, с. Ръжево конаре, с. Черноземен, с. Долна махала, с.Горна махала, с. Иван Вазово, с. Песнопой, с. Войнягово, с. Дъбене, с. Слатина и с. Розино към Община Раковски, Калояново и Карлово	МА_08_05	Реконструкция и поддръжане на корекциите	Поддръжка на лявата защитна дига по р. Стряма в зоната на с. Черноземен (вкл. периодично почистване) на участък с дължина 1300 м
Възстановяване на проектния профил на части от разрушени дясна и/или лява заливаема берма и предпазна дига, чрез изграждане на надлъжни и напречни укрепителни съоръжения,	МА_10_14	Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване	Периодично почистване коритото на р. Потока - 3000 м нагоре по течението от моста на магистрала "Тракия" и 4500 м надолу, площ за почистване - 150 дка.

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
<p>брегоукрепителни съоръжения със земни маси и едроломен камък, осигуряване на хидравличната проводимост посредством почистване от дървесна и храстовидна растителност, нормалната експлоатация и поддръжка на р. Потока и предотвратяване на ерозията и пълното разрушаване части от дясна и/или лява заливаема берма и предпазна дига на р. Потока от км 0+000 до км 14+100, находящ се в землищата на с.Костиево, с. Радиново, с. Войсил към Община Марица и гр. Съединение, Община Съединение”, с възложител „Напоителни системи” ЕАД- клон Марица.</p>		<p>преминаване на висока вълна</p>	
<p>Възстановяване на проектния профил на части от разрушени десни и/или леви андигирани участъци, чрез изграждане на надлъжни и напречни укрепителни съоръжения, брегоукрепителни съоръжения от ломен камък и земни маси по откоси, възстановяване на берми и заливаеми тераси, осигуряване на хидравличната проводимост посредством почистване от дървесна и храстовидна растителност. Ремонтно - възстановителните дейности ще се извършват посредством багер, булдозер и друга строителна механизация, с цел осигуряване нормалната експлоатация и поддръжка на р.Марица и предотвратяване на бреговата ерозия и пълното разрушаване на части от десни и/или леви андигирани участъци на р. Марица от км 123 + 076 до км 175 + 800, находящи се в землищата на с.Караджалово, гр. Първомай, с. Виница, с. Милево, с.Поповица, с. Селци, с. Чешнегирово, гр. Пловдив, гр. Стамболийски, с. Три водици, с. Добри дол, с. Градина, с. Милево, с. Белозем, с. Чалъкови, с. Маноле и с. Рогош към Община Първомай, Садово, Пловдив, Стамболийски, Раковски и Марица”, с възложител „Напоителни системи” ЕАД- клон Марица.</p>	<p>МА_04_07</p>	<p>Реконструкция и поддръжане на корекциите</p>	<p>Поддръжка на дясна защитна дига и прилежащите площи по р. Марица (8000 м) надолу по течението от вливането на р. Мечка и около 1000 м по десния бряг на р. Мечка. (вкл. почистване)</p>
<p>Възстановяване на проектния профил на части от разрушени десни и/или леви андигирани участъци, чрез</p>	<p>МА_04_08</p>	<p>Възстановяване на компрометиран диги</p>	<p>Възстановяване на слегнали участъци на дясна защитна дига и прилежащите площи по р. Марица</p>

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
<p>изграждане на надлъжни и напречни укрепителни съоръжения, брегоукрепителни съоръжения от ломен камък и земни маси по откоси, възстановяване на берми и заливаеми тераси, осигуряване на хидравличната проводимост посредством почистване от дървесна и храстовидна растителност. Ремонтно - възстановителните дейности ще се извършват посредством багер, булдозер и друга строителна механизация, с цел осигуряване нормалната експлоатация и поддръжка на р.Марица и предотвратяване на бреговата ерозия и пълното разрушаване на части от десни и/или леви андигирани участъци на р. Марица от км 123 + 076 до км 175 + 800, находящи се в землищата на с.Караджалово, гр. Първомай, с. Винаца, с. Милево, с.Поповица, с. Селци, с. Чешнегирово, гр. Пловдив, гр. Стамболийски, с. Три водици, с. Добри дол, с. Градина, с. Милево, с. Белозем, с. Чалъкови, с. Маноле и с. Рогош към Община Първомай, Садово, Пловдив, Стамболийски, Раковски и Марица”, с възложител „Напоителни системи” ЕАД- клон Марица.</p>			<p>надолу по течението от вливането на р. Мечка - 5500 м, надграждане с 0.5 м.</p>
<p>Възстановяване на проектния профил на части от разрушени десни и/или леви андигирани участъци, чрез изграждане на надлъжни и напречни укрепителни съоръжения, брегоукрепителни съоръжения от ломен камък и земни маси по откоси, възстановяване на берми и заливаеми тераси, осигуряване на хидравличната проводимост посредством почистване от дървесна и храстовидна растителност. Ремонтно - възстановителните дейности ще се извършват посредством багер, булдозер и друга строителна механизация, с цел осигуряване нормалната експлоатация и поддръжка на р.Марица и предотвратяване на бреговата ерозия и пълното разрушаване на части от десни и/или леви андигирани участъци на р. Марица от км 123 + 076 до км 175 + 800, находящи се в</p>	<p>МА_04_13</p>	<p>Реконструкция и поддръжане на корекциите</p>	<p>Поддръжка на лява защитна дига и прилежащите площи на р. Марица (1300 м) и на канала (500) в от западната страна на с. Добри дол. (вкл. почистване)</p>

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
<p>землищата на с.Караджалово, гр. Първомай, с. Виница, с. Милево, с.Поповица, с. Селци, с. Чешнегирово, гр. Пловдив, гр. Стамболийски, с. Три водици, с. Добри дол, с. Градина, с. Милево, с. Белозем, с. Чалъкови, с. Маноле и с. Рогош към Община Първомай, Садово, Пловдив, Стамболийски, Раковски и Марица”, с възложител „Напоителни системи” ЕАД- клон Марица.</p>			
<p>Възстановяване на проектния профил на части от разрушени десни и/или леви андигирани участъци, чрез изграждане на надлъжни и напречни укрепителни съоръжения, брегоукрепителни съоръжения от ломен камък и земни маси по откоси, възстановяване на берми и заливаеми тераси, осигуряване на хидравличната проводимост посредством почистване от дървесна и храстовидна растителност. Ремонтно - възстановителните дейности ще се извършват посредством багер, булдозер и друга строителна механизация, с цел осигуряване нормалната експлоатация и поддръжка на р.Марица и предотвратяване на бреговата ерозия и пълното разрушаване на части от десни и/или леви андигирани участъци на р. Марица от км 123 + 076 до км 175 + 800, находящи се в землищата на с.Караджалово, гр. Първомай, с. Виница, с. Милево, с.Поповица, с. Селци, с. Чешнегирово, гр. Пловдив, гр. Стамболийски, с. Три водици, с. Добри дол, с. Градина, с. Милево, с. Белозем, с. Чалъкови, с. Маноле и с. Рогош към Община Първомай, Садово, Пловдив, Стамболийски, Раковски и Марица”, с възложител „Напоителни системи” ЕАД- клон Марица.</p>	<p>МА_04_14</p>	<p>Възстановяване на компрометирани диги</p>	<p>Възстановяване на слегнали участъци на лява защитна дига и прилежащите площи на р. Марица и на канала от западната страна на с. Добри дол- Надграждане на слегнали участъци от дигите с 0.5 м, дължина 5500 м.</p>
<p>Възстановяване на проектния профил на части от разрушени десни и/или леви андигирани участъци, чрез изграждане на надлъжни и напречни укрепителни съоръжения, брегоукрепителни съоръжения от ломен камък и земни маси по откоси, възстановяване на берми и заливаеми тераси, осигуряване на хидравличната</p>	<p>МА_05_38</p>	<p>Реконструкция и поддръжане на корекциите</p>	<p>Поддръжка на дясна защитна дига на р. Марица в зоната на гр. Садово и Чешнегирово (приблизително 3200 м)</p>

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
<p>проводимост посредством почистване от дървесна и храстовидна растителност. Ремонтно - възстановителните дейности ще се извършват посредством багер, булдозер и друга строителна механизация, с цел осигуряване нормалната експлоатация и поддръжка на р.Марица и предотвратяване на бреговата ерозия и пълното разрушаване на части от десни и/или леви андигирани участъци на р. Марица от км 123 + 076 до км 175 + 800, находящи се в землищата на с.Караджалово, гр. Първомай, с. Виница, с. Милево, с.Поповица, с. Селци, с. Чешнегирово, гр. Пловдив, гр. Стамболийски, с. Три водици, с. Добри дол, с. Градина, с. Милево, с. Белозем, с. Чалъкови, с. Маноле и с. Рогош към Община Първомай, Садово, Пловдив, Стамболийски, Раковски и Марица”, с възложител „Напоителни системи” ЕАД- клон Марица.</p>			
<p>Възстановяване на проектния профил на части от разрушени десни и/или леви андигирани участъци, чрез изграждане на надлъжни и напречни укрепителни съоръжения, брегоукрепителни съоръжения от ломен камък и земни маси по откоси, възстановяване на берми и заливаеми тераси, осигуряване на хидравличната проводимост посредством почистване от дървесна и храстовидна растителност. Ремонтно - възстановителните дейности ще се извършват посредством багер, булдозер и друга строителна механизация, с цел осигуряване нормалната експлоатация и поддръжка на р.Марица и предотвратяване на бреговата ерозия и пълното разрушаване на части от десни и/или леви андигирани участъци на р. Марица от км 123 + 076 до км 175 + 800, находящи се в землищата на с.Караджалово, гр. Първомай, с. Виница, с. Милево, с.Поповица, с. Селци, с. Чешнегирово, гр. Пловдив, гр. Стамболийски, с. Три водици, с. Добри дол, с. Градина, с. Милево, с. Белозем, с. Чалъкови, с.</p>	<p>МА_05_39</p>	<p>Възстановяване на компрометиран диги</p>	<p>Възстановяване на слегнали участъци на дясната защитна дига на р. Марица в зоната на гр. Садово и Чешнегирово - надграждане с 0.5 м на 600 м.</p>

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
Маноле и с. Рогош към Община Първомай, Садово, Пловдив, Стамболийски, Раковски и Марица”, с възложител „Напоителни системи” ЕАД- клон Марица.			
Възстановяване на проектния профил на части от разрушени десни и/или леви андигирани участъци, чрез изграждане на надлъжни и напречни укрепителни съоръжения, брегоукрепителни съоръжения от ломен камък и земни маси по откоси, възстановяване на берми и заливаеми тераси, осигуряване на хидравличната проводимост посредством почистване от дървесна и храстовидна растителност. Ремонтно - възстановителните дейности ще се извършват посредством багер, булдозер и друга строителна механизация, с цел осигуряване нормалната експлоатация и поддръжка на р.Марица и предотвратяване на бреговата ерозия и пълното разрушаване на части от десни и/или леви андигирани участъци на р. Марица от км 123 + 076 до км 175 + 800, находящи се в землищата на с.Караджалово, гр. Първомай, с. Винаца, с. Милево, с.Поповица, с. Селци, с. Чешнегирово, гр. Пловдив, гр. Стамболийски, с. Три водици, с. Добри дол, с. Градина, с. Милево, с. Белозем, с. Чалъкови, с. Маноле и с. Рогош към Община Първомай, Садово, Пловдив, Стамболийски, Раковски и Марица”, с възложител „Напоителни системи” ЕАД- клон Марица.	МА_05_46	Реконструкция и поддръжане на корекциите	Поддръжка на лява защитна дига на р. Марица в зоната на с. Чалъкови (приблизително 5000 м), вкл. периодично почистване откосите и короната на дигата от дървета и храсти (50 дка)
Възстановяване на проектния профил на части от разрушени десни и/или леви андигирани участъци, чрез изграждане на надлъжни и напречни укрепителни съоръжения, брегоукрепителни съоръжения от ломен камък и земни маси по откоси, възстановяване на берми и заливаеми тераси, осигуряване на хидравличната проводимост посредством почистване от дървесна и храстовидна растителност. Ремонтно - възстановителните дейности ще се извършват посредством багер, булдозер и друга строителна	МА_05_47	Възстановяване на компрометирани диги	Възстановяване на слегнали участъци по лява защитна дига на р. Марица в зоната на с. Чалъкови - надграждане с 0.5 м на 1000 м.

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
<p>механизация, с цел осигуряване нормалната експлоатация и поддръжка на р.Марица и предотвратяване на бреговата ерозия и пълното разрушаване на части от десни и/или леви андигирани участъци на р. Марица от км 123 + 076 до км 175 + 800, находящи се в землищата на с.Караджалово, гр. Първомай, с. Виница, с. Милево, с.Поповица, с. Селци, с. Чешнегирово, гр. Пловдив, гр. Стамболийски, с. Три водици, с. Добри дол, с. Градина, с. Милево, с. Белозем, с. Чалъкови, с. Маноле и с. Рогош към Община Първомай, Садово, Пловдив, Стамболийски, Раковски и Марица”, с възложител „Напоителни системи” ЕАД- клон Марица.</p>			
<p>Възстановяване на проектния профил на части от разрушени десни и/или леви андигирани участъци, чрез изграждане на надлъжни и напречни укрепителни съоръжения, брегоукрепителни съоръжения от ломен камък и земни маси по откоси, възстановяване на берми и заливаеми тераси, осигуряване на хидравличната проводимост посредством почистване от дървесна и храстовидна растителност. Ремонтно - възстановителните дейности ще се извършват посредством багер, булдозер и друга строителна механизация, с цел осигуряване нормалната експлоатация и поддръжка на р.Марица и предотвратяване на бреговата ерозия и пълното разрушаване на части от десни и/или леви андигирани участъци на р. Марица от км 123 + 076 до км 175 + 800, находящи се в землищата на с.Караджалово, гр. Първомай, с. Виница, с. Милево, с.Поповица, с. Селци, с. Чешнегирово, гр. Пловдив, гр. Стамболийски, с. Три водици, с. Добри дол, с. Градина, с. Милево, с. Белозем, с. Чалъкови, с. Маноле и с. Рогош към Община Първомай, Садово, Пловдив, Стамболийски, Раковски и Марица”, с възложител „Напоителни системи” ЕАД- клон Марица.</p>	<p>МА_05_49</p>	<p>Реконструкция и поддръжане на корекциите</p>	<p>Поддръжка на лявата защитна дига на р. Марица в зоната на с. Белозем (приблизително 7500 м), вкл. периодично почистване откосите и короната на дигата от дървета и храсти (75 дка)</p>

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
<p>Възстановяване на проектния профил на части от разрушени десни и/или леви андигирани участъци, чрез изграждане на надлъжни и напречни укрепителни съоръжения, брегоукрепителни съоръжения от ломен камък и земни маси по откоси, възстановяване на берми и заливаеми тераси, осигуряване на хидравличната проводимост посредством почистване от дървесна и храстовидна растителност. Ремонтно - възстановителните дейности ще се извършват посредством багер, булдозер и друга строителна механизация, с цел осигуряване нормалната експлоатация и поддръжка на р.Марица и предотвратяване на бреговата ерозия и пълното разрушаване на части от десни и/или леви андигирани участъци на р. Марица от км 123 + 076 до км 175 + 800, находящи се в землищата на с.Караджалово, гр. Първомай, с. Виница, с. Милево, с.Поповица, с. Селци, с. Чешнегирово, гр. Пловдив, гр. Стамболийски, с. Три водици, с. Добри дол, с. Градина, с. Милево, с. Белозем, с. Чалъкови, с. Маноле и с. Рогош към Община Първомай, Садово, Пловдив, Стамболийски, Раковски и Марица”, с възложител „Напоителни системи” ЕАД- клон Марица.</p>	<p>МА_05_50</p>	<p>Възстановяване на компрометираны диги</p>	<p>Възстановяване на слегнали участъци по лявата защитна дига на р. Марица в зоната на с. Белозем - надграждане с 0.5 м на 1000 м.</p>
<p>Възстановяване на проектния профил на части от разрушени десни и/или леви андигирани участъци, чрез изграждане на надлъжни и напречни укрепителни съоръжения, брегоукрепителни съоръжения от ломен камък и земни маси по откоси, възстановяване на берми и заливаеми тераси, осигуряване на хидравличната проводимост посредством почистване от дървесна и храстовидна растителност. Ремонтно - възстановителните дейности ще се извършват посредством багер, булдозер и друга строителна механизация, с цел осигуряване нормалната експлоатация и поддръжка на р.Марица и предотвратяване на бреговата ерозия и пълното разрушаване на части от</p>	<p>МА_05_58</p>	<p>Изграждане на нови корекции</p>	<p>Надграждане на лявата защитна дига от помпена станция по левия бряг на р. Марица при с. Виница до вливането на р. Азмака (7900 м), височина 1 м.</p>

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
десни и/или леви андигирани участъци на р. Марица от км 123 + 076 до км 175 + 800, находящи се в землищата на с.Караджалово, гр. Първомай, с. Виница, с. Милево, с.Поповица, с. Селци, с. Чешнегирово, гр. Пловдив, гр. Стамболийски, с. Три водици, с. Добри дол, с. Градина, с. Милево, с. Белозем, с. Чалъкови, с. Маноле и с. Рогош към Община Първомай, Садово, Пловдив, Стамболийски, Раковски и Марица”, с възложител „Напоителни системи” ЕАД- клон Марица.			
Обследване и анализ на техническото състояние на язовирна стена „Татарев-1“ и съоръженията към нея в поземлен имот ПИ № 009006, в землището на с.Татарев, ЕКАТТЕ 72093, местност „Дълбокото дере“, общ. Първомай, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване и анализ на техническото състояние на язовирна стена „Васил Левски 1“ и съоръженията към нея в поземлен имот ПИ № 10207.0.452 (000452), в землището на с. Васил Левски, ЕКАТТЕ 10207, общ. Карлово, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване и анализ на техническото състояние на язовирна стена „Дорука 2“ и съоръженията към нея в поземлен имот ПИ № 69273.18.17, в землището на с. Стоево, ЕКАТТЕ 69273, общ. Асеновград, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване и анализ на техническото състояние на язовирна стена в м. „Локвата“ и съоръженията към нея в поземлен имот с идентификатор № 51830.64.171, в землището на с. Новаково, ЕКАТТЕ 51830, местност „Локвата“, общ. Асеновград, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване и анализ на техническото състояние на язовирна стена „Генерал Николаево 3“ и съоръженията към нея в поземлен имот № 700075 в землището на гр. Раковски, ЕКАТТЕ 62075, общ. Раковски, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване и анализ на техническото състояние на язовирна стена „Найден Герово“ и съоръженията към нея в поземлен имот ПИ № 000284, в землището на с.Найден Герово,	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
ЕКАТТЕ 51069, общ. Съединение, обл. Пловдив			
Обследване и анализ на техническото състояние на язовирна стена „Средока“ и съоръженията към нея в поземлен имот ПИ № 000249, в землището на с. Михилци, ЕКАТТЕ 48564, общ. Хисаря, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване и анализ на техническото състояние на язовирна стена в поземлен имот с идентификатори № 55590.51.200 и съоръженията към нея”, в землището на с. Патриарх Евтимово, ЕКАТТЕ 55590, общ. Асеновград, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване и анализ на техническото състояние на язовирна стена „Каратопрак“ и съоръженията към нея в поземлен имот с идентификатор 77270.1.175 и в поземлен имот с идентификатор 77270.4.16, община Хисаря, гр. Хисаря, м. Каратопрак-04, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване и анализ на техническото състояние на язовирна стена „Новаково 5“ и съоръженията към нея в поземлен имот ПИ № 51830.107.581, в землището на с. Новаково, ЕКАТТЕ 51830, общ. Асеновград, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване и анализ на техническото състояние на язовирна стена „Мънгови ливади“ и съоръженията към нея в поземлен имот ПИ № 39579.0.347 в землището на с. Красново, общ. Хисаря	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Аварийно укрепване, почистване и възстановяване десния бряг на р. Стряма на съществуващия мост в землище на с. Ръжево Конаре, общ. Калояново, обл. Пловдив - заедно с МА 08 13	МА_08_11	Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия	Основно и ежегодно почистване на коритото на р. Стряма в зоната на с. Ръжево Конаре от дървета, храсти, блатна растителност, битови и строителни отпадъци - участък с дължина 3000 м, площ 100 дка.
Корекционни мероприятия, укрепване и възстановяване десния бряг на р. Стряма над съществуващия мост в землището на с. Ръжево Конаре, Община Калояново, област Пловдив. Нова дига (L=450m; H=1m)	МА_08_13	Изграждане на земно-насипна дига и комбинация	Изграждане на земнонасипна дига в комбинация с биологично укрепване по десния бряг на р. Стряма в зоната на с. Ръжево конаре - дължина 450 м, височина 1 м, площ на укрепването 1 дка.
Почистване на речното легло на р. Марица от наносни отложения в десния речен ръкав при остров „Рибарска среща“ и укрепване на десния бряг под него, в землището на с. Ягодово	МА_05_31	Изграждане на земно-насипна дига и комбинация	Изграждане на нова земнонасипна дига в комбинация с биологично укрепване по десния бряг на р. Марица, нагоре по течението от вливането на мръсния канал -

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
			дължина 1600 м, височина 1 м, площ на укрепването - 5 дка.
Възстановяване на проектния профил на части от разрушени десни и/или леви андигирани участъци, чрез изграждане на надлъжни и напречни укрепителни съоръжения, брегоукрепителни съоръжения от ломен камък и земни маси по откоси, възстановяване на берми и заливаеми тераси, осигуряване на хидравличната проводимост посредством почистване от дървесна и храстовидна растителност. Ремонтно - възстановителните дейности ще се извършват посредством багер, булдозер и друга строителна механизация, с цел осигуряване нормалната експлоатация и поддръжка на р.Марица и предотвратяване на бреговата ерозия и пълното разрушаване на части от десни и/или леви андигирани участъци на р. Марица от км 123 + 076 до км 175 + 800, находящи се в землищата на с.Караджалово, гр. Първомай, с. Виница, с. Милево, с.Поповица, с. Селци, с. Чешнегирово, гр. Пловдив, гр. Стамболийски, с. Три водици, с. Добри дол, с. Градина, с. Милево, с. Белозем, с. Чалъкови, с. Маноле и с. Рогош към Община Първомай, Садово, Пловдив, Стамболийски, Раковски и Марица”, с възложител „Напоителни системи” ЕАД- клон Марица.	МА_05_38	Реконструкция и поддръжане на корекциите	Поддръжка на дясна защитна дига на р. Марица в зоната на гр. Садово и Чешнегирово (приблизително 3200 м)
Възстановяване на хидравличната проводимост на коригиран участък на р.Първенецка от мост на Републикански път II-86 в землището на кв. Прослав, Район Западен, гр. Пловдив до дюкер на Долнокричимски напоителен канал в землището на с. Първенец, Община Родопи.	МА_05_11	Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия	Основно и ежегодно почистване на коритото и бреговете на р. Дермендере в зоната на гр. Пловдив от дървета, храсти, битови и строителни отпадъци - дължина 4000 м, площ ок. 80 дка.
Реконструкция на мост/водосток - изграден е нов мост с широк отвор, реката е почиствена и коригирана, проблемът с подприщването и заливането на пътя е решен (2017-2018г)	МА_06_14	Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна	Основно и ежегодно почистване коритото на р. Чинардере по 100 м преди и след моста/водосток над реката в зоната на с. Поройна от дървета, храсти и блатна растителност - площ - 6 дка.

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
Реконструкция на мост/водосток - изграден е нов мост с широк отвор, реката е почистена и коригирана, проблемът с подприщването и заливането на пътя е решен (2017-2018г)	МА_06_15	Разширяване на „тесните места” като мостове и др., които водят до подприщване на речния отток	Реконструкция на моста/водосток над р. Чинардере в зоната на с. Поройна.
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Света триоца“ и съоръженията към нея в поземлен имот № 000938, в землището на с. Драгомир, ЕКАТТЕ 23426, общ. Съединение, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване и анализ на техническото състояние на язовирна стена „Найден Герово“ и съоръженията към нея в ПИ № 000974 в земл-то на с. Драгомир, ЕКАТТЕ 23426, и в ПИ № 000027 в земл-то на с.Найден Герово, ЕКАТТЕ 51069, общ. Съединение, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване и анализ на техническото състояние на язовирна стена „Татарево-2“ и съоръженията към нея в поземлен имот ПИ № 016022, в землището на с.Татарево, ЕКАТТЕ 72093, местност „Малкото дере“, общ. Първомай, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване и анализ на техническото състояние на язовирна стена „Лещака“ и съоръженията към нея в поземлен имот ПИ № 40333.126.470, в землището на с. Кръстевич ЕКАТТЕ 40333, Община Хисаря, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена в местността „Старите лозя“ и съоръженията към нея” в ПИ с идентификатор № 72789.53.671, в землището на с. Тополово, ЕКАТТЕ 72789, общ. Асеновград, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Керезлъка” и съоръженията към нея в поземлен имот №.000392, в землището на с. Красново ЕКАТТЕ 39579, Община Хисаря, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Хисар 8”(Миромир) и съоръженията към нея в ПИ № 77270.408.929, в землището на гр. Хисаря, Община Хисаря, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Таревско дере” и съоръженията към нея в поземлен имот № 000006, в землището на с. Паничери, ЕКАТТЕ 55378, общ. Хисаря , обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена "Дебър 5" и съоръженията към нея в ПИ №№ 59080.800.227 и 59080.800.231, в землището на гр. Първомай, общ. Първомай , обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Дъбрава 1” и съоръженията към нея в поземлен имот № 000629, в землището на с. Паничери, ЕКАТТЕ 55378, общ. Хисаря , обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Колева чешма“ и съоръженията към нея в ПИ с идентификатор 80437.16.1 в землището на с. Червен, общ. Асеновград, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Мулдава 2” и съоръженията към нея в поземлен имот № 49309.15.101 в землището на с. Мулдава, общ. Асеновград, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Корията 1” и съоръженията към нея” в поземлен имот № 69273.12.18 в землището на с. Стоево, общ. Асеновград, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Кинляка” и съоръженията към нея в поземлен имот № 03589.58.24 (стар номер	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
058024), в землището на с. Беловица, общ. Хисаря, обл. Пловдив			
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Анево 2” и съоръженията към нея в поземлен имот с идентификатор № 00480.23.42 в землището на с. Анево, общ. Сопот, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Анево 3” и съоръженията към нея в поземлен имот с идентификатор № 00480.5.56 в землището на с. Анево, общ. Сопот, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Дебър 2” и съоръженията към нея в поземлени имоти ПИ № 72093.52.52, в землището на с. Татарево и ПИ № 59080.801.124, 59080.801.146, 59080.801.145, 59080.801.147, в землището на гр. Първомай, общ. Първомай, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Сопот 2 (Мурла)” и съоръженията към нея в поземлен имот ПИ № 68080.104.109, в землището на гр. Сопот, общ. Сопот, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Дебър 3” и съоръженията към нея в поземлени имоти ПИ № 59080.800.887, 59080.800.651, в землището на гр. Първомай, общ. Първомай, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Оборудване на мониторингова хидрометрична станция на р. Стряма преди Клисура, с възложител МОСВ. Географски координати: В=42.69069, L=24.4423	EARBD_15	Подобряване на съществуващата хидроложка информационна система за получаване на данни в реално време за целия басейн	Подобряване на съществуващата хидроложка информационна система за получаване на данни в реално време за целия басейн
Оборудване на мониторингова хидрометрична станция на река Въча при с. Куртово Конаре, с възложител	EARBD_15	Подобряване на съществуващата хидроложка	Подобряване на съществуващата хидроложка информационна

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
МОСВ. Географски координати: V=42.096486, L=24.517498		информационна система за получаване на данни в реално време за целия басейн	система за получаване на данни в реално време за целия басейн
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Калинката (баира)“ и съоръженията към нея в поземлен имот № 81030.123.508 (стар номер 000508) в землището на с. Черничево, общ. Хисаря, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Татарево 5“ и съоръженията към нея в поземлени имоти ПИ №№ 72093.62.25, 72093.62.23, 72093.62.22, в землището на с. Татарево, общ. Първомай, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Татарево 4“ и съоръженията към нея в поземлени имоти ПИ №№ 72093.48.45, 72093.48.44, 72093.48.41 в землището на с. Татарево, общ. Първомай, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Аварийен ремонт на язовир - основно водохващане за питейни нужди на с. Чехларе на Омуровска река“ Община Брезово” в поземлен имот с идентификатор № 81308.32.865 в землището на с. Чехларе, общ. Брезово, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена "Новаково 1" и съоръженията към нея в поземлен имот 51830.115.535 , в землището на с. Новаково, м. Аргуница, общ. Асеновград, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена "Белесис" и съоръженията към нея в поземлен имот 55378.470.936 , в землището на с. Паничери, общ. Хисаря, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена "Горски път" и съоръженията към нея в поземлен	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС

Предвидени дейности по ИИ	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
имот 39579.110.348, в землището на с. Красново, общ. Хисаря, обл. Пловдив			
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена "Елока" и съоръженията към нея, землище на с. Новаково, общ. Асеновград, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена "Балъ гьол" и съоръженията към нея, землище на с. Драгомир, общ. Съединение, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена "Генерал Николаево 2" и съоръженията към нея, землище на гр. Раковски, общ. Раковски, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена "Генерал Николаево 7" и съоръженията към нея, землище на гр. Раковски, общ. Раковски, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Колак дере“ и съоръженията към нея, ПИ № 52088.8.569 в землището на с. Ново железаре, общ. Хисаря, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Дорука-1“ и съоръженията към нея, ПИ № 69273.12.19 в землището на с. Стоево, общ. Асеновград, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Красново-8“ и съоръженията към нея, ПИ № 39579.241.454 в землището на с. Красново, общ. Хисаря, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Отец Паисиево 3“ и съоръженията към нея, ПИ 54465.9.171 в землището на с. Отец Паисиево, общ. Калояново, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Сухозем“ и съоръженията към нея в землището на с. Сухозем, общ. Калояново, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена и съоръженията към нея“, в ПИ с идентификатор № 22191.3.3, с. Долна махала, общ. Калояново, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно - възстановителни дейности на язовирна стена „Стоичкови каваци” и съоръженията към нея в ПИ с идентификатор 23426.47.919, с. Драгомир, общ. Съединение, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Почистване на речното корито на р. Марица в участъка от жп моста до масивен бент в източния край на града, с цел осигуряване на проводимост при високи води от валежи и снеготопене и недопускане на заливане	МА_05_19	Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия	Периодично почистване коритото и терасите на р. Марица в зоната на гр. Пловдив от дървета, храсти и блатна растителност - дължина 10 000 м, площ ок. 800 дка
Аварийно - възстановителни работи, чрез премахване на потенциално опасен мост и изграждане на нов над река Омуровска, при км 2+175.60 на път PDV1214, между О.Т.112 и О.Т.86 по регулационния план на с. Крушево, общ. Първомай, обл. Пловдив.	МА_05_70	Разширяване на „тесните места” като мостове и др., които водят до подприщване на речния отток	Реконструкция на 2 от мостовете в с. Крушево - повдигане на конструкцията с 0.5 м и разширяване на светлия им отвор до приблизително 20 м.
Обследване, анализ и извършване на ремонтно - възстановителни дейности на язовирна стена „Меше кория” и съоръженията към нея в ПИ с идентификатори ПИ № 54451.10.176, 54451.6.127, 54451.10.206, в землището на с. Отец Кирилово, общ. Брезово, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно - възстановителни дейности на язовирна стена „Генерал Николаево 6” и съоръженията към нея в ПИ с идентификатори 62075.700.167 и 62075.700.168 в землището на гр. Раковски, общ. Раковски, обл. Пловдив	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Дълбокото дере“ и съоръженията към нея в ПИ с идентификатори № 59080.800.88, в	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
землището на гр. Първомай, общ. Първомай, обл. Пловдив			
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Секирово 2“ и съоръженията към нея в ПИ с идентификатори № 62075.7.261 и 62075.7.262, в землището на гр. Раковски, общ. Раковски, обл. Пловдив	ЕАРБД_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОП ОС
Почистване на самозалесила се дървесна и храстовидна растителност в коритото на р. Тополовска в регулационните граници на с. Дълбок извор, общ. Първомай, обл. Пловдив	МА_06_03	Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия	Основно и ежегодно почистване на коритото и бреговете на р. Чинардере в зоната на с. Дълбок извор от дървета, храсти блатна растителност, битови и строителни отпадъци - дължина 2500 м, площ ок. 40 дка.
Превантивно почистване на коритото на р. Омуровска в границите на с. Крушево, община Първомай	МА_05_69	Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия	Основно и ежегодно почистване на коритото и бреговете на р. Омуровска в зоната на с. Крушево от дървета, храсти, битови и строителни отпадъци - дължина 2000 м, площ ок. 40 дка.
Осигуряване на хидравличната проводимост на речното корито на р. Стряма в коригирани участъци от км 7+400 до км 8+725 в землището на с. Трилистник, общ. Марица, обл. Пловдив.	МА_05_41	Реконструкция и поддържане на корекциите	Поддръжка на защитните диги на р. Стряма в зоната на с. Трилистник и с. Маноле (приблизително 2x6500 м), вкл. периодично почистване откосите и короната на дигите от дървета и храсти (50 дка)

Програмата от мерки на ПУРН в Източнореломорски район (2022-20227) е достъпна за разглеждане в табличен и графичен вид чрез географска информационна система (ГИС) на БД ИБР. Връзка към ГИС на БД ИБР е изведена на началната страница на интернет страницата на БД ИБР.

За 2023 г. в БД ИБР няма данни за наводнения, настъпили на територията на РИОСВ Пловдив.

II. 3. ЗЕМИ И ПОЧВИ

Обобщена информация за територията на РИОСВ – Пловдив

Територията на област Пловдив включва райони с твърде разнообразен релеф, поради което и условията на почвообразуване са различни, което води до значителното почвено разнообразие, не само в планинските и полупланински терени, но и в относително равното Пловдивско и Карловско поле.

В съчетание с особеностите на релефа, климатичните условия създават благоприятни условия за развитие на селско стопанство.

По данни на НСИ общата площ на област Пловдив е 5 972 891 дка, от които:

- Населени места и урбанизирани територии - 266 330 дка
- Земеделски земи - 3 449 048 дка, в това число 2 766 694 дка обработваема площ и 1 127 568 дка поливна площ
- Горски територии – 1 862 425 дка
- Водни площи - 170 388 дка
- Площи за добив на полезни изкопаеми - 22 593 дка
- Транспорт и инфраструктура – 51 385 дка

Разпределението по видове територии и общини е дадено в Таблица II.3.1. Ползвани са данни от Стратегия за развитие на област Пловдив за 2005 – 2015 г.

Баланс на територията към 31.12. 2000 г. /Източник: НСИ – ТСБ Пловдив/

Община	Общо - дка	Вид територии							
		Земеделски територии			Горски територии	НМ и др. урбанизирани територии	Водни течения и водни площи	Територии за добив на полезни изкопаеми	Територии за транспорт и инфраструктура
		обща площ	в т.ч. обраб. Площ	от тях поливни площи					
Област Пловдив	5972891	3449048	2766694	1127568	1862425	266330	170388	173315	51385
Асеновград	653106	302657	241934	90462	265935	21795	11145	47321	4253
Брезово	465405	296688	247046	67350	140947	6479	13311	5579	2401
Калояново	347452	258684	220099	144427	52134	15683	14973	3407	2571
Карлово	1095552	485555	287327	34671	524905	36950	9847	31222	7073
Кричим	54895	19758	13439	8895	28410	2124	1429	2925	249
Марица	342657	286433	259480	172746	7086	19688	18703	1049	9698
Перущица	48719	28074	24048	18397	15924	1936	1360	1201	224
Пловдив	101981	41906	40283	24469	1292	53243	3708	726	1106
Първомай	533875	394046	310927	125968	84437	24766	18348	9684	2594
Раковски	263963	226417	192063	70755	7017	13363	14177	979	2010
Родопи	672104	303001	272143	104749	303843	23311	11142	21524	9283
Садово	192859	159120	140264	64097	5683	11343	9520	3478	3715
Стамболийски	61270	44037	33956	21051	3430	7666	3889	1364	884
Съединение	297992	253730	221292	170683	14905	9354	15242	2747	2014
Хисаря	548550	293615	236560	8848	206089	13435	22430	11085	1896

Замърсяване на почвите, оценка на състоянието им и мониторинг

През 2004 г. е разработена и утвърдена от Министъра на околната среда и водите нова програма за почвен мониторинг, която е организирана на три нива. Програмата за мониторинг

е изцяло съобразена с последните изисквания на ЕК и ЕАОС, с добрите практики в редица европейски страни, както и с националното законодателство, прието по - късно през 2007-2009 г. (Закон за почвите и Наредба за мониторинг на почвите). Програмата за мониторинг е организирана на 3 нива, както следва:

Наблюденията по I ниво (широкомащабен мониторинг) се извършва в равномерна мрежа 16x16 км, и предоставят данни за оценка състоянието на почвите по следните показатели - 9 тежки метали и металоиди, общ азот, фосфор, органичен въглерод, активна реакция на почвата (рН) електропроводимост, нитратен азот, общ въглерод и устойчиви органични замърсители -16 РАН, 6 РСВ, 15-хлор органични замърсители, обемна плътност. Периодичността на наблюдение - 5 години.

Наблюденията по II ниво са ориентирани към регионални проявления на деградационни процеси – вкисляване и засоляване. Процеси на ерозия - водоплощна и ветрова се наблюдават чрез специално разработени математически модели за оценка и прогноза. Почвеното запечатване се оценява на база статистически данни и картиране на земното покритие (проект Корин Земно покритие).

Наблюденията на III ниво се идентифицират с т.н. локални почвени замърсявания, в рамките на който следва да се извършва инвентаризация на площи със замърсена почва. Инвентаризацията е все още частична и нерегулярна, на база на налични данни. През 2007 г. е утвърдена специализирана наредба към ЗООС, предстои да се утвърди методиката за инвентаризацията.

Периодичността на наблюденията е различна в зависимост от процесите. Изпитванията на почвените проби се извършват от РЛ - Пловдив към ИАОС, която е акредитирана.

Пунктовете за пробонабиране, определени от ИАОС за 2023 г., са следните:

Първо ниво:

пункт №186

пункт №188

пункт №189

пункт №200

Второ ниво - вкисляване:

пункт с. Тополово;

пункт с. Ръжево Конаре;

пункт с. Борец;

пункт с. Отец Кирилово

пункт гр. Раковски

пункт гр. Хисаря

Второ ниво - засоляване:

пункт с. Белозем

пункт с. Бенковски

пункт . Костиево

Замърсяване на почвите с тежки метали и металоиди

В района на РИОСВ - Пловдив е създадена организация на контролна дейност в пунктове за наблюдение и контрол, които са част от НСМОС с цел провеждане на мониторинговата дейност в подсистема „Земни и почви”. Пунктовете, от които се извършва пробонабирането на почвените проби, са разположени на цялата територия, контролирана от РИОСВ. Те са постоянни и са определени в зависимост от източника и вида на замърсяването. Мониторинговата система е определена на база един квадратен километър, като целта на мониторинга е обхващане на големи територии от почвено различие на територията на

цялата страна. Пунктовете са определяни, като са съобразени с типа на почвите, начина на трайно ползване и културите, които се използват. Определени са им географски координати, които образуват мрежа от 16x16 км един от друг.

През 2023 г. пробовземане е извършено от пунктовете, определени от ИАОС.

Съгласно утвърдената от изпълнителния Директор на ИАОС годишна програма за мониторинг на почви, почвените проби се набират през есента на текущата година и се анализират до 31 март на следващата година. До два месеца от получаване на протоколите в ИАОС, отдел „МБРГЕП“ следва да обработи и включи в базата данни получената информация.

За тежки метали и металоиди, органични замърсители и нефтопродукти нормите са определени в три нива – предохранителни концентрации, максимално допустими концентрации и итервенционни концентрации, въз основа на оценка на риска за човешкото здраве и околната среда.

Оценка на състоянието на почвите, мониторинг

Територията на област Пловдив включва голямо разнообразие на почвени типове, но преобладаващи са канелено-горските, чернозем-смолниците и алувиалните почви, което подчертава интензивния характер на селското стопанство.

В района на РИОСВ - Пловдив са разположени постоянни пунктове за контрол на почвите, които са определени в зависимост от източника и вида на замърсяването и са част от Националната система за мониторинг на околната среда /НСМОС/, с цел провеждане на мониторинговата дейност в подсистема “Земни и почви”.

През 2023 г. пробовземане се извърши от пунктове, определени от ИАОС.

Пробите се анализират от РЛ – Пловдив към ИАОС по следните показатели: физикохимичти (електропроводимост, Ph в СаСl₂, Ph в Н₂О, съотношение на сухото вещество към цялата проба, обемна плътност, механичен състав – фракция пясък, механичен състав – фракция прах, механичен състав – фракция глина, общ въглерод), биогени (общ органичен въглерод, общ фосфор, азот келдал), тежки метали (арсен, никел, кадмий, кобалт, мед, олово, цинк, живак, хром), нафталин, антрацен, фенантрен, флуорантен, бензоантрацен, хризен, бензоперилен и др. През 2023 г. е извършено пробонабиране и анализ от всички пунктове, които са част от мониторинга 16x16 км /първо ниво/. Към настоящия момент все още не са приключили всички анализи.

Засоляване и вкисляване на почвите

✓ **Засоляване** – изградени са опорни пунктове за мониторинг от НСМОС. Пробонабрани и анализирани са 36 почвени проби и 3 водни проби в пунктове: пункт в с. Бенковски; пункт в с. Костиево; пункт в с. Белозем. Извършва се от 4 точки за всеки пункт в три дълбочини – 0 – 20 см, 20 – 40 см и 40 – 60 см, водните проби се вземат от близкия дренажен канал до опорните пунктове. Пробовземането се извършва два пъти годишно.

✓ **Вкисляване** – изградени са опорни пунктове за мониторинг от НСМОС. Пробонабрани и анализирани са 48 почвени проби в пунктове: пункт в с. Тополово; пункт в с. Ръжево Конаре; пункт в с. Борец; пункт в с. Отец Кирилово; пункт в гр. Хисаря; пункт в гр. Раковски. Пробонабирането се извършва от 4 точки за всеки пункт в две дълбочини – 0 – 10 см и 10 – 20 см – веднъж годишно – есен.

Вкисляване

Обект/Пункт	Община	Година	Месец	Географски координати	Протокол от изпитване
Тополово	Асеновград	2023	септември	41 56 35,1 - 25 01 20,3	10-1514
Тополово	Асеновград	2023	септември		
Хисаря	Хисаря	2023	септември	42 28 51,0-24 40 51,1	10-1454
Хисаря	Хисаря	2023	септември		
Раковски	Раковски	2023	септември	42 17 19,9-24 55 41,0	10-1445
Раковски	Раковски	2023	септември		
Борец	Брезово	2023	септември	42 20 22,6-24 57 09,6	10-1393
Борец	Брезово	2023	септември		
Отец Кирилово	Брезово	2023	септември	42 20 55,0-24 59 44,9	10-1379
Отец Кирилово	Брезово	2023	септември		
Ръжево Конаре	Калояново	2023	септември	42 18 59,3-24 51 11,8	10-1392
Ръжево Конаре	Калояново	2023	септември		

Плоскостна водна ерозия на почвата

За определяне на действителния риск от плоскостна водна ерозия на почвата за територията на РИОСВ - Пловдив, са използвани данни от 2023 г., които са получени въз основа на Американския ГИС-модел USLE за изчисление на риска от плоскостна водна ерозия, който е пригоден за българските условия от института по почвознание „Никола Пушкаров“. Данните са представени според класификацията на действителния риск от плоскостна водна ерозия на почвата и са дадени в таблицата по-долу:

2023 г.	Относителен дял (ха)	Относителен дял (%)
Обща площ на територията на РИОСВ Пловдив	568 032	100
Много слаб действителен риск	0	0
Слаб действителен риск	49 616	8.74
Слаб до умерен действителен риск	70 187	12.36
Умерен действителен риск	143 165	25.21

2023 г.	Относителен дял (ха)	Относителен дял (%)
Умерен до висок действителен риск	16 827	2.96
Висок действителен риск	42 408	7.47
Много висок риск	192 379	33.87

Интензитетът на ерозията за територията на РИОСВ Пловдив, за 2023 г., е 49.3 t/ha/yr.

Нарушаване на земите и почвите от добивната промишленост

На територията контролирана от РИОСВ – Пловдив се осъществява добив на строителни материали по открит карьерен способ. В резултат на добивните дейности в началото на 2011 г. са нарушени 92,26 ха земи. Към 2010 г. са нарушени 4,90 ха земи и рекултивирани - 40,00 ха. С измененията на Закона за подземните богатства от март 2011 г., Министерство на икономиката, енергетиката и туризма е държавният орган, отговорен за упражняване на контрол върху дейностите по добиване на подземни богатства, включително и изпълнението на проекти за рекултивации.

През последните години са установени трайни положителни тенденции по отношение на цялостния процес на управление на складовете за излезли от употреба продукти за растителна защита /забранени, с изтекъл срок на годност и др. пестициди/.

На ежегоден контрол и мониторинг подлежат складове, в които залежават забранени и негодни за употреба продукти за биологична защита. Извършени са проверки на всички складове и стоманено-бетонени контейнери.

Контрол състоянието на почвите чрез изпълнение на дейностите по мониторинг съгласно ЗООС

Показател	Брой пунктове	Населено място/ координати	Изпълнени	Забележка
вкисляване	6	Пункт с. Тополово; пункт с. Ръжево Конаре; пункт с. Борец; пункт с. Отец Кирилово; пункт гр. Хисаря; пункт гр. Раковски	6	48 бр. анализи
засоляване	3	общ. Марица, с. Бенковски и с. Костиево, общ. Раковски, с. Белозем	3	36 бр. анализи, 3 бр. водни проби

Контролна дейност

На ежегоден контрол подлежат всички складове и ББ-кубове за съхранение на залежали и негодни за употреба препарати за растителна защита.

Извършени са общо 12 проверки: 6 планови по почви на складове за съхраняване на продукти за растителна защита (ПРЗ) и на ББ-кубове за съхранение на излезли от употреба ПРЗ.

Съгласно проекта „Екологосъобразно обезвреждане на излезли от употреба пестициди и други препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност“, през 2019 г., седем от складовете, находящи се на територията на област Пловдив, са почистени, като всички количества пестициди са изнесени от фирмата – изпълнител по проекта – «ЛЮДОН ТРАНС»

ЕООД до инсенератор в гр. Лион, Франция за обезвреждане. Съставени са констативни и складови протоколи на комисията във връзка с изпълнението на проекта.

Общото количество изнесени препарати от всички затворени и почистени вече складове на територията, контролирана от РИОСВ –Пловдив е 818,095 тона, а именно:

- с. Патриарх Евтимово, общ. Асеновград, склад № 183 – 102,673 т;
- гр. Първомай, община Първомай, склад №184 – 173,727 т;
- с. Борец, общ. Брезово, склад №185 – 45,838 т;
- гр. Брезово, общ. Брезово, склад №186 -124,375 т;
- гр. Раковски, общ. Раковски, склад №187 – 63,006 т;
- с. Неделево, общ. Съединение, склад №192 – 138,300 т;
- с. Цалапица, общ. Родопи, склад №193 – 170,175 т.

РИОСВ - Пловдив ще извършва регулярен контрол на складовете и ББ-кубовете за съхранение на негодни за употреба препарати за растителна защита /ПРЗ/, останали на територията на РИОСВ- Пловдив и след приключването на проекта.

Проверки на складове за съхранение на препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност в област Пловдив през 2023 г.

Община	Населено място	Обект Склад/ ББ кубове	Брой	Състояние
Община Хисар	с. Старо Железаре	Склад		Добро
Община Калояново	с. Иван Вазово	Склад		Добро
Община Марица	с. Трилистник	Склад		Добро
Община Хисар	гр. Хисар, кв. Момина баня	ББ Кубове	4	Добро
Община Хисар	с. Старосел	ББ Кубове	2	Добро
Община Карлово	с. Войнягово	ББ Кубове	19	Задоволително

В община Карлово, в с. Войнягово, по повърхността на някои от 19-те броя ББ –кубове има корозирали участъци. Същите са поставени върху бетонизирана площадка, което не създава предпоставки за замърсяване на почвите.

Взети са почвени проби от терени в землището на гр. Пловдив терен зад МБАЛ "Пловдив" АД, гр. Пловдив, имоти № 56784.551.125 и № 56784.551.49, гр. Пловдив и терен кв. Гаганица, Северна индустриална зона, до Сторидж Ойл ЕАД, гр. Пловдив, както и проверки на обекти, изпълняващи условията на КР, раздел „Почви“.

Извършен е почвен мониторинг (НСМОС) I и II ниво – вкислени и засолени почви, от РЛ – Пловдив, съгласно утвърдена програма за мониторинг почви за 2023 г. на ИАОС.

През годината са организирани и проведени 12 заседания на Комисията по чл. 17, ал. 1, т. 1 от ЗОЗЗ. Променено е предназначението на 778 кв. м земеделски земи за жилищно строителство и селскостопански дейности.

Нерегламентирано изхвърляне на отпадъци върху почвената повърхност (строителни, битови, промишлени и селскостопански отпадъци)

На територията контролирана от РИОСВ – Пловдив има образувани множество нерегламентирани сметища със строителни и битови отпадъци, които замърсяват и увреждат почвите на региона. В тази връзка по предписания на РИОСВ – Пловдив от страна на общините са предприети мерки по почистването на такива замърсени терени. Въпреки усилията, които полагат общините, все още е недостатъчен контролът от тяхна страна за недопускане на замърсяване на почвите със смесени битови и строителни отпадъци.

На обявения „Зелен телефон“ постъпват жалби и сигнали относно замърсяване на земеделски земи с отпадъци. Извършват се проверки на място, дават се предписания за почистване.

Кратка обобщена оценка за състоянието на почвите на територията на РИОСВ - Пловдив

Почвата е повърхностният рохкав слой от земната кора на сушата, образуван под действието на много фактори, която притежава свойството плодородие. На контролираната от РИОСВ - Пловдив територия са разположени едни от най-плодородните почви в страната. Затова дълг на всеки, който използва почвата, като средство за производство трябва да я опазва от увреждане и замърсяване, като по този начин гарантира ефективна защита на човешкото здраве и естествените почвени функции. През последните години се наблюдава тенденция към намаляване замърсяването на почвите. Използват се добри земеделски практики. Повишава се информираността на обществото за екологичните и икономическите ползи, както и необходимостта от предприемане на мерки за опазването на този компонент на околната среда.

Рекултивации

През 2023 година на територията, контролирана от РИОСВ - Пловдив не е извършвана рекултивация на нарушени терени.

II.4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ

4.1. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

Резервати

Резерват „Червената стена”

Обявен за резерват през 1962 г. Намира се на територията с. Бачково, с. Добростан и с. Орещец, община Асеновград и с. Борово, община Лъки. Със заповед № РД–363/28.06.2016 г. на Министерство на околната среда площта на резервата е актуализирана на 30 435,300 дка, от които 22 424,641 дка са на територията на община Асеновград, контролирана от РИОСВ – Пловдив. Площта на резервата, която попада в с. Борово, община Лъки се стопанисва и контролира от РИОСВ-Смолян.

Територията на резервата е изключителна държавна собственост съгласно издаден Акт №1580 от 19.08.2016 г. на МРРБ.

През 1977 г. Резерват „Червената стена” е включен в списъка на биосферните резервати по програмата на ЮНЕСКО „Човекът и биосферата“. Според първоначалната концепция, биосферен резерват е строго охранявана територия с уникална флора и фауна, чиято основна цел е съхраняването на неповлияни от човешката дейност природни екосистеми, опазващи генетични ресурси и представляващи база за научни и образователни дейности.

През 1995 г. на Международната конференция, организирана от Програмата „Човекът и биосферата“ (МАВ) в гр. Севиля, Испания се приема Севилска стратегия и нормативна рамка за биосферните резервати, очертаващи нови правила и норми за тези територии. Според Севилската стратегия тези места са пример за хармонично съжителство между човека и природата, демонстрирайки добри практики и политики, както в областта на опазването на биологичното разнообразие и естествените екосистеми, така и в областта на устойчивото развитие на местните общности.

Съгласно Севилската стратегия в съвременните биосферни резервати/паркове освен зони за строга защита вече се обособяват и буферни зони, както и зони, в които се поощрява прилагането на устойчиви практики, гарантиращи икономическо развитие на съответните региони и опазване на природата в тях – наречени „преходни“ зони.

Международният консултативен комитет за Биосферните резервати „силно насърчава“ предлагането на нови номинации в съответствие със Севилската стратегия и Нормативната рамка за биосферните резервати и посочва резерват „Червената стена“, като една от териториите, които имат потенциал да покрият новите изисквания.

На заседанието на Националния комитет по Програмата „Човекът и биосферата“ на ЮНЕСКО, през март 2016 г. е решено за резерват „Червената стена“ да бъде изготвена номинация, с която да бъде номиниран като един от първите биосферни резервати от нов тип на България.

С Решение № 484, взето с Протокол № 14/06.07.2016 г. Общински съвет – Асеновград дава съгласие територията на община Асеновград да се включи в биосферен парк „Червената стена“.

В резултат на съвместните усилия на МОСВ, Община Асеновград и РИОСВ -Пловдив за Червената стена е изготвен номинационен формуляр и внесен в Секретариата на Програмата. В резултат на това с решение на 29-та сесия на съвета на програмата „Човек и биосфера“, проведена в Централата на ЮНЕСКО в Париж от 12 до 15 юни 2017 г., Червената стена е одобрен от ЮНЕСКО като един от първите български биосферни паркове.

Територията на резервата попада върху един от десетте обявени за богати на ендемични видове райони в България, а също и CORINE-място „Добростан-Преспа“, орнитологично важни места – Защитена зона по Директива за дивите птици от екологичната мрежа Натура 2000 – „BG0002073 Добростан“ и в Защитена зона по Директива за хабитатите – „BG001031 Родопи-Средни“.

В резерват „Червената стена“ се срещат три основни типа екосистеми – „Горски“, „Тревисти“ и „Площи с разпокъсана растителност или без растителност“, като последните включват местообитания на открити скали с хазмофитна растителност. В горските екосистеми средообразуваща функция имат съобществата на черния и белия бор, на елата, както и на ширколистни видове като воден габър, обикновен бук, горун, мъждрян, обикновен габър. Тревистите екосистеми се характеризират с доминиране на съобществата на обикновената полевица и на сборната главица, заемащи заравнени билни части или образуващи ливади в откритите пространства сред горската растителност. В резултат на естествена сукцесия тези тревни площи ще се заемат от храстови и дървесни видове в бъдеще. Обликът на екосистемите, формирани върху оголени скални излази или плитките каменисти почви се определя от разредената тревиста растителност – сенколюбива или светлолюбива с преобладаване на видове, устойчиви на засушаване и силно огряване през по-голямата част от вегетационния сезон.

Почти цялата площ на резервата (90.3%) е залесена. Делът на насажденията с естествен произход е 86.2% от общата площ, а горите с изкуствен произход (т.нар. горски култури), са с общ площен дял от 4.1%. Незалесената недървопроизводителна площ заема 296.1 ha или 9.7% от площта на биосферния резерват. В нея са включени 16.5 ha (0.6%) поляни, 40.9 ha (1.3%) голини с нелесопригодност над 65%, както и 3.1 ha автомобилен горски път, частично стабилизирани. В разпределението на залесената площ най-голям дял заемат широколистните гори с издънков произход, отнесени към групата за превръщане в семенни. Те заемат 1247.1 ha или 45.4% от залесената площ на резервата. Широколистните високоствъблени гори (с преобладание на стъбла със семенен произход), заемат 325.3 ha – 11.8% от залесената площ. Нискоствъблените гори, съставени предимно от нископродуктивни, но устойчиви дендроценози от келяв габър, са с площен дял 124.1 ha или 4.5% от залесената площ. Характерните за резервата иглолистни гори заемат 1053.2 ha – 38.3%, като част от тях са изкуствено създадени през периода 1940-1980 година, в изоставени обработваеми земи или след изведени голи сечи за реконструкция. Общият запас на насажденията в резервата е

565440 m³, от които 232770 m³ са в широколистни гори, а останалите 332670 m³ – в иглолистни.

Регистрирани и определени са 27 вида гъби: 3 вида от отдел Ascomycota (торбести гъби), 24 вида от отдел Basidiomycota (базидиални гъби). Видовете се отнасят към 2 класа: Pezizomycetes (торбести гъби), Agaricomycetes (базидиални гъби), 5 разряда, 16 семейства и 20 рода. Регистрирани са 2 консервационно значими видове макромикети, които са включени в Червения списък на гъбите в България, а именно *Discinia ancilis* (Pers.) Sacc. – категория Уязвим (VU) и *Calocybe ionides* (Bull. : Fr.) Donk – категория Недостатъчни данни (DD).

Известните досега видове мъхове от територията на Средни Родопи (вкл. данните от настоящото проучване в резерват „Червената стена“, потвърдени 52 вида) наброяват 130 вида, отнасящи се към 2 отдела, 5 класа, 45 семейства и 81 рода. Тези видове представляват 17.2% от известните досега видове в българската мъхова флора. В резултат от проведените проучвания и след критичен анализ на съществуващия списък на видове беше установено, че висшата флора на „Червената стена“ е представена от 1084 вида от 490 рода, 104 семейства и 5 отдела. Това представлява 26.4% от видовете, 53.6% от родовете и 67.1% от семействата от флората на България. Новоустановени за резервата са 49 вида. Балканските ендемити наброяват 45 вида, а българските ендемити – 12 вида. В „Червената стена“ са разпространени 38 вида (3.5% от висшата флора), включени в Приложение 3 на Закона за изменение и допълнение на Закона за биологичното разнообразие (2007). На основата на литературен анализ на публикации за медицинските растения от флората на България и в резултат на проведените проучвания на територията на резерват „Червената стена“ беше установено, че в него се срещат 455 вида медицински растения.

В „Червената стена“ са регистрираните 691 вида безгръбначни животни. Установени са 82 вида мекотели. Редица видове са в списъците на европейски и международни документи, регламентиращи консервационния статус и мерките за опазване на видовете. След обобщение на публикуваните данни и проведените теренни проучвания, броят на срещаните се видове земноводни и влечуги е 21 вида, от които 7 вида земноводни и 14 вида влечуги.

Регистрирани са 79 вида птици, от които 38% (30 вида) са цитирани по литературни данни. Тринадесет от установените видове птици попадат в Червената книга на България (2012).

Биосферен резерват „Червената стена“ е изключително важен за прилепите, тъй като в границите му попадат множество пещери, ниши и скални цепки (част от Добростанския карстов масив). Срещаните се в резервата и в непосредствена близост до него видове прилепи включва 20 вида. Всички видове прилепи, установени на територията на резервата са с висок консервационен статус. Всички видове са включени в Закона за биологичното разнообразие – Приложения 2 и 3, в Директива 92/43, Червена книга на България, том 2 Животни, IUCN.

Установено е присъствието на 44 вида бозайници или това е 44% от нашата бозайна фауна (100 вида), или 65.7% от дребните и едрите бозайници. Тук са включени и видове, установени в непосредствена близост до резервата, като има голяма вероятност да се срещат и на неговата територия.

По отношение на консервационно значимите видове, установени са 4 вида от приложение 2 на ЗБР – лешников сънливец (*Muscardinus avellanarius*), пъстър пор (*Vormela peregusna*), видра (*Lutra lutra*) и вълк (*Canis lupus*). Четири от установените видове са включени в Червената книга Р България (2011), в категория уязвим (VU) – пъстър пор (*Vormela peregusna*), видра (*Lutra lutra*), лалугер (*Spermophilus citellus*) и вълк (*Canis lupus*); а в категория застрашен (EN) – кафява мечка (*Ursus arctos*), дива коза (*Rupicapra rupicapra*), златка (*Martes martes*) и дива котка (*Felis silvestris*).

Стойността на резерват „Червената стена” се определя от съчетанието на разнообразие от форми на релефа, климатични и почвени характеристики, които представляват основа за формиране на разнообразие от местообитания, предлагащи подходяща екологична среда за представителите на флората, микотата и фауната. Допълнително консервационната стойност на резервата се определя от:

Голямото биологично разнообразие – редица организмови групи като висши растения, земноводни и влечуги, прилепи, бозайници са представени с богатство от видове. Напр., във висшата флора на „Червената стена” участват 26.4% от видовете, 53.6% от родовете и 67.1% от семействата от флората на България. Бозайната фауна в резервата е представена с 44 % от нашата териофауна. На територията на парка обитават около 20 вида прилепи (60.6% от прилепите в България).

Земноводните и влечугите, срещани се в резервата представляват 36% от херпетофауната в България.

Територията на резервата съхранява популациите на редица застрашени и уязвими видове от флората и фауната на България, ендемити и реликти. Заедно с приоритетните за опазване на европейско ниво природни месообитания (7220* Извори с твърда вода с тувести формации (*Cratoneurion*), 9180* Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове, 91AA* Източни гори от космат дъб, 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*), 9530* Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор) „Червената стена“ придобива статут на територия от европейско и световно значение за опазване на биоразнообразието;

Резерватът предоставя възможности за разгръщане на редица образователни и научно изследователски програми като мониторинг на приоритетни видове и местообитания, организиране на ученически, студентски и любителски експедиции с образователна цел, включване на любители в мониторинговите програми, подготовка на печатни материали за популяризиране стойността на резервата като уникален природен обект (брошури, атласи и др.).

Резерват „Червената стена“ има утвърден План за управление със Заповед на Министъра на околната среда и водите № РД-725/30.10.2015 г.

Поддържан резерват „Изгорялото гюне”

Поддържан резерват „Изгорялото гюне” е обявен с постановление на Министерски съвет №5334 от 16.08.1949 г. Намира се в Централната част на Западни Родопи. Разположен е южно от град Кричим, по левия бряг на р. Вьча при надморска височина 200-400 m. Източна му граница е шосейният път за гр. Девин, движещ се успоредно на реката; на запад границата му се очертава от черен път; на север от покрайнините на гр. Кричим, а на юг от дълбоко дере. Дължината му е около 1 700 m, а средната широчина 200 m. Релефът е силно пресечен със стръмни склонове и долове. Поддържаният резерват е трудно достъпен в голяма част от територията си.

Територията на поддържан резерват „Изгорялото гюне” е изключителна държавна собственост, съгласно Акт №1451/18.07.2014 г. на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

По-голямата част от резервата е представлява горска територия, която заема 315.35 дка площ. Незалесените площи са 11.23 дка.

По отношение на административното делене на Р България, резерват „Изгорялото гюне” попада в Пловдивска област, общини Кричим, землището на град Кричим. Управлението и контрола на резервата се осъществяват от Министерство на околната среда

и водите (МОСВ) и неговия регионален орган Регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) - гр. Пловдив.

Резерватът е обявен с цел опазване на естественото находище на дървовидната хвойна (*Juniperus excelsa*), рядък и защитен от Закона за биологичното разнообразие вид. В същото време той е и терциерен реликт, представител на южната средиземноморска флора в България и малоазиатски ендемит. В района на гр. Кричим се намира второто по големина находище на вида в страната. Основното и най-голямо находище е представено в района на гр. Кресна. По долината на р. Чепеларска се срещат единични екземпляри на този вид.

В поддържан резерват „Изгорялото гюне“ се срещат два основни типа екосистеми – „Горски“ и „Площи с разпокъсана растителност или без растителност“, като вторият тип обхваща части от резервата със скални излази с различен размер, където дървесната растителност отстъпва място на тревисти сухолюбиви и слънцелюбиви растения. Природните местообитания, представени според Приложение 1 на Директива 92/43/ЕЕС с посочени кореспондиращите кодове с Класификацията на Палеарктичните местообитания (Classification of Palearctic habitats; CE; Nature and environment No 78/96) са: 91AA – Източни гори от космат дъб, 9560 – * Ендимични гори от *Juniperus* spp., 8210 – Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове.

Популацията на дървовидната хвойна (*Juniperus excelsa* Vieb.), в рамките на резервата, е фрагментирана като е представена от няколко петна/групи от индивиди (с обща площ от 0,5 ha) и не доминира растителната покривка на защитената територия. По-голямата част от растителността в резервата е съставена от вторични по произход дървесни и храстови ценози. Изградена е основно от келяв габър (*Carpinus orientalis*), космат дъб (*Quercus pubescens*), благун (*Q. frainetto*), мъждрян (*Fraxinus ornus*), воден габър (*Ostrya carpinifolia*), култури от черен бор (*Pinus nigra*), кукуч (*Pistacia terebinthus*), драка (*Paliurus spina-cristi*), люляк (*Syringa vulgaris*), храстовидна зайчина (*Coronilla emerus*), плюскач (*Colutea arborescens*) и др. Съобществата на дървовидната хвойна са с отворена структура, като общото проективно покритие на растителността в тях не надхвърля 50%. Потенциална заплаха за хвойната е интензивното развитие на съпровождащата дървесна и храстова растителност, както и на инвазивни видове, което затруднява развитието на подраства на хвойната. Тревистият бъз (*Sambucus ebulus*) вече е намерил своето място на територията на резервата. Регистрирано е и осезаемо присъствие на инвазивния американски вид аморфа (*Amorpha fruticosa*). Аморфата е агресивен вид, който е относително невзискателен към условията на средата. Той не е естествен елемент на българската флора. Представява храстов вид със средна височина около 4 метра, който се размножава и разпространява сравнително бързо както чрез семена, така и чрез коренови издънки. С тези си биологични характеристики аморфата се явява силен конкурент на видовете от местната флора. Масовото развитие и обилното присъствие на аморфата в природните местообитания влошава тяхното качество. Други инвазивни видове, установени на територията на резервата са акацията (салкъма) (*Robinia pseudoacacia*), и житното растение балур (*Sorghum halepense*).

Установените растителни съобщества на територията на резервата са следните:

- Съобщества на келявия габър (*Carpinus orientalis*);
- Съобщества на смесени широколистни гори, с участието на *Quercus pubescens*, *Q. cerris*, *Fraxinus ornus*, *Ostrya carpinifolia* и др.;
- Съобщества на дървовидната хвойна (*Juniperus excelsa*);
- Съобщества на черния бор (*Pinus nigra*);
- Съобщества на хазмофитна растителност по варовик.

Почти цялата площ на резервата (79.6%) е залесена. Делът на насажденията с естествен произход е 75.1% от общата площ, като те са нискоствъблени и издънкови за превръщане.

Незалесената недървопроизводителна площ заема останалите 20.4% от площта на резервата, от които 1.2% поляни, 0.6% път с трошенокаменна настилка, 9.1% просеки за електропреносната инфраструктура на ВЕЦ „Кричим”, по 3.7% са заети от голини с нелесопригодност над 65%, както и две нелесопригодни площи, обрасли горскодървесна и храстова растителност. В отделни подотдели са обособени насип и нелесопригодна голина с антропогенен произход, получена в резултат на дейности по разчистване на разрушени постройки в границите на резервата, извършени през лятото на 2013 год. Общият запас на насажденията в резервата е 1645 m³, от които 1440 m³ са в широколистните гори, а останалите 205 m³ – в иглолистните култури от черен бор. В резултат на теренните изследвания в резерват „Изгорялото гюне” са регистрирани и определени – 19 вида макромицети от отдел Basidiomycota (базидиални гъби). Видовете се отнасят към 1 клас Agaricomycetes, 6 разряда, 14 семейства и 17 рода.

Регистрираните 15 вида мъхове се отнасят към 2 отдела, 2 класа, 11 семейства и 12 рода.

В резултат на инвентаризацията е установено, че флората на резервата включва 381 вида от 243 рода и 70 семейства, което представлява 9.5% от видовете, 26.7% от родовете и 45.8% от семействата във флората на България.

В Приложение 3 към Закона за биоразнообразието (2002, 2007) освен дървовидната хвойна са включени и – *Alkanna tinctoria* (синя айважива), *Anacamptis pyramidalis* (обикновен анакамптис), *Hesperis theophrasti* (балкански вечерник), *Trachelium rumelianum* (румелийски тръбоцвет) и *Verbascum decorum* (декоративен лопен). Български ендемити в резервата са *Fritillaria gussichiae* (гусихиева ведрица), *Marrubium frivaldskyanum*, (фривалдскиев пчелинок) *Minuartia rhodopaea* (родопска мишовка), *Verbascum decorum* (декоративен лопен) и *Vitis rhodopaea*.

В поддържан резерват „Изгорялото гюне” се срещат 221 вида медицински растения от 171 рода и 72 семейства, което представлява 56.1% от видовете, 68.9% от родовете и 94.7% от семействата в защитената територия. Тези растения представляват 29.7% от видовете, включени в Приложение №1, на Закона за лечебните растения (2000, 2012).

Безгръбначната фауна на територията на резервата е разнообразна и включва епигеобионти, обитатели на гори и открити площи. В резултат от теренните изследвания са установени 94 вида безгръбначни животни от 3 класа и 44 семейства. Общият брой на регистрираните видове безгръбначни животни от територията на резервата според направената литературна справка и изследванията на място е 144 вида. Мекотелите наброяват 25 вида, принадлежащи към 21 рода, 15 семейства и 2 разряда.

Общият брой земноводни и влечуги в резерват „Изгорялото гюне“ е 11 вида. Към 01.04.2014 г. в България са регистрирани 59 вида земноводни и влечуги (без двата вида морски костенурки). Регистрираните 11 вида земноводни и влечуги в резервата съставляват 18.64% от херпетофауната в България. С изключение на обикновената водна змия (*Natrix natrix*) останалите регистрирани видове са включени в Приложение 3 на ЗБР.

В поддържан резерват „Изгорялото гюне” са установени общо 21 вида птици, от които 2 вида са цитирани по литературни данни. Осемнадесет вида са от групата на широко разпространените в България птици и само един вид – белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*) е обитател на типично местообитание. Три от видовете са включени в Червената книга на България: *Buteo rufinus* – белоопашат мишелов (категория уязвим – VU), *Corvus corax* – гарван (почти застрашен – NT) и *Emberiza cia* - сивоглава овесарка (слабо засегнат – LC).

Регистрирани са 7 вида прилепи. Всички видове прилепи, установени на територията на резервата, са с висок консервационен стаус.

В поддържан резерват „Изгорялото гюне“ са установени 28 вида бозайници, или това е 28% от нашата бозайна фауна (100 вида) или 41.8% от дребните и едрите бозайници. В резервата не са установени видове с висок консервационен статус

Територията на „Изгорялото гюне“ е изключителна държавна собственост. Трудно достъпният терен ограничава възможностите за разнообразна човешка намеса. Основните проблеми на територията могат да се сведат до следното:

- Антропогенно влияние: наличие на останки от инфраструктурни обекти и битови отпадъци, събиране на дърва за огрев, повишена пожароопасност;
- Промени в растителността: настъпление на инвазивни и рудерални видове, изместващи или угнетяващи популациите на естествената флора;
- Естествени причини: бавно семенно размножаване на дървовидната хвойна, повишаване на покритието на други дървесни и храстови видове (конкуренция за територия).

Поддържан Резерват „Изгорялото гюне“ има утвърден със Заповед № РД-106/29.02.2016 г. на Министъра на околната среда и водите План за управление.

Поддържан резерват „Богдан“

Поддържан резерват „Богдан“ е обявен със № Заповед №775 от 29.03.1972 г., бр. 30/1972 на Държавен вестник с цел опазване на вековна букова гора. Резерватът попада в границите на защитена зона по директивата за птиците Средна гора. Поддържаният резерват е с площ: 113.4 хектара, разположен е на територията на област Пловдив, община Карлово, гр. Клисурса и област София, община Копривщица, гр. Копривщица, като съответно се стопанисва и охранява от РИОСВ – Пловдив и РИОСВ – София.

Със Заповед № РД-810 от 11.12.2017 г., (ДВ бр.11/2017 г.) е приет План за управление на защитената територия.

Обликът на растителността в поддържания резерват „Богдан“ се определя от буквите гори. Растителните съобщества в резервата се отнасят към два основни типа: горски - доминирани от обикновения бук и тревни съобщества. Различни от буквите съобщества и екосистеми са поляните с обща площ 4.7 ha и просека с площ 0.2 ha. Горските площи в резервата са разположени върху билото и най-високите части на Същинската Средна гора. Във вертикално отношение, горските площи в резервата са разположени в диапазона 1360-1609 м н.в., т.е. има сравнително слабо поясно деление, предопределено и от малката площ на защитената територия.

На територията на поддържан резерват „Богдан“ са установени 286 вида, 208 рода и 47 семейства висши растения. От видовете с консервационен статут според Червен списък на висшите растения в България тук се срещат 1 вид: категория „застрашен“ (EN) - *Galanthus elwesii* Hook.f. (Елвезиево кокиче). От Конвенцията за забрана на търговия с растителни и животински видове CITES са 7 вида: *Cephalanthera damasonium* (Mill.) Druce (Бял главопрашник), *Cephalanthera longifolia* (L.) Fritsch, (Дълголистен главопрашник), *Dactylorhiza sambucina* (L.) Soo (Бъзов дланокоренник), *Gymnadenia conopsea* (L.) R.Br. (Дългорога гимнадения), *Neottia nidus-avis* (L.) Rich. (Гнездовка), *Orchis morio* L. (Обикновен салеп) и *Platanthera bifolia* (L.) Rich. (Двулистна кукувича опашка). Балкански ендемити са два вида: *Pastinaca hirsuta* Pančić (Планински пащърнак) и *Campanula sparsa* Friv. (Разперена камбанка).

Установените лечебни растения на територията на поддържан резерват „Богдан“ са 110 вида, които принадлежат към 104 рода и 48 семейства. С единични индивиди са представени 18 вида, с група от индивиди – 55 вида и с множество индивиди – 37 вида.

От земноводните и влечугите, за територията на резервата са установени следните 4 вида: дъждовник (*Salamandra salamandra*), алпийски тритон (*Ichthyosaura alpestris*), жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*) и планинска жаба (*Rana temporaria*).

Орнитофауната на резерват „Богдан“ е съставена от 88 гнездещи вида и от други преминаващи, зимуващи и случайни вида, или общо 91 вида птици от 11 разреда. За изчезнали от ПР „Богдан“ и защитена местност „Невида“ може да се смятат глухарят (*Tetrao urogallus*), лещарката (*Bonasa bonasia*), белоглавият лешояд (*Gyps fulvus*), черният лешояд (*Aegypius monachus*), ловният сокол (*Falco cherrug*), късопръстият ястреб (*Accipiter brevipes*), а като нови гнездещи видове – белоопашия мишелов (*Buteo rufinus*) и бледия бързолет (*Arus pallidus*) за района на Копривщица.

Защитени местности (ЗМ)

1. Защитена местност „Находище на блатно кокиче“

ЗМ „Находище на блатно кокиче“ - с. Винаца е обявена със Заповед № 1938 от 03.07.1970 г. на МГОПС с цел да се запази едно от малкото естествени находища в България на блатно кокиче */Leucojum aestivum/*. Намира се в землището на с. Винаца, община Първомай с площ 186 дка и обхваща част от горски масив, стопанисван и охраняван от ТП Държавно горско стопанство - гр. Първомай под контрола на РИОСВ - Пловдив. Със Заповед № РД-215/12.03.2012 г. на МОСВ (ДВ бр. 12/2012) площта на защитената местност е актуализирана на 178,474 дка.

Блатното кокиче, предмет на опазване в защитената местност съдържа алкалоида галантамин, който е основен компонент за производството на уникалното българско лекарство „Нивалин“.

2. Защитена местност „Дъбите“ – „Конска поляна“

Местността е обявена за защитена със Заповед № 4526 /17.11.1975 год. на МГОПС с площ 2947 дка, с цел да се запази характерен и забележителен ландшафт, включващ вековни букови и дъбови гори с голямо разнообразие на растителни и животински видове, ползваща се за отдих и туризъм. Намира се в землището на с. Красново, Община Хисар в близост до хижа „Бунтовна“. Със Заповед № РД-279/02.04.2012 г. на МОСВ площта на защитената местност е актуализирана на 2923,984 дка.

Доминиращи представители на херпетофауната са голямата крастава жаба (*Bufo bufo*) и зеленият гушер (*Lacerta viridis*).

От установените 30 вида гнездящи птици най-често се срещат обикновената чинка (*Fringila coelebs*), косът (*Turdus merula*), червеношийката (*Erithacus rubecula*), големият синигер (*Parus major*), пойният дрозд (*Turdus philomelus*), големият пъстър кълвач (*Picoides major*), имелов дрозд (*Turdus viscivorus*), беловрата мухоловка (*Muscicapa albicollis*) и градинска червена опашка (*Phoenicurus phoenicurus*).

В откритите терени като гнездящи се срещат горската чучулига (*Lullula arborea*) и горската бърбица (*Anthus trivialis*).

Защитената територия се охранява и стопанисва от ТП „ДГС - гр. Хисар“ под контрола на РИОСВ - Пловдив.

3. Защитена местност „Мъртвицата“

Местността е обявена за защитена със Заповед № 155/11.04.1978 г. на КОПС при МС с обща площ 10 дка, с цел да се запази единственото по поречието на р. Марица и във вътрешността на страната естествено находище на бяла водна лилия (*Nymphaea alba*). Намира се в землището на с. Поповица, Община Садово.

Със Заповед № РД-559/12.07.2007 г. на МОСВ площта на защитената местност е актуализирана на 9,999 дка.

Поради пашата в района и близостта до обработваеми площи, бреговата ивица около езерото е със силно изразен рудерален характер. Основните дървесни видове са черна топола (*Populus nigra*), бяла топола (*Populus alba*), изкуствено залесени хибридни тополи, черна елша (*Alnus glutinosa*), отделни екземпляри от бряст (*Ulmus minor*) и клен (*Acer campestre*).

Територията се стопанисва и охранява от ТП „ДГС -гр. Асеновград“, под контрола на РИОСВ - Пловдив.

4. Защитена местност „Марциганица“

Местността се намира в близост до х. „Марциганица“ и биосферния резерват „Червената стена“, в землището на с. Добростан, Община Асеновград. Територията е обявена за защитена местност със Заповед № 55/29.01.1980 г. на КОПС при МС с цел да се запази характерен ландшафт на местността, ползваща се за отдих и туризъм с площ 275 дка. Защитената местност се стопанисва и охранява от ТП „ДГС – Асеновград“ под контрола на РИОСВ - Пловдив.

Дървесната растителност е с преобладаващ изкуствено залесителен характер. Основните лесообразуващи видове са бял бор (*Pinus sylvestris*), черен бор (*Pinus nigra*), бреза (*Betula pendula*), обикновен габър (*Caprinus betulus*), шестил (*Acer platanoides*), ела (*Abies alba*) и сребриста липа (*Tilia tomentosa*). Поради високата плътност на дървесната растителност, храстите се срещат предимно в покрайнините на гората и включват само няколко таксона - обикновена хвойна (*Juniperus communis*), шипка (*Rosa canina*) и ива (*Salix caprea*).

5. Защитена местност „Дебелата кория“

Находището на блатно кокиче в местност „Дебелата кория“ в близост до с. Чернозем, общ. Калояново е обявено за защитена местност със Зап.№ 202/11.03.1987 г. на КОПС при МС с обща площ 0.4 ха с цел запазването на едно от малкото естествени находища на блатно кокиче в България. Със Заповед № РД-850/07.11.2006 г. площта на защитената територия е актуализирана от 4,00 дка на 4,271 дка.

Защитената територия попада в Горнотракийския фитогеографски окръг. Коренната растителност може да бъде отнесена към смесените широколистни гори от бяла и черна топола (*Populus alba*; *P. Nigra*) в съчетание с черна елша (*Alnus glutinosa*) и върбови формации. По правило тревните формации в тези крайречни ценози са от хигрофитен тип.

Доминиращ дървесен вид в защитената местност е значителната естествена популация от бяла топола. Богатият видов състав има сложна структура, включваща полски бряст (*Ulmus minor*), клен (*Acer campestre*), летен и дръжкоцветен дъб (*Quercus robur*; *Q. Pedunculiflora*), а също и големи групи от черна елша. Срещат се отделни дървета от дива горска ябълка (*Malus sylvestris*).

Храстовия етаж се формира от значително присъствие на кучешки дрян (*Cornus sanguineu*), мекиш (*Acer tataricum*), едноплоден глог (*Crataegus monoginae*) и обширно обрастване с лиани хмел (*Humulus lupulus*), повет (*Clematis vitalba*) и капина (*Rubus caesius*), създаващи впечатление на гори от лонгозен тип.

Защитената местност се стопанисва и охранява от ТП „ДГС – Хисар“ под контрола на РИОСВ - Пловдив.

6. Защитена местност „Чинар дере”

Защитената местност е обявена със Заповед № РД - 420/14.11.1995 год. на МОС с цел запазването на едно от последните естествени находища на източен чинар */Platanus orientalis/* в България с площ 277 дка. Със Заповед № РД-941/28.12.2007 г. на МОСВ площта на защитената местност е актуализирана на 445,674 дка.

Територията е разположена по поречието на р. Тополовска с дължина 3 км и ширина от 30 до 100 м, източно от с. Тополово, Община Асеновград.

Естествената чинарова гора е от издънков тип с възраст на дърветата до 50 -70 години, единични и над 100 години и височина 17-20 м.

Доминиращият дървесен вид е източен чинар (*Platanus orientalis*). Съпътстващите дървесни видове: бяла върба (*Salix alba*), черен бяз (*Sambucus nigra*), бяла акация (*Robinia pseudoacacia*) - са представени от единични екземпляри.

Храстите - трънка (*Prunus spinosa*), къпина (*p.Rubus*), глог (*Crataegus monoginae*) и повет (*Clematis vitalba*) са разположени предимно в периферията на гората - по сухи и припечни местообитания.

Територията се стопанисва и охранява от ТП „ДГС –Асеновград“, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

7. Защитена местност „Кричим”

Обявена за защитена територия със Заповед № РД-575/01.11.2000 г. на МОСВ с площ 1734,7 дка с цел опазване на местообитанията и популациите на защитените видове растения и животни и съхраняване на уникална лонгозна гора и забележителен ландшафт. Намира се в землището на с. Куртово Конаре, общ. Стамболийски. Със Заповед № РД-763/13.11.2009 г. на МОСВ площта на защитената местност е актуализирана на 1697,743 дка.

Защитената местност обхваща декоративен парк и естествена лонгозна гора. Поради благоприятните микроклиматични и почвени условия, гората в защитената местност е уникална и е оцеляла част от лонгозните гори, покривали в миналото поречието на р. Марица и притоците ѝ. Преобладаващи видове в горското съобщество са летен дъб (*Quercus robur*), полски и бял бряст (*Ulmus minor, Ulmus laevis*), бяла и черна топола (*Populus alba, Populus nigra*), сребролистна липа (*Tilia tomentosa*), полски клен (*Acer campestre*). От храстовите видове преобладават лианите повет (*Clematis vitalba*), скрипка (*Smilax exelsa*), бръшлян (*Hedera helix*) и др. Единични дървета от летен дъб в гората са на възраст над 500 години.

Защитената територия се стопанисва и охранява от ТП „Държавно ловно стопанство – „Кричим“, Югозападно държавно предприятие – Благоевград, под контрола на РИОСВ - Пловдив.

8. Защитена местност „Дъбето”

Обявена за защитена територия със Заповед № РД-650/23.11.2000 г. на МОСВ с цел опазване на вековна гора от благун (*Quercus frainetto*) и летен дъб (*Quercus robur*), с обща площ 103 дка. Със Заповед № РД-852/07.11.2006 г. площта на защитената територия е актуализирана от 103,00 дка на 103,383 дка. Намира се в землището на с. Нови извор, общ. Асеновград. Стопанисва се и се охранява от ТП ДГС - Асеновград под контрола на РИОСВ - Пловдив.

9. Защитена местност „Усойката”

Естественото находище на черен бор в местността „Усойката” е обявено за природна забележителност със Заповед № 468/30.12.1977 г. на КОПС при МС с площ 40 дка, с цел запазването на едно от редките естествени находища на черен бор */Pinus nigra/* в Родопите

на възраст над 200 години. Територията е прекатегоризирана в защитена местност със Заповед № РД-334/31.03.2003 г. на МОСВ. Намира се в местността „Усойката”, землище на с. Добростан, Община Асеновград. Със Заповед № РД-541/12.07.2007 г. на МОСВ площта на защитената местност е актуализирана на 45,271 дка.

Територията се отнася към Родопския фитогеографски окръг. Дървесните видове са представени от два таксона - черен бор (*Pinus nigra*) и обикновен габър (*Carpinus betulus*). Храстите са ограничено представени - обикновена хвойна (*Juniperus communi*), космат зановец (*Chamaecytisus hirsutus*), бодлива шипка (*Rosa rosgosa*) и храстовидно развиваща се калина (*Viburnum opulus*).

Територията се стопанисва и охранява от ТП „ДГС - гр. Асеновград“ под контрола на РИОСВ - Пловдив.

10. Защитена местност „Лале баир”

Местността „Лале баир” е обявена като природна забележителност със Заповед № 534 от 25.09.1978 г. на КОПС при МС, с цел запазването на естествено находище на българския ендемит и защитен растителен вид родопско лале (*Tulipa rhodopaea*) с площ 20 дка. Прекатегоризирана е в защитена местност със Заповед № РД-335/31.03.2003 г. на МОСВ. Намира се в местността „Лале баир” в землището на гр. Асеновград. С цел ограничаване брането на родопското лале и увреждането му от животни защитената местност е оградена с метална мрежа. В територията около защитената местност, извън оградата е установена висока численост на родопско лале. В тези площи са установени и редица други редки и защитени видове – халерово котенце, стръбърниев карамфил, гръцка ведрица, лаврово бясно дърво и др., поради което със Заповед № РД-1344/21.12.2004 г. на МОСВ, територията на защитената местност е увеличена с 49,075 дка и общата ѝ площ в момента е 69,179 дка. Територията се стопанисва и охранява от ТП „Държавно горско стопанство – Асеновград“ под контрола на РИОСВ - Пловдив.

11. Защитена местност „Аязмото”

Обявена за защитена територия със Заповед № РД - 897/22.11.2001 г. на МОСВ с цел опазване на гнездова колония на малка бяла чапла и нощна чапла, с обща площ 37,131 дка. Намира се в землището на с. Конуш, общ. Асеновград.

Защитена местност „Аязмото” обхваща устието на язовир Конуш, който е разположен непосредствено до едноименното село, на 15 км североизточно от гр. Асеновград. През различните периоди на годината в язовир Конуш са установени 114 вида птици, от които 21 вида са включени в Червената книга на България (1985). От срещащите се видове, 42 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 3 вида, а като застрашени в Европа в категория SPEC2 са 9 вида, в SPEC3 - 31 вида. Язовирът е място с международно значение за срещащия се редовно по време на миграция и през зимата малък корморан (*Phalacrocorax pygmeus*). Отделни двойки малки корморани се задържат тук до късно през пролетта, поради което е твърде вероятно те да останат да гнездят, ако не бъдат безпокоени и преследвани. Други два световно застрашени вида също се срещат в язовира – белооката потапница (*Aythya nyroca*) по време на миграция и къдроглавия пеликан (*Pelecanus crispus*) през зимата.

В защитената територия се намира една от най-големите в страната гнездови колонии на нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*), смесена с малка бяла чапла (*Egretta garzetta*). Язовир Конуш е едно от най-важните места в страната от значение за Европейския съюз за опазването на тези два вида.

Територията се стопанисва и охранява от община Асеновград под контрола на РИОСВ – Пловдив.

12. Защитена местност „Скален комплекс „Караджов камък”

Обявена за защитена територия със Заповед № РД-1015/06.08.2003 на МОСВ, с цел опазване местообитания на защитени и редки видове животни. Намира се в землището на селата Мостово и Сини връх, община Асеновград, с обща площ 13311 дка. Със Заповед № РД-566/12.07.2007 г. на МОСВ площта на защитената местност е актуализирана на 1297,500 дка.

На територията му са разположени два скални комплекса Караджов камък и Хайдушки камък, които представляват поредица от скални отвеси на 1100-1500 м. н.в. с обща дължина около 2500 м и височина 40-50 м. Двата скални комплекса са разположени на разстояние около 600 м. един от друг. Караджов камък се намира в землището на с. Мостово, а Хайдушки камък попада в землището на с. Сини връх, западно от махала Ряката. Скалните феномени са изградени от вулкански туфи (вулканогенно-седиментни скали). В резултат на специфично изветряне на скалите са образувани живописни форми, които, в съчетание с гората, придават на местността твърде своеобразен облик. Тук е установено постоянно гнездене на черен щъркел, скален орел, белоопашат мишелов, сокол-скитник, черношипа ветрушка, алпийски бързолет, червенокръста лястовица, скална лястовица, домашна червеноопашка, гарван-гробар, скалите се обитават и от дива коза, дива котка, вълк, кафява мечка, и др. защитени видове.

Защитената територия се стопанисва от ТП „ДГС – Асеновград“ в горскостопанско отношение и ДЛС „Кормисош“ в ловностопанско отношение, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

13. Защитена местност „Находище на дървовидна хвойна“

Обявена със Заповед №РД-1465/12.12.2003 г. на МОСВ, с цел опазване естествено находище на дървовидна хвойна (*Juniperus excelsa Bieb*), с обща площ – 132 дка. Намира се в землището на с. Бачково, община Асеновград. Със Заповед № РД-853/07.11.2006 г. площта на защитената територия е актуализирана от 132,000 дка на 132,003 дка.

Дървовидната хвойна е рядък и защитен от Закона за биологичното разнообразие вид. Той е терциерен реликт, представител на вечнозелената средиземноморска флора в България и е включен в Червената книга на България като застрашен от изчезване вид.

На територията на защитената местност дървовидната хвойна е разположена неравномерно из цялата територия – по единично или на групи. В границите на защитената територия се намират находища и на много други редки и защитени видове растения като: родопски силивряк (*Haberlea rhodopensis*), веленовски дебелец (*Sempervivium velenovskyi*), венерин косъм (*Adiantum capillus-veneris*), бодлив залист (*Ruscus aculeatus*), pistaция (*Pistacia terebinthus*) и др.

Защитената територия се стопанисва от ТП „ДГС – Асеновград“ в горскостопанско отношение и ДЛС „Кормисош“ в ловностопанско отношение, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

14. Защитена местност „Перестица”

Обявена със Заповед № 173/09.03.1983 г. на КОПС при МС за историческо място. Прекатегоризирана е в защитена местност със Заповед № РД-331/31.03.2003 г. на МОСВ, с цел опазване гнездово местообитание на черен щъркел и характерен ландшафт, с обща площ

– 61 дка. Със Заповед № РД-935/28.12.2007 г. е актуализиран режима на защитената местност и е намалена площта ѝ на 60,465 дка.

Територията на защитената местност включва скален масив, разположен на юг от гр. Перушица и вековна буково-дъбова гора. Скалния масив представлява местообитание и място за гнездене и хранене на черен щъркел (*Ciconia ciconia*), както и на редица видове дневни и нощни птици.

Територията се намира в землището на гр. Перушица, община Перушица и с. Устина, община Родопи, област Пловдивска. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДЛС – Тракия“, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

15. Защитена местност „Средна поляна”

Обявена със Заповед № 1050/22.12.1987 г. на КОПС при МС за историческо място. Прекатегоризирана е в защитена местност със Заповед № РД-333/31.03.2003 г. на МОСВ, с цел опазване на вековна букова гора, с обща площ 173 дка. Със Заповед № РД-214/12.03.2012 г., площта на защитената местност е актуализирана на 171,947 дка.

Намира се в землището на с.Богдан, общ. Карлово. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС – Карлово“, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

16. Защитена местност „Върлищница”

Обявена със Заповед № 3572/30.12.1966 г. на МГГП за историческо място. Прекатегоризирано в защитена местност със Заповед № РД-327/31.03.2003 г. на МОСВ, с цел опазване на вековна букова гора и характерен ландшафт с широколистни горски съобщества с обща площ 1768 дка. Със Заповед № РД-851/07.11.2006 г. площта на защитената територия е актуализирана на 1898,208 дка. Намира се в землището на гр.Клисура, общ. Карлово.

Територията се стопанисва и охранява от ТП „ДГС – Карлово“ под контрола на РИОСВ – Пловдив.

17. Защитена местност „Шарения остров”

Обявена със Заповед № 2122/21.01.1964 г. на КГГП за историческо място. Прекатегоризирано в защитена местност със Заповед № РД-325/31.03.2003 г. на МОСВ, с цел опазване на типична естествено формирала се лонгозна растителност върху островно образование на р. Марица, с обща площ 4 дка. С цел запазване на цялото островно образование, площта на защитената местност е увеличена от 4 дка на 13,612 дка със Заповед № РД-856/07.11.2006 г. на МОСВ. Намира се в землището на гр. Първомай.

Защитената местност представлява част от островно образование по р. Марица, обрасло с крайречна лонгозна дървесна растителност от върба (*p.Salix*), бяла и черна топола (*Populus alba*, *Populus nigra*), полски и бял бряст (*Ulmus minor*, *Ulmus laevis*), полски клен (*Acer campestre*). От храстовите видове преобладават лианите повет (*Clematis vitalba*), скрипка (*Smilax exelsa*), бръшлян (*Hedera helix*) и др.

Територията се стопанисва и охранява от ТП „Държавно горско стопанство – Първомай“ под контрола на РИОСВ-Пловдив.

18. Защитена местност „Голица”

Местността “Голица” се намира в землището на с. Лилково, общ. Родопи. Обявена е като историческо място със Заповед № 775/19.10.1979 г. на КОПС при МС. Съгласно изискванията на Закона за защитените територии, историческото място е прекатегоризирано

в защитена местност със Заповед № РД-330/31.03.2003 г. на Министъра на околната среда и водите с цел опазване на вековна иглолистна гора от бял бор, смърч и бяла мура.

Със Заповед № РД-555/12.07.2007 г. на МОСВ площта на защитената местност е актуализирана на 560,810 дка.

Територията се стопанисва и охранява от ТП „Държавно горско стопанство – Пловдив“ под контрола на РИОСВ - Пловдив.

19. Защитена местност „Гонда вода”

Обявена със Заповед №24/03.01.1970 г. на МГГП за историческо място. Прекатегоризирано е в защитена местност със Заповед № РД-328/31.03.2003 г. на МОСВ, с цел опазване на вековна гора от черен бор, с обща площ 741 дка. Намира се в землището на с.Бачково, община Асеновград. Със Заповед № РД-549/12.07.2007 г. на МОСВ площта на защитената местност е актуализирана на 746,001 дка.

Територията се стопанисва и се охранява от ТП „ДГС – Асеновград“ под контрола на РИОСВ – Пловдив.

20. Защитена местност „Чивира”

Обявена със Заповед №356/05.02.1966 г. на КГГП за историческо място. Прекатегоризирано в защитена местност със Заповед № РД-326/31.03.2003 г. на МОСВ, с цел опазване на вековна букова гора и характерен ландшафт с широколистни горски и ливадни съобщества, с обща площ 1065 дка. Със Заповед № РД-934/28.12.2007 г. площта на защитената местност е актуализирана на 884,892 дка.

Намира се в землището на с.Старосел, община Хисар и с. Каравелово община Карлово. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС – Хисар“ и ТП „ДГС – Карлово“, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

21. Защитена местност „Средногорец”

Обявена със Заповед №3813/12.12.1974 г. на МГГП за историческо място. Прекатегоризирано е в защитена местност със Заповед № РД-329/31.03.2003 г. на МОСВ, с цел опазване на вековна букова гора и характерен ландшафт с широколистни горски и ливадни съобщества, с обща площ 165 дка. Намира се в землището на с. Каравелово, община Карлово. Със Заповед № РД-213/12.03.2012 г., площта на защитената местност е актуализирана на 155,051 дка.

Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС – Карлово“ под контрола на РИОСВ – Пловдив.

22. Защитена местност „Барикадите”

Обявена със Заповед №77/03.02.1986 г. на КОПС за историческо място. Прекатегоризирано е в защитена местност със Заповед № РД-332/31.03.2003 г. на МОСВ, с цел опазване на вековна букова гора и характерен ландшафт с широколистни горски и ливадни съобщества, с обща площ 173 дка. Намира се в землището на с.Старосел, община Хисар и гр. Копривщица, област София. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС – Хисар“ и ТП „ДГС – Копривщица“ под контрола на РИОСВ – Пловдив и РИОСВ – София.

23. Защитена местност „Анатема”

Обявена със Заповед № РД-1201/18.11.2004 г. на МОСВ, с цел опазване находища и местообитания на редки и защитени растителни и животински видове. Намира се в землището на гр. Асеновград, с обща площ 1218,585 дка.

На територията на защитената местност се намират находища и местообитания на редки и защитени растителни и животински видове, които са включени в Червната книга на България като: родопска и издънкова мерендера (*Merendera rhodopaea Merendera sobolifera*), гръцка ведрица (*Fritillaria graeca*), силивряк (*Haberlea rhodopensis*), лаврово бясно дърво (*Daphne laureola*), стрибърниева айважива (*Alkanna sibirnyi*), халерово котенце (*Pulsatilla halleri*), стрибърниев карамфил (*Dianthus sibirnyi*), оливиеров минзухар (*Crocus olivieri*); белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), сокол скитник (*Falco peregrinus*), син и пъстър скален дрозд (*Monticola solitarius, M. saxatilis*), малък и голям ястреб (*Accipiter nisus, A. gentilis*), черен кълвач (*Dryocopus martius*), турска боа (*Eryx jaculus*).

Територията се стопанисва от ТП „ДГС – Асеновград“ под контрола на РИОСВ – Пловдив.

24. Защитена местност „Гъстите дъбчета”

Обявена със Заповед № РД-1200/18.11.2004 г. на МОСВ, с цел опазване естествена вековна дъбово-благунова гора. Намира се в землището на с. Бегово, община Калояново, с обща площ 384,244 дка.

Защитената територия се стопанисва от ТП „ДГС – Хисар“ под контрола на РИОСВ – Пловдив.

25. Защитена местност „Сечената кория”

Обявена със Заповед № РД-903/07.10.2005 г. на МОСВ, с цел опазване на естествена вековна дъбово-благунова гора. Намира се в землището на с. Чехларе, общ. Брезово, с обща площ 113,515 дка.

Територията се стопанисва се и се охранява от ТП „ДЛС–Тракия” под контрола на РИОСВ - Пловдив.

26. Защитена местност „Находище на блатно кокиче”

Обявена със Заповед № РД-148/20.03.2006 г. на МОСВ, с цел опазване находище на блатно кокиче (*Leucojum aestivum* L.) и естествена равнинна крайречна гора от полски бряст (*Ulmus minor*) и летен дъб (*Quercus robur*). Намира се в землището на с. Градина, общ. Първомай, на площ от 2344,417 дка.

Стопанисва се и се охранява от ТП „ДЛС–Тракия” под контрола на РИОСВ - Пловдив.

Защитената местност включва влажна ливада и крайречна заливаема гора от полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*) и полски бряст (*Ulmus minor*) край левия бряг на река Марица. Освен посочените доминиращи видове в състава на горското съобщество влиза и летен дъб (*Quercus robur*), а от храстовите видове - кучешки дрян /*Cornus saaguineum*/, глог (*Crataegus monoginae*), къпина (*Rubus caesius*) и др.

В заливаемата равнинна гора край с. Градина, се опазва едно от най-големите и най-богати на алкалоида галантамин находища на блатно кокиче в България. Блатното кокиче се използва като суровина за добиване на алкалоида галантамин, на чиято основа се произвежда уникалното българско лекарство за лечение на детски паралич Нивалин®. Галантаминът е основен компонент за производство и на други лекарствени препарати (Нивалет®, Нивалин Р®, Ниватонин®), лекуващи редица неврологични заболявания.

Територията се стопанисва се и се охранява от ТП „ДЛС–Тракия” под контрола на РИОСВ - Пловдив.

27. Защитена местност „Нощувка на малък корморан - Пловдив”

Обявена със Заповед №РД-644/05.09.2006 г. на МОСВ, с цел опазване местообитание, място за почивка и струпване по време на миграция на малък корморан (*Phalacrocorax*

pygmeus). Намира се в землището на с.Костиево, общ. Марица, с. Оризари, общ. Родопи и гр. Пловдив, общ.Пловдив с обща площ 820,907 дка.

Малкият корморан (*Phalacrocorax pygmeus*), извесетен още като малка дяволица, е един от трите вида корморани, срещащи се в България.

В района на защитената местност малкият корморан ношува по клоните на върбите, намиращи се под моста на р.Марица при “6-ти км” на околновръстния път София-Смолян. През деня птиците прекарват разпръснати на малки групички по различни водоеми на значително разстояние от мястото на нощувката, като се хранят или почиват. Придвижват се отново към нощувката около два часа преди смрачаване и могат да бъдат наблюдавани в района на защитената местност малко преди стъмване. Птиците са силно консервативни **по отношение на местата за нощуване, като едни и същи нощувки при липса на безпокойство** се използват много години, макар числеността в тях да не остава постоянна.

Малкият корморан е сред видовете, най-силно застрашени от окончателно изчезване, поради което видът е включен в списъка на Световно застрашените видове като “полузастрашен” (Collar et al., 1994). На европейско ниво е отнесен към категорията “уязвим” (Tucker and Heath,1994). Малкият корморан е включен в Приложение I (строго защитени видове на Директивата за птиците). Видът фигурира в Приложение II на Конвенцията за мигриращите видове и в Приложение II (строго защитен вид) на Бернската конвенция. Според българското законодателство е защитен за територията на страната вид (приложение III на Закона за биологичното разнообразие).

Територията се стопанисва и охранява от ТП „ДГС - гр. Пловдив“, общини Пловдив, Марица и Родопи, под контрола на РИОСВ - Пловдив.

28. Защитена местност „Поповата ада”

Обявена със Заповед №РД-696 от 19.09.2007 г. на МОСВ, с цел опазване на природни местообитания с консервационна значимост- въртешни лонгозни гори край р. Тунджа и р. Марица и смесени тополови гори край реките; запазване на представителни съобщества и екосистеми от островен тип в поречието на р. Марица. Намира се в землището на с. Винаца, общ. Първомай, обл. Пловдивска, на площ 178.867 дка.

Поповата ада е един от най-големите острови по поречието на р. Марица, образуван изцяло от наносите на р. Марица. Територията се отличава с изключително богато биологично разнообразие, като в състава на флората и фауната присъстват видове с висока консервационна значимост. В границите на острова са установени около 180 вида висши растения. Коренната растителност на острова представлява комплекс, доминиран от върби (*Salix*), бяла (*Populus alba*) и черна топола (*Populus nigra*), елши (*Alnus*) на места примесени с дръжкоцветен дъб (*Quercus pedunculiflora*), бряст (*Ulmus*) и лианите - повет (*Clematis vitalba*), бръшлян (*Hedera helix*), хмел (*Humulus lupulus*) висока скрипка (*Smilax excelsa*), обикновен брей (*Tamus communis*).

Територията се стопанисва и охранява от ТП „ДГС - гр. Първомай“ под контрола на РИОСВ - Пловдив.

29. Защитена местност „Клувията – Дива вода”

Със Заповед №РД-780 от 16.10.2007 г. на МОСВ е прекатегоризирана буферната зона на резерват „Червената стена“ в защитена местност „Клувията – Дива вода“. Намира се в землището на с. Бачково и с. Добростан, общ. Асеновград, включва общински и горски територии, поради което се стопанисва от Община Асеновград и ТП „ДЛС-Асеновград“, под контрола на РИОСВ-Пловдив.

30. Защитена местност „Герена”

Обявена със Заповед №РД-933 от 28.12.2007 г. на МОСВ, с цел опазване на местообитание на защитен животински вид-гнездова колония на сива чапла (*Ardea cinerea*). Намира се в землището на с. Паничери, общ. Хисаря, на площ 10.766 дка.

До 2007 г. гнездовата чаплова колония е била изградена в короните на дванадесет защитени вековни дъбови дървета, намиращи се в ливадите под язовир „Герена”, с.Паничери. В последствие, след изсъхване на вековните дървета, чаплите изграждат гнездата си върху тополовите дървета до напоителен канал, поради което площта, в която е изградена новата чаплова колония е обявена за защитена местност.

Сивата чапла, заради чиято гнездова колония е обявена защитената местност, е защитен животински вид, съгласно Закона за биологичната разнообразие.

Интерес представлява и гнездовата колония на испанско врабче (*Passer hispaniolensis*), също защитен вид, изградена между гнездата на чаплите.

Територията се стопанисва се и се охранява от Община Хисаря, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

31. Защитена местност „Козница”

Обявена със Заповед № РД-405/07.07.2008 г. на МОСВ. Намира се в землището на с. Скобелево, общ. Родопи и гр. Кричим, общ. Кричим, обл. Пловдивска с площ 6501.571 дка.

Територия на защитената местност обхваща част от Средни (Централни) Родопи. Намира се на юг от гр. Кричим и включва скалистите планинските склонове, разположени източно от поречието на река Въча. Попада в териториалния обхват на община Кричим и община Родопи. Територията се отличава с богато биологично разнообразие, тук се намират находища на застрашени от изчезване растителни видове и местообитания на редки и защитени животински видове. Средиземноморското климатично влияние, което навлиза по р.Въча е силно изразено и е причина за широко застъпения средиземноморски характер на флората и фауната и предпоставка за богато биологичното разнообразие. В този район се намира второто по-големина в България и най-голямото в Родопите находище на дървовидна хвойна (*Juniperus excelsa* Vieb.) - рядък и защитен от закона вид, терциерен реликт, представител на вечнозелената средиземноморска флора в България. Стръмните скалисти склонове се обитават от дива коза (*Rupicapra rupicapra*) и кафява мечка (*Ursus arctos*). Районът е място за гнездене на малък креслив орел (*Aquila pomarina*), сокол скитник (*Falco peregrinus*) и др. дневни и нощни грабливи птици, а река Въча и притоците ѝ – р.Кознишка и р.Малка Въча се обитават от видра (*Lutra lutra*).

Територията се стопанисва се и охранява от ТП „ДЛС–Тракия”, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

32. Защитена местност „Чинарите”

Обявена със Заповед №РД-835 от 14.11.2011 г. на МОСВ с цел опазване на естествено находище на източен чинар (*Planus orientalis*). Намира се в землището на с. Белацица, общ. Родопи, обл. Пловдивска, с площ 11.309 дка.

На територията на защитената местност се намира естествена издънкова гора от източен чинар, разположена на десния бряг на малка река. Чинарът не е пряко защитен от Закона за биологичното разнообразие, но на опазване в мрежата от защитени зони "НАТУРА 2000" - подлежат местообитанията, които видът формира - 92С0 "Гори om *Platanus orientalis*". В Червения списък на българските висши растения видът е категоризиран като "Почти застрашен".

Територията се стопанисва и охранява от Община „Родопи“ под контрола на РИОСВ - Пловдив.

33. Защитена местност „Тракийски равнец“

Обявена със Заповед №РД-82 от 30.01.2012 г. на МОСВ с цел опазване на растителен вид – тракийски равнец (*Achillea thracica*) и неговото местообитание. Намира се в землището на с. Маноле, общ. Марица, обл. Пловдив, с площ 80.330 дка.

Тракийският равнец е многогодишно тревисто растение, български ендемит. Включен е в Приложение 2 и 3 от Закона за биологическото разнообразие, в Червена книга на Р.България и в Червения списък на растенията в България с категория „критично застрашен“. Това е вид с европейско и световно консервационно значение, включен в Приложение 1 на Конвенцията за опазване на дивата европейска флора и фауна и природни местообитания и в червения списък на IUCN на застрашени растения с оценка „Критично застрашен“. Тракийският равнец расте по сухи, тревисти места, разредени храсталаци и горички върху канелени почви. Единствената известна до сега популация на вида в света се намира в местността „Терфилската кория“, на северозапад от село Маноле. Популацията е с мозаечна структура и през лятото на 2010 год. наброява около 400 туфи. Растителната покривка включва издънкова смесена широколистна гора и сезонно сухи тревни съобщества, заобиколени от обработваеми земи. За тракийският равнец е обявено важно място за растенията „Маноле“ с код BGIPA068 на площ от 200 ха.

Територията се стопанисва и охранява от Община Марица под контрола на РИОСВ – Пловдив.

34. Защитена местност „Находище на атинска мерендера“

Обявена със Заповед №РД-416/30.05.2014 г. на МОСВ с цел опазване на растителен вид – атинска мерендера (*Merendera attica*) и неговото местообитание. Намира се в землището на гр. Асеновград, район „Горни воден, обл. Пловдив, с площ 36,263 дка.

Атинската мерендера е един от най-редките и силно уязвими видове растения, разпространени в България. Това е вид с висока консервационна стойност, включен в Приложение № 3 на Закона за биологичното разнообразие, в Червена книга на Р България, том 1 с категория “Критично Застрашен”, както и в Червения списък на застрашените растения на IUCN.

Видът е балкански ендемит и е изключително рядък. Географският му ареал е ограничен на територията на България и Гърция. У нас е известен от 2 находища – в землищата на с. Исперихово (област Пазарджик, Бесапарски хълмове, Тракийска низина) и с. Горни Воден, понастоящем квартал на гр. Асеновград (област Пловдив, склоновете на Средни Родопи).

Популацията в находището на *атинската мерендера* в землището на кв. Горни Воден наброява над 1000 фертилни индивида и има добър потенциал за размножаване. Понастоящем популацията е в добро и стабилно състояние.

Територията се стопанисва и охранява от Община – Асеновград под контрола на РИОСВ – Пловдив.

35. Защитена местност „Невида“

Защитената територия представлява бивша буферна зона на резерват „Богдан“, обявена като буферна зона със Заповед № 730/30.07.1986 г. на КОПС при МС (ДВ бр. 68/1986 г.). Във връзка с изискванията на Закона за биологичното разнообразие, със Заповед No.РД-508 от 12.07.2007 г., (бр.72/2007 г. на ДВ бр.508/2007 г.) буферната зона е прекатегоризирана в защитена местност.

Защитената местност е с площ: 121.2 хектара, разположена на територията на област: Пловдив, Община: Карлово, гр. Клисуре и област: София, Община: Копривщица, гр. Копривщица

Територията се стопанисва и охранява от ТП „ДГС-Клисуре“ и ТП „ДГС-Копривщица“ под контрола на РИОСВ – Пловдив и РИОСВ – София.

Природни забележителности

1. Природна забележителност „Фосилни находки“

С цел запазването на находището на фосилни находки от гръбначни животни, представители на хоботни бозайници, то е обявено за природна забележителност със Заповед № 36/11.01.1968 год. на МГПП с обща площ 9100 дка, обхващащо поземлен и горски фонд в част от землищата на селата Поповица, Ахматово, Богданци, Селци Езерово, Бяла река и Православен, обл. Пловдивска. Най-често намирани в природната забележителност са единични кости, кътни и бивни зъби на мастодонти и дейнотериуми. Намирани са и кости на копитни бозайници. Природната забележителност се стопанисва и охранява от Община Първомай, Община Садово и ДГС - Първомай и Асеновград под контрола на РИОСВ - Пловдив.

2. Природна забележителност „Младежки хълм“

През 1970 год. със Заповед № 707/09.03.1970 г. на МГПП южната част на Младежкия хълм /Джендем тепе/ е обявена за природната забележителност с площ 3,0 ха. с цел запазване естествено находище на редки за нашата флора растителни видове. между които и българските и балкански реликтни ендемити четинеста звъника /*Hypericum setiferum*/, румелийска жълтуга /*Genista rumelica*/, фривалдскиев зановец /*Chamaecytisus frivaldszkyanus*/, мехуресточашково сграбиче /*Astragalus physocalix*/ и тракийски равнец /*Achillea thracica*/.

Младежкия хълм се отличава от другите пловдивски хълмове с богатството си на редки и защитени растителни видове и съобщества, които могат да бъдат отнесени към първичната флора на пловдивските тепета. Причините за това са относителната му изолираност, географско положение, стръмни и трудно достъпни склонове и близостта на р. Марица, играеща роля на фитоклиматичен път за проникване от юг на север на редица по-южни средиземноморски и субсредиземноморски растителни видове, които заемат най-вече терени с варовикова скална основа. Най-богат на такива видове е южният и отчасти източният и югозападния склон на Младежкия хълм, поради което южната част е обявена още през 1970 г. за защитена територия. Тук стръмните и скалисти части са заети от разреждени храстообразни съобщества от пистация (*Pistacia terebinthus*), южна копривка (*Celtis australis*), храстовиден хришел или смил (*Jasminum fruticosum*). Единични участия в тези съобщества вземат мъждряна (*Fraxinus ornus*), полския бряст (*Ulmus minor*), подивялата акация (*Robinia pseudacacia*), летен дъб (*Quercus robur*), а из скалните пукнатини – елшовиден зърнастец (*Frangula alnus*) – растителност, близка до някогашната. В долните части на южните склонове могат да се видят съобщества от ендемичната за Балканския полуостров румелийска жълтуга (*Genista rumelica*), а на местата с повече почвена покривка – хинап (*Ziziphus jujuba*) и див рожков (*Celtis australis*), които са проникнали вторично по хълма и се разпространяват самостоятелно.

През 1995 год. със Заповед № РД-466/22.12.1995 год. на МОС, площта на природната забележителност е увеличена на 362 дка, като обхваща почти цялата територия на „Младежки хълм“. Намира се в гр. Пловдив - „Младежки хълм“ /Джендем тепе/. Природната забележителност има утвърден от министъра на околната среда и водите План за управление.

Защитената територия се стопанисва и охранява от Община Пловдив под контрола на РИОСВ - Пловдив.

3. Природна забележителност „Данов хълм”

Територията е обявена за природна забележителност, с цел запазване на хълма, изграден от сиенитни скали, представляващ уникално геоморфоложко образование от гледна точка на разположението му и притежаващ определена природо-научна и естетическа стойност е обявен за природна забележителност със Заповед № РД-466/22.12.1995 г. на Министерство на околната среда с обща площ 52,192 дка. Намира се в гр.Пловдив - „Данов хълм” /”Сахат тепе”/.

Данов хълм има сравнително по-беден флористичен състав, което се дължи от една страна на по-малката му площ, а от друга на по-силното антропогенно влияние, тъй като той се намира в центъра на града. Тук най-рано са започнали залесителните мероприятия. Залесявания са извършвани главно с акация, летен дъб, гледичия, айлант, софора, каталпа, липа, див рожков, конски кестен и др., което силно е нарушило и променило характера на естествената растителност на хълма. Поради тази причина естествените тревисти растения са заменени с рудерални видове - разклонена боянка (*Erysimum diffusum*), лепка (*Galium aparine*), дългоосилеста овсига (*Bromus sterilis*), врабчови чревца (*Stelaria media*), луковична ливадина (*Poa bulbosa*), трескот (*Cynodon dactylon*) овчарска торбичка (*Capsella bursa-pastoris*), раннопролетна попова лъжичка (*Thlaspi praecox*), лечебна комунига (*Mellilotus officinalis*), полска детелина, (*Trifolium arvense*), слънцегледа млечка (*Euphorbia helioscopia*), разперена метличина (*Centaurea diffusa*) и др. Запазени елементи на естествената растителност са отделни екземпляри от драка (*Palyurus spinaecristi*), мъждрян (*Fraxinus ornus* L), хинап (*Ziziphus jujuba*). Често срещани са декоративните видове лирово дърво (*Lilodendrom tulipiflora*) и гола магнолия (*Magnolia denudate*), а също и голосеменните сребрист смърч (*Picea pungens*), японска криптомерия (*Criptomeria japonica*), гръцка ела (*Abies cephalonica*), бяла ела (*A. alba*) и др.

На Данов хълм има много по-малко представители на редки, защитени и ендемични растения в сравнение с другите два хълма. Тези видове са разпространени по скалистите южни и западни части на склоновете, сред тях са: сходна метличина (*Centaurea affinis*) – балкански ендемит и защитен вид, хофтианово часовниче (*Erodium hofftianum*), есенен синчец (*Scila autumnalis*), бяла тлъстига (*Sedum album*), нисък жълт равнец (*Achillea depressa*), както и вече унищожения български ендемит родопска мерендера (*Merendera rhodopaea*). По южните склонове на тепето се наблюдават отделни екземпляри от жълто асфодилине (*Asphodeline lutea*). За територията има утвърден от министъра на околната среда и водите План за управление.

Природната забележителност се стопанисва и охранява от община Пловдив под контрола на РИОСВ - Пловдив.

4. Природна забележителност „Хълм на освободителите”

Територията е обявена за природна забележителност, с цел запазването на хълма, изграден от сиенитни скали, представляващ уникално геоморфоложко образование от гледна точка на разположението му и притежаващ определена природо-научна и естетическа стойност е обявен за природна забележителност със Заповед № РД-466/22.12.1995 г. на Министерство на околната среда с обща площ 220 дка. Намира се в гр.Пловдив - „Хълм на Освободителите” /”Бунарджика”/.

Природната забележителност има утвърден от министъра на околната среда и водите План за управление.

Основният фактор, определящ сегашната растителност, както на хълм Бунарджик, така и на останалите хълмове, е антропогенният. През годините хълмът е бил пряко или косвено подложен на човешко въздействие, в резултат на което първичната растителност е унищожена и много видове са изчезнали, поради масовото навлизане на рудерални и плевелни елементи. Днес те надвишават 50% от растителността на хълма.

Само във високите скалисти части на склоновете все още се срещат отделни екземпляри от видове, които могат да бъдат отнесени към някогашната първична флора на хълма: червена хвойна (*Juniperus oxicedrus*), пистация (*Pistacia terebinthus*), южна копривка (*Celtis australis*), елшовиден зърнастец (*Frangula alnus*), храстовиден хришел или смил (*Jasminum fruticosum*), румелийска жълтуга (*Genista rumelica*), а от тревистите видове – румелийско карамфилче (*Dianthus rumelicus*), сходна метличина (*Centaurea affinis*), ориенталски скален игловръх (*Allisum saxatile subsp.orientalis*), македонско лерхенфелдианово плюскавиче (*Silene lerchenfeldiana var.macedonica*) и др. А в ниските части на южния склон масово расте хинап (*Ziziphus jujuba*), като на места образува плътни петна, сред които единични екземпляри южна копривка и пистация. Често срещани са декоративните видове лирово дърво (*Lilodendrom tulipiflora*) и гола магнолия (*Magnolia denudate*), а също и голосеменните сребрист смърч (*Picea pungens*), японска криптомерия (*Cryptomeria japonica*), гръцка ела (*Abies cephalonica*), бяла ела (*A. alba*) и др.

От редките, защитени и ендемитни видове на Хълма на Освободителите в скалистите, недостъпни части се срещат фривалдскиеве плюскавиче (*Silene frivaldskiana*), румелийски кантарион (*Hypericum rumelicum*), хелдрайхиева алцеа (*Alcea heldreichii*), румелийска жълтуга (*Genista rumelica*), сходна метличина (*Centaurea affinis*) – балкански ендемити, а от българските ендемити – румелийски иглолистен кантарион (*Dianthus pinipholius var. rumelicum*) и вече унищожената родопска мерендера (*Merendera rhodopaea*).

Природната забележителност се стопанисва и охранява от Община Пловдив под контрола на РИОСВ - Пловдив.

5. Природна забележителност „Гаргина дупка”

Обявена със Заповед №РД-1005/04.08.2003 г. на МОСВ с цел опазване местообитание на редки и защитени видове прилепи. Намира се в землището на с. Мостово, община Асеновград. Това е най-дългата пещера в подрайона на Мостово - Орешец, който е част от Добростанския пещерен район (524 м. дължина, денивелация 38 м.). Пещерата е едно от най-важните убежища за зимуване и размножаване на прилепите в Западни Родопи. Обитава се от следните редки и защитени видове прилепи – голям и малък подковонос, голям нощник, остроух нощник, дългопръст нощник, пещерен дългокрил.

Имотът, върху който се намира пещерата е собственост на МЗГ и се стопанисва от ТП „ДГС – Асеновград“ под контрола на РИОСВ – Пловдив.

6. Природна забележителност скален масив „Белинташ”

Обявена със Заповед № РД-1464/12.12.2003 г. на МОСВ, с цел запазване на забележително скално образование. Намира се в землището на с. Сини връх, община Асеновград, с обща площ 23 дка. Уникалният скален масив представлява място за почивка на едри грабливи птици и за гнездене на други редки и защитени видове птици - червенокръста лястовица, черношипа ветрушка, алпийски бързолет.

Природната забележителност се стопанисва от ТП „ДГС – Асеновград“ в горскостопанско отношение и ДЛС „Кормисош” в ловностопанско отношение под контрола на РИОСВ – Пловдив.

7. Природна забележителност „Сучурум”

Природната забележителност „Сучурум” е обявена със Заповед №3796/11.10.1965 г. на КГГП при МС с обща площ 3 дка около водопада, с цел запазване на естествен водопад и скални образувания с изключителна естетическа стойност, представляващ интерес за туризма и науката. Със Заповед №РД-849/07.11.2006 г. е увеличена площта на природната забележителност с 1.916 дка.

Природната забележителност се стопанисва от ТП „ДГС – Карлово“ под контрола на РИОСВ – Пловдив.

8. Природна забележителност „Чирпан-бунар“

Природната забележителност е обявена със Заповед No.3039 от 03.10.1974 г., бр. 88/1974 на Държавен вестник с цел опазване на карстов извор с езеро, с площ 5 ха.

Разположена е на територията на област: Община: Раковски, с. Болярино и област Стара Загора, Община: Братя Даскалови, с. Гранит и с. Опълченец.

Природната забележителност се контролира от РИОСВ – Пловдив и РИОСВ – Стара Загора.

№	Наименование	Категория	Територия /дка/	В обхвата на община:	Приет ПУ
1	„Червената стена”	Резерват	30435,3	Асеновград	Да
2	„Изгорялото гюне”	Поддържан резерват	325,581	Кричим	Да
3	Богдан	Поддържан резерват	1134	Карлово Копривщица	Да
4	„Находище на блатно кокиче”	Защитена местност	178,474	Първомай	Не
5	„Дъбите-Конска поляна”	Защитена местност	2923,984	Хисар	Не
6	„Мъртвицата”	Защитена местност	9,999	Садово	Не
7	„Марциганица”	Защитена местност	275	Асеновград	Не
8	„Дебелата кория”	Защитена местност	4,271	Калояново	Не
9	„Чинар дере”	Защитена местност	349,081	Асеновград	Не
10	„Кричим”	Защитена местност	1697,743	Стамболийски	Не
11	„Дъбето”	Защитена местност	103,383	Асеновград	Не
12	„Аязмото”	Защитена местност	37,131	Асеновград	Не
13	„Усойката”	Защитена местност	45,281	Асеновград	Не
14	„Лале баир”	Защитена местност	69,180	Асеновград	Не
15	Караджов камък	Защитена местност	1297,500	Асеновград	Не
16	Находище на дървовидна хвойна	Защитена местност	132,003	Асеновград	Не
	Гонда вода	Защитена местност	746,001	Асеновград	Не

№	Наименование	Категория	Територия /дка/	В обхвата на община:	Приет ПУ
17					
18	Шарения остров	Защитена местност	13,612	Първомай	Не
19	Перестица	Защитена местност	60,465	Перушица	Не
20	Голица	Защитена местност	560,810	Родопи	Не
21	Чивира	Защитена местност	884,892	Хисар, Карлово	Не
22	Барикадите	Защитена местност	1197	Хисар, Копривщица	Не
23	Средногорец	Защитена местност	155,051	Карлово	Не
24	Анатома	Защитена местност	1218,585	Асеновград	Не
25	Гъстите дъбчета	Защитена местност	384,244	Калояново	Не
26	Средната поляна	Защитена местност	171,947	Карлово	Не
27	Върлишница	Защитена местност	1898,208	Карлово	Не
28	Сечената кория	Защитена местност	113,515	Брезово	Не
29	Находище на блатно кокиче, с. Виница	Защитена местност	2344,417	Първомай	Не
30	Ношувка на малък корморан- Пловдив	Защитена местност	820,907	Пловдив Родопи, Марица	Не
31	„Поповата ада“	Защитена местност	178,867	Първомай	Не
32	„Клувията - Дива вода“	Защитена местност	3301	Асеновград	Не
33	„Герена“	Защитена местност	10,766	Хисаря	Не
34	„Козница“	Защитена местност	6501,571	Родопи Кричим	Не
35	„Чинарите“	Защитена местност	11,309	Родопи	Не
36	„Тракийски равнец“	Защитена местност	80,330	Марица	Не
37	„Находище на атинска мерендера“	Защитена местност	36,263	Асеновград	Не
38	Невида	Защитена местност	1212	Карлово Копривщица	Не
39	„Фосилни находки“	Природна забележителност	91000	Садово Първомай	Не
40	„Младежки хълм“	Природна забележителност	362	Пловдив	Не
41	„Хълм на Освободителите“	Природна забележителност	220	Пловдив	Не

№	Наименование	Категория	Територия /дка/	В обхвата на община:	Приет ПУ
42	„Данов хълм”	Природна забележителност	52,192	Пловдив	Не
43	Гаргина дупка	Природна забележителност	–	Асеновград	Не
44	Белинташ	Природна забележителност	23	Асеновград	Не
45	Чирпан Бунар	Природна забележителност	50	Раковски, Братя Даскалови	Не
46	Сучурум	Природна забележителност	4,916	Карлово	Не

При извършените през 2023 год. проверки на защитени територии не са констатирани нарушения на режима, определен със заповедите им за обявяване и на Закона за защитените територии.

С цел изпълнението изискванията на чл. 67 от Закона за защитените територии, опазването на биосферния резерват „Червената стена” и поддържан резерват „Изгорялото гюне” - защитени територии изключителна държавна собственост, са изготвени противопожарни планове за опазване на резерватите от пожари. Същите са утвърдени от регионалните служби по противопожарна и аварийна безопасност.

Със средства от ПУДООС са дооборудвани противопожарните депа, съгласно изискванията на РСПБЗН-Асеновград, оборудваните противопожарните депа към двата резервата се поддържат в изправност. За поддържане на туристическата инфраструктура в резерват Червената стена, със средства на ПУДООС туристически пътеки в резервата се почистват от дървесна и храстова растителност и се поддържат изградените съоръжения за улесняване достъпа на туристите.

4.2. БИОРАЗНООБРАЗИЕ

Ползване на биоресурси с определени от МОСВ квоти или такива под ограничителен режим.

а/ ползване на охлювите като биоресурс

Съгласно заповед N РД-361/09.04.2004 г. на МОСВ през 2022 г. в РИОСВ - Пловдив са подали заявления 3 физически лица, желаещи да изкупуват охлюви с общо 3 изкупвателни пункта. При извършените проверки не са констатирани нарушения.

Преработка на охлювите във вид на замразено месо на територията, контролирана от Инспекцията, през настоящата година не се извършваше.

б/ събиране и изкупуване на билки

До 31.12.2022 г. в РИОСВ - Пловдив са постъпили две заявления за изкупуване на билки под специален режим на опазване и ползване за 2023 г. /в количества кг суха маса/ от „Биопрограма” ЕАД гр. София – база с. Богдан, общ. Карлово и от Галина Ненова Ненова, с билкозаготвителен пункт в с. Иганово, общ. Карлово.

Заявителите за изкупуване на билки под специален режим отговарят на изискванията на Заповед №РД-88/2001 г. на МОСВ.

На основание чл. 10, ал. 5 от Закона за лечебните растения /обн. ДВ бр.29 от 2000 г., изм. и доп./ със Заповед № РД-55/28.02.2023 г. на Директора на РИОСВ - Пловдив са разпределени следните количества билки под специален режим на опазване и ползване в Пловдивски регион през 2022 г.:

За „Биопрограма” ЕООД, седалище с. Доброславци, общ. Нови Искър, София с регистриран билкозаготвителен пункт в с. Богдан, общ. Карлово - стрък лечебен ранилист - 300 кг.

За Галина Ненова Ненова, с билкозаготвителен пункт в с. Иганово, общ. Карлово - цвят лечебна иглика – 100 кг.

За установяване състоянието на находищата на блатно кокиче в Пловдивска област – в с. Градина, с. Винаца и с. Черноземен през 2023 г. са проведени 3 междуведомствени комисии. Констатирано е, че находището в горската територия в защитената местност в с. Градина поради липса на оводняване е в лошо състояние и липсват ресурсни възможности за ползване, а в ливадата-общинска собственост, поради липса на оводняване и развитие на сукцесионни процеси е в критично състояние, с много ниска численост и плътност. Предвид това, заключението на комисията е да не се допуска ползване от находището.

Находищата в с. Винаца и с. Черноземен поради липса на оводняване са в много лошо състояние и не разполагат с ресурсни възможности, поради което комисията счита, че не следва да се допуска ползване на блатно кокиче.

През 2023 г. по отношение контролната дейност на РИОСВ, регламентирана със Закона за лечебните растения са изпълнени всички 20 проверки, от които 13 на билкозаготвителни пунктове и 7 проверки на община и ДГС, което е 100 % изпълнение на планираните обекти. При извършените проверки не са установени нарушения на Закона за лечебните растения.

През изминалата година в това направление се наблюдава тенденция към намаляване на нарушенията, т.е. към повишено спазване от страна на билкозаготвителите на изискванията на Закона за лечебните растения. От извършените проверки се установи редовно водене на документацията и не се констатира изкупуване и/или първична заготовка на защитени или под специален режим видове, както и на лечебни растения без позволителни за ползване или удостоверения за култивирани билки. Относно контрола по издаване на позволителни от общини и горски стопанства при извършените проверки не са установени нарушения при издаването на позволителни за ползване.

През 2023 г. няма констатирани нарушения относно дейността на билкозаготвителните пунктове.

г/ защитени видове растения и животни

През миналата година продължи регистрацията на животински видове, включени в Конвенцията за международна търговия с диви растителни и животински видове (CITES). През 2023 г. са издадени 158 регистрационни карти съгласно чл. 91 от Закона за биологичното разнообразие на животински видове, попадащи в конвенцията CITES и 39 регистрационни карти на животни, съгласно Закона за защита на животните.

През 2023 г. продължават да постъпват множество сигнали от граждани за намерени в безпомощно състояние или ранени защитени видове птици. В резултат от бързата намеса на експертите, както и със съдействието на общинските еколози и местните неправителствени организации, защитените видове птици са транспортирани до Спасителния център за диви животни в Стара Загора. Във връзка с постъпилите сигнали от граждани за намерени в безпомощно състояние екземпляри на защитени видове, включени в Приложение 3 на Закона за биологичното разнообразие са извършени 72 разпореждания за изпращане на защитени животински видове за лечение в Спасителния център.

През годината направлението продължи активно да работи за предотвратяване незаконната търговия със защитени пойни птици. В тази връзка експерти от РИОСВ – Пловдив извършиха периодични проверки на „Руски пазар“ в гр. Пловдив където традиционно се извършва незаконна търговия, както и в околностите на града за улов на диви пойни птици - съставен е един АУАН за притежаване на защитени диви пойни птици.

Осъществена е връзка с ГДМВР и постъпилите сигнали за търговия и притежаване на защитени диви пойни птици се изпращат с цел предприемане на съвместни действия за предотвратяване незаконния улов и търговия със защитени птици.

Мониторинг на биологичното разнообразие

Съгласно утвърдения план график от МОСВ за мониторинг на биологичното разнообразие през 2023 г. е извършен мониторинг на дива коза и кафява мечка по определени от ИАОС маршрути.

Данните за резултатите от извършения мониторинг на защитените животински видове са изпратени в ИАОС за попълване в Информационната система на НСМБР.

Опазване на горските територии от пожари

С цел опазване на горите в защитените територии – изключителна държавна собственост, които се стопанисват и охраняват от РИОСВ – Пловдив - резерват „Червената стена” и поддържан резерват „Изгорялото гюне”, РИОСВ – Пловдив изготвя планове за опазване на резерватите от пожари. Сформирани са доброволни отряди по места за бързо реагиране в случай на пожари. Дооборудвани са противопожарните депа в с. Бачково, с. Добростан, гр. Кричим и гр. Пловдив.

4.3. ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ ПО НАТУРА 2000

Мрежата „Натура 2000” е най-амбициозната инициатива, която някога е предприемана за опазване на богатото природно наследство на Европа. Създадена е през 1992 г. чрез приемането на Директивата за местообитанията, която заедно с Директивата за птиците. Тя е важен елемент от изпълнението на поетия ангажимент от държавните и правителствените ръководители в Европа по време на срещата им **на високо равнище в Гьотеборг** през 2001 г. за „спиране на загубата на биологичното разнообразие до 2010 година”. Досега в нея са включени около 20 000 обекта, които обхващат почти 20% от територията на ЕС.

Целта на мрежата „Натура 2000” е да се опазват и управляват уязвими видове и местообитания в тяхната естествена област на разпространение в Европа, без оглед на национални или политически граници. Но „Натура 2000” не е просто система от строго охранявани природни резервати. Тъй като тя е неразделна част от селския ни пейзаж, важно е обектите да продължават да се управляват по начин, който отчита присъствието на уязвими местообитания и видове. Принципът за управление на екомрежата е, че човек и природа работят най-добре в партньорство помежду си. Този принцип има много предимства както за опазване на природата, така и за хората, които живеят и работят в селски райони. „Натура 2000” на практика е техен съюзник, способстващ за запазване на икономическата жизнеспособност и социалната структура на много от селските райони. Тя предоставя нови възможности за икономическа диверсификация и вътрешни инвестиции.

Очаква се мрежата „Натура 2000” да обхване почти една пета от територията на ЕС. Това означава, че тя представлява неразделна част и от нашия селски пейзаж, в който на хората е отредено централно място в управлението и развитието на защитените зони.

Съгласно изискванията на Европейската Съюз към датата на присъединяване (01.01.2007 г.) България беше изготвила списъка с Натура - сайтовете, които да бъдат включени в Европейската мрежа от защитени зони „Натура 2000”. Документацията на всяка зона съдържа наименование, предмет и цели на опазване на защитената зона, попълнени стандартни формуляри с данни и оценки, картен материал с мащаб 1:100 000 и координатен регистър на границите на защитената зона.

През 2007 година е приет целия списък със защитени зони и по двете директиви, които са обнародвани в Държавен вестник. Всички зони са приети с Решение № 122/02.03.2007 г., Решение № 661/16.10.2007 г. и Решение № 802/04.12.2007 г. на Министерски съвет. За територията, контролирана от РИОСВ – Пловдив са одобрени и обнародвани 12 зони за дивите птици и 21 зони по местообитанията.

Подробна информация и публичен достъп до данните за защитените зони, процедурите за оценка на съвместимост и свързани с тях документи са налични на интернет страницата на Информационната система за защитените зони от екологична мрежа Натура 2000 <http://natura2000.egov.bg/>. Публичното приложение на системата осигурява достъп до информацията за защитените зони чрез избор от динамична карта или чрез специализирана търсачка. Последната дава възможност за търсене на защитени зони по име, код, тип, местоположение, както и по видове и местообитания предмет на опазване в зоните.

Защитени зони по Натура 2000 за опазване на дивите птици в Пловдивска област:

1. BG0000494 „Централен Балкан”, обявена със Заповед №РД-559/05.09.2008 година на МОСВ (ДВ бр. 84/2008 г.).

2. BG0002010 „Язовир Пясъчник”, обявена със Заповед №РД-574/08.09.2008 година на МОСВ (ДВ бр. 85/2008 г.).

3. BG0002015 „Язовир Конуш”, обявена със Заповед №РД-367/16.06.2008 година на МОСВ (ДВ бр. 56/2008 г.).

4. BG0002016 „Рибарници Пловдив”, обявена със Заповед №РД-81/03.02.2009 година на МОСВ (ДВ бр. 14/2009 г.).

5. BG0002057 „Бесапарски ридове”, обявена със Заповед №РД-786/29.10.2008 година на МОСВ (ДВ бр. 106/2008 г.).

6. BG0002081 „Марица Първомай”, обявена със Заповед №РД-909/11.12.2008 година на МОСВ (ДВ бр. 13/2009 г.).

7. BG0002086 „Оризища Цалапица”, обявена със Заповед №РД-368/16.06.2008 година на МОСВ (ДВ бр. 56/2008 г.).

В рамките на проект по Оперативна програма „Околна среда 2007-2014 г.“, за защитената зона бе разработен План за управление, утвърден от Министър на околната среда и водите.

8. BG0002087 „Марица Пловдив”, обявена със Заповед №РД-836/17.11.2008 година на МОСВ (ДВ бр. 108/2008 г.).

9. BG0002105 „Персенк”, обявена със Заповед №РД-772/28.10.2008 година на МОСВ (ДВ бр. 103/2008 г.).

10. BG0002073 „Добростан” обявена със Заповед №РД-528/26.05.2010 година на МОСВ (ДВ бр. 47/2010 г.).

11. BG0002054 „Средна гора”, обявена със Заповед №РД-5273/30.03.2012 година на МОСВ (ДВ бр. 32/2012 г.).

12. BG0002128 „Централен Балкан буфер“, обявена със Заповед №РД-321/04.04.2013 година на МОСВ.

Защитени зони по Натура 2000 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна в Пловдивска област:

1. BG0000194 „Река Чая”, обявена със Заповед № РД-688/25.08.2020 г. на МОСВ (ДВ бр. 80/2020 г.)
2. BG0000254 „Бесапарски възвишения”, обявена със Заповед № РД-315/31.03.2021 г. на МОСВ (ДВ бр. 50/2021 г.)
3. BG0000255 „Градинска гора”, обявена със Заповед № РД-400/26.05.2020 г. на МОСВ (ДВ бр. 50/2020 г.)
4. BG0000289 „Трилистник”, обявена със Заповед № РД-340/31.03.2021 г. на МОСВ (ДВ бр. 54/2021 г.)
5. BG0000291 „Гора - Шишманци”, обявена със Заповед № РД-383/15.05.2020 г. на МОСВ на МОСВ (ДВ бр. 50/2020 г.)
6. BG0000424 „Река Вьча Тракия”, обявена със Заповед № РД-334/31.05.2021 г. на МОСВ (ДВ бр. 54/2021 г.)
7. BG0000429 „Река Стряма”, обявена със Заповед № РД-333/31.05.2021 г. на МОСВ (ДВ бр. 54/2021 г.)
8. BG0001033 „Брестовица”, обявена със Заповед № РД-381/16.05.2020 г. на МОСВ (ДВ бр. 50/2020 г.)
9. BG0001030 „Родопи - Западни”, обявена със Заповед № РД-278/31.05.2021 г. на МОСВ (ДВ бр. 45/2021 г.)
10. BG0001031 „Родопи-Седни”, обявена със Заповед № РД-351/31.03.2021 г. на МОСВ (ДВ бр. 59/2021 г.)
11. BG0001039 „Попинци”, обявена със Заповед № РД-320/31.03.2021 г. на МОСВ (ДВ бр. 52/2021 г.)
12. BG0001389 „Средна гора”, обявена със Заповед № РД-274/31.03.2021 г. на МОСВ (ДВ бр. 50/2020 г.)
13. BG0001493 „Централен Балкан – буфер”, обявена със Заповед № РД-272/31.03.2021 г. на МОСВ (ДВ бр.46/2021 г.)
14. BG0000494 „Централен Балкан”, обявена със Заповед № РД-272/31.03.2021 г. на МОСВ (ДВ бр. 46/2021 г.)
15. BG0000435 „Река Каялийка”, обявена със Заповед № РД – 43 от 17.01.2024 г. на МОСВ (ДВ бр. 9 от 30.01.2024 г.)
16. BG0000437 „Река Черкезица”, обявена със Заповед № РД – 235 от 22.03.2024 г. на МОСВ (ДВ бр. 31 от 12.04.2024 г.)
17. BG0000438 „Река Чинардере”, обявена със Заповед № РД – 236 от 22.03.2024 г. на МОСВ (ДВ бр. 31 от 12.04.2024 г.)
18. BG0000443 „Река Омуровска”, обявена със Заповед № РД – 52 от 17.01.2024 г. на МОСВ (ДВ бр. 12 от 09.02.2024 г.)
19. BG0000444 „Река Пясъчник”, обявена със Заповед № РД – 41 от 17.01.2024 г. на МОСВ (ДВ бр. 9 от 30.01.2024 г.)
20. BG0000578 „Река Марица”, приета с Решение №122/02.03.2007 г. на МС
21. BG0000436 „Река Мечка”, приета с Решение №122/02.03.2007 г. на МС

Подробна информация за описаните по-горе защитени зони, попадащи в териториалния обхват на РИОСВ-Пловдив, предмета и целите на опазването им, както и актуален графичен материал е налична на следния интернет адрес: <https://natura2000.egov.bg/>

4.4. ГЕНЕТИЧНО МОДИФИЦИРАНИ ОРГАНИЗМИ

Законът за генетично модифицирани организми /ЗГМО/ забранява освобождаването на ГМО в околната среда и тяхното отглеждане в България. С последните изменения и допълнения в ЗГМО в България се въвежда тотална забрана за всякакво освобождаване в околната среда и отглеждане на ГМО, включително на ГМО разрешени за пускане на пазара на ЕС с цел отглеждане.

Картата на защитените зони и 30 километровия буфер около тях показва, че забраната на практика покрива цялата територия на Република България.

Съгласно закона Министърът на околната среда и водите контролира дейностите свързани с работа с ГМО в контролирани условия и освобождаване на ГМО в околната среда.

През 2023 г. съвместно с експерти от ИАОС са извършени 8 проверки, свързани с осъществяване контрол по Закона за генетично модифицираните организми по утвърдена от МОСВ годишна програма. По време на проверките са взети проби за изследване от опитни полета на следните обекти: ИЗК "Марица", Център по растителна системна биология и биотехнология - гр. Пловдив, ИАСАС-оранжерии, гр. Пловдив, Аграрен университет, ИАСАС в с. Ново село, "Стафит България" ЕООД, "Саджеа" ООД в гр. Садово и ИРГР "Константин Малков". В резултат от извършените изследвания от Акредитирана лаборатория на ИАОС не е установено наличие на генетично модифицирана ДНК.

III. АНАЛИЗИ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

III.1. ОТПАДЪЦИ

Екологосъобразното управление на отпадъците се урежда от Закона за управление на отпадъците (ЗУО, ДВ, бр.53 от 13.07.2012 год., с посл. изм. и доп.) и подзаконовите нормативни актове.

В закона се регламентират правата, задълженията, разрешителни документи и дейности, свързани с образуването и третирането на отпадъци, както и различните форми на контрол. Законът се прилага за битови, строителни, производствени и опасни отпадъци.

На основание чл.52 от ЗУО общините разработват Общински програми за управление на отпадъците. Програмите се приемат от Общинските съвети. Програмите са неразделна част от общинските програми за околна среда по чл.79 от Закона за опазване на околната среда, публикуван в ДВ, бр. 91/2002 г. и се разработват, приемат и отчитат по реда на глава пета от Закона за опазване на околната среда.

В програмите се предвиждат мерки за постигане на следните цели:

- Намаляване или ограничаване образуването на отпадъци, както и на степента на тяхната опасност;
- Рециклиране, регенериране или други форми на оползотворяване;
- Екологосъобразно обезвреждане;
- Почистване на старите замърсявания с отпадъци.

Програмите включват:

1. Анализ на състоянието и прогноза за вида, произхода, свойствата и количествата на отпадъците, образувани и подлежащи на третиране;
2. Целите, етапите и сроковете за тяхното постигане;
3. Начините и съоръженията за третиране или безопасно съхраняване;
4. Описание на специализираните инсталации за третиране, както и на терените, подходящи за третиране на отпадъци;
5. Схема за движението на отпадъците към инсталациите за третиране;
6. Специфични за съответната територия или предприятие решения за управление на дейностите по отпадъците;
7. Финансовите средства за осъществяване на програмата;
8. За изграждане на съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъците на места, намиращи се възможно най-близо до източника на образуването им, и чрез използването на най-подходящи методи и технологии;
9. План за привеждане на действащи инсталации и съоръжения за обезвреждане на отпадъците, включващ конкретни мерки, средства и срокове за тяхното изпълнение, в съответствие с изискванията на този закон и подзаконовите нормативни актове по прилагането му;
10. Мерки за третиране на биоразградимите отпадъци с цел поетапно намаляване на количествата им и недопускане на тяхното депониране;
11. Координация с други програми, имащи връзка с дейността;
12. Система за отчет и контрол на изпълнението;
13. Система за оценка на резултатите и за актуализация на програмата;
14. Информация за връзка с упълномощените лица, отговорни за управлението на отпадъците;
15. Информация от лицата, извършващи дейности по събиране на отпадъци, за съоръженията, на които предават отпадъците за оползотворяване и/или обезвреждане.

При разработването на програмите за управление на дейностите по отпадъците в общините се привличат и представители на обществени екологични движения и организации.

На основание чл.22 от ЗУО Общинските съвети на общините приемат наредба, с която се определят реда и условията за:

- изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови, включително биоразградими, строителни, опасни отпадъци, образувани от физически лица и масово разпространени отпадъци на своя територия;
- заплащането за предоставяне на съответните услуги по реда на Закона за местните данъци и такси.

На основание чл.52 от ЗУО, общините отчитат годишната дейност по управление на отпадъците и изпълнението на програмите, като екземпляр от отчета се представя в РИОСВ - Пловдив.

Информация за заложените ангажименти на общините в Програмите от Закона за управление на отпадъците, във връзка с изпълнение на задълженията им за разделно събиране на битовите отпадъци, включително отпадъци от опаковки, както и изпълнението им на договорите с организациите по оползотворяване на отпадъци от опаковки дава следната таблица:

Община	Въведени системи за разделно събиране на МРО, в.т. ч.:	% население, обхванато от системите за разделно събиране	Брой на обслужваното население	Брой на площадките и на местата за разделно събиране на различните видове МРО
Община Калояново	Имат въведена система за събиране на отпадъци от опаковки, обслужвана от "Булекопак България"АД	100	11340	зелени контейнери/иглу, жълти контейнери, в зависимост от броя на на обслужваното население
Община Карлово	Имат въведена система за събиране на отпадъци от опаковки, обслужвана от "Екопак България"АД	100	45897	Точки по 3 бр.контейнера, в зависимост от броя на на обслужваното население
Община Кричим	Имат въведена система за събиране на отпадъци от опаковки, обслужвана от "Екобулпак"АД	100	8106	Точки с разположени 2 бр. контейнери за хартия и пластмаса и 1 бр. тип "иглу" за стъкло
Община Куклен	Имат въведена система за събиране на отпадъци от опаковки, обслужвана от "Булекопак България"АД	100	7685	18 точки, общо 50 контейнера
Община Марица	Имат въведена система за събиране на отпадъци от опаковки, обслужвана от "Екобулпак"АД	100	32 394	Точки с поставени контейнери за разделно събиране, в зависимост от броя на на обслужваното население
Община Брезово	Няма изградена система	-	6479	-
Община Перушица	Имат въведена система за събиране на отпадъци от опаковки, обслужвана от "Папир БГ"ЕООД, подизпълнител на "Екопак България"АД	100	4785	Точки с поставени контейнери тип "иглу", в зависимост от броя на на обслужваното население
Община Пловдив	Имат изградена система за разделно събиране със следните организации за оползотворяване: - "Булекопак" АД и Екопак България"АД	100	321 824	Точки с поставени контейнери за разделно събиране, в зависимост от броя на на обслужваното население

Община	Въведени системи за разделно събиране на МРО, в.т. ч.:	% население, обхванато от системите за разделно събиране	Брой на обслужваното население	Брой на площадките и на местата за разделно събиране на различните видове МРО
Община Първомай	Имат въведена система за събиране на отпадъци от опаковки, обслужвана от "Булекопак"АД	100	21460	97 броя контейнери – 50 бр. жълти и 47 бр. зелени
Община Раковски	Имат въведена система за събиране на отпадъци от опаковки	100	27907	Точки с поставени контейнери тип "иглу", в зависимост от броя на на обслужваното население
Община Родопи	Имат въведена система за събиране на отпадъци от опаковки, обслужвана от "Булекопак"АД	99,99	33488	Точки с поставени контейнери тип "иглу" и тип „ракла“, в зависимост от броя на на обслужваното население
Община Садово	Имат въведена система за събиране на отпадъци от опаковки, обслужвана от "Булекопак България"АД	100	14 669	27 точки по 2 контейнера
Община Сопот	Имат въведена система за събиране на отпадъци от опаковки, обслужвана от "Екопак България"АД	100	10 517	Точки с поставени контейнери, в зависимост от броя на на обслужваното население
Община Стамболийски	Имат въведена система за събиране на отпадъци от опаковки, обслужвана от "Екопак България"АД, „ИУЕЕО рециклиране“, „НУБА рециклиране“	100	22 123	Точки по 3 бр.контейнера, в зависимост от броя на на обслужваното население
Община Съединение	Имат въведена система за събиране на отпадъци от опаковки, обслужвана от "Екопак България"АД	100	9296	25 точки по 3 контейнера
Община Хисаря	Имат въведена система за събиране на отпадъци от опаковки, обслужвана от "Екопак България"АД	100	10993	Точки по 3 контейнера, в зависимост от броя на на обслужваното население
Община Асеновград	Имат въведена система за събиране на отпадъци от опаковки, обслужвана от "Булекопак България"АД	100	70996	Точки по 3 контейнера, в зависимост от броя на на обслужваното население

Годишните отчети от лицата, притежаващи разрешителни документи, съгласно чл. 35 от ЗУО, се подават чрез НИСО до 31 март на текущата година с квалифициран електронен подпис (КЕП), съгласно изискванията на чл.48 от Закона за управление на отпадъците. Отчетността, съгласно изискванията на Наредба №1/2014 г. /обн., ДВ, бр. 51 от 2014 г., с посл. изм. и доп./се води чрез Национална информационна система по отпадъци /НИСО/. РИОСВ – Пловдив не обобщава информацията от годишните отчети. Съгласно законодателството до момента същите са с информативен характер и не се обработват.

Кратка информация за приетите обществени наредби:

Всички общини на територията на РИОСВ - Пловдив имат общински наредби с включена част за управление на отпадъците.

2.1. Битови отпадъци

Битови отпадъци са тези, които се получават в резултат от жизнената дейност на населението по домовете, в административни, социални и обществени сгради. Към тях се

приравняват и отпадъци от търговски обекти, занаятчийски дейности, обекти за отдих и забавления, когато нямат характер на опасни отпадъци и в същото време тяхното количество или състав няма да попречи на последващото им третиране съвместно с битовите.

Количеството и състава на отпадъците зависят от мястото на тяхното образуване, от стандарта на живот на населението и неговата култура, степента на благоустройство на населените места, начина на отопление и др.

В Закона за управление на отпадъците се регламентира създаването на регионална система за управление на отпадъците, състояща се от регионално депо и/или други съоръжения за третиране на отпадъците.

Регионалната система за управление на отпадъците има за цел изпълнение на задълженията на общините във връзка с дейностите по управление на отпадъците, формирани на тяхна територия, както и тяхното ефективно третиране чрез предприемане на мерки в следната последователност:

1. предотвратяване или намаляване на количеството и опасните свойства на образуваните отпадъци;

2. рециклиране, повторно използване и/или извличане на вторични суровини и енергия от отпадъците, чието образуване не може да се предотврати;

3. обезвреждане на отпадъците при невъзможност за тяхното предотвратяване, намаляване и/или оползотворяване.

Общинският съвет на съответната община приема решение за участие в сдружението, на чиято територия се предвижда изграждането или е разположено регионално депо. Общинският съвет на община от съответния регион може да приеме решение за присъединяването ѝ към сдружение на общини от друг регион, при условие че не се осуетява създаването или функционирането на регионалното сдружение или регионалната система за управление на отпадъците в собствения ѝ регион, след представяне на положителни становища на двете регионални сдружения и на регионалната инспекция по околната среда и водите.

Членове на регионалното сдружение могат да бъдат само общини.

Регионалното сдружение е юридическо лице със седалище в общината, която е собственик на терена, върху който е изградено или се предвижда изграждането на регионално депо, или която има учредено право на строеж.

Регионалното сдружение не формира и не разпределя печалба, не придобива собственост. Неговата дейност се подпомага и осигурява от съответните общински администрации.

Общините могат да получат финансиране на проекти в областта на управление на отпадъците от европейските фондове, държавния бюджет, Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда към Министерството на околната среда и водите или други национални публични източници на финансиране само след създаването на регионално сдружение.

Община, която откаже да участва, предизвика забавяне, осуети създаването или функционирането на регионално сдружение и/или на регионална система за управление на отпадъците, заплаща вредите и пропуснатите ползи на останалите общини от съответния регион.

Съгласно чл. 19 в Раздел III „Задължения на органите на местното самоуправление и местната администрация” от ЗУО, ДВ, бр.53 от 13.07.2012 год, с посл. изм. и доп., на общините се вменяват допълнителни задължения по управление на строителните отпадъци, битовите отпадъци и отпадъците от опаковки.

На територията на регионалната инспекция има изградени в съответствие с действащите нормативни изисквания четири регионални депа за неопасни отпадъци – на община Пловдив – Депо в землището на с. Цалапица; община Пловдив - „Инсталация за биологично разграждане по закрит способ с Депо за неопасни отпадъци”, с. Шишманци, общ. Раковски; община Карлово и община Асеновград, за експлоатацията на които има издадени от МОСВ – София Комплексни разрешителни, съответно:

КР №355-Н1/2023 год. на Община Пловдив за „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Марица, Калояново, Стамболийски, Родопи, Перушица, Съединение, Кричим, Асеновград, Раковски, Садово, Брезово и Първомай”, в землището на с. Цалапица, общ. Родопи, което е в сила от 10.11.2023 год.;

КР №:347-Н0/2008 год. на Община Карлово за „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Карлово и Хисаря”, което е в сила от 15.11.2008 год.;

КР № 380-Н0/2009 год. на Община Пловдив за „Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично разграждане по закрит способ”, с. Шишманци, общ. Раковски.

КР №451-Н0/2013 год. на Община Асеновград за „Регионален център за обезвреждане на твърди битови отпадъци - I-ви етап“ за общините Асеновград, Първомай, Садово, Куклен и Лъки - преустановено обезвреждането на отпадъци, чрез депониране.

КР №451-Н1/2019 год. на Община Асеновград за „Регионален център за обезвреждане на твърди битови отпадъци за общините Асеновград, Първомай, Садово, Куклен и Лъки – изпълнение на клетка 2 за битови отпадъци и клетка 2 за строителни отпадъци“.

На депата се извършва мониторинг на компонентите на околната среда /състояние на подземните води/, като докладите се представят в РИОСВ - Пловдив на всяко тримесечие.

На територията на Община Карлово от началото на 2010 год. е в експлоатация „Център за сортиране и първична обработка на отпадъци”, разположен на имот № 000347, в местност „Мранчево”, в землището на с.Дъбене, общ.Карлово. Собственик на Центъра е Община Карлово. За изграждането на Центъра Община Карлово е получила финансиране от МОСВ – ПУДООС, гр.София в размер на 1 435 065 лв.

Във връзка с привеждане в съответствие с изискванията на Наредба № 8 от 24.08.2004 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъците са издадени Заповеди от Директора на РИОСВ – Пловдив, за преустановяване експлоатацията на всички общински депа, които не отговарят на изискванията, считано от 16.07.2009 год.

Съгласно изискванията на Закона за управление на отпадъците и районирането в Националната програма за управление на отпадъците на територията, контролирана от РИОСВ – Пловдив има вече създадени три Регионални сдружения на общини, за експлоатацията на съществуващите регионални депа и съоръжения за оползотворяване и обезвреждане на отпадъците, както следва :

- Експлоатацията на Регионално депо за неопасни отпадъци, разположено в с. Цалапица, общ. Родопи, включващо общините Пловдив, Марица, Родопи, Стамболийски, Съединение, Раковски, Кричим, Перушица и експлоатацията на „Инсталация за биологично разграждане по закрит способ с Депо за неопасни отпадъци”, разположени в с. Шишманци, общ. Раковски, включващо общините Пловдив, Раковски, Марица и Брезово са обединени в Регионално сдружение за управление на отпадъците - Пловдив (РСУО - Пловдив) със седалище Община Пловдив;

- Регионално сдружение със седалище Община Карлово – за експлоатация на Регионално депо за неопасни отпадъци, разположено в землището на гр. Карлово, включващо общините Карлово, Хисаря, Калояново, Сопот;

- Регионално сдружение със седалище Община Асеновград – за експлоатация на Регионално депо за неопасни отпадъци, разположено в землището на гр. Асеновград, включващо общините Асеновград, Първомай, Садово, Куклен и Лъки.

Анализът на количеството и състава на битовите отпадъци, генерирани на територията, контролирана от РИОСВ – Пловдив, е извършен на база на представените в регионалната инспекция годишни отчети на собствениците /оператори/ на регионалните депа и на фирмите извършващи сметосъбиране и сметоизвозване.

Обхванато в системата на организирано сметосъбиране е 100% от населението на региона.

В повечето от общините се извършва разделно събиране на отпадъците от опаковки /хартиени и картонени; пластмасови и стъклени/ и са сключени договори с организациите по оползотворяване.

През отчетната 2023 г. са извършени 201 проверки за нерегламентирани замърсявания/сметища/ на речните легла и прилежащите територии в 17-те общини в област Пловдив във връзка с писма на Директора на РИОСВ – Пловдив. При осъществен контрол във връзка с изпълнение на годишния план за контролна дейност на РИОСВ – Пловдив за 2023 г. за нерегламентирани замърсявания /сметища/ в населените места на всички общини, попадащи в териториалния обхват на инспекцията, се констатира, че в общините Първомай и Стамболийски има образувани нерегламентирани замърсявания. В тази връзка са предприети административно-наказателни действия от страна на РИОСВ –Пловдив.

В случаите на констатиране на незначителни нерегламентирани замърсявания, са дадени предписания за почистване на замърсените терени, които са изпълнявани в срок.

Анализ и оценка на изпълнение на заложените мерки в плановете за действие към общинските програми за управление на отпадъците по чл. 52 от ЗУО. Контрол по изпълнение на чл. 19, ал. 3 и чл. 52, ал. 1 и ал. 3 и съгласно чл. 113, ал. 1, т. 2 от ЗУО се извършва регулярно от РИОСВ – Пловдив. Не са констатирани несъответствия.

Събиране и транспортиране на битови отпадъци (БО)

№	Община	Брой жители	Брой населени места в общината	Брой населени места с въведена система за събиране и транспортиране на БО	Населени места, в които не е въведена система за събиране и транспортиране на БО	% население, обхванато в организирана система за събиране и транспортиране на БО	Брой на обслужваното население
1	Асеновград	70994	29	29	няма	100	70994
2	Брезово	6479	16	16	няма	100	6479
3	Калояново	11340	15	15	няма	100	11340
4	Карлово	45897	27	27	няма	100	45897
5	Кричим	8106	1	1	няма	100	8106
6	Куклен	7675	6	6	няма	100	7675
7	Марица	32394	19	19	няма	100	32394
8	Перущица	4785	1	1	няма	100	4785

№	Община	Брой жители	Брой населени места в общината	Брой населени места с въведена система за събиране и транспортиране на БО	Населени места, в които не е въведена система за събиране и транспортиране на БО	% население, обхванато в организирана система за събиране и транспортиране на БО	Брой на обслужваното население
9	Пловдив	321824	1	1	няма	100	321824
10	Първомай	21460	17	17	няма	100	21460
11	Раковски	27907	7	7	няма	100	27907
12	Родопи	33489	21	20	с. Чурен	99,99	33489
13	Садово	14669	12	12	няма	100	14669
14	Сопот	10517	2	2	няма	100	10517
15	Стамболийски	22123	5	5	няма	100	22123
16	Съединение	9296	10	10	няма	100	9296
17	Хисаря	10993	12	12	няма	100	10993
	Общо	659962	201	200	1	99,9997	659962

Депта с преустановена експлоатация през годината, осъществена рекултивация – местоположение и площ на депата

№	Наименование	Населено място	Брой	Площ, кв. м	Извършена проверка	Състояние на депото	Предприети действия от контролния орган	Забележка
1	Съществуващи депта, на които се депонират производствени или опасни отпадъци, които не съответстват на нормативните изисквания *	1.1 гр.Първомай, южно от левия бряна на р.Мечка, имот №450 и 451 в землището на с.Бяла река и имот №288 и 290 в землището на	1	22500				теренът е предоставен за депониране на производствени отпадъци с цел рекултивиране на нарушен терен в старото корито на р. Мечка, от което са изземвани инертни материали. Обезвреждането се извършва съгласно утвърден от МОСВ работен проект за техническа и биологична

№	Наименование	Населено място	Брой	Площ, кв. м	Извършена проверка	Състояние на депото	Предприети действия от контролния орган	Забележка
		кв. Любеново						рекултивация на нарушени терени с изх. № ЗНПБ - 1397 от 20.07.2007г. и съгласно изискванията на Наредба № 26. към момента са запълнени около 40% от предоставения терен и не е извършвана рекултивация.
2	Депа, които се използват от система за организирано събиране и транспортиране на битови отпадъци, които не съответстват на нормативните изисквания							
3	Закрити депа за производствени или опасни отпадъци	Землище с. Катунца, общ. Садово, имот 000425	1					Прекратена е експлоатацията със З А П О В Е Д № РД- 169 / 24. 08. 2009 г. на Директора на РИОСВ - Пловдив
4	Закрити и рекултивирани общински депа за битови отпадъци.	Гр. Брезово, имот № 338+В12: В21, местност "Стърчи крак"	1	20	да	не се експлоатира		Прекратена е експлоатацията със З А П О В Е Д № РД- 140 /16. 07. 2009г. на Директора на РИОСВ – Пловдив

№	Наименование	Населено място	Брой	Площ, кв. м	Извършена проверка	Състояние на депото	Предприети действия от контролния орган	Забележка
		„Закриване и рекултивация на общинско депо за твърди битови отпадъци на община Асеновград“, в УПИ VI-9.742-за ДТБО, местност „Капсида“, землище на гр.Асеновград, община Асеновград		по проект на ПУДО ОСе започната рекултивация. Към момента се извършват дейности по предепониране на отпадъците в проектите граници	да	не се експлоатира		№ РД-61/24.03.2014 г. на Директора на РИОСВ – Пловдив, за преустановяване на експлоатацията на депото; Договор от 15.08.2022 г. между Община Асеновград и „Консорциум Рекултивация Асеновград 2020“, за изпълнение на СМР; Разрешение за строеж №212/25.08.2020 г.
		Гр. Клисуре, имот № 597,	1	12	да	не се експлоатира		Прекратена е експлоатацията със ЗАПОВЕД № РД- 147/ 16. 07. 2009г. на Директора на РИОСВ – Пловдив
		Гр. Първомай, имот № 000442, Местност “Кошитско Юртвето”	1	90	да	не се експлоатира		Прекратена е експлоатацията със ЗАПОВЕД № РД- 143/ 16. 07. 2009г. на Директора на РИОСВ – Пловдив

№	Наименование	Населено място	Брой	Площ, кв. м	Извършена проверка	Състояние на депото	Предприети действия от контролния орган	Забележка
		Гр. Съединение, имот № 00380	1	25	да	не се експлоатира		Прекратена е експлоатацията със ЗАПОВЕД № РД- 145/16. 07. 2009г. на Директора на РИОСВ – Пловдив
		Гр. Кричим, местност “Сух дол”	1	14	да	не се експлоатира		Прекратена е експлоатацията със ЗАПОВЕД № РД- 142/16. 07. 2009г. на Директора на РИОСВ – Пловдив
		Гр. Перушица, имот № 000617 и № 003656, Местност “Манолев и ниви”	1	23	да	не се експлоатира		Прекратена е експлоатацията със ЗАПОВЕД № РД- 149/16. 07. 2009г. на Директора на РИОСВ – Пловдив
		Гр. Сопот, имот № 00304, местност “Под селото”	1	2.917	да	не се експлоатира		Прекратена е експлоатацията със ЗАПОВЕД № РД- 151/16. 07. 2009г. на Директора на РИОСВ – Пловдив
		Гр. Хисаря, имот № 000273	1	33	да	не се експлоатира		Прекратена е експлоатацията със ЗАПОВЕД № РД- 146/16. 07. 2009г. на Директора на РИОСВ – Пловдив

№	Наименование	Населено място	Брой	Площ, кв. м	Извършена проверка	Състояние на депото	Предприети действия от контролния орган	Забележка
		Гр. Куклен, имот № 22024, местност "Ветряк"	1	6	да	не се експлоатира		Прекратена е експлоатацията със ЗАПОВЕД № РД- 148/16. 07. 2009г. на Директора на РИОСВ – Пловдив
		Гр. Раковски, имот № 058001, местност "Гръстята "	1	125	да	не се експлоатира		Прекратена е експлоатацията със ЗАПОВЕД № РД- 144/16. 07. 2009г. на Директора на РИОСВ – Пловдив. Рекултивирано през 2015г. със Заповед РД-19-1581 от.08.09..2015г. На Зам. Началника на ДНСК
		С. Калояново, имот № 008012, местност "Каратикен"	1		да	не се експлоатира		Прекратена е експлоатацията със ЗАПОВЕД № РД- 147/16. 07. 2009г. на Директора на РИОСВ – Пловдив. Рекултивирано през 2015г. Със заповед РД-1991 от 22.10.2015г. на зам.началник на ДНСК гр. София

№	Наименование	Населено място	Брой	Площ, кв. м	Извършена проверка	Състояние на депото	Предприети действия от контролния орган	Забележка
		Гр. Садово, имот № 031031, местност "Чардака"	1	30	да	не се експлоатира		Прекратена е експлоатацията със ЗАПОВЕД № РД- 150/16. 07. 2009г. на Директора на РИОСВ – Пловдив
	НЕРЕГЛАМЕНТИРАНИ СМЕТИЩА	Община Стамболийски	1		да		АУАН №29/19.06.2023 г., НП № 39/01.11.2023 г. за 2000 лв.	
		Община Стамболийски	1		да		АУАН №28/19.06.2023 г., НП № 38/01.11.2023 г. за 2000 лв.	
		Община Първомай	1		да		АУАН № 32/04.07.2023 г., НП № 37/30.10.2023 г. за 3000 лв.	

2.2. Утайки от ПСОВ

Депо за неопасни отпадъци – утайки на ПСОВ – Пловдив се намира в землището на с. Катунца, общ. Садово, имот № 000425, като оператор на депото е „В и К” ЕООД, гр. Пловдив.

Депонирането на отпадъци на Депото е преустановено със Заповед № РД-169/24.08.2009 г. на Директора на РИОСВ – Пловдив. Изготвен е Проект за рекултивация и „Аварийен план”.

В представената в РИОСВ - Пловдив инвестиционна програма са разгледани три варианта: рекултивация, чрез запечатване, съгл. действащата към този период Наредба № 8/2004 г.; оползотворяване, чрез изгребване на депонираните утайки и изгарянето им в инсталация. Изграждането на такава инсталация към момента се отлага във времето, поради неефективността и няма да е същата към сроковете в които този проект би могъл да се реализира.

На територията на РИОСВ - Пловдив са в експлоатация следните ГПСОВ – гр. Пловдив, гр. Хисаря, гр. Сопот, гр. Раковски, гр. Стамболийски, гр. Кричим, гр. Карлово и гр.

Първомай, гр. Асеновград. Преди да бъдат депонирани утайките се третираат предварително с механично обезводняване и изсушаване на изсушителни полета.

1.3. Строителни отпадъци

„*Строителни отпадъци*” са отпадъците, които се образуват от строителството, ремонта и реконструкцията на сгради и други обекти. Правилното регулиране на дейностите, свързани със строителните отпадъци и контролът върху тях са регламентирани в ЗУО. На територията на РИОСВ - Пловдив има фирми с издадени разрешения за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци.

Липсата на специализирани депа за строителни отпадъци води до неконтролирано изхвърляне на строителни отпадъци от граждани и фирми и формиране на незаконни сметища главно на входовете и изходите на населените места, както и замърсяване на зелените площи в самите населени места. Съгласно чл.11 от ЗУО и Наредбата за управление на строителните отпадъци (ДВ, бр.98/2017г., посл. изм. и допъл.) се въвеждат строги изисквания за управлението на строителните отпадъци. Възложителите на строително - монтажни работи и премахване на строежи изготвят планове за управление на строителните отпадъци. Тези планове се утвърждават и отчетат пред местната администрация, като се представят в РИОСВ. Тези мерки целят предотвратяване и ограничаване на замърсяването на околната среда и ограничаване на риска за човешкото здраве в резултат на третирането и транспортирането на строителните отпадъци СО.

През отчетния период във връзка с изискванията на Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклиране на строителни материали /приета с ПМС №267 от 05.12.2017 г., обн., ДВ, бр. 98 от 08.12.2017 г., с посл. изм. и доп./, както и във връзка със Закона за управление на отпадъците /ЗУО, обн., ДВ, бр. 53/2012 г., с посл. изм. и доп./, са извършени 20 проверки. За констатираните нарушения на четири от проверените дружества са съставени актове за установяване на административни нарушения за извършване на дейности по съхранение на строителни отпадъци, без наличие на разрешителен документ, съгласно изискванията на ЗУО и за неспазване на разпоредбите в Наредбата за строителните отпадъци. Постъпили са искания за споразумения за три от съставените АУАН.

1.4. Производствени и опасни отпадъци

„*Производствени отпадъци*” са тези, образувани в резултат на промишлената дейност на физически и юридически лица.

Изискванията за третиране и транспортиране на производствени отпадъци и опасни отпадъци са регламентирани в Наредба №Н-4 от 02.06.2023г. за условията и изискванията на които трябва да отговарят площадките за съхраняване или третиране на отпадъци, за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци и за транспортиране на производствени и опасни отпадъци (Обн., ДВ, бр.52 от 16.06.2023г.).

„*Опасни отпадъци*” са отпадъците, чийто състав, количество и свойства създават риск за човешкото здраве и околната среда, притежават едно или повече свойства, които ги определят като опасни, и/или съдържат компоненти, които ги превръщат в опасни и/или са определени като такива според Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане.

Класификацията на отпадъците по видове и свойства се регламентира в Наредба № 2 от 2014 год., издадена от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването.

„Притежатели на отпадъци” са причинителите на отпадъци, както и лицата, в чието владение се намират те.

Предаването и приемането на производствените, строителните и опасните отпадъци се извършват само въз основа на писмен договор с лица, притежаващи документ по чл.35 от Закона за управление на отпадъците със съответния код, съгласно Наредба № 2 от 2014 год. за класификация на отпадъците.

Основните проблеми при третиране на производствените отпадъци са:

- непълно организиране на разделно събиране - от там и невъзможността за рециклиране и оползотворяване;
- депониране на голяма част от производствените отпадъци на депа за неопасни отпадъци, което води до бързото изчерпване на капацитета на тези депа;

Основните нерешени проблеми при извършване на дейности с опасни отпадъци са:

- все още от общините не са предприети конкретни действия във връзка с наредбите, уреждащи начина на третиране и транспортиране на отпадъци от отработени масла и отпадъчни нефтопродукти. Задълженията на общините във връзка с управление на потоците от гореописаните отпадъци са съгласно чл.19 от ЗУО;
- няма изградени общински центрове за приемане на ИУМПС;
- няма инсталации, снабдени с необходимите пречиствателни съоръжения, за третиране на опасните болнични отпадъци;
- няма изградени площадки за събиране на опасни отпадъци от домакинствата в някои общини.
- през отчетния период са извършвани основно проверки на обекти, генериращи производствени отпадъци.

1.5. Болнични отпадъци

На територията на РИОСВ - Пловдив има инсталации за физико-химично третиране на болнични отпадъци на „Хоспитал” АД, „Еко Трейдинг БГ“ ООД, „СС Груп-1“ ЕООД и „Трансмедико“ ЕООД както и инсинератор за изгаряне на болнични отпадъци, който е с издаден акт - образец 10 за установяване състоянието на строежа при спиране на строителството. Води се съдебен спор с доставчика на оборудването.

1.6. Масово разпространени отпадъци: отпадъци от опаковки и полимерни торбички; негодни за употреба батерии и акумулатори; излязло от употреба електрическо и електронно оборудване; излезли от употреба моторни превозни средства; отработени масла и отпадъчни нефтопродукти; излезли от употреба гуми

През отчетния период са извършени общо 96 проверки по спазване изискванията на ЗУО във връзка с МРО. 37 от проверките са планови, а 59 извънредни. 35 от обектите са включени в Заповед по чл. 59, ал. 2. Всички обекти са подлежали на контрол по отношение на изпълнение на изискванията на Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса /в сила от 16.06.2016 г., приета с ПМС №76 от 12.04.2016 г., обн., ДВ, бр. 30/15.04.2016 г., изм. и доп. /, относно МРО /НУБА, ИУГ, ИУМПС, ИУЕЕО/, както и във връзка с изпълнение на чл. 14, ал. 1 от ЗУО. Дадени са общо 14 бр. предписания, като същите са изпълнени.

- Брой проверени лица от издадените заповеди за заплащане на продуктова такса за всички потоци МРО, като се посочи наличие/липса на задължение за заплащане на продуктова такса, нейният размер, брой издадени предписания, съставени актове, като и информация за неоткритите дружества или такива с прекратена дейност

Извършени са 17 планови проверки, като част от тези обекти са били включени и за извършване на проверки, съгласно Заповед по чл. 59 от Закона за управление на отпадъците: „Аптиш“ ЕООД, „Готмар“ ЕООД, „Бойлери Матеви“ ООД, „Димели“ ЕООД, „Дити Комерс“ ЕООД, „Зим“ ЕООД, „Изот сервис Пловдив“ ЕООД, „Италмодалуче-България“ ООД, „Неон Системс“ ЕООД, „Орто Стар“ ООД, „Прокол“ ЕООД, РиТ 2001“ ЕООД, „Сидент-2“ ЕООД, „Скалар“ ЕООД, „Скутарион“ ООД, „Стил Плюс“ ООД, „Булконс Индъстри“ ОО

Извършени са и 17 извънредни проверки само по Заповеди по чл. 59 от ЗУО на дружества, както следва: „АТН-Европа“ ЕООД, ЕТ „Русе Русев“, „Жан Сервиз“ ООД, „Каменица“ АД, „Новиз“ АД, „Пулсар“ ЕООД, „Солтех“ ЕООД, „Тафпринт“ ООД, „ВАВ 01“ ЕООД, „Захарен Комбинат-Пловдив“ АД, „Евроконсерв“ ЕООД, „Ларж“ ООД, „Глобал Мениджмънт Технолоджи Корпорейшън“ ЕООД, ЕТ „Атабор-Атанас Ласков“, „МКБ“ ООД, „Издателство Прес“ ООД и „Био Уей“ ООД.

При извършените проверки на място, някои от дружествата не са открити на адреса на седалище, а именно: Аптиш“ ЕООД, „АТН-Европа“ ЕООД, „Бойлери Матеви“ ООД, „Дити Комерс“ ЕООД, „Зим“ ЕООД, „Каменица“ АД, „Неон Системс“ ЕООД, „Орто Стар“ ООД, „Прокол“ ЕООД, РиТ 2001“ ЕООД, Сидент-2“ ЕООД, „Скалар“ ЕООД, „Стил Плюс“ ООД, „Булконс Индъстри“ ООД, „ВАВ 01“ ЕООД, „Евроконсерв“ ЕООД, „Ларж“ ООД, „Глобал Мениджмънт Технолоджи Корпорейшън“ ЕООД, Захарен Комбинат-Пловдив“ АД (съборени сгради), ЕТ „Атабор-Атанас Ласков“, „Издателство Прес“ ООД и „Био Уей“ ООД. Установи се, че дружеството „Италмодалуче-България“ ООД е обявено в несъстоятелност, а „МКБ“ ООД е закупено от друго юридическо лице.

При извършените проверки са дадени 14 предписания, като същите са изпълнени в срок и не са съставяни актове за установяване на административни нарушения.

- Брой проверени лица, извършващи рециклиране на отпадъци от пластмасови опаковки, количества постъпили и рециклирани отпадъци на годишна база, установени нередовности и нарушения

Проверени са 13 дружества с издадени регистрационни документи за третиране на пластмасови отпадъци, във връзка с изпълнение на годишния план за контролна дейност на РИОСВ – Пловдив и 2 – ма оператори с издадени комплексни разрешителни, относно спазване на изискванията на Регламент 1013/2006 г. за трансграничен превоз на отпадъци. Извършени са и 10 проверки на документи на фирми, притежаващи регистрационни документи за събиране и транспортиране на отпадъци. За установени нарушения, относно ненавременна уведомяване, съгласно Наредба №1/2014 г. и за извършване на дейности по транспортиране на отпадъци, без необходимия документ, са съставени общо 7 АУАН, 3 НП на стойност 11 000 лв. и са сключени 3 споразумения на обща стойност 7 000 лв.

- Брой извършени проверки по изискванията на чл. 7 от Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса с приоритет на изискването на чл. 7, ал. 3 от Наредбата.

Не са извършвани проверки в тази връзка през отчетната година.

- Брой проверки на обекти по чл. 10, ал. 5 от Наредбата за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми, брой установени нарушения, издадени предписания и съставени актове

Извършени са 8 проверки. Не са установени нарушения.

Обектите със съоръжения за третиране на отпадъци с КР, проверени за 2023 г. са следните:

1. „Би Ей Глас България“ ЕАД, площадка град Пловдив – КР № 48-Н2/2019 г., актуализирано с Решение № 48-Н2-ИО-А1/2020 г.

▪ Инсталация за производство на опаковъчно стъкло – операция по оползотворяване, обозначена с код R5 (рециклиране или възстановяване на други неорганични материали);

1. „ВП Брандс Интернешънъл“ АД, гр. Пловдив - площадка с. Катуница, община Садово, област Пловдив - КР № 466-Н0/2013 г., последно актуализирано с Решение № 466-Н0-И1-А2/2016 г.

▪ Инсталация за оползотворяване обозначена с дейност R1 в котел 4 TDC-F на отпадък с код 02.03.04

3. „ИНСА ОЙЛ“ ЕООД, град Раковски, площадка с. Белозем – КР № 73-Н2/2013 г., последно актуализирано с Решение № 73-Н2-ИО-А2/2019 г. - Рафинерия за нефт и нефтопродукти;

▪ Модулна инсталация за дестилация на нефт и нефтопродукти – дейност регенерация на отработени масла (към Рафинерия за нефт и нефтопродукти) – операция по оползотворяване, обозначена с код R9 (повторно рафиниране на масла или друга повторна употреба на масла).

4. „КАЛЦИТ АД, гр. Асеновград – КР № 82-Н1/2015 г. – Инсталация за производство на вар и варови продукти, инсталация за производство на калциев карбид, инсталация за производство на ацетилен

▪ Инсталация за производство на калциев карбид – операция по оползотворяване обозначена с код R5 (рециклиране или възстановяване на други неорганични материали);

▪ Инсталация за производство на вар и варови продукти – операция по оползотворяване с код R5 рециклиране или възстановяване на други неорганични материали;

▪ Инсталация за производство на хидратна вар с 1% влага – операция по оползотворяване, обозначена с код R5 (рециклиране/възстановяване на други неорганични материали).

5. „КЦМ“ АД, град Пловдив – КР № 1-Н3/2017 г., актуализирано с Решение № 1-Н3-ИО-А1-ТГ1/2020 г.

▪ Обособено цинково производство – операция по оползотворяване обозначена с код R4 (рециклиране/възстановяване на метали и метални съединения) и операция по оползотворяване обозначена с код R5 (рециклиране/възстановяване на други неорганични материали);

▪ Обособено оловно производство – операция по оползотворяване обозначена с код R4 (рециклиране/възстановяване на метали и метални съединения);

▪ Инсталация за преработване на амортизирани оловно-кисели акумулатори – операция по оползотворяване, обозначена с код R12 размяна на отпадъци за подлагане на някоя от дейностите с кодове R1-R11 (предварително третиране – отстраняване на електролита, раздробяване, разглобяване и подготовка за рециклиране, оползотворяване и/или обезвреждане на отпадъците от предварителното третиране);

6. „Монди Стамболийски“ ЕАД, град Стамболийски – КР № 123-Н2/2020 г.

▪ Инсталация за оползотворяване на неопасни отпадъци, използвани като гориво за получаване на енергия – операция по оползотворяване, обозначена с код R1 (използването им като гориво или по друг начин за получаване на енергия);

7. „ИПО“ ООД, гр. Карлово - КР № 489-Н0/2014 г., последно актуализирано с Решение

- Инсталация за топене, включително леене на черни и цветни метали.

1.7. Кратка обобщена оценка за състоянието и решаването на проблемите с отпадъците на територията на РИОСВ - Пловдив

В резултат на контролната дейност на РИОСВ фирмите започват да изпълняват изискванията на ЗУО и подзаконовите нормативни актове – извършват класификация на отпадъците и сключват договори за предаването им с лица, притежаващи разрешения за дейности с отпадъци. Извършват се регистрации и се издават решения за дейности с отпадъци.

През отчетната 2023 г. са издадени 32 разрешения по чл. 67 от Закона за управление на отпадъците, 8 от които са нови, 17 са за изменение и допълнение и 7 са прекратени.

163 са издадените регистрационни документи по чл. 78 от Закона за управление на отпадъците, от които 16 нови са за транспорт, 22 нови са за третиране, 14 са прекратени и 111 бр. изменение и/или допълнение на рег. документи за третиране и транспорт

32 са издадените решения за предоставяне на средства на общините, съгласно Наредба 7/ 2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депонирани на отпадъци /обн., Дв, бр. 111 от 27.12.2013 г., с посл. изм. и доп./, във връзка с възстановяване на внесени недължими обезпечения и отчисления, съгл. §60 от ПЗР на ЗИД на ДОПК /ДВ, посл. изм. и доп. бр. 100 от 17.12.2022 г./, както и във връзка с възстановяване на 50% от внесените отчисления, съгласно издадена Заповед на Изпълнителния Директор на ИАОС за постигане на целите за 2019 г., РИОСВ - Пловдив е възстановила суми към общините за 2023 г. на обща стойност 9 113 879,93 лв.

За 2023 г., утвърдените работни листове за класификация на отпадъците съгласно Наредба № 2/ 2014 г. са 1313 на 236 фирми.

657 са прекратените работни листове по чл. 21 от Наредба № 2/2014 г. за класификацията на отпадъците.

9 са издадените становища относно документацията за основно охарактеризиране на отпадъци.

Контрол на търговци и брокери отпадъци

През 2023 г. не е извършван контрол на юридически лица, притежаващи разрешителни документи, съгласно чл. 104, ал. 1 от ЗУО за търговци и брокери на отпадъци.

Контрол, свързан с изискванията на регламент 1013/2006 относно превози на отпадъците – извършен контрол по нотификации и на превози по общите информационни изисквания на чл. 18 от Регламента;

През отчетната 2023 г. във връзка с издаване на нотификации и съгласно писма на МОСВ са проверени 3 обекта. Не са констатирани нарушения. Представена е изискваната документация и РИОСВ – Пловдив е изготвила становища да МОСВ във връзка с проверките.

Във връзка с извършване на превози по общите информационни изисквания на чл. 18 от Регламента, съгласно получени писма от НКЦ за внос на отпадъци, са проверени 7 дружества. След открити нарушения, на всички са съставени 7 АУАН и 3 НП на стойност 11 000 лв. и са сключени споразумения на стойност 7 000 лв.

По писма на МОСВ са извършени 7 извънредни проверки на фирми, извършващи трансграничен превоз на отпадъци и в частност внос на отпадъци с кодове 15 01 02 /пластмасови опаковки/ и 19 12 04 /пластмаса и каучук/, 1 проверено дружество за внос на отпадък с код 19 12 05, 1 проверено дружество за внос на отпадък с код 20 01 10 и 20 01 11.

Представени са съпътстващи документи, във връзка с осъществения внос от дружествата, съгласно изискванията на Регламент (ЕО) 1013/2006 г.

Контрол, свързан с изискванията на чл. 11 и чл. 13 от Регламент (ЕС) 2017/852 относно живака;

Не са извършвани проверки, във връзка с изискванията на Регламент (ЕС) 2017/852 относно живака.

Контрол, свързан с изискванията на чл. 7 от Регламент (ЕС) 2019/1021 относно УОЗ.

През 2023 г. не са извършвани проверки, във връзка с изискванията на Регламент (ЕС) 2019/1021 относно УОЗ.

Постигнати резултати. Извършени проверки и предприети действия по регистрирани сигнали.

Постигнати резултати:

Проверени са 836 обекта. Извършени са 909 проверки, при които са дадени 95 предписания. Извършен е последващ контрол на място по изпълнение на някои от тях, а за други са представени поисканите документи. Плановите проверки са 518. Планът на направлението и изпълнен 100%.

Експертите от отдела са взели участие при извършването на 32 комплексни планови проверки и 13 проверки на обекти с издадени комплексни разрешителни.

391 от проверките са извънредни, във връзка с подадени заявления за издаване на разрешения за дейности по третиране на отпадъци по ЗУО и изменения и допълнения на същите; проверки във връзка със заповеди и писма на МОСВ – за „продуктови такси“, трансграничен превоз на отпадъци, жалби и сигнали, съвместни проверки с ОД на МВР, последващ контрол по изпълнения на предписания и др.

През изминалата 2023 г. от експерти от отдел УООП са съставени 19 АУАН на физически и юридически лица, както и на кметове по населени места и са издадени са 8 наказателни постановления на обща стойност 26 500 лв. Сключени са 9 споразумения на стойност 25 760 лв.

Сигнали

През 2023 г. в РИОСВ – Пловдив са постъпвали сигнали за нерегламентирани замърсявания с различни по вид, състав и свойства отпадъци и други. Голяма част от тях са неоснователни, общо 141 са изпратени по компетентност. Извършени са 39 проверки на място. Дадени са 16 предписания, като 15 от тях са изпълнени в срок. 21 от сигналите, проверени на място са основателни. За констатираните нарушения са съставени са 3 АУАН и 1 НП на обща стойност 2000 лв. и 2 споразумения на обща стойност 5880 лв. Единият АУАН е за неизпълнение на дадено предписание на Кмета на общ. Стамболийски.

III.2. ШУМ

Контролните измервания на шума от промишлени източници са извършени по предварително изготвен годишен график за 2023 г., който е съгласуван с Регионална лаборатория – Пловдив към ИАОС, като неразделна част от Годишния план за контролната дейност на РИОСВ – Пловдив. В графика са включени 4 промишлени източника, които се намират в близост до зони и територии с нормирани стойности на нивата на шум - жилищни зони и зони за учебна дейност. При проведените контролни измервания по годишния график не са констатирани наднормени нива на шум в околната среда. По графика за мониторинг на шум е извършен мониторинг на шума на следните предприятия:

- „ЧАЙКАФАРМА ВИСОКОКАЧЕСТВЕНИТЕ ЛЕКАРСТВА“ АД, гр. София, бул. Г. М. Димитров 1   Предприятие за производство и опаковане на твърди и дозирани форми на лекарства, гр. Пловдив, бул. Санкт Петербург 53

- „ЕКО ГИПС“ ЕООД Стамболийски, ул.Търговска 2   Цех за производство на гипс, гр.Стамболийски

- „ТЕДИ 1 –ИВАН ГЕРАКСИЕВ“ ЕООД, гр. Асеновград, Сладкарски цех, гр. Асеновград.

Поради временно преустановяване на дейността по преработка на оризова арпа на „ГЛОБАЛ РАЙС“ ЕООД в с. Цалапица не са проведени контролни измервания на шума в околната среда.

В плана за контролната дейност на РИОСВ - Пловдив за 2023 г. за контрол по фактор „Шум в околната среда“ са включени 6 обекта, като същите се проверени. При извършените планови проверки не са установени нарушения на изискванията на ЗЗШОС

➤ *Проведени контролни измервания по жалби и сигнали;*

1. "Си пи Груп" ООД, Сладкарски цех, с. Труд, общ. Марица. Проведени са контролни измервания по сигнал. Не са констатирани превишения на граничните стойности.

2. Кариера с. Шишманци с концесионер „Холсим кариерни материали Пловдив“ АД. Проведени са контролни измервания шум в околната среда. Не са констатирани нарушения;

3. "Дани и Никол-Пловдив" ООД, Цех за производство на захарни тестени изделия гр. Пловдив, бул. Коматевско шосе 196г. Измерените стойности за дневен период при посочените в протоколите условия на провеждане на измерванията, превишават граничните стойности на еквивалентно ниво на шум в местата на въздействие - точки на измерване пред най-близките жилищни сгради намиращи се в комплекс „Зорница“ №3, гр. Пловдив. Въз основа на резултатите от проведените измервания и в изпълнение на нормативните изисквания по отношение на предотвратяване и ограничаване на шумовото въздействие в околната среда на дружеството експлоатиращо обекта са дадени задължителни предписания свързани с предприемане на допълнителни мерки за обезшумяване (шумоизолация) на основните източници на шум действащи в обекта.Предписанията са изпълнени. От страна на РИОСВ – Пловдив обектът е включен за мониторинг шум през 2024 с цел проследяване на ефективността на приложените мерки;

4. „Валкин Лес ЕООД-База за съхранение на дървен материал, гр. Стамболийски. Проведени са контролни измервания не са констатирани нарушения;

5. „Си Пи Груп“ ООД-Сладкарски цех, с. Труд. Проведени са контролни измервания в обекта. В резултат на осъществения контрол на основание чл. 18 от Закона за защита от шума в околната среда (ЗЗШОС) е установено, че нормите за шум в околната среда са спазени.

За резултата от извършения мониторинг са уведомени подателите на сигналите.

През отчетния период е изготвен и изпратен в ИАОС годишен доклад за 2022 г. с резултатите от контролните и собствените измервания на нивата на шума, излъчвани в околната среда от промишлени източници в изпълнение изискванията на чл. 33, ал. 1 и ал. 2 на Наредба № 54/ 13.12.2010 г. *за дейността на Националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда (обн. ДВ, бр. 3 от 11.01.2011 г.).*

През 2023 г. са разгледани и оценени 14 доклада с резултати от проведени собствени периодични измервания на еквивалентните нива на шум, излъчвани в околната среда от промишлени източници. Не са констатирани превишения на установените норми за шум в околната среда – по границата на производствената площадка и в местата на въздействие.

➤ *Проверка на обекти във връзка с постъпили сигнали и жалби за наднормени нива на шум в околната среда от промишлени дейности.*

1. Проверка за силен шум в кв. Филипово и кв. Кършияка в гр. Пловдив. Не е установен промишлен източник на шум в описания в сигнала район;

2. Производствена площадка на „Бий Глас България“ ЕАД, площадка Пловдив. Операторът изпълнява дадено предписание. Не са констатирани нарушения.

3. Проверка с цел съставяне на констативен протокол във връзка с установено превишение на нормите за шум в околната среда от протокол от изпитване на РЛ Пловдив от "Дани и Никол-Пловдив" ООД, Цех за производство на захарни тестени изделия, гр. Пловдив.

4. Кариера за добив на подземни богатства-строителни материали-цех Шишманци, с. Шишманци на Холсим кариерни материали-Пловдив АД. Не са констатирани нарушения.

➤ *Участие в комплексни проверки по фактор „шум“*

Експертът, отговарящ за контрола на шума е участвал в провеждането на комплексни проверки при спазване на интегриран подход в осъществяване на контролната дейност на обекти, с източници на шум в околната среда.

Предприети административно-наказателни мерки

При контролните проверки са дадени 3 предписания, които са изпълнени.

През 2023 г. не са съставяни АУАН за нарушения на изискванията на ЗЗШОС и подзаконовите нормативни документи.

Анализът на резултатите от извършените проверки през годината показва, че проверките, извършени по сигнали, преобладават над тези извършени по плана. Наблюдава се спазване на граничните стойности по границата на производствените площадки на проверените обекти.

EMAS

Извършени са три проверки на дружество, което стопанисва три площадки, участваща в Схемата на общността за управление по околна среда и одит (EMAS) на територията контролирана от РИОСВ - Пловдив. При проверките не са констатирани несъответствия. Дружеството участва в схемата за управление по околната среда и одит, като притежава валидна регистрация по EMAS. Дружеството е изготвило и публикувало екологична декларация, проверена от независим одитор, в която описва своите екологични цели и резултати. През 2023 г. дружеството не е извършвала промени по отношение на дейностите и услугите които извършва и предлага. „КМД“ ЕООД използва логото на EMAS като в него е посочен регистрационният номер на организацията.

Екомаркировка на ЕС

Министърът на околната среда и водите е компетентният орган в България, който присъжда правото за ползване на екомаркировката на ЕС съгласно Закона за опазване на околната среда. Екомаркировка на ЕС могат да получат продукти, за които има специфични критерии, приети с решение на Европейската комисия.

На територията контролирана от РИОСВ - Пловдив, дружество - „ПРЕСТИЖ 2007“ ЕООД, притежава правото да пуска на пазара продукт с екомаркировката на ЕС, а именно RaLex ECO PLUS – почистващ продукт за твърда повърхност. Екомаркировката на ЕС е присъден на продукт - RaLex ECO PLUS, за който има специфични критерии, приети с Решение (ЕС) 2017/1217 на Комисията от 23.06.2017 г. за установяване на критерии за присъждане на екомаркировката на ЕС на почистващи продукти за твърда повърхност. Дружеството произвежда почистващи продукти. От момента на присъждане на правото за производство на продукт с екомаркировката на ЕС до момента на извършената проверка - 14.07.2023 г., дружеството не е произвеждало и не е пускало на пазара продукт RaLex ECO PLUS. Извършен е оглед на склада за готова продукция, при който не се установи ползване на логото – Екомаркировка на ЕС върху етикети на продукти, произведени от дружеството.

III. 3. РАДИАЦИОНЕН КОНТРОЛ

Радиологичният мониторинг на околната среда в териториалния обхват на РИОСВ - Пловдив се осъществява от РЛ - Пловдив при ИАОС, съгласно заповед № РД-595/06.07.2022 г., изм. и доп., №РД-842/20.10.2023г. на министъра на ОСВ.

Радиационен гама фон

Средни месечни стойности в ($\mu\text{Sv/h}$) за мощността на амбиентната еквивалентна доза от мониторинговата станция в гр. Пловдив от Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон.

Месец	Средна стойност ($\mu\text{Sv/h}$)
01.23	0,144
02.23	0,142
03.23	0,143
04.23	0,142
05.23	0,142
06.23	0,143
07.23	0,145
08.23	0,146
09.23	0,147
10.23	0,151
11.23	0,147
12.23	0,143

Средната годишна стойност за мощността на амбиентната еквивалентна доза от мониторинговата станция в гр. Пловдив през 2023 г. е 0,145 $\mu\text{Sv/h}$.

Атмосферна радиоактивност

Включва един пункт за атмосферен въздух в гр. Пловдив. Атмосферната радиоактивност се определя еднократно през годината чрез гама-спектрометрично измерване на обемната активност на естествени и техногенни радионуклиди в аерозолната проба.

Вид проба	Име на пункт	^{238}U Bq.m^{-3}	^{226}Ra Bq.m^{-3}	^{228}Ra Bq.m^{-3}	^{40}K Bq.m^{-3}	^{137}Cs Bq.m^{-3}	^7Be Bq.m^{-3}
Аерозоли	гр. Пловдив	$<1,02 \cdot 10^{-4*}$	$<9,23 \cdot 10^{-5*}$	$<1,45 \cdot 10^{-5*}$	$<6,65 \cdot 10^{-3*}$	$<2,94 \cdot 10^{-6*}$	$(5,14 \pm 0,33) \cdot 10^{-3*}$

*по-малко от границата на количествено определяне на метода

Измерените през 2023 г. специфични активности на естествени и техногенни радионуклиди са под съответните минимално детектируеми активности за метода.

- анализите не показват присъствие на техногенния ^{137}Cs . Стойностите са под МДА на метода ($\text{MDA } 2,94 \cdot 10^{-6} \text{Bq.m}^{-3}$);

- стойността на изотопа ^7Be е $5,14 \cdot 10^{-3} \text{Bq.m}^{-3}$, което се дължи на сезонната му зависимост и интензивността на слънчевата радиация и космическото лъчение.

Анализите на обемната специфичната активност на естествените и техногенни радионуклиди в атмосферния въздух показват, че стойностите им са значително под границата на средногодишната обемна активност на атмосферен въздух в жилища и на открито, определени за критична група от населението, съгласно Наредба за радиационна защита от 20.02.2018 г., изм. и доп. ДВ бр.110 от 29.12.2020 г., Приложение №2, Таблица 4 (Вторични граници на годишно постъпване на радионуклиди в организма на лица от населението за шест възрастови групи чрез вдишване на аерозоли, разтворими или химически активни газове и пари и на средногодишната обемна активност на атмосферен въздух в жилища и на открито). Допустимите нива за: ^7Be са до $1,9 \cdot 10^3 \text{Bq.m}^{-3}$ и ^{137}Cs са до $3,2 \cdot 10^0 \text{Bq.m}^{-3}$.

Необработваеми почви

Радиационното състояние на почвите и седиментите е оценено посредством извършване на неструктивен гама-спектрометричен анализ на проби от пунктове определени в мониторинговата мрежа.

Мониторингът е разделен на фонов радиологичен мониторинг и мониторинг на райони с възможност за възникване на радиоактивно замърсяване на околната среда. Съдържанието на естествените радионуклиди в почвите не е нормирано, поради което степента на замърсяване се определя чрез съпоставяне със съответните фоновы стойности в района.

Фонов радиологичен мониторинг- необработваеми почви

Радиологичният мониторинг на необработваемите почви се осъществява посредством мрежа от постоянни пунктове за наблюдение, като пробите се вземат от почвен слой с дълбочина 0-20 см и се извършва гама-спектрометричен анализ за определяне съдържанието на естествени и техногенни радионуклиди в тях.

Наблюдаваните пунктове са 32 броя пунктове - фонов мониторинг: (Асеновград, Белозем, Брезово, Брестовица, Бяла черква, Гълъбово, Добралък, Калековец, Калофер, Карлово, Клисурса, Костиево, Кричим, Крумово, Кръстевич, Момино, Патриарх

Евтимово, Пловдив, Поповица, Първомай, Първомай-кв.Дебър, Първенец, Раковски, Розино, Садово, Сопот, Стамболийски, Съединение, Сърнегор, Тополово, Хисаря, Царимир.

Радиологичен мониторинг на необработваеми почви и седименти в райони с възможност за възникване на радиоактивно замърсяване на околната среда

Наблюдаваните пунктове са 18 броя пунктове – райони с възможност за възникване на радиоактивно замърсяване на околната среда: (р-к „Здравец“, участък „Дебър“, у-к „Белозем“ (западно от пункт 8, източно от пункт 8), у-к „Момино“ (северно от у-к „Момино“, южно от у-к „Момино“), у-к „Раковски“ (почва срещу сливов масив, почва до сорбцията на у-к „Раковски“), почва западно от сорбцията на у-к „Трилистник“, у-к „Царимир“, у-к „Церетелово“, у-к „Калояново“, обект „Добралък“ (у-к „Ревии ниви“, отвал 1 на у-к „Ревии ниви“).

Необработваеми почви

Вид проба	Име на пункт	Географски координати	²³⁸ U Bq/kg	²²⁶ Ra Bq/kg	²³² Th Bq/kg	⁴⁰ K Bq/kg	¹³⁷ Cs Bq/kg	Гама-фон (microSv/h)
Необр почви	Асеновград	41°59'56.2" N 24°53'58.6" E	57±3	51±5	72±2	742±21	22,1±0,6	0,14±0,03
Необр почви	Белозем	42°12'28.1" N 25°01'57.6" E	53±5	60±7	70±2	655±18	15±0,4	0,16±0,04
Необр почви	Брезово	42°20'47.3" N 25°04'03.6" E	46±4	57±9	62±2	665±19	54±1	0,17±0,04
Необр почви	Брестовица	42°04'27.5" N 24°42'50.9" E	29,9±3, 8	56±9	55±2	426±12	61±2	0,17±0,04
Необр почви	Бяла черква	41°56'12.7" N 24°40'31.6" E	39±5	33±6	24,1± 1,2	447±13	45±1	0,19±0,05
Необр почви	Гълъбово	42°01'34.3" N 24°52'24.2" E	66±7	91±8	100± 3	674±20	29,3±0,8	0,25±0,06
Необр почви	Добралък	41°57'31.3" N 24°45'01.8" E	59±5	60±8	85±2	832±23	219±5	0,27±0,06
Необр почви	Калековец	42°14'49.1" N 24°50'12.3" E	57±5	55±5	65±2	710±20	38±1	0,15±0,04
Необр почви	Калофер	42°36'39.4" N 24°57'56.6" E	60±4	61±5	83±2	675±16	36±1	0,19±0,05
Необр почви	Карлово	42°37'48.5" N 24°49'41.8" E	58±6	42±7	47±2	633±19	24,9±0,7	0,16±0,04
Необр почви	Клисура	42°42'10.3" N 24°27'50.2" E	107±8	167± 13	71±2	917±26	27,3 ±0,7	0,26±0,06
Необр почви	Костиево	42°09'58.6" N 24°37'41.0" E	64±5	59±7	74±2	709±20	1,5±0,1	0,19±0,05
Необр почви	Кричим	42°03'30.2" N 24°28'29.2" E	58±5	84±4	95±3	769±22	82±2	0,27±0,07

Вид проба	Име на пункт	Географски координати	²³⁸ U Bq/kg	²²⁶ Ra Bq/kg	²³² Th Bq/kg	⁴⁰ K Bq/kg	¹³⁷ Cs Bq/kg	Гама-фон (microSv/h)
Необр почви	Крумово	42°05'00.4" N 24°48'54.0" E	30±4	44±6	41±1	519±14	18±0,5	0,13±0,03
Необр почви	Кръстевич	42°28'40.1" N 25°25'37.5" E	71±4	66±6	107±3	594±17	22,5±0,6	0,24±0,06
Необр почви	Момино	42°18'28.6" N 24°53'43.7" E	59±5	55±5	65±2	787±22	28,7±0,7	0,16±0,04
Необр почви	П. Евтимово	42°00'59.0" N 25°02'12.5" E	48±4	48±9	72±2	699±20	59±1	0,15±0,04
Необр почви	Пловдив	42°10'43.0" N 24°45'45.7" E	35±2	38±4	42±1	818±20	20,7±0,4	0,19±0,05
Необр почви	Поповица	42°08'38.8" N 24°04'21.0" E	54±4	67±5	64±2	738±21	16,9±0,4	0,18±0,04
Необр почви	Първенец	42°04'20.9" N 24°40'41.4" E	31±4	31±5	64±2	458±11	52±1	0,13±0,03
Необр почви	Първомай	42°06'38.5" N 24°13'04.0" E	76±6	86±8	74±2	870±24	93±2	0,19±0,05
Необр почви	Първомай-кв.Дебър	42°04'11.4" N 25°11'52.4" E	74±6	71±6	80±2	792±22	40±1	0,21±0,05
Необр почви	Розино	42°42'35.3" N 24°34'51.8" E	74±8	70±9	97±3	816±24	31±1	0,28±0,07
Необр почви	Садово	42°08'25.6" N 24°56'10.2" E	57±5	65±7	73±2	692±19	47±1	0,17±0,04
Необр почви	Сопот	42°38'51.6" N 24°46'11.2" E	39±5	38±6	32±1	662±20	14,3±0,4	0,19±0,05
Необр почви	Стамболийски	42°07'20.7" N 24°32'59.5" E	51±5	56±6	76±2	814±21	33±1	0,2±0,05
Необр почви	Съединение	42°15'22.4" N 24°35'18.6" E	43±4	40±5	55±2	644±18	22,6±0,6	0,17±0,04
Необр почви	Сърнегор	42°27'09.1" N 24°55'48.4" E	72±6	79±7	76±2	808±23	17,2±0,4	0,22±0,05
Необр почви	Тополово	41°54'40.5" N 25°00'04.7" E	61±5	55±5	79±2	902±25	46±1	0,17±0,04
Необр почви	Хисаря	42°30'57.3" N 24°43'50.6" E	59±6	53±7	62±2	777±23	29,4±0,8	0,22±0,05
Необр почви	Царимир	42°19'34.0" N 24°39'47.6" E	62±5	56±5	74±2	754±21	12,5±0,3	0,21±0,05
Необр почви	района на рудник „Здравец“	41°57'02.0" N 24°40'44.6" E	98±8	164±10	36±2	767±22	219±5	0,29±0,07

Вид проба	Име на пункт	Географски координати	²³⁸ U Bq/kg	²²⁶ Ra Bq/kg	²³² Th Bq/kg	⁴⁰ K Bq/kg	¹³⁷ Cs Bq/kg	Гама-фон (microSv/h)
Необр почви	района на рудник „Дебър“	42°04'16.2" N 25°12'50.0" E	77±6	103±9	83±2	793±22	23,7±0,6	0,19±0,05
Необр почви	западно от пункт 8, у-к „Белозем“	42°10'32.7" N 25°03'02.2" E	55±5	64±7	73±2	725±20	11,6±0,3	0,15±0,04
Необр почви	източно от пункт 8, у-к „Белозем“	42°10'31.3" N 25°03'03.7" E	55±5	73±7	76±2	712±20	11,2±0,3	0,18±0,04
Необр почви	северно от участък „Момино“	42°18'32.7" N 24°54'12.0" E	80±6	69±9	71±2	805±23	34±1	0,16±0,04
Необр почви	южно от участък „Момино“	42°18'08.9" N 24°53'57.0" E	66±5	71±7	65±2	716±21	22,7±0,6	0,15±0,04
Необр почви	с/у сливов масив, у-к „Раковски“	42°17'46.2" N 24°55'34.4" E	67±5	68±6	74±2	834±23	14,6±0,4	0,23±0,06
Необр почви	до сорбцията, у-к „Раковски“	42°17'35.4" N 24°56'12.3" E	192±11	76±9	84±2	783±22	25,7±0,7	0,2±0,05
Необр почви	западно от сорбцията, участък „Трилистник“	42°09'49.0" N 24°53'57.4" E	65±5	63±9	74±2	805±23	22,1±0,6	0,21±0,05
Необр почви	района на участък „Царимир“	42°20'19.0" N 24°41'15.5" E	87±5	47±9	70±2	516±15	13,2±0,4	0,18±0,04
Необр почви	района на участък „Церетелово“	42°20'31.2" N 24°38'18.3" E	87±6	62±6	74±2	750±21	10,9±0,2	0,18±0,04
Необр почви	Район на у-к „Ревиниви“	41°56'28.5" N 24°44'42.3" E	245±15	295±12	127±3	590±18	114±3	0,32±0,08
Необр почви	отвал1, у-к „Ревиниви“	41°56'39.5" N 24°44'36.5" E	312±17	351±20	122±3	749±22	51±1	0,36±0,09

Не са установени отклонения от типичните стойности на анализирани показатели в опробваните пунктове за фоновия мониторинг, които са в диапазона: за ²³⁸U (29,9-107 Bq/kg), ²²⁶Ra (33-167 Bq/kg), ²³²Th (24,1-100 Bq/kg), ⁴⁰K (468-917 Bq/kg) и ¹³⁷Cs (1,5–59,0 Bq/kg).

През 2023 г. специфичната активност на техногенния ¹³⁷Cs, отложен вследствие от Чернобилската авария е по-висока в някои открити и с висока надморска височина места, като пункт Добралък (219 Bq/kg), Първомай (93 Bq/kg), Кричим (82 Bq/kg), рудник „Здравец“

(219 Bq/kg). Дългогодишните наблюдения на това замърсяване потвърждават силно петнистия му характер и тенденция на намаляване, вследствие глобалното му преразпределение при естествените миграционни процеси и период на полуразпадане.

В пунктовете на райони с възможност за възникване на радиоактивно замърсяване на околната среда - района на рудник „Здравец“, района на участък „Раковски“ - почва до сорбцията на у-ка, регистрираните стойности на специфичните активности на естествените радионуклиди нямат съществени отклонения от изследваните от предходни години. През 2023 г. стойностите за ^{238}U варират от 55 Bq/kg - района западно от пункт 8, у-к „Белозем“ до 192 Bq/kg – почва до сорбцията на у-к „Раковски“, за ^{226}Ra от 47 Bq/kg – почва от района на участък „Царимир“ до 164 Bq/kg – почва от района на рудник „Здравец“.

За почвата, в района на участък „Ревни ниви“ и района на отвал 1, участък „Ревни ниви“ са измерени по-високи стойности на специфичните активности на естествените радионуклиди, сравнени с фоновете стойности на пробата от необработваема почва за с. Добралък, които съответно са: ^{238}U – 59,0 Bq/kg и ^{226}Ra – 60,0 Bq/kg. За района на участък „Ревни ниви“ - стойностите за ^{238}U – 245 Bq/kg и ^{226}Ra – 295 Bq/kg и за района на отвал 1, участък „Ревни ниви“: ^{238}U – 312 Bq/kg и ^{226}Ra – 351 Bq/kg. Отчитайки влиянието на рудника, резултатите от анализите на пробите за съдържание на естествени и техногенни радионуклиди не показват стойности на специфичната активност различни от предходни периоди.

Радиационния гама-фон през 2023 година в мониторинговите пунктове (фонови и пунктове с възможност за възникване на радиоактивно замърсяване на околната среда) в териториалния обхват на РИОСВ Пловдив е в границите на характерния естествен гама-фон за съответния пункт при конкретните метеорологични условия.

Седименти

Радиологичният мониторинг на седименти се изразява в определяне съдържанието на естествени и техногенни радионуклиди наблюдавани в следните пунктове: 4 броя пунктове - фонен мониторинг: (р. Мечка преди вливане в р. Марица, р. Марица след Костенец, р. Марица, моста за с. Мирово, р. Тополница преди вливане в р. Марица).

Седименти

Вид проба	Име на пункт	Географски координати	^{238}U Bq/kg	^{226}Ra Bq/kg	^{232}Th Bq/kg	^{40}K Bq/kg	^{137}Cs Bq/kg	Гама-фон (microSv/h)
Седименти	р. Мечка преди вливане в р. Марица	42°06'11.0" N 25°15'39.1" E	58±5	49±5	65±2	980±27	3,8±0,1	0,1±0,02
Седименти	р. Марица след Костенец	42°16'29.0" N 23°54'06.9" E	109±7	69±7	92±2	693±19	3,9±0,1	0,16±0,04
Седименти	р. Марица, моста за с. Мирово	42°09'35.5" N 25°07'29.8" E	110±7	100±10	103±3	648±20	18,9±0,5	0,12±0,03
Седименти	р. Тополница преди вливане в р. Марица).	42°12'27.2" N 24°17'43.2" E	65±4	39±5	56±2	517±13	10,1±0,3	0,12±0,03

Не са установени отклонения в измерените специфични активности на естествените радионуклиди в опробваните пунктове за фоновия мониторинг, които са в диапазона: за ^{238}U (58-110 Bq/kg), ^{226}Ra (39-100 Bq/kg), ^{232}Th (56-103 Bq/kg), ^{40}K (517-980 Bq/kg), и ^{137}Cs (3,8–18,9 Bq/kg). Стойностите им зависят от геоложкия строеж на района и влиянието на обекти с възможност за възникване на радиоактивно замърсяване на околната среда.

Води

Фонов радиологичен мониторинг - повърхностни води

Радиологичният мониторинг на повърхностните водни тела се осъществява, чрез мрежа от пунктове и се изразява в наблюдение на радиологичните показатели във взетите водни проби, съгласно Наредба №Н-4/14.09.2012 г. за характеризирани на повърхностни води – обща алфа радиоактивност (0,2 Bq/l), обща бета радиоактивност (0,5 Bq/l), съдържание на естествен уран (40µg/l), специфична активност на радий-226 (0,1 Bq/l).

Наблюдаваните пунктове са 10 броя пунктове за повърхностни води - фонов мониторинг: (р. Мечка преди вливане в р. Марица, р. Марица моста при с. Скобелево, р. Марица след Костенец, р. Марица, моста за с. Мирово, р. Стряма при с.Маноле, р. Пясъчник преди вливане в р. Марица, моста за с. Войводино, р.Тополница преди вливане в р. Марица, р. Чепеларска преди вливане в р. Марица, р. Луда Яна преди вливане в р. Марица, р.Въча, моста при с. Й.Груево).

Води

Вид проба	Име на пункт	Географски координати	Обща β активност (Bq/l)	Обща α-активност (Bq/l)	^{137}Cs (Bq/l)
Повърхностн и води	р. Мечка преди вливане в р. Марица	42°06'11.0" N 25°15'39.1" E	0,27±0,06	0,28±0,08	
Повърхностн и води	р. Марица моста при с. Скобелево	42°06'45.3" N 25°21'15.7" E	0,14±0,02	0,1±0,03	<0,0611*
Повърхностн и води	р.Марица след Костенец	42°16'29.0" N 23°54'06.9" E	0,09±0,02	0,05±0,02	
Повърхностн и води	р. Марица, моста за с. Мирово	42°09'35.5" N 25°07'29.8" E	0,13±0,02	0,12±0,04	
Повърхностн и води	р. Стряма при с.Маноле	42,1878 N 24,9132 E	0,10±0,02	0,04±0,01	
Повърхностн и води	р. Пясъчник преди вливане в р. Марица	42,1854 N 24,7679 E	0,17±0,04	0,17±0,05	
Повърхностн и води	р. Тополница преди вливане в р. Марица	42°12'27.2" N 24°17'43.2" E	0,14±0,02	0,05±0,02	
Повърхностн и води	р. Чепеларска преди вливане в р. Марица	42°08'44.1" N 24°52'32.9" E	0,18±0,03	0,09±0,03	
Повърхностн и води	р. Луда Яна преди вливане в р. Марица	42°11'11.9" N 24°23'44.8" E	0,07±0,02	<0,04*	
Повърхностн и води	р. Въча, моста при с. Й.Груево	42°07'08.1" N 24°33'21.7" E	0,08±0,02	0,06±0,02	

*по-малко от границата на количествено определяне на метода

Радиологичният мониторинг на водни проби се осъществява в РЛ София. Пунктовете от фоновия мониторинг се следят по радиологичните показатели обща алфа радиоактивност, обща бета активност. Определените стойности по обща алфа- активност са: под минимално детектируеми активности за метода МДА - 0,04 Вq/l до 0,28 Вq/l, обща бета активност от 0,07 Вq/l до 0,27 Вq/l и са в съответствие с Наредба № Н-4/14.09.2012 г. Веднъж годишно се взема водна проба от р. Марица, моста при с. Скобелево, за определяне съдържанието на ¹³⁷Cs. Измерените стойности са под минимална детектируема активност на метода МДА - 0,0611 Вq/l.

Обобщени изводи за радиационното състояние на околната среда за пунктове на НСМОС, принадлежащи на територията на РИОСВ –Пловдив за 2023 година.

- Локалната мониторингова станция от Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон, за гр. Пловдив не е регистрирала повишени стойности на радиационния гама-фон през 2023 г., различни от характерните стойности за този пункт от автоматизираната система.

- Не е наблюдавана тенденция за повишаване на обемната специфична активност на естествените и техногенни радионуклиди в атмосферния въздух.

- При наблюдението на радиационното състояние от фоновия мониторинг:

- ✓ В необработваемите почви не са констатирани изменения над характерните за съответните райони стойности на специфичната активност на естествените и техногенни радионуклиди.

- ✓ В повърхностните водни тела и седименти, не са установени замърсявания с естествени и техногенни радионуклиди.

III. 4. ОПАСНИ ХИМИЧНИ ВЕЩЕСТВА И СМЕСИ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ С ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА

Кратко описание на състоянието в областта на управлението на химикалите

Управлението на химичните вещества и смеси е свързано с намаляване на риска за здравето на хората и околната среда и предотвратяване на последствията при големи промишлени аварии на обекти с опасни химични вещества и смеси.

Прилагането и спазването на законодателството в областта на химикалите е гаранция за постигане на :

- съответствие с основните цели на националната политика по опазване на околната среда;
- намаляване и предотвратяване на риска за човешкото здраве и околната среда;
- свободно движение на стоки и сигурност за потребителя;

Община Пловдив

На територията на община Пловдив са разположени голямата част от обектите, работещи с химични вещества и смеси. В общината се намират обекти, в които се

произвеждат химични вещества и смеси и такива, които само употребяват химични вещества и смеси, необходими за осъществяването на производствената си дейност.

На територията на общината се намират четири обекта класифицирани по чл.103, ал.1 от *Закона за опазване на околната среда* - „Лукойл България” ЕООД, „Сторидж ойл” ЕАД, класифицирани като „Предприятия с висок рисков потенциал“ и „Скорпио-46“ ЕООД и „Булмаркет ДМ“ ЕООД, класифицирани като „Предприятие с нисък рисков потенциал“

Община Куклен

В община Куклен се намират две от най-големите предприятия, в национален мащаб, произвеждащи опасни химични вещества и смеси – КЦМ АД и „Агрива” АД. И двете предприятия са класифицирани като „Предприятия с висок рисков потенциал” и подлежат на проверка най-малко веднъж годишно от страна на междуведомствена комисия, назначена със заповед на Министъра на ОСВ, с председател представител на РИОСВ – Пловдив.

КЦМ АД и „Агрива” АД са извършили същинска регистрация на произвежданите от тях химични вещества, съгласно изискванията на Регламент 1907/2006 (REACH).

Община Асеновград

На територията на общината се намира „Калцит” АД, производител на калциев карбид, калциев карбонат, гасена и негасена вар. Фирмата е извършила същинска регистрация на произвежданите от нея химични вещества, съгласно изискванията на Регламент 1907/2006. Обектът е класифициран като „Предприятие с висок рисков потенциал“.

Складовата база в гр.Асеновград на фирма „Газтрейд” АД, гр.София е обект класифициран като „Предприятие с висок рисков потенциал“.

Община Първомай

На територията на община Първомай е разположена петролна база на ТД „Държавен резерв” гр.Пловдив към ДА „Държавен резерв и военновременни запаси”. Обектът е класифициран като „Предприятие с висок рисков потенциал”.

Община Садово

В община Садово се намира един от големите производители на етилов алкохол Спиртна фабрика към „ВП Брандс Интернешънъл“ АД и един обект за съхранение на ПРЗ, торове и семена, класифициран като „предприятие с нисък рисков потенциал“ на „999 Ив. Асенов“ ЕООД. В обекта се спазват условията на съхранение на опасни вещества.

Община Раковски

В община Раковски се намират два от обектите класифицирани по чл.103, ал.1 от *Закона за опазване на околната среда* като „Предприятие с висок рисков потенциал“ - „Инса Газ” ООД и „Инса Ойл” ООД, намиращи с в с.Белозем. Произвежданите от „Инса Ойл” ООД химични вещества са регистрирани, съгласно изискванията на Регламент 1907/2006.

Община Марица

В с.Бенковски е разположена газоснабдителната станция на „Ви газ България” ЕАД, класифицирана като „Предприятие с висок рисков потенциал”.

Община Калояново

В общината се намира предприятие за производство на чанти „Булгара” ООД в която се съхраняват и употребяват лепила, съдържащи ОХВ, спазват се условията на съхранение.

Община Карлово

Контролираните обекти в общината, най-големият от които „ИПО” ООД спазват изискванията на Регламент 1907/2006 и условията за съхранение на опасни химични вещества и смеси.

Община Съединение

В общината се намират два големи обекта за производство на пластмасови опаковки, които употребяват и съхраняват опасни химични вещества и смеси „Готмар” ЕООД и „Нова трейд” ООД.

Община Стамболийски

В общината се намира предприятие за производство на хартия и картон „Монди Стамболийски България” ЕАД, което извършило същинска регистрация на произведените от фирмата вещества, съгласно изискванията на Регламента.

Община Кричим

Обектите подлежат на проверка по спазване условията на съхранение на химичните вещества и смеси. Най-големият обект на територията на общината е „Солвекс” ООД – производител на козметични продукти.

Община Сопот

Определящ обект на територията на общината е „ВМЗ” ЕАД. На обекта се спазват условията за съхранение на опасни химични вещества и смеси.

Кратко описание на основните приоритети при извършване на контрола през годината, съгласно различните нормативни актове

Контролните функции на направлението включват осъществяването на превантивен, текущ и последващ контрол по отношение на:

- Прилагане на Регламент 1907/2006 (ЕО) на Европейския парламент и на Съвета за регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH);
- Прилагане на Регламент (ЕО) №1272/2008 за класифицирането, етиктирането и опаковането на вещества и смеси (CLP);
- Наредба за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси;
- Прилагане на Регламент 1102/2008 относно забраната за износ на метален живак и някои живачни съединения;
- Регламент 850/2004 относно устойчивите органични замърсители;
- Регламент 689/2008 относно вноса и износа на опасни химикали;
- Условията за съхранение на химичните вещества, посочени от производителя в информационния лист за безопасност;
- Спазване на мерките за безопасност, заложи в Докладите за безопасност и Докладите за политиката за предотвратяване на големи аварии и въведена система за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества или за ограничаване на последствията от тях;

Кратко описание на резултатите от контролната дейност (за химични вещества и смеси и управление на риска от големи аварии)

На територията на РИОСВ – Пловдив към настоящия момент има 11 дружества, класифицирани като „Предприятие с висок рисков потенциал” (ПСВРП) и 6 предприятия, които са класифицирани като „Предприятия с нисък рисков потенциал” (ПСНРП). Едно ПСНРП е само с потвърдена класификация, във връзка с процедура по глава Шеста от ЗООС и към момента не е реализирано – „Севи ойл“ ЕООД, гр. Пловдив.

„Трансармъри“ ЕООД, гр. Сопот е предприятие класифицирано с висок рисков потенциал и е въведено в редовна експлоатация през 2023 год., обектът е включен в плана за проверка през 2024 год.

Всички действащи предприятия ПСВРП – 11 и ПСНРП – 5 са с Решение за потвърждаване на Доклад за безопасност от изпълнителния директор на ИАОС или потвърден Доклад за политиката за предотвратяване на големи аварии от Директора на РИОСВ – Пловдив.

Основните дейности на „Севезо“ обектите са разнообразни – производство на цветни метали, производство на препарати за растителна защита, производство на калциев карбид, складови бази за съхранение на газ и петролни продукти, хлор, взривни вещества за граждански цели, препарати за растителна защита и други. На производствените площадки се извършват комплексни дейности, свързани с производството и поддръжката на оборудването, експлоатират се многофункционални съоръжения и инсталации, което обуславя необходимостта от постоянно вътрешно наблюдение и контрол на процесите.

За 2023 г. са извършени 17 проверки, от които 11 планови на 11 Севезо - предприятия или 100% от планираните проверки за 2023 г., от които 10 предприятия с висок рисков потенциал и 1 предприятие с нисък рисков потенциал. Извършени са 6 извънредни проверки, от които 5 във връзка с писмо на БД ИБР Пловдив на петролните бази на „Лукойл България“ ЕООД и „Сторидж ойл“ ЕАД и 1 проверка по писмо на министерство на икономиката на „Трансармъри“ ООД, гр. Сопот.

Извършените проверки на 10-те действащи планирани обекта, класифицирани като предприятия и/или съоръжения с висок рисков потенциал (ПСВРП) са както следва:

1. „Инса газ” ООД, град Раковски – обект „Терминал за втечнени въглеводороди – ВВВ“, с. Белозем, община Раковски, Решение №3-А3/2021 г. на изпълнителния директор на ИАОС за одобряване на ДБ, ДППГА и АП (доклад за безопасност, доклад за политиката за предотвратяване на големи аварии и аварийен план).

2. „Ви газ – България” ЕАД, град София – обект „Газоснабдителна станция“, с. Бенковски, община Марица, Решение №9-А2/2017 г. на изпълнителния директор на ИАОС за одобряване на ДБ, ДППГА и АП.

3. „Инса Ойл” ООД, град Раковски – обект „Рафинерия за нефт и нефтопродукти“, с. Белозем, община Раковски, Решение №16-А6/2021 г. на изпълнителния директор на ИАОС за одобряване на ДБ, ДППГА и АП.

4. „Агрия” АД, град Пловдив – обект „Предприятие за производство на препарати за растителна защита“, град Пловдив, ул. „Асеновградско шосе“, землище в община Куклен, Решение №36-А3/2020 г. на изпълнителния директор на ИАОС за одобряване на ДБ, ДППГА и АП.

5. „КЦМ“ АД, град Пловдив – обект „Предприятие за производство на цветни метали“, град Пловдив, ул. „Асеновградско шосе“, землище в община Куклен, Решение №90-А5/2020 г. на Изпълнителния директор на ИАОС за одобрение на ДБ, ДППГА и АП.

6. „Лукойл България“ ЕООД, град София – обект „Петролно-снабдителна станция“, град Пловдив, бул. „Васил Левски“ № 111-121, Решение №49-А2/2017 г. на изпълнителния директор на ИАОС за одобряване на ДБ, ДППГА и АП.

7. „Сторидж ойл“ ЕАД, гр. София – обект „Петролна база - Пловдив“, град Пловдив, бул. „Васил Левски“ №121, Решение №14-А2/2020 г. на изпълнителния директор на ИАОС за одобряване на ДБ, ДППГА и АП.

8. „Газтрейд“ АД, град София – обект „Газоснабдителна станция“, Асеновград, кв. „Горни Воден“, Решение №137-А1/2017 г. на изпълнителния директор на ИАОС за одобряване на ДБ, ДППГА и АП.

9. Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“, клон Пловдив – обект „Петролна база“, гр. Първомай, съхранение на петролни продукти, Решение №225-А0/2022 г. на изпълнителния директор на ИАОС за одобряване на ДБ, ДППГА и АП.

10. „Калцит“ АД, гр. Асеновград – обект „Производство на вар, варови разтвори, калциев карбид и ацетилен“, гр. Асеновград, Северна индустриална зона, Решение №210-А0/2017 г. на изпълнителния директор на ИАОС за одобрение на ДБ, ДППГА и АП.

При проверките на почти всички обекти ПСВРП е констатирано, че се спазват мерките за безопасност, заложи в ДБ и ДППГА. На всички обекти са изградени локални автоматични системи за оповестяване, съгласно чл.35 от Закона за защита от бедствия. На обекта на „Газтрейд“ АД в гр. Асеновград е изградена ЛАСО, но същата не е интегрирана с националната такава. При проверките са представени документи (договори, съгласувателни писма и др.) за започнали процедури по изграждане и/или съгласуване за интегриране на ЛАСО.

При извършената планова проверка през декември 2022 год. на петролна база – Пловдив, стопанисвана от „Сторидж ойл“ ЕАД е констатирано неизпълнение на мерки заложи и одобрени в доклад за безопасност, за което на дружеството е съставен АУАН №9/25.01.2023 г. След подадена молба е сключено споразумение №7/2023 год. и е наложена имуществена санкция в размер на 7 000 лева.

При извършване на извънредна проверка по писмо на БД-ИБР Пловдив през септември 2023 год. на същото дружество и отново установени нарушения и неизпълнение на мерки в ДБ е съставен АУАН №56/19.10.2023 г. и е наложена ИС в размер на 15 000 лева. НП не е обжалвано и санкцията е платена.

При извършена извънредна последваща проверка за проверка на дадени предписания и установено неизпълнение на предписание на „Сторидж ойл“ ЕАД е съставен трети АУАН №73/19.12.2023 г. Поради неявяване на представител на фирмата за подписване и получаване на акта, предстоят опити за връчване и последващо издаване на наказателно постановление.

За установеното неизпълнение на дадено предписание на планова проверка извършена през 2022 год. и след подадена молба удължено до 30.03.2023 год. е съставен АУАН № 74/19.12.2023 г. на дружество „КЦМ“ АД. Предписанието е свързано с доизграждане на стена по източната част от склад „оловни концентрати“. Издадено е наказателно постановление и е наложена санкция в размер на 2000 лева.

За отчетния период е извършена и една извънредна проверка на ПСВРП по писмо на Министерство на икономиката на „Трансармъри“ ООД, гр. Сопот, обектът е нов, въведен в редовна експлоатация през 20203 год. и е включен в плана за проверка през 2024 год.

Извършена е 1 проверка на планирания обект, класифициран като „предприятие и/или съоръжение с нисък рисков потенциал“ (ПСНРП), при която не са констатирани нарушения. Сигналът е неоснователен.

1 „Скорпио-46“ ЕООД, град Пловдив – обект „Съхранение на хлор“, град Пловдив, бул. „Васил Левски“ № 242, писмо с изх.№ПГА-05/14.02.2017 г. за потвърждаване на ДППГА.

През 2023 г. са извършени 17 проверки на 12 предприятия, класифицирани с висок и нисък рисков потенциал. Проверките се извършват от междуведомствена комисия, назначена със Заповед №РД-9/10.01.2023 г., допълнена със Заповед №РД-87/21.03.2023 г. на Директора на РИОСВ-Пловдив и Заповед №РД-152/06.03.2023 г. на Министъра на околната среда и водите. Председател е експерт на РИОСВ – Пловдив, в състава ѝ са включени още представители на съответната община, на която се намира обектът, на Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ РДПБЗН – Пловдив и Дирекция „Инспекция по труда“ ДИТ – Пловдив.

За разглеждания период са дадени 10 предписания на три обекта, които са свързани с представяне на документи, вкл. ИЛБ и спазване на противопожарни мерки.

Експертите от направление „Опасни химични вещества и управление на риска“ съвместно с междуведомствената комисия осъществяват контрол на дружествата, класифицирани с нисък и/или висок рисков потенциал за изпълнение на мерките, заложи в Докладите за политиката за предотвратяване на големи аварии или Докладите за безопасност. За извършените проверки са съставени констативни протоколи по чл. 157б, ал. 1 от ЗООС, попълнени са декларации за липса на интереси, включително от директора на РИОСВ - Пловдив и въпросници. Изготвени и изпратени са доклади до министъра на околната среда и водите, изготвени по образец, съгласно приложение №8 към чл.22, ал.3 от Наредбата за предотвратяване на големи аварии и последствията от тях.

През отчетната 2023 г. не са възниквали аварии на ПСНВР или ПСВРП.

В периода са дадени 121 становища във връзка с постъпили уведомления за инвестиционни предложения.

Вследствие на осъществения контрол на операторите на ПСНРП и ПСВРП се установи, че:

- Дружествата са идентифицирали възможните аварийни ситуации и рисковете, свързани с извършваните дейности;
- Операторите са въвели ефективна система за управление на мерките за безопасност;
- Постигнато е превантивно ограничаване на възможностите за възникване на аварии при работа с опасни химични вещества и предотвратяване на големи аварии;
- Извършва се оценка на рисковете, свързани с предприятието – процес на управление на опасностите и техните последствия, идентификация на опасностите и възможните последствия.

Прилага се гъвкав механизъм за сътрудничество между контролните органи. Председателят и членовете на комисията обменят информация помежду, с цел организация на работата на комисията, обсъждат се конкретни въпроси, свързани с контрола на предприятията и резултатите от извършени проверки, определят се целите и обхвата на текущи и бъдещи планови проверки, предлагат се извънредни проверки, дават се предписания за привеждане в съответствия или за налагане на административно-наказателни мерки.

Осъществен превантивен, текущ и последващ контрол по прилагане на законодателството по химикали:

- Регламент (ЕО) №1907/2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH)

- Регламент (ЕО) №1272/2008 относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси (CLP)
- Регламент №649/2012 относно износа и вноса на опасни химикали (PIC)
- Регламент № 2017/852 относно живака
- Регламент (ЕС) № 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители (УОЗ)
- Наредба за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси

През 2023 г. са извършени общо 59 проверки на 56 обекта за контрол по прилагане на законодателството в областта на „Химикали“. Дадени са 39 предписания на 28 обекта. Разгледани са инвестиционни предложения и са дадени 121 становища във връзка с постъпили уведомления.

Всички планирани 43 проверки са извършени или планът е изпълнен на 100%. Акцент в проверките през 2023 г. бяха проверки във връзка с *Единадесети координиран европейски проект REF-11 на Форума за обмен на информация по въпросите по прилагането на Регламент (ЕО) №1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали REACH към Европейската агенция по химикали (ЕЧА) – Проверка на информационни листове за безопасност.*

Съгласно издадени Заповеди на директора на РИОСВ – Пловдив е взето участие в 14 проверки за изпълнение на условия в издадени комплексни разрешителни. Съгласно заповед на Областния управител на област Пловдив са извършени извънредни проверки на 7 обекта работещи с опасно вещество амоняк.

Експертите от направлението, съгласно заповеди на директора на РИОСВ – Пловдив са взели участие в 20 комплексни планови проверки. Взето е участие в 7 държавни приемателни комисии.

Извършени са 16 извънредни проверки на 16 обекта, които се разпределят, както следва:

- 1 проверка по писмо на МОСВ;
- 7 проверки по заповед на областния управител;
- 1 проверки по сигнали;
- 4 проверки по уведомления на агенция „Митници“;
- 1 за налагане на съставяне на АУАН;
- 1 проверка, във връзка с планова проверка (установено свързано дружество);
- 1 проверки по писма на БД-ИБР Пловдив;

Експерт от направлението е взел участие в общо 15 срещи и обучения, от които прилагане на Регламента по надзора на пазара и платформата ICSMS, онлайн интервю с представители на Шведска агенция по околна среда, междуведомствена комисия под председателството на областния управител, срещи със студенти от ПУ, АУ и ученици.

Експертът от направлението през цялата 2023 г. бе част от работната група към Дванадесетия координиран европейски проект REF-12 на Форума за обмен на информация по въпросите на правоприлагането на Регламент ЕО 1907/2006 REACH „Внос извън ЕС, взаимодействие с митници“ – „Обучение за обучители“ на Форума (седем онлайн срещи на групата, среща на място в сградата на ЕЧА, гр. Хелзинки, Финландия в предварителната среща на 23.11.2022 г. и същинското обучение на 24-25 ноември 2022 г. като участник - обучител в „Break-Out-Groups“ BOGs 1, включително с презентации и представяне на практически казуси).

Експерти от направлението взеха активно участие в подготовката и самото учение на пълномащабна тренировка при извънредни ситуации, съгласно заповед на областния

управител и с участие на всички основни държавни институции – РДПБЗН, МВР, РЗИ, БЧК, доброволното формирование и други.

• Регламент (ЕО) № 1907/2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH)

52 са проверките по прилагане на изискванията на Регламент REACH, 43 от които са планови и 9 - извънредни. Всички проверени обекти са „потребители надолу по веригата“ по смисъла на Регламент 1097/2006.

Съгласно решенията взети на работната среща през месец май 2023 година:

I-во полугодие на 2023 г.

Общо проверки по Регламента – 31 проверки на 31 обекта, от които:

Производители – 4;

Вносители – 3;

Дистрибутори – 1 ;

Потребители надолу по веригата – 31;

II-ро полугодие на 2023 г.

Общо проверки 27 проверки на 25 обекта, от които:

Производители – 3;

Вносители – 14;

Дистрибутори – 1;

Потребители надолу по веригата – 25;

Извършени са 27 проверки на 25 обекта, общо 49 от които (34 вещества, 13 смеси и 2 изделия) по общо 149 съответствия, от които:

- съответствия по извършени регистрации по Регламент REAC;

- проверки по наличие и съответствие на ИЛБ;

- нотификация към C&L Inventory;

- проверки по съответствия на вещества подлежащи на разрешаване, включени в приложение XIV на Регламент REACH (вписвания т.3 хексабромциклододекан и т.16 хромен триоксид);

- проверки на вещества подлежащи на ограничаване, включени в приложение XVII Регламент REACH (вписвания т.5–бензен, т.18–живак, т.23–кадмий, т.27–никел, т.43–азобагрила и азооцветители, т.48–толуен, т.63–олово);

Във връзка с изготвен рисков профил и подадени уведомления от агенция „Митници“ са извършени проверки на 4 дружества и е извършена проверка на внос на вещества извън ЕС:

- натриев хипохлорт - внос от република Турция;

- толуен - внос от република Турция (в хода на проверката се установява, че толуенът се явява реекспорт от Испания). Случаят е предложен на работната група към Форума REF-12, одобрен и представен по време на срещата на „Обучение на обучители“ в Хелзинки;

- внос на дървени въглища от Украйна;

Не са констатирани несъответствия, стоките са допуснати за свободно обръщение.

Във връзка с писмо на МОСВ за извършен внос на дървени въглища от фирми в периода 2020-2022 год. е установено, че „Наргиле шоп 2019“ ЕООД, гр. Пловдив на 20.05.2022 год. е извършило внос на 19,285 тона въглени за наргилета от кокосови черупки - charcoal, coconut shell от Република Индонезия, страна извън Европейския съюз, в количество над 1 тон.

Дружеството не е представило доказателства за извършена регистрация в Европейската Агенция по химикали (ЕCHA) за химичното вещество charcoal, coconut shell CAS №68647-86-9 и ЕС№271-974-4 - въглени за наргилета от кокосови черупки, съгласно изискванията на

чл.6, т.1 на дял II на Регламент 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката и ограничаването на химикали (REACH). Съставен е АУАН №65/20.112023 г. и след подадена молба е сключено споразумение по чл.58г от ЗАНН, като на дружеството е наложена имуществена санкция в размер на 7000 лева.

В изпълнение на Единадесети координиран проект *REF-11 на Форума за обмен на информация по въпросите по прилагането на Регламент (ЕО) №1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали REACH* към Европейската агенция по химикали (ЕCHA) – Проверка на информационни листове за безопасност са извършени XX проверки, като при проверките е установено, че масово ИЛБ не са актуализирани съгласно Регламент 878/2020 и във връзка с това са дадени предписания, а именно да се изискат от доставчици и да се представят в РИОСВ-Пловдив актуализирани ИЛБ, изготвени съгласно последните изисквания на Регламент 878/2020 за изменение на приложение II на Регламент REACH. Попълнени са въпросници в електронна форма, съгласно представения формат.

Реално всички проверени обекти са „потребители надолу по веригата“ по смисъла на Регламент REACH. Даваните предписания са свързани предимно с представяне на актуализирани информационни листове за безопасност и/или други документи. Извънредните проверки са свързани с подадени жалби и сигнали, уведомления на агенция „Митници“, писма на БД-ИБР Пловдив и заповед на областния управител.

- Регламент (ЕО) №1272/2008 относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси (CLP) – Извършвани са 42 проверки по прилагане на Регламент CLP, не са констатирани нарушения.
- Регламент № 648/2004 относно детергентите. Не са извършвани проверки по прилагане на Регламента.
- Регламент № 649/2012 относно износа и вноса на опасни химикали (PIC). Не са извършвани проверки по прилагане на Регламента.
- Регламент № 2017/852 относно живака. Не са извършвани проверки съгласно Регламента.
- Регламент (ЕС) № 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители (УОЗ). Не са извършвани проверки по Регламента.
- Регламент (ЕС) № 2019/1020 относно надзора на пазара. Не са извършвани проверки по Регламента.
- Наредба за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси.

Извършени са 55 проверки, във връзка с прилагане на изискванията на Наредбата за съхранение на опасни химични вещества и смеси, от които 39 са планови. Дадени са 36 предписания. Едно предписание не е изпълнено и е съставен АУАН №59/2023 г. на „Тотал – Татаров Пловдив и сие“ ООД, гр. Пловдив, като след подадена молба е сключено споразумение по чл.58г от ЗАНН и е наложена имуществена санкция в размер на 1400 лв. Предписанията са свързани с изготвяне/актуализация и/или представяне на оценка на безопасността на съхранение на опасните химични вещества и смеси, съгласно изискванията на Наредбата по утвърдения формат със Заповед № РД-184/09.03.2021 г. на министъра на околната среда и води и представяне на актуализирани информационни листове за безопасност съгласно Регламент ЕС 878/2020 и в изпълнение на *Единадесети координиран европейски проект REF-11 на Форума за обмен на информация по въпросите по прилагането на Регламент (ЕО) №1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и*

ограничаването на химикали REACH към Европейската агенция по химикали (ECHA) – Проверка на информационни листове за безопасност.

При извършване на планова проверка през месец декември 2022 г. на обект „Цех за нанасяне на галванични покрития“, находящ се в гр. Пловдив, бул. „Пловдив-Запад“, стопанисван от „Галванотех“ ЕООД, е установено неправилно съхранение на опасни химични вещества и смеси, за което е съставен акт за установяване на административно нарушение АУАН №007/24.01.2023 г. Дружеството е поискало сключване на споразумение по чл.58г от ЗАНН и е наложена имуществена санкция в размер на 700 лв.

През 2023 г. експертите от направление „Химични вещества и управление на риска“ са извършили общо 76 проверки, от които 17 на „Севезо“ обекти, 59 проверки по „Химикали“. 14 проверки за изпълнение на условия в КР. Експертите от направлението, съгласно заповеди на директора на РИОСВ – Пловдив са участвали в 20 комплексни планови проверки. Издадени са 121 становища във връзка с подадени инвестиционни предложения.

Съгласно предвидения план за 2023 г. са проверени 100% от обектите, класифицирани като предприятия с нисък или висок рисков потенциал и 100% от обектите по „Химикали“. През отчетната година експертът е взел участие в общо 15 срещи и семинари. Участие в 7 държавно приемателни комисии, участие за приемане на обекти по проекти на „Чиста околна среда“, срещи на междуведомствени комисии при областния управител, областна служба на министерство на земеделието и други.

През 2023 година проверките са извършени от двама експерти от направлението, и в сравнение с 2022 година са почти еднакви на брой, но трябва да се има предвид, че експертите по „Химикали и Севезо“ съвместяват дейността си с контрол и по компонент „атмосферен въздух“, шум, ЗОПОЕЩ, ЕМАС, климат, от март 2019 г. единият е началник на отдел „Контролна дейност“ и е активен участник в Единадесетия и Дванадесетия координирани европейски проект и REF-11 и REF-12.

IV. ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ И КОНТРОЛ

Една от стратегическите цели в Програмата на Правителството на европейската интеграция, икономическия растеж и социалната отговорност е поддържането на устойчив икономически растеж на основата на подобрена конкурентоспособност и развитие на публично-частното партньорство. Тази цел признава необходимостта от създаването на благоприятни условия за развитие на производствения сектор и същевременно намаляване на негативното въздействие на икономическите дейности върху околната среда.

Инструментите за налагане на политиката за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването (екологична оценка на планове и програми, оценка на въздействието върху околната среда, комплексни разрешителни, защита от шум и доброволни екологични схеми), са сред най-важните мерки за интегриране на екологичните изисквания в различните икономически сектори и тяхното ефективно използване гарантира предотвратяване или намаляване на замърсяването на околната среда.

IV.1. ОЦЕНКА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

ОВОС е превантивен инструмент за изследване на евентуалните въздействия от строителството и експлоатацията на инвестиционните проекти във всички икономически отрасли на ранния етап на проучване и разработване на предложенията, преди да е взето решение за реализация на конкретно място при съответната технология, начин на строителство и др. Резултатите от ОВОС следва да бъдат взети предвид при проектирането, изграждането и експлоатацията на инвестиционните проекти.

ОВОС не е самостоятелна процедура за крайно разрешаване на инвестиционни предложения. Нейното провеждане е съобразено с националните процедури за проектиране, одобряване и разрешаване на инвестиционни проекти.

С екологичната оценка се цели интегриране на предвижданията на планове и програми по отношение на околната среда в процеса на развитие като цяло и въвеждане принципа на устойчиво развитие. Екологичната оценка се съвместява изцяло с действащите процедури за изготвяне и одобряване на планове и програми. Органите, отговорни за одобряване и прилагане на плана или програмата, се съобразяват със становището по екологична оценка.

При провеждане на процедурите по ОВОС за инвестиционни предложения, ЕО на планове и програми, РИОСВ Пловдив взаимодейства с Регионална здравна инспекция (РЗИ-Пловдив), Басейнова дирекция „Източнореломорски район“, Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС), Министерство на енергетиката, Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ (РД ПБЗН) Пловдив, Дирекция „Инспекция по труда Пловдив“ като органи, с които се провеждат консултации в хода на процедурата и чиито представители участват в съветите за вземане на решение по ОВОС. Общините/районите/кметствата са пряко ангажирани в процеса на ОВОС чрез подпомагане на провеждането на консултации със засегнатото население и обществеността и създаване на организация за провеждане на общественото обсъждане на доклада за ОВОС.

Нормативна уредба: Процедурите по ОВОС и ЕО са разписани в *Закон за опазване на околната среда (ЗООС)*; *Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредба за ОВОС)* и *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (ЕО)*.

Със ЗООС се регламентират етапите на процедурата по ОВОС, определят се компетентните органи, правата и задълженията на инвеститора и на участващите лица в процеса на ОВОС, извършването на консултации с обществеността и заинтересовани лица. С *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната*

среда се постига пълно съответствие с изискванията на европейското законодателство по ОВОС.

Дирекция „Превантивна дейност”, направление „Екологични оценки и ОВОС“ в РИОСВ – Пловдив е отговорно за обобщаване на информацията за хода на процедурите по ОВОС, включително и от контрола на поставените условия в решенията по ОВОС, решения по преценки необходимостта от извършване на ОВОС, решения по преценки необходимостта от извършване на ЕО и Становища по ЕО.

Процедурите по Оценка на въздействието на околната среда (ОВОС) и Екологична оценка (ЕО) са строго регламентирана в *Закона за опазване на околната среда* и подзаконовата нормативна уредба по околна.

През 2023 г. са проведени 2 заседания на Експертния екологичен съвет при РИОСВ – Пловдив.

Издадено е 1 Решение по ОВОС.

Издадени са 29 Решения за прекратяване на процедури по ОВОС (процедури по преценка ОВОС);

Издадени са 175 Решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС, от които 167 - с характер „да не се извърши ОВОС“ и 8 - с характер „да се извърши ОВОС“. Те се класифицират по отрасли, както следва:

- 1, д - интензивно животновъдство - 6 броя;
- т. 1, е - интензивно развъждане на риба – 1 брой;
- 2, а - кариери, открити рудници и добив на торф – 2 броя;
- 2, г - дълбоки сондажи – 37 броя;
- 3, а - промишлени инсталации за производство на електроенергия, пара и топла вода (невключени в приложение № 1) – 1 брой;
- т. 3, б – промишлени съоръжения за пренос на газ, пара и топла вода, пренос на електроенергия по надземни кабели (невключени в приложение № 1) – 1 брой;
- т. 4, б – инсталации за преработка на черни метали – 2 броя;
- 4, г - инсталации за топене на цветни метали, включително производство на сплави (с изключение на благородните метали), изтегляне, формоване и валцуване на изделия от цветни метали и сплави – 3 броя;
- т. 5, е - инсталации за производство на керамични изделия чрез печене, в т.ч. керемиди, тухли, огнеупорни тухли, плочи, керамични и порцеланови съдове – 2 броя;
- т. 7, б – пакетиране и консервиране на растителни и животински продукти - 5 броя;
- т. 7, в – производство на млечни продукти – 4 броя;
- т. 7, г – производство на бира и малц – 1 брой;
- т.7, д – производство на захарни изделия и сиропи – 2 броя;
- 10, ж - строителство на вътрешни водни пътища, изграждане на канали и аварийни съоръжения срещу наводнения (невключени в приложение № 1) – 1 брой;
- т. 10, з - язовири и други съоръжения за събиране или съхраняване на вода за продължително време (невключени в приложение № 1) – 1 брой;
- 10, б - обекти с обществено предназначение – 83 броя;
- т. 10, д – строителство на пътища – 1 брой;
- 11, б - инсталации и депа за обезвреждане и/или оползотворяване на отпадъци (невключени в приложение № 1) – 15 броя;

- 11, д - съхраняване на метален скрап, включително скрап от моторни превозни средства – 5 броя;
- т. 12, г - постоянни къмпинги и места за паркиране на каравани – 2 броя.

Издадените през 2023 г. решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС на инвестиционни предложения групирани по общини може да се видят в т. VII Приложения /вж. Таблица за Издадени решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС на инвестиционни предложения/.

Издадени са 46 Решения за преценяване на необходимостта от екологична оценка на планове и програми, като с характер “да не се извърши ЕО” 43 и 3 Решения с характер „да се извърши ЕО“ /вж. Приложения т. VII Таблица за Издадени решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС на инвестиционни предложения/.

През годината не са издавани становища по ЕО за съгласуване на планове и програми.

През 2023г. са издадени 29 Решения за прекратяване на процедура по преценяване необходимостта от извършване на ЕО.

Съгласно утвърдения план на РИОСВ – Пловдив за 2023 г. от направление „ОВОС и ЕО“ е извършен контрол на 7 обекта по изпълнение на условията и мерките поставени в решенията по ОВОС, решенията за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС.

През 2023 г. е извършен контрол на Становище по ЕО № ПВ-1-П/2022г. на РИОСВ Пловдив ОУП Калояново, с възложител Община Калояново.

Извършени са 4 проверки на решения за преценка необходимостта от ОВОС издадени от директора на РИОСВ – Пловдив, свързани с правно действие. 2 от решенията за преценка са изгубили правно действие, за което е качено съобщение на интернет страницата на РИОСВ - Пловдив.

Планът за контролната дейност в направление ОВОС и ЕО за 2023 г. е изпълнен на 100%.

Експертите по ОВОС и ЕО са взели участие в общо 5 извънредни проверки.

IV.2. КОМПЛЕКСНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ

Комплексните разрешителни са превантивен инструмент за осигуряване изпълнението на мерки за ефективно използване на ресурсите, недопускане или намаляване на емисиите на вредни и опасни вещества в атмосферата, водите и почвата, включително мерки за предотвратяване на образуването и законосъобразното управление на отпадъците от промишлени дейности. Тези мерки трябва да се основават на прилагането на най-добрите налични техники и да бъдат изпълнявани с цел опазване качеството на околната среда като цяло.

В съответствие със Закона за опазване на околната среда (ЗООС) издаването на комплексни разрешителни е задължително за изграждането и експлоатацията на нови и експлоатацията на действащи промишлени инсталации и съоръжения за категориите промишлени дейности попадащи в обхвата на Приложение № 4 на Закона за опазване на околната среда.

Нормативната уредба:

- ✓ Закона за опазване на околната среда (ЗООС) - Глава 7, Раздел II - Комплексни разрешителни.
- ✓ Наредба за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни (приета с ПМС № 238 от 02.10.2009г., обн. ДВ, бр. 80 от 09.10.2009г., с посл. изм. и доп.).
- ✓ Директива 2008/1/ЕО за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването.
- ✓ Директива 2010/75/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 24 ноември 2010 година относно емисиите от промишлеността.
- ✓ Решения на Европейската комисия за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ), съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно емисиите от промишлеността:
  - Решение № 2012/134/ЕС за формулиране на заключения за НДНТ при стъklarското производство, обн. 08.03.2012 г.;
  - Решение № 2013/163/ЕС за формулиране на заключения за НДНТ при производство на цимент, вар и магнезиев оксид, обн. 09.04.2013 г.;
  - Решение № 2014/687/ЕС за формулиране на заключения за НДНТ при производство на целулоза, хартия и картон, обн. 30.09.2014 г.;
  - Решение № 2014/738/ЕС за формулиране на заключения за НДНТ при рафинирането на нефт и газ, обн. 28.10.2014 г.;
  - Решение № 2016/1032/ЕС за формулиране на заключения за НДНТ в цветната металургия, обн. 30.06.2016 г.;
  - Решение № 2017/302/ЕС за формулиране на заключения за НДНТ при интензивното отглеждане на птици или свине, обн. 21.02.2017г.;
  - Решение № 2017/1442/ЕС за формулиране на заключения за НДНТ при големите горивни инсталации, обн. 17.08.2017 г.;
  - Решение за изпълнение (ЕС) 2021/2326 на Комисията от 30 ноември 2021 г. за формулиране на заключения за НДНТ за големи горивни инсталации;
  - Решение № 2018/1147/ЕС за формулиране на заключения за НДНТ за третиране на отпадъци, обн. 17.08.2018 г.;
  - Решение № 2019/2010/ЕС за установяване на заключенията за НДНТ за изгаряне на отпадъци, обн. 03.12.2019 г.;

- Решение №2019/2031/ЕС за установяване на заключения за НДНТ при производството на храни, напитки и млечни продукти, обн. 04.12.2019г.;
- Решение за изпълнение (ЕС) 2020/2009 за установяване на заключения за НДНТ във връзка с повърхностно третиране с използване на органични разтворители, включително консервиране с химикали на дървен материал и продукти от дървен материал, обн. 09.12.2020г.;
- Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2508 на Комисията за установяване на заключенията за НДНТ относно емисиите от текстилната промишленост;
- Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2110 на Комисията за установяване на заключенията за НДНТ за промишлеността за обработване на черни метали, обн. 04.11.2022 г.;
- Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2427 на Комисията за установяване на заключения за НДНТ за системите за управление и пречистване на обичайни отпадъчни газове в химическия сектор, обн. 12.12.2022 г.

РИОСВ има следните отговорности при издаване на комплексните разрешителни:

- ✓ Подпомага ИАОС при оценката на заявлението за издаване на КР, оценка на планираните промени, преразглеждане, изменение и актуализация на КР и на проект на КР, чрез изготвяне на становища;
- ✓ Осъществяват контрол по изпълнението на условията и сроковете в издадените комплексни разрешителни.

Описание на контролираните обекти

На територията контролирана от РИОСВ - Пловдив 23 оператора са с издадени от Министъра на околната среда и водите и Изпълнителния директор на ИАОС, гр. София комплексни разрешителни (КР):

1. “КЦМ” АД, гр. Пловдив - КР №1-НЗ/2017г., последно актуализирано с Решение №1-НЗ-И0-А2-ТГ1/2022г.;
2. “АГРИЯ” АД, гр. Пловдив - КР № 23/2004 г., последно актуализирано с Решение № 23-Н0-И0-А4/2019 г.;
3. “ЕВН БЪЛГАРИЯ ТОПЛОФИКАЦИЯ” ЕАД, площадка “ТЕЦ Пловдив Север”, гр. Пловдив - КР № 34-Н2/2021 г.;
4. “ЕВН България Топлофикация” ЕАД, площадка ОЦ “Пловдив ЮГ”, гр. Пловдив - КР № 38/2005 г., актуализирано с Решение № 38-Н0-И1-А1/2020 г.;
5. “БиЕй Глас България” АД, гр. София - площадка Пловдив - КР №48-Н2/2019г., последно актуализирано с Решение №48-Н2 -И0-А2/2022г.;
6. “ИНСА ОЙЛ” ЕООД, гр. Раковски - площадка с. Белозем - КР № 73-Н2/2013 г., последно актуализирано с Решение № 73-Н2-И1-А2/2019 г.;
7. “КАЛЦИТ” АД, гр. Асеновград - КР № 82-Н1/2015 г.;
8. “МАРИЦАТЕК” АД, гр. Пловдив - КР № № 119/2006 г., актуализирано с Решение № 119-Н0-И1-А1/2013 г.;
9. “Монди Стамболийски” АД, гр. Стамболийски - КР № 123-Н2/2020 г.;
10. “Аеркок” ООД, гр. Шумен - площадка с. Трилистник - КР № 294-Н0/2008 г., последно актуализирано с Решение № 294-Н0-И0-А1/2021 г.;
11. Депо за неопасни и опасни отпадъци на “КЦМ” АД, гр. Пловдив находящо се в землището на с. Катунца, местност “Летището”, община Садово, област Пловдив - КР № 308-Н0/2008 г.;
12. ЕТ “Андип 92-Андрей Павлов-Андреана Павлова”, гр. Пловдив - площадка местност “Чалтика”, гр. Асеновград, община Асеновград - КР № 316-Н1/2014 г. , последно актуализирано с Решение № 316-Н1-И0-А1/2021 г.;

13. ЕТ “Оскар- Кирил Николов”, гр. Пловдив - площадка с. Житница - КР № 331-Н0/2008 г.;
14. Община Карлово - площадка “Регионално Депо за неопасни отпадъци за Общините Карлово и Хисаря”, гр. Карлово - КР № 347-Н0/2008 г.;
15. Община Пловдив - “Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Пловдив, Марица, Калояново, Стамболийски, Родопи, Перушица, Съединение, Кричим, Асеновград, Раковски, Садово, Брезово, Първомай” в землището на с. Цалапица, местност “Паша махала”, община Родопи, област Пловдив - КР № 355-Н1/2023 г.;
16. Община Пловдив - “Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично разграждане по закрит способ”, с. Шишманци, община Раковски, област Пловдив - КР №380-Н0/2009 г.;
17. “ЗГП България” АД, гр. Пловдив - площадка местност “Капсида”, община Куклен - КР№412-Н0/2011г., последно издадено с Решение № 412-Н1-И0-А1/2022г.;
18. Община Асеновград - площадка “Регионален център за обезвреждане на твърди битови отпадъци за общините Асеновград, Първомай, Садово, Куклен и Лъки” - КР № 451-Н1/2019 г.;
19. ЕТ “Ангелов-Иван Ангелов”, гр. Пещера - площадка с. Цалапица - КР № 459-Н0/2013 г., последно актуализирано с Решение № 459-Н0-И0-А2/2018 г.;
20. “ВП Брандс Интернешънъл” АД, гр. Пловдив - площадка Спиртна фабрика, с. Катунца - КР № 466-Н0/2013 г., последно актуализирано с Решение № 466-Н0-И1-А2/2016 г.;
21. “ИПО” ООД, гр. София - площадка гр. Карлово - КР 489-Н0/2014 г., последно актуализирано с Решение № 489-Н0-И0-А2/2017 г.;
22. ЕТ “ДАП-91-Деян Павлов”, с. Войсил - площадка с. Богданица - КР№ 514-Н0/2015г., последно актуализирано с Решение № 514-Н0-И0-А1/2022г.;
23. “ДЕЛТЪН” ООД, гр. Пловдив - площадка гр. Съединение - КР №630-Н0/2023г.;

Контрол по издаване на комплексни разрешителни по чл. 117 от ЗООС и участие в процедурите

№	Показател за изпълнение	Брой	Забележка
1	Общ брой оператори с издадени КР за инсталации и дейности по Приложение 4 ЗООС (по чл.117, ал.1 и ал.2)	23	<p>1. “КЦМ” АД, гр. Пловдив - КР №1-Н3/2017г., последно актуализирано с Решение №1-Н3-И0-А2-ТГ1/2022г.</p> <p>2. “АГРИЯ” АД, гр. Пловдив - КР № 23/2004 г., последно актуализирано с Решение № 23-Н0-И0-А4/2019 г.</p> <p>3. “ЕВН България Топлофикация” ЕАД - площадка ТЕЦ “Пловдив Север”, гр. Пловдив, КР № 34-Н2/2021 г.</p> <p>4. “ЕВН България Топлофикация” ЕАД - площадка ОЦ “Пловдив ЮГ”, гр. Пловдив, КР № 38/2005 г., актуализирано с Решение № 38-Н0-И1-А1/2020 г.</p> <p>5. “БиЕй Глас България” АД, гр. София - площадка Пловдив - КР №48-Н2/2019г., последно актуализирано с Решение №48-Н2 -И0-А2/2022г.</p> <p>6. “ИНСА ОЙЛ” ЕООД, гр. Раковски - площадка с. Белозем, КР № 73-Н2/2013 г., последно актуализирано с Решение № 73-Н2-И1-А2/2019 г.</p> <p>7. “КАЛЦИТ” АД, гр. Асеновград, КР № 82-Н1/2015 г.</p> <p>8. “МАРИЦАТЕК” АД, гр. Пловдив, КР № 119/2006 г., актуализирано с Решение № 119-Н0-И1-А1/2013 г.</p> <p>9. “Монди Стамболийски” АД, гр. Стамболийски, КР № 123-Н2/2020 г.</p> <p>10. “Аеркок” ООД, гр. Шумен, площадка с. Трилистник, КР № 294-Н0/2008 г., последно актуализирано с Решение № 294-Н0-И0-А1/2021 г.</p> <p>11. Депо за неопасни и опасни отпадъци на “КЦМ” АД, гр.Пловдив, КР № 308-Н0/2008 г.</p> <p>12. ЕТ “Андип 92- Андрей Павлов-Андреана Павлова”, КР № 316-Н1/2014 г., последно актуализирано с Решение № 316-Н1-И0-А1/2021 г.</p>

№	Показател за изпълнение	Брой	Забележка
			13. ЕТ “Оскар- Кирил Николов”, площадка с. Житница, КР № 331-Н0/2008 г. 14. Община Карлово, “Регионално депо за неопасни отпадъци за Общините Карлово и Хисаря”, КР № 347-Н0/2008г. 15. Община Пловдив, “Регионално депо за неопасни отпадъци”, с. Цалапица, КР № 355-Н1/2023 г. 16. Община Пловдив, “Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично третиране по закрит способ”, с. Шишманци, КР № 380-Н0/2009 г. 17. “ЗГП България” АД, гр. Пловдив - площадка местност “Капсида”, община Куклен - КР№412-Н0/2011г., последно издадено с Решение № 412-Н1-И0-А1/2022г. 18. Община Асеновград, “Регионален център за обезвреждане на твърди битови отпадъци за общините Асеновград, Първомай, Садово, Куклен и Лъки”, КР № 451-Н1/2019 г. 19. ЕТ “Ангелов-Иван Ангелов”, гр. Пещера, площадка с. Цалапица, КР № 459-Н0/2013 г., последно актуализирано с Решение № 459-Н0-И0-А2/2018 г. 20. “ВП Брандс Интернешънъл” АД, гр. Пловдив, площадка Спиртна фабрика, с. Катунца, КР № 466-Н0/2013 г., последно актуализирано с Решение № 466-Н0-И1-А2/2016 г. 21. “ИПО” ООД , гр. София , площадка гр. Карлово, КР № 489-Н0/2014 г., последно актуализирано с Решение № 489-Н0-И0-А2/2017 г. 22. ЕТ “ДАП-91-Деян Павлов”, с. Войсил - площадка с. Богданица - КР№ 514-Н0/2015г., последно актуализирано с Решение № 514-Н0-И0-А1/2022г. 23. “ДЕЛТЪН” ООД, гр. Пловдив - площадка гр. Съединение - КР №630-Н0/2023г.
2	Брой оператори с издадени нови КР за инсталации и дейности по Приложение 4 ЗООС (по чл.117, ал.1 и ал.2) през 2022 г.	1	1. “ДЕЛТЪН” ООД, гр. Пловдив - площадка гр. Съединение - КР №630-Н0/2023г.
3	Брой инсталации, подлежащи на издаване на КР		Наименование на операторите/Категория дейност съгласно Приложение №4 на ЗООС
		0	1. С издадено КР - няма
		1	2. В процедура по издаване на КР - 1. “Инса Спирит” АД
		0	3. С минал ОВОС-няма
		1	4. С признати НДНТ: 1. „Сигмареф“ ЕООД, Инсталация за изработване на керамични продукти чрез изпичане;
		-	5. С незапочнато строителство - няма налична информация в РИОСВ-Пловдив
		-	6. В проект - няма налична информация в РИОСВ-Пловдив
			7. Инсталации с издадено КР, изведени от експлоатация (временно или окончателно) от операторите им
		1	1. ЕТ “Оскар-Кирил Николов”, КР № 316-Н0/2008 г.-изведена от експлоатация от оператора (не е издадено Решение за отмяна на КР)
4	Брой инсталации, работещи без издадено КР	1	Наименование на операторите/Категория дейност съгласно Приложение №4 на ЗООС “Стомар Инвест” АД, гр. Пловдив, Свинеферма с. Белозем, община Раковски, област Пловдив

Инсталации, работещи без издадено комплексно разрешително съгласно изискванията на чл.117 ал.1 и ал.2 (попадащи в обхвата на Приложение №4 на ЗООС) - 1 бр.:

- “Стомар Инвест” АД, гр. Пловдив, Свиноферма Белозем 2, с. Белозем - извършва отглеждане на свине от различни групи без издадено комплексно разрешително, съгласно изискванията на чл. 117, ал. 1 и ал. 2 от ЗООС.

През 2023 г. е направен опит за извършване на планова комплексна проверка на „Свиноферма Белозем 2“, с. Белозем, стопанисвана от “Стомар Инвест” АД, гр. Пловдив, при който е отказан достъп до обекта.

Във връзка с невъзможността за изпълнение на контролните си функции РИОСВ - Пловдив е сезирала отдел “Икономическа полиция” на ОД на МВР Пловдив.

Контролна дейност през 2023 г.

През месец януари 2023 г. са изготвени 23 оценки за определяне на риска за околната среда на операторите, чиито дейности, попадат в обхвата на Приложение № 4 от ЗООС, намираща се на територията, контролирана от РИОСВ – Пловдив. След като са отчетени и взети под внимание индикаторите/факторите за типичен риск, окончателното определяне на риска е както следва: 11 са с висок риск, 1 - със среден риск, 1 - с нисък риск, поради което в Годишния план за контролната дейност на РИОСВ – Пловдив за 2023 г. са планирани 13 оператори.

Съгласно чл.154а, ал.9, т.2 на ЗООС на интернет страницата на РИОСВ - Пловдив са публикувани Доклади за извършените проверки, съдържащи констатираните факти и обстоятелства относно съответствието на инсталацията с условията на разрешителните

Извършени са следните проверки:

1. Извършена проверка по изпълнение на условията и сроковете в КР № 1-НЗ/2017 г., актуализирано с Решение № 1-НЗ-И0-А1-ТГ1/2020 г. на “КЦМ” АД - Инсталация за производство на олово, цинк, сребърен нитрат и благородни метали.

2. Извършена проверка по изпълнение на условията и сроковете в КР № 23/2004 г., последно актуализирано с Решение № 23-Н0-И0-А4/2019 г. на “Агрива” АД - Инсталация “Синтез на дитиокарбамати” и Инсталация “Аминирание на органични киселини”.

3. Извършена проверка по изпълнение на условията и сроковете в КР № 48-Н2/2019 г. на “Би Ей Глас България” АД, площадка Пловдив – Инсталация за производство на опаковъчно стъкло.

4. Извършена проверка по изпълнение на условията и сроковете в КР № 73-Н2/2013 г., последно актуализирано с Решение № 73-Н2-И1-А2/2019 г. на “ИНСА ОЙЛ” ЕООД, гр. Раковски, площадка с. Белозем – Рафинерия за нефт и нефтопродукти.

5. Извършена проверка по изпълнение на условията и сроковете в КР № 82-Н1/2015 г. на “Калцит” АД, гр. Асеновград - Инсталация за производство на вар и варови продукти, калциев карбид и ацетилен.

6. Извършена проверка по изпълнение на условията и сроковете в КР № 123-Н1/2009 г., актуализирано с Решение № 123-Н0-И0-А1/2019 г. и КР № 123-Н2/2020 г. на “Монди Стамболийски” ЕАД, гр. Стамболийски – Инсталация за производство на крафт хартия.

7. Извършена проверка по изпълнение на условията и сроковете в КР № 347-Н0/2008 г. на Община Карлово за “Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Карлово и Хисаря”.

8. Извършена проверка по изпълнение на условията и сроковете в КР № 355-Н0/2008 г. на Община Пловдив за “Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Пловдив, Марица, Калояново, Стамболийски, Родопи, Перущица, Съединение, Кричим, Асеновград, Раковски, Садово, Брезово, Първомай”, находящо се в землището на с. Цалапица, община Родопи.

9. Извършена планова проверка по изпълнение на условията и сроковете в КР № 380-Н0/2009 г. на Община Пловдив за площадка “Депо за неопасни отпадъци и инсталация за биологично разграждане по закрит способ”, с. Шишманци, община Раковски.

10. Извършена проверка по изпълнение на условията и сроковете в КР № 451-Н1/2019 г. на Община Асеновград за “Регионален център за обезвреждане на твърди битови отпадъци за общините Асеновград, Първомай, Садово, Куклен и Лъки”.

11. Извършена проверка по изпълнение на условията и сроковете в КР № 466-Н0/2013 г., последно актуализирано с Решение № 466-Н0-И1-А2/2016 г. на “ВП Брандс Интернешънъл” АД, гр. Пловдив - Инсталация за производство на спирт, с. Катунница, община Садово.

12. Извършена проверка по изпълнение на условията и сроковете в КР №119/2006 г. на Марицатек АД, гр. Пловдив-площадка Инсталация за предварителна обработка и багрене на влакна (прежда) и текстил в гр. Пловдив.

13. Извършена проверка по изпълнение на условията и сроковете в КР №34-Н2/2021 г. на ЕВН БЪЛГАРИЯ ТОПЛОФИКАЦИЯ ЕАД, гр. Пловдив, площадка Горивна инсталация за производство на електрическа и топлинна енергия с номинална топлинна мощност 431 MW, -ТЕЦ "Пловдив Север", гр. Пловдив.

Участие в 5 процедури по преразглеждане, изменение и актуализиране на комплексни разрешителни:

1. “ВП Брандс Интернешънъл” АД, гр. Пловдив - Инсталация за производство на спирт, с. Катунница, община Садово;
2. “КЦМ” АД, гр. Пловдив - Инсталации за производство на олово, цинк, сребърен нитрат и благородни метали;
3. “Делтън” ООД, гр. Пловдив - Инсталация за оползотворяване на неопасни отпадъци (биоотпадъци) чрез анаеробна ферментация, с капацитет над 100 t/деноношие, площадка гр. Съединение;

4. “Инса Спирит” АД, площадка с. Белозем, община Раковски - Изграждане на биорафинерия и преносен газопровод за биорафинерия и автоматична газорегулираща станция (АГРС) с. Белозем, община Раковски, област Пловдив;

5. Община Пловдив за “Регионално депо за неопасни отпадъци в землището на с. Цалапица” за общините Пловдив, Марица, Стамболийски, Родопи, Перушица, Съединение и Кричим - II етап;

6. “ЗГП БЪЛГАРИЯ” АД, гр. Пловдив - Инсталация за защитни покрития от разтопен метал, находяща се в местност “Капсида”, гр. Куклен, община Куклен;

7. “Би Ей Глас България” ЕАД, гр. София, площадка гр. Пловдив - Инсталация за производство на опаковъчно стъкло;

8. “Калцит” АД, гр. Асеновград - Инсталации за производство на вар и варови продукти, за производство на калциев карбид и за производство на ацетилен;

9. “Марицатек” АД, гр. Пловдив - Инсталация за предварителна обработка и багрене на влакна (прежда) и текстил.

Съставени актове и издадени наказателни постановления:

✓ Съставени актове и издадени наказателни постановления за неизпълнени условия поставени в издадени комплексни разрешителни на оператори, осъществяващи дейности в обхвата на Приложение № 4 на ЗООС:

1. Община Пловдив -“Депо за неопасни отпадъци и инсталация за биологично разграждане по закрит способ”, с. Шишманци, община Раковски, с издадено КР № 380-Н0/2009 г. Издадено НП №05/15.02.2023 г. от директора на РИОСВ - Пловдив - оператора е осъществил състава на чл. 164, ал. 1 във връзка с чл. 123в, т. 2 от ЗООС. На основание чл. 164, ал. 1 на оператора е наложена имуществена санкция в размер на 12 000 лв.;

2. “КЦМ” АД, гр. Пловдив, с издадено КР № 1-Н3/2017 г., актуализирано с Решение №1-Н3-И0-А1-ТГ1/2020 г.

- Съставен АУАН № 23/16.05.2023 г. на “КЦМ” АД, гр. Пловдив за неизпълнение на условие, поставено в Комплексно разрешително №1-Н3/2017 г., актуализирано с Решение №1-Н3-И0-А1-ТГ1/2020 г., с което е осъществило състава на чл. 164, ал. 1 във връзка с чл. 123в, т. 2 от Закона за опазване на околната среда (обн. ДВ бр. 91/2002 г., с посл. изм. и доп.). Издадено НП № 18/21.06.2023 г. от директора на РИОСВ - Пловдив - оператора е осъществил състава на чл. 164, ал. 1 във връзка с чл. 123в, т. 2 от ЗООС. На основание чл. 164, ал. 1 на оператора е наложена имуществена санкция в размер на 11 000 лв.;

- Съставен АУАН № 42/24.08.2023 г. на “КЦМ” АД, гр. Пловдив за неизпълнение на условие, поставено в Комплексно разрешително №1-Н3/2017 г., актуализирано с Решение №1-Н3-И0-А1-ТГ1/2020 г., с което е осъществило състава на чл. 164, ал. 1 във връзка с чл. 123в, т. 2 от Закона за опазване на околната среда (обн. ДВ бр. 91/2002 г., с посл. изм. и доп.). Издадено НП № 31/04.10.2023 г. от директора на РИОСВ - Пловдив - оператора е осъществил състава на чл. 164, ал. 1 във връзка с чл. 123в, т. 2 от ЗООС. На основание чл. 164, ал. 1 на оператора е наложена имуществена санкция в размер на 12 000 лв.;

3. “Монди Стамболийски” ЕАД, гр. Стамболийски с издадено КР № 123-Н2/2020 г.

- Съставен АУАН № 25/01.06.2023 г. на “Монди Стамболийски” ЕАД за неизпълнение на условие, поставено в Комплексно разрешително №123-Н2/2020 г., с което е осъществило състава на чл. 164, ал. 1 във връзка с чл. 123в, т. 2 от Закона за опазване на околната среда (обн. ДВ бр. 91/2002 г., с посл. изм. и доп.). Издадено НП № 43/01.12.2023 г. от директора на РИОСВ - Пловдив - оператора е осъществил състава на чл. 164, ал. 1 във връзка с чл. 123в, т. 2 от ЗООС. На основание чл. 164, ал. 1 на оператора е наложена имуществена санкция в размер на 10 000 лв.;

- Съставен АУАН № 38/01.08.2023 г. на “Монди Стамболийски” ЕАД за неизпълнение на условие, поставено в Комплексно разрешително №123-Н2/2020 г., с което е осъществило състава на чл. 164, ал. 1 във връзка с чл. 123в, т. 2 от Закона за опазване на околната среда (обн. ДВ бр. 91/2002 г., с посл. изм. и доп.). Издадено НП № 30/02.10.2023 г. от директора на РИОСВ - Пловдив - оператора е осъществил състава на чл. 164, ал. 1 във връзка с чл. 123в, т. 2 от ЗООС. На основание чл. 164, ал. 1 на оператора е наложена имуществена санкция в размер на 10 000 лв.;

4. Община Пловдив - “Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Пловдив, Марица, Калояново, Стамболийски, Родопи, Перушица, Съединение, Кричим, Асеновград, Раковски, Садово, Брезово, Първомай”, находящо се в землището на с. Цалапица, община Родопи, с издадено КР № 355-Н0/2008 г. Съставен е АУАН № 37/20.07.2023 г.

IV. 3. ЕКОЛОГИЧНА ОТГОВОРНОСТ И ОТСТРАНЯВАНЕ НА МИНАЛИ ЕКОЛОГИЧНИ ЩЕТИ

Законът за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (ЗОПОЕЩ) определя екологичните щети и непосредствената заплаха за възникване на

такива, както и правомощията на органите на изпълнителната власт, правата и задълженията на операторите.

Екологични щети са щетите върху защитени видове и природни местообитания, водите и водните тела, почвите. ЗОПОЕЩ се прилага в случаите на непосредствена заплаха за възникване на екологични щети и/или на причинени екологични щети в резултат на извършване на дейности, определени в Приложение № 1 към чл. 3, т. 1 от ЗОПОЕЩ.

Компетентни органи по ЗОПОЕЩ са Министерът на околната среда и водите, директорите на РИОСВ, директорите на Басейновите дирекции и директорите на Националните паркове. Органи на изпълнителната власт са Изпълнителният директор на ИАОС и Областните управители.

Министърът на околната среда и водите създава и поддържа Публичен регистър на операторите, извършващи дейности по Приложение №1 към чл. 3, т. 1 от ЗОПОЕЩ.

Изискванията за създаване на публичния регистър, както и редът за предоставяне на информация за създаването и поддържането му, са регламентирани с Глава първа, Раздел III - „Публичен регистър и предоставяне на информация” на ЗОПОЕЩ и Наредба за публичния регистър на операторите, които извършват дейностите по Приложение №1 към чл. 3, т. 1 от ЗОПОЕЩ.

Глава II от ЗОПОЕЩ регламентира процедурите за избор и осъществяване на превантивни/ оздравителни мерки и действията на операторите и компетентния орган при възникване на случаи на непосредствена заплаха за екологични щети/ причинени такива. За определяне на превантивните и оздравителните мерки и минималния размер на разходите за тяхното изпълнение, операторите, изготвят Собствена оценка за възможните случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и за случаи на причинени екологични щети. Съдържанието и, се определя в Наредба №1 за вида на превантивните и оздравителните мерки в предвидените случаи от ЗОПОЕЩ и за минималния размер на разходите за тяхното изпълнение.

През 2023 г. на територията на РИОСВ - Пловдив няма регистриран случай на причинени екологични щети или непосредствена заплаха за възникване на екологични щети, съответно няма издадени заповеди за прилагане на превантивни/оздравителни мерки съгласно ЗОПОЕЩ.

По отношение на прилагането на изискванията на Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (ЗОПОЕЩ) и подзаконовите нормативни документи към него през отчетния период са извършени общо 9 проверки, при които са дадени две предписания, които са изпълнени.

Взето е участие в проверки на обекти с издадени комплексни разрешителни. При проверките е проведен контрол на изпълнение на условията в издадените разрешителни, свързани с изискванията на ЗОПОЕЩ и подзаконовите нормативни документи.

За обектите, които попадат в обхвата на ЗОПОЕЩ, при проверките основно са давани предписания за изготвяне на собствена оценка за възможни случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и на случаи на причинени такива и допълване на оценката с остойностяване на мерките. При осъществения контрол се следи за това дали определените конкретните превантивни и оздравителни мерки в оценките, са приложими в действителност и съответстват ли те на спецификата на производствените процеси в обектите.

Резултатите от комплексните проверки показват спазване на законодателството по екологична отговорност. При проверките се дават предписания за подаване на информация в МОСВ за включване в Публичния регистър на операторите, както и за изготвяне на собствена оценка за възможни случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и на случаи на причинени такива.

Отстраняване на минали екологични щети

РИОСВ – Пловдив няма програми за отстраняване на минали екологични щети и не осъществява контрол по тяхното изпълнение.

Доброволни ангажменти по отношение на опазването на околната среда – EMAS и екомаркировката на ЕС

През 2023 г. са извършени три проверки на дружество, което стопанисва три площадки, участваща в Схемата на общността за управление по околна среда и одит (EMAS) на територията контролирана от РИОСВ - Пловдив. При проверките не са констатирани несъответствия. Дружеството участва в схемата за управление по околната среда и одит, като притежава валидна регистрация по EMAS. Дружеството е изготвило и публикувало екологична декларация, проверена от независим одитор, в която описва своите екологични цели и резултати. През 2023 г. дружеството не е извършвала промени по отношение на дейностите и услугите които извършва и предлага. „КМД“ ЕООД използва логото на EMAS като в него е посочен регистрационният номер на организацията.

Логото на EMAS може да се използва само от регистрирани организации и само докато тяхната регистрация е валидна. Съгласно чл. 163, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда употребата на логото на EMAS в нарушение на нормативните разпоредби се наказва с глоба, съответно с имуществена санкция в размер от 1000 до 5000 лв.

Екомаркировка на ЕС

Министърът на околната среда и водите е компетентният орган в България, който присъжда правото за ползване на екомаркировката на ЕС съгласно Закона за опазване на околната среда. Екомаркировка на ЕС могат да получат продукти, за които има специфични критерии, приети с решение на Европейската комисия.

На територията контролирана от РИОСВ - Пловдив, дружество - „ПРЕСТИЖ 2007“ ЕООД, притежава правото да пуска на пазара продукт с екомаркировката на ЕС, а именно RaLex ECO PLUS – почистващ продукт за твърда повърхност. Екомаркировката на ЕС е присъден на продукт - RaLex ECO PLUS, за който има специфични критерии, приети с Решение (ЕС) 2017/1217 на Комисията от 23.06.2017 г. за установяване на критерии за присъждане на екомаркировката на ЕС на почистващи продукти за твърда повърхност. Дружеството произвежда почистващи продукти. От момента на присъждане на правото за производство на продукт с екомаркировката на ЕС до момента на извършената проверка - 14.07.2023 г., дружеството не е произвеждало и не е пускало на пазара продукт RaLex ECO PLUS. Извършен е оглед на склада за готова продукция, при който не се установи ползване на логото – Екомаркировка на ЕС върху етикети на продукти, произведени от дружеството.

Информация за състоянието на околната среда за активно формиране на обществено поведение за грижа към околната среда

През годината РИОСВ – Пловдив се е стремяла да осъществява регулярно добра комуникация чрез медиите, за да осигури прозрачност за дейността на екоинспекцията и да информира гражданите и заинтересованите страни по отношение на важни и интересоващи ги обществено значими проблеми.

Инициативността на екоинспекцията в медиите е значителна. В рамките на 2023 г. екоинспекцията е предоставяла активно информация на медиите, като е публикувала и разпространила 104 новини под формата на прессъобщения. Отговорено е и на 32 журналистически запитвания. Експерти на институцията са дали 5 ТВ- и радиоинтервюта по теми, представляващи интерес за обществеността. Доказателство за засилената медийна

активност е 20%-ното увеличение на прессъобщенията в сравнение с предходната година, когато те са били 87 на брой и 25%-ното увеличение на дадените интервюта. РИОСВ – Пловдив поддържа добра колаборация с представителите на различните медии.

Институцията поддържа изключително подробна интернет-страница, на която ежедневно се публикуват новини, документи, информация за процедури и регистри. Ежедневно медиите се възползват от възможността, правейки преглед и справки с публикувани на сайта на инспекцията документи, новини, указания и отчети, на база на които самостоятелно изготвят журналистически материали и информират обществеността.

В началото на годината беше направен детайлен Анализ на медийните публикации, касаещи дейността на РИОСВ - Пловдив през предходната 2022 година, който беше много полезен за получаване на обратна връзка и изследване на удовлетвореността на заинтересованите страни и широката общественост от дейността на екоинспекцията, на тяхното отношение към нея и възможност за подобряване на административното обслужване и работата на институцията. Медийният анализ като пиар инструмент даде възможност на ръководството на РИОСВ - Пловдив и на медийния експерт в институцията да вземат информирани, много по-добре обосновани, целесъобразни и по-ефективни решения и да приложат надеждни инструменти за подобряване качеството на предоставяните услуги и имиджа на институцията.

Кампании и екологично образование

Положиха се усилия, така че беше постигнато ползотворно партньорство с гражданите, неправителствените организации, други местни и национални институции и медиите. Бяха проведени редица инициативи за повишаване на екологичното самосъзнание сред всички групи от обществото и най-вече сред подрастващите. При организацията на РИОСВ – Пловдив беше водена от целта да се обхванат хора, младежи и деца от различни възрасти и инициативите да бъдат разнообразни, така че да може да се запали интереса към опазването на околната среда сред разнообразни целеви групи с разностранни интереси.

През 2023 г. РИОСВ - Пловдив осъществи партньорство с над 60 организации – училища, неправителствени организации, общински и държавни институции, местни клубове, артисти. Създадохме нови стабилни взаимоотношения с организации, на които ще разчитаме и в бъдеще, благодарение на които достигнахме до нови таргет-аудитории (напр. нашият нов партньор Съюз на българските журналисти).

Екоинспекцията отчита изпълнението на Програма 5 с 12 кампании и 53 инициативи – форуми, конкурси, открити уроци, обучителни семинари, почиствания на замърсени терени, посещения и извършване на биологичен мониторинг и други. За нуждите на провежданите активности бяха създадени 22 вида информационни материали. Бяха обхванати над 50 учебни заведения, а оценката е, че обхванатите участници в образователно-информационните дейности и тези, до които са достигнали посланията на институцията са над 7000.

По-долу са описани накратко и в хронологичен ред основните инициативи на РИОСВ – Пловдив през 2023 година:

➤ Кампанията „Да сложим точка на замърсяването“

Директорът на РИОСВ - Пловдив проведе срещи с кметовете за предприемане на строги мерки по изпълнение на задълженията на местната власт по Закона за управление на отпадъците, бяха идентифицирани замърсени участъци и поставена цел до 31 март да бъдат предприети действия за премахването им. Екипът на РИОСВ – Пловдив поддържаше постоянна комуникация с общинските администрации на своя територия и се информираше

за изпълнението на ангажиментите на кметовете, като същевременно бе в готовност да предостави административна, техническа и експертна помощ.

➤ **Кампания „Световен ден на влажните зони“**

- На 1 февруари: открит урок на тема „Защо влажните зони са важни и какви са ползите от възстановяването им“ пред ученици самостоятелна форма на обучение на възраст от 6 до 10 години в партньорство с Българско дружество за защита на птиците (БДЗП);
- На 1 февруари: онлайн среща-презентация на тема „Време е за възстановяване на влажните зони“ с дискусия относно влажните зони, защо някои от тях са изчезнали и е необходимо да се възстановят. Срещата се проведе в навечерието на световния празник и се предава на живо чрез Zoom. Организира се съвместно с БДЗП, СНЦ "Зелени Балкани", Българска фондация "Биоразнообразие", Коалиция "Да остане природа“;
- На 2 февруари: обявяване началото на конкурс за ученици от пети до дванадесети клас с краен срок 15 март за създаване на разказ за български народни традиции, обичаи, поверия, легенди, свързани с природата.
- На 2 февруари: изложба на детски рисунки на тема „Обитателите на влажните зони“ във фоайето на РИОСВ – Пловдив;
- На 6 февруари: мониторинг на биологичното разнообразие по поречието на река Марица в рамките на гр. Пловдив с ученици на възраст 12-18 години, възпитаници на Дома за деца, лишени от родителски грижи „Княгиня Мария Луиза“, гр. Пловдив, проведен в партньорство с БДЗП и СНЦ "Зелени Балкани“;
- На 27 февруари: открит урок на тема „Опазване и възстановяване на влажните зони“ пред ученици 3 клас от клуб "Изследователи" при СУ "Димитър Матовски", район Тракия, гр. Пловдив.

➤ **Кампания „Световен ден на водата“**

- През март РИОСВ – Пловдив традиционно организира кампания по случай Световния ден на водата, който се отбелязва всяка година на 22 март. Тя беше на тема „Ускоряване на промяната: партньорства и сътрудничества“ и премина под мотото: „Бъдете промяната, която искате да видите в света“ – призив към всеки един човек на планетата да не стои безучастен и да помогне за разрешаването на глобалната криза, свързана с питейните и отпадъчни води. В рамките ѝ се проведеха 7 инициативи.
- Кампанията стартира на 22 март с почистване на участък на река Марица в град Пловдив от изхвърлените по брега и във водите отпадъци под мотото „Партньорство за чисти реки“. В инициативата на екоинспекцията активно участваха членове на Воден клуб „Пловдив“, които с единични и двойни каяци освободиха водите от плуващи боклуци, демонстрирайки завидни спортни техники. Присъединиха се и представители на местна фирма, както и доброволци-рибари, които се включиха спонтанно в инициативата. Събраният с общи усилия отпадък бе половин тон, като той беше извозен на регламентирано за това място.
  - РИОСВ – Пловдив участва в конкурс „Природата на водата“, обявен от Българска асоциация по водите и финансиран от ПУДООС с три кадъра, които бяха високо оценени от журито. На 22 март екоинспекцията получи наградата за институция със снимката „Мъглива утрин“.

- В Световния ден на водата РИОСВ – Пловдив обяви резултатите от проведения национален конкурс за създаване на разказ, в който участници имаха възможност да разкажат за избрана от тях българска традиция, обичай, празник, поверие или легенда, свързана с природата. Всички участници получиха грамоти, а 5 от тях – и награди.
- На 23 март Пловдив отбеляза празника с общоградски фестивал под мотото „Бъди промяната, която искаш да видиш в света“, съпътстван от много настроение, музика, танци и създадено от децата изкуство. Съорганизатори на РИОСВ - Пловдив бяха община Пловдив, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД – Пловдив, Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“. Като участници се включиха близо 400 деца от детските градини, училищата и екоklubовете в града, а в програмата участие взеха участие 36 учебни заведения, клубове, институции и организации – Аграрен университет – Пловдив, Регионалната дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, СНЦ „Зелени Балкани“, Българско дружество за защита на птиците, Международното движение „Да спасим почвата“.
- На 24 март РИОСВ – Пловдив изнесе два открити урока пред учениците от 2 „б“ и 2 „г“ клас на ОУ „Алеко Константинов“ – Пловдив с ръководители г-жа Терзиева и г-жа Шопова. Заниманията бяха посветени на проблемите на питейните и отпадъчните води и необходимостта от устойчиво използване и управление на водните ресурси, като бяха съобразени с възрастта на децата и поднесени по лесен за възприемане начин.
- На 29 март бе организирано посещение на ученици на Пречиствателна станция за питейни води, с. Храбрино с лекция на тема „Пътя на водата – от водоизточника до чешмата“. Инициативата се проведе в партньорство с „ВиК“ ЕООД – гр. Пловдив. В пътуването и обучението се включиха 35 ученици от екоklubа на СУ „Отец Паисий“, гр. Куклен, техните преподаватели, както и кмета на общината.
  - Второто регионално събитие за област Пловдив на тема: „Роля и участие на заинтересованите страни в процеса на разработване на планове за управление на Natura 2000“, проведено на 2 февруари. В него взеха участие представители на РИОСВ и над 40 представители на различни заинтересовани страни.
  - **Инициатива за чистотата на атмосферния въздух – на 7 март** в Инфоцентъра на РИОСВ – Пловдив се проведе 90-минутна лекция пред четвъртокурсници от Биологическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“ от специалности „Екология и опазване на околната среда“ и „Фармацевтични биотехнологии“ по темата за атмосферния въздух - българското и европейско законодателство, нормите за опазване на човешкото здраве за различните замърсители на въздуха, извършвания мониторинг на територията на „Агломерация Пловдив“, ролята на общините при планирането на мерки за подобряване качеството, контролът на големите и средни горивни инсталации, осъществяван от екоинспекцията, конкретни казуси от контролната и превантивна дейност РИОСВ – Пловдив и административнонаказателни действия.
  - **Кампания „Ден на Земята“** - Екоинспекцията традиционно организира кампания по случай Деня на Земята, който се отбелязва всяка година на 22 април. Тази година тя беше на тема „Инвестираме в нашата планета“ – призив всеки от нас да инвестира от своето време, ресурси и енергия за справяне с

проблемите на околната среда. Някои от проведените инициативите бяха самостоятелни, а други – осъществени с широк кръг партньори.

- Във фойето на административната сграда на РИОСВ – Пловдив на 20 април бе подредена изложба от детски картини, посветени на природата и Земята - селекция от провеждани от екоинспекцията конкурси.
- На 21 април РИОСВ – Пловдив публикува три ученически разказа за древни традиции и ритуали, свързани с преклонението пред природата и нейната сила, богатството на земята и плодородието, пречупени през възприятията на млади автори-финалисти от проведения от екоинспекцията конкурс за създаване на разказ, в който участниците имаха възможност да разкажат за избрана от тях българска традиция, обичай, празник, поверие или легенда, свързана с природата.
- На 21 април се проведе фестивал **„Инвестираме в нашата планета“** - мащабно събитие с над 1000 участника – , различни партньори и организирано така, че да задоволи разностранни интереси в сферата на опазването на околната среда. Мероприятието бе предвидено за студенти и гимназисти, обучаващи се в специализирани гимназии по селско стопанство с домакин – Аграрен университет - Пловдив. То се проведе в партньорство на РИОСВ – Пловдив и Студентските съвети при Аграрен университет – Пловдив, Студентски съвет към Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство „Проф. Асен Диамандиев“ (АМТИИ), Движение „Да спасим почвите“, Сдружение “Зелени Балкани”, Спасителен център за диви животни – Стара Загора, Дружество на анималисти, флористи и научни илюстратори (ДАФНИ) и LifeWatch ERIC. В рамките на фестивала се проведеха следните активности:
  - Две изложби: „Голямото завръщане“ (Дружество на анималисти, флористи и научни илюстратори) и „Оживялата изложба“ (СНЦ „Зелени Балкани“) бяха подредени във фойето на Ректората. Бяха представени рисунки на видове животни, които са върнати в изконните им местообитания с усилията на различни организации, както и макети на редки и защитени видове птици, попадащи в обхвата на Европейски зелен пояс и обитаващи граничните райони на България, Турция и Гърция, изработени в реален размер и оцветяване;
  - Ботанически арт-пленер, проведен в Новата сграда на Университета. Студентите от АМТИИ и АУ рисуваха ботанически видове и усвоиха специални техники под вещите наставления на Дружество на анималисти, флористи и научни илюстратори, които бяха осигурили и художествените материали;
  - Презентации и дискусия със 70 гимназисти от специализирани селскостопански гимназии: Професионална гимназия по селско стопанство – с. Белозем, Професионална гимназия по селско стопанство – гр. Куклен, СУ „Отец Паисий“ – гр. Куклен и СУ „Васил Левски“ с професионални паралелки – гр. Ветово. По време на тази активност учениците бяха приветствани от ректора и зам.-ректора на АУ, бяха представени възможностите на университета, учениците изнесоха свои доклади и презентации, а Движение „Да спасим почвите“ разказа за международната

- кауза за чисти почви и храни. Модератор на сесията бе експертът по връзки с обществеността на РИОСВ – Пловдив;
- Обиколка на гимназистите от четирите специализирани учебни заведения в кампуса на АУ – Пловдив, факултетите на университета, разглеждане на специализирани изложби, свързани с науките за Земята, представяне на принципите на биологичното земеделие, посещение на опитни полета. За целта те бяха разделени на 3 групи, а всяка група бе ръководена от преподавател от Факултета по растителна защита и агроекология;
  - „Гласът на ранената дива природа“, представена от Спасителен център за диви животни – Стара Загора се проведе в двора на университета. Студенти, ученици, преподаватели и гости успяха да се докоснат до дивата природа. Бяха представени макети в реален размер, информационно табло с любопитни особености за редките птици и техните местообитания, беше разказана историята на специалните гости на фестивала, мишеловът Мишо и керкенецчето Владко, а най-смелите се престрашиха да ги подържат и да се снимат с тях;
  - Представяне на световната кауза за чисти почви и храни от представителите на Движение „Да спасим почвата“, подкрепено от ООН. Те разказаха пред учениците за нуждата и усилията за обединяването на човечеството, за да запазим магията на почвата жива и важността на тази мисия за осигуряване на прехрана в световен мащаб. Те фокусираха вниманието върху проблемите със скоростта, с която почвата деградира вследствие на обезлесяването и други фактори. Участието на движението в Деня на Земята в Пловдив бе включено и в специален видеоклип, показващ отбелязването на екопразника в Европа;
  - Модно ревю „Зелената мода на бъдещето“ - прекрасните студенти от АМТИИ, специалност “Дизайн на облеклото” под ръководството на доц. д-р Динка Касабова представиха професионално изнесено тематично ревю в унисон със световните тенденции за устойчивост, екология и нулев отпадък, което се проведе в артистичната обстановка на фойето в Новата сграда на Аграрен университет. Учениците от 12 клас, специалност “Театрален грим и перуки” от Националната гимназия за сценични и екранни изкуства в гр. Пловдив гримираха манекените. Ревюто предизвика бурни аплодисменти от публиката и беше кулминацията на фестивала;
  - Награждаване на участниците – Наградите бяха осигурени от Аграрен университет – Пловдив и РИОСВ – Пловдив. Екоинспекцията изработи и грамотите, които бяха официално връчени на студентските съвети и учебните заведения, включили се във фестивала.
  - На 22 април служителите на РИОСВ – Пловдив и техните семейства в Деня на Земята почистиха от отпадъци екопътеки в буферната част на резерват „Червената стена“ в района на с. Бачково, общ. Асеновград. Акцията се проведе с цел да насочи вниманието на обществото и да призове туристите да сведат отпадъците след себе си до нула в името на намаляването на замърсяването, опазването на биологичното разнообразие, екосистемите и ландшафта. Инициативата бе част от кампанията на МОСВ "Да сложим точка на замърсяването". Експертите на РИОСВ – Пловдив ежегодно организират акции по почистване на резервата, а тази година с удоволствие констатираха, че замърсените терени са значително по-малко. Бяха събрани

и изнесени 15 чувала с битови отпадъци, основно пластмасови опаковки, бутилки и кенове, а с извозването им до регионалното депо се ангажира община Асеновград.

- **На 24 април** РИОСВ – Пловдив и Българското дружество за защита на птиците се отзоваха с удоволствие на поканата на ДГ „Чучулига“ и заедно с малчуганите отбелязаха Деня на Земята с весел празник - децата впечатлиха с песни за природата, изпълнени с подходяща хореография, а след това засадиха семена на цветя в специално подготвени лехи за всяка от групите и научиха от какво се нуждаят растенията, за да се развият и какви грижи е необходимо да полагат за тях. Малките еколози чуха разказа на орнитолозите от БДЗП за чудните гости, които всяка година избират да обитават точно двора на тяхната детската градина – зимните месеци горските ушати сови в района на градината могат достигнат над 150 екземпляра. Децата имаха възможност да научат повече и за други защитени птици и да ги наблюдават с бинокли.
- Екоинспекцията участва и в **Ден на кариерата**, проведен за студенти, който се състоя на **26 април** и в него участваха голям брой представители на бизнеса и няколко други държавни институции. Там служители на РИОСВ – Пловдив представиха възможностите за летен стаж на студенти, изучаващи специалности в професионални направления „Науки за земята“ и „Биологически науки“, благодарение на което в инспекцията ни вече стажуват амбицирани млади хора.
- Екоинспекцията организира и участва в редица събития по случай **Европейския ден на екологичната мрежа „Натура 2000“**, **Международния ден на биологичното разнообразие** и **Световния ден на околната среда**.
  - Започна нова инициатива – провеждане на серия от дигитални уроци по природознание съвместно с представители на Съюза на българските журналисти. В периода **18 май – 6 юни** експертът по връзки с обществеността посети класове от пловдивските СУ „Д. Матевски“ и СУ „Стоян Михайловски“, ОУ „Елин Пелин“, СУ „Патриарх Евтимий“ кв Пловдив, както и училище ОУ „Граф Игнатиев“, с. Граф Игнатиев, общ. МарицаБяха презентирани характерни за резерват „Червената стена“ защитени животински и растителни видове, създадени на дигитална платформа на база изкуствен интелект. Провеодоха се екоигри и дискусии, съобразени с възрастта на учениците. Учениците се запознаха с цифровия образ на планетата Земя, която апелира да опазваме чиста природата, както и с видовете „кафява мечка“ и „родопски силивряк“. Бяха представени възможностите пред учениците на база разработената дигитална платформа за визуализация на добавена реалност „Холис“ и изкуствения интелект да създават сами холограмни изображения и чрез съчетанието на творчество и наука да затвърдят знанията си за природата.
  - **На 13 май** РИОСВ – Пловдив подкрепи провеждането на Петнадесетата научна конференция за студенти и млади учени „Екологията – начин на мислене“, организирана от катедра „Екология и опазване на околната среда“ към Биологическия факултет на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Екологичния студентски екип за творческо

развитие и академични постижения „ЕСЕТРА“ и Студентския съвет на висшето учебно заведение, която предостави възможност на студенти, докторанти и млади учени да представят своите научни и научно-популярни разработки в различните области на екологията, биологията и методиката на обучението по биология. Екоинспекцията избра три от проектите, засягащи актуални за пловдивската екоинспекция теми и отличи всеки от авторите им с грамота и книга.

- На 16 май РИОСВ – Пловдив откри изложба на юношески картини на възпитаници на Комплекс за социални услуги „Княгиня Мария Луиза“, гр. Пловдив. Те са вдъхновени от темата за опазване на биологичното разнообразие и защитените зони и превърнаха файето на институцията в своеобразна изложбена зала.
  - На 22 май в информационния център на РИОСВ – Пловдив бяха посрещнати студенти от първи, втори и пети курс, обучаващи се по специалност „Екология и опазване на околната среда“ Пред тях бе изнесена лекция за функциите, целите и организацията на работа на екоинспекцията с фокус върху дейностите по опазване на биологичното разнообразие. Студентите се запознаха с различни аспекти – от ползването на биоресурси до прилагането на Конвенцията за международна търговия с диви растителни и животински видове и осъществяването на контрол съгласно Закона за генетично модифицираните организми. Проведе се и дискусия с акцент върху политиката и принципите на управление на защитените територии и зоните от екологичната мрежа „Натура 2000“, богатото биологично разнообразие в Пловдивска област, заплахите, пред които са изправени защитените видове и местообитания и необходимостта от активна защита чрез инструментите, предвидени в екологичното законодателство.
- На 12 май по време на официална церемония по случай 40-годишнината на Факултета по растителна защита и агроекология на Аграрен университет – Пловдив факултета РИОСВ - Пловдив получи плакет и благодарствена грамота, в които е изразена признателност за подкрепата и сътрудничеството.
- **Кампания „Световен ден на околната среда“**
- Детски фестивал на знанието и движението – Пловдив, 3-4 юни 2023 се проведе за четвърта поредна година в Градската градина на Пловдив, като РИОСВ – Пловдив се включи активно за втори път. Инициатор на мащабното общоградско събитие е Народна библиотека „Иван Вазов“. В рамките му бяха представени държавни, общински и неправителствени организации, свързани с туризма, екологията, опазването на околната среда, спорта, долекарската помощ, планинското и аварийното спасяване, пожарната и аварийна безопасност, безопасно пребиваване сред природата, туризма, планинското ориентиране и ориентирането в градски условия, правила за безопасност при управление на велосипеди и тротинетки, дейности, извършвани със следово куче и много друго интересни аспекти. Включиха се и други организации като Асоциация за социална, здравна и правна помощ, Съвместно командване на специалните операции,

Клуб за планинско-приложни спортове "Агарта", Регионален природонаучен музей – Пловдив, Сдружение "Аварийно спасяване" – Пловдив, Пещерен клуб "Ъндърграунд", Алпийски клуб, Младежки червен кръст, Сдружение "По-диви Родопи", Общински приют за безстопанствени животни, Асоциация на родители с деца с увреден слух, Сдружение "Медей" – Пловдив, Регионална служба за пожарна и аварийна безопасност, Движение „Да спасим почвата“, Българско дружество за защита на птиците. Щандове на всяка организация-участник бяха разположени на алеите на Цар Симеоновата градина, Виенския павилион, дървените платформи около Пеещите фонтани. РИОСВ – Пловдив запознаваше любопитните малчугани и граждани с дейността на институцията. Представители на екоинспекцията представиха "Приказка за чудните возила" - богато илюстрирана и забавна история в рими (издадена от РИОСВ – Пловдив по програма на МОСВ „Младежи за околна среда“), посветена на важноста да спортуваме, да се придвижваме безопасно и екологосъобразно и да опазваме околната среда. Децата имаха възможност да изработят от хартия и дърво сувенирчета с героите от книжката. За по-големите бяха подготвени информационни материали за защитени територии и видове на територията на РИОСВ - Пловдив.

- Същия ден в конферентната зала на Народна библиотека „Иван Вазов“ се състоя лекция на тема „Влияние на екранното мислене върху детското развитие“, а във вечерните часове на уикенда д-р Виолета Желязкова, БАН, разказа на своите малки и големи събеседници за своите изследвания, свързани с едни от най-малко изучените животни на планетата - прилепите. По-смелите деца изкачваха 40-метровата западната стена на Народна библиотека „Иван Вазов“ и скалите в подножието на Хълма на Освободителите (Бунарджика) по алпийски способ.
- На 5 юни РИОСВ – Пловдив съвместно с дирекция „Екология“ на община Пловдив проведе общоградски детски празник с конкурс за рисунка на асфалт на тема "Цветовете на природата" – 5 юни 2023 година. Над 200 пловдивчанчета рисуваха с цветовете на природата и показаха каква искат да бъде тя. Малките художници-природолюбители с вдъхновение и нетърпение грабнаха цветните тебешери и без усилия изрисуваха асфалта с пъстри цветя, дървета с накацали птици върху тях, цветни дъги, чисти реки с плуващи в тях рибки и искрящи слънца, а най-използваният цвят бе зеленият. За по-малко от час Централната алея на хълм „Бунарджика“ се превърна в разноцветно 200-метрово пано, обединило чистите детски представи и мечти за бъдещето на нашата планета. В празника рисуваха организирани групи от СУ „Пею Яворов“, СУ „Димитър Матевски“, ДГ „Здравец“, Занималните „Дъга“, „Азбукари“, „Моливко“, „Бритиш скул“, „Инглиш хаус“ и други. Много родители също доведоха децата си, присъединиха се и разхождащи се в парка малчугани, привлечени от веселите детски песни. На най-добрите художници бяха връчени грамоти, а всеки от участниците получи като награда художествени материали за рисуване и моделиране, както и богато илюстрирана екологична приказка в рими в организираната

томбола. Детските творби останаха да красят парка и да зареждат с положителна емоция посетителите на защитената територия.

➤ На 23 юни РИОСВ – Пловдив съвместно с учен от Института по изследване на климата, атмосферата и водите към БАН изнесоха открит урок пред учениците четвърти за пети клас, посещаващи лятна занималня в екоучилище „Елин Пелин“. Беше им представен научният проект „Климатична кутия“, предназначен за повишаване познанията на учениците и на капацитета на техни учители в областта на климата, атмосферата и водите – по-специално градски, крайбрежен и планински климат; климатични промени; физикохимични процеси в атмосферата; устойчиво разпределяне, използване и опазване на водните ресурси; планиране и управление на водностопанските системи и свързаните с тях комунални услуги др. дейности за нуждите на обществото и опазването на околната среда в условията на променящ се климат.

➤ На 29 юни се проведе работна среща, на която бяха направени първи стъпки в координацията между различните институции за предприемане на бързи и ефективни действия при случаи на престъпления против природата. Неин инициатор беше Българско дружество за защита на птиците (БДЗП) в рамките на проект „Живот за сокола“ по програма LIFE, а домакин - РИОСВ - Пловдив. Участваха и представители на новосформирания сектор „Престъпления срещу околната среда и дивата природа“ при Главна дирекция „Национална полиция“ (ГДНП), на отдел „Охранителна полиция“ при ОДМВР - Пловдив, на Икономическа полиция – Пловдив, на отдел „Здравеопазване на животните“ при Областна дирекция по безопасност на храните и на Регионалната дирекция по горите. Фокус на срещата беше противодействието на незаконното използване на отрови в дивата природа и тяхното вредно въздействие върху биоразнообразието.

➤ Кампания за **Международния ден на чистия въздух за синьо небе** под мотото „Заедно за чист въздух“. В нейните рамки се проведеха 2 инициативи:

- РИОСВ - Пловдив обяви 7 септември за ден на отворените врати в автоматичната измервателна станция „Каменица“. Обектът бе отворен за всички заинтересовани граждани относно мониторинга и състоянието на въздуха, използваната апаратура и технология, следените показатели, а специалисти на екоинспекцията и РЛ – Пловдив бяха на място, за да отговорят на въпросите им. Празникът продължи вечерта с джаз изпълнения на открита сцена на централния площад с изпълненията на Биг бенд – Пловдив, струнен квартет „Интро“ и младият музикант Илин Илиев, като водещият, актьорът Петър Тосков, представи на публиката повече информация за необходимостта от по-силни партньорства, увеличени инвестиции и споделена отговорност за преодоляване замърсяването на въздуха.
- На 8 септември се проведе изложение, посветени на различни аспекти, касаещи качеството на атмосферния въздух съвместно с представители на община Пловдив, Аграрен университет – Пловдив, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Медицински университет – Пловдив, Тракия икономическа зона, Сдружение на пациентите с дихателна недостатъчност“, Гражданска платформа „Дишай, Пловдив“ и много други.

➤ Кампания за откриване на учебната година. На 15 септември представители на РИОСВ – Пловдив откриха учебната година в 2 учебни заведения:

- В Иновативно екоучилище ОУ „Елин Пелин“ беше отправено официално приветствие към младите еколози;
- В детска градина „Малина“ представител на РИОСВ – Пловдив се включи в церемония по връчване на грамоти на децата за успешното им участие в четвъртото издание на Националните номинации „Най-големият малък приятел на природата и животните“.
- Кампанията „Да изчистим България заедно“, организирана от bTV Media Group:
  - На 16 септември служителите на пловдивската екоинспекция се включиха в инициативата. Беше създадена организация за координиране дейностите на 17-те общини на територията на РИОСВ – Пловдив и регионалните депа за отпадъци. Предварително бяха раздадени чували и ръкавици, а по време на кампанията беше съевременно събирана информация за локациите за почистване, броя на включилите се доброволци, събраните количества. За да бъде даден и личен пример съвместно с колегите от останалите структури на МОСВ и с членове на семействата си, служителите на РИОСВ почистиха замърсени с отпадъци площи, намиращи се в коритото на река Марица в кампанията, като събраха 85 чувала с боклук.
- Кампания по случай **Европейската седмица на мобилността 16 - 22 септември**, включваща провеждане на 3 самостоятелни или съвместни с други организации инициативи. РИОСВ – Пловдив бе единствената администрация в България, регистрирала събитие на официалния европейски сайт на кампанията:
  - На 16 септември Седмицата на мобилността в Пловдив започна с атрактивно състезание по воден слалом в бърза вода с партньорите от Воден клуб – Пловдив. То беше част от държавния спортен календар на Българска федерация по туризъм. Събитието беше уважено граждани и гости на Пловдив, любители на силните усещания бяха поканени като зрители или участници;
  - Екоинспекцията подкрепи две от тематичните събития в рамките на тридневния 15 – 17 септември) фестивал „Майна Town Weekend“: „Зелено, Майна“ и „Майна спорт“ в сътрудничество съответно със сдружение „БГ Бъди активен“ и Декатлон – България. Тя предостави два вида информационни материали – книжки за биоразнообразието в Пловдивска област и книжка за активната градска мобилност, които бяха използвани като награди за младите участници в събитията;
  - На 20 септември експертът по връзки с обществеността проведе три поредни открити уроци с децата от първите класове на ОУ „Елин Пелин“ – Пловдив. Под формата на приказка те научиха защо е за предпочитане да се движат в града пеша, с велосипед, с обществен транспорт и какви са ползите за тях и за природата, ако изберат активната мобилност пред използването на автомобили – по-здравословно е, пестят енергия, не замърсяват въздуха, намаляват шума в градската среда. С тази инициатива екоинспекцията отбеляза и Деня без загинали на пътя.
- На 29 септември РИОСВ – Пловдив и СНЦ „Зелени Балкани“ съвместно организираха провеждане на Нощ на прилепите. Събитието се проведе в Градската градина на Пловдив. То включваше представяне на изложба за прилепите и интересни факти за тях, четене на детската книжка „Приключенията на прилепчето Дарки“, а тези, които дочакаха залез слънце, имаха възможност да „подслушват“ с ултразвуков детектор летящите бозайници, обитаващи района. Облечени като супер-героя Батман, най-малките участваха и в карнавал.

- На 11 октомври 2023 г. РИОСВ – Пловдив изнесе лекция пред студенти от 4 курс от специалност "Анализ, контрол и екология на храните" в Университета по хранителни технологии – Пловдив с фокус върху осъществявания контрол върху обектите от хранително-вкусовата промишленост;
- На 26 октомври 2023 г. представител на екоинспекцията участва по връчване на грамоти на децата от ДГ "Надежда", гр. Асеновград за успешното им участие в четвъртото издание на Националните номинации „Най-големият малък приятел на природата и животните“;
- На 27 октомври 2023 г. експерти от направление „въздух“ взеха участие в Ден на мениджъра по устойчиво развитие и околна среда по покана на „Екомакс“ ООД;
- На 3 ноември 2023 г. екоинспекцията отбеляза Международния ден на биосферните паркове, обявен по Програма „Човекът и биосферата“ на ЮНЕСКО, като го обяви за Ден на отворените врати, посветен на биосферен парк „Червената стена“ и представи на обществеността видеоклип;
- На 10 ноември 2023 г. беше проведен атрактивен открит урок, посветен на водата под надслов „Водата, без която не можем“ пред третокласници от СУ „Паисий Хилендарски“;
- На 28 ноември 2023 г. експерти на РИОСВ изнесоха лекция с фокус върху защитата от вредното въздействие на химичните вещества и смеси пред студенти от магистърска програма „Химия и екология“ при Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“;
- На 4 декември 2023 г. експерти участваха в среща-дискусия на тема "екологични разрешителни" с представител на Световната банка;
- На 7 декември 2023 г., в началото на отоплителния сезон за гр. Пловдив, екоинспекцията организира изнесена лекция за качеството на атмосферния въздух пред студенти от биологическия и химическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“ в автоматичната измервателна станция „Каменица“ .

3.6. Достъп до информация

В РИОСВ – Пловдив се спазват Вътрешни правила за условията и реда за достъп до обществена информация. През 2023 г. бяха разработени и утвърдени от директора на институцията нови такива със Заповед № РД-301/30.10.2023 г. във връзка с последните изменения и допълнения в Закона за достъп до информация, обнародвани в Държавен вестник, бр. 82 от 29 септември 2023 година.

Поддържа се електронен регистър на постъпилите писмени заявления и устни запитвания по ЗДОИ, които се публикува ежегодно в секция „Достъп до информация“ на сайта на администрацията.

През 2023 година РИОСВ – Пловдив за поредна година беше оценена на първо място сред държавните и общински администрации в областта и на двадесет и трето в страната като най-прозрачна институция по отношение предоставянето на информация на гражданите при ежегодното независимо проучване от специалистите на Програма „Достъп до информация“, която е прегледала и оценила интернет страниците на 562 административни структури на изпълнителната власт на централно, териториално и местно ниво, публичноправни субекти и независими органи на власт. Гордост за екоинспекцията е получената грамота за „институция, най-добре организираща предоставянето на достъп до информация“.

През годината в РИОСВ – Пловдив са постъпили 70 заявления за достъп до информация, като броят им се запазва непроменен в сравнение с предходната година.

Анализът на профила на търсещите информация сочи, че 23 от заявителите са граждани (32,86 %), 20 (28,57 %) – представители на неправителствени организации (НПО) и 27 (38,57 %) – друг тип, като това включва търговски дружества, общински и държавни администрации.

Темите, по които заявителите са разнообразни. Те биха могли да се класифицират по следния начин:

- ✓ Упражняване на права и законови интереси – 3 заявления (4,3%);
- ✓ Отчетност на институцията – 2 заявления (2,8%);
- ✓ Изразходване на публични средства – 1 заявление (1,4%);
- ✓ Контролна дейност, осъществявана от институцията – 13 заявления (18,6%);
- ✓ Превантивна дейност, осъществявана от институцията – 41 заявления (58,6%);
- ✓ Биоразнообразие, защитени зони, защитени територии – 3 заявления (4,3%);
- ✓ Мониторинг на компонентите и факторите на околната среда – 7 заявления (10%).

Всички постъпили заявления са разгледани. Няма издадени решения за отказ или за частичен достъп до информация. Издадени са 58 решения на директора на РИОСВ – Пловдив за предоставяне на пълен достъп до обществена информация и/или за предоставяне на обществена информация от общественния сектор за повторно използване.

Тъй като едно от заявленията е постъпило в институцията на 28 декември 2023 година, Решението за предоставяне на пълен достъп до обществена информация е издадено през първата седмица на 2024 година.

Информацията е предоставяна на заявителите в законоустановения срок без изключение, като усилията на администрацията са били той да бъде съкратен максимално.

През разглеждания период в РИОСВ – Пловдив не са постъпвали жалби срещу решения за предоставяне по ЗДОИ. Няма и установени нарушения на длъжностни лица.

Административнонаказателна отговорност и принудителни административни мерки

В резултат на контролната дейност през 2023 г. са съставени 75 акта за неспазване на екологичното законодателство и са издадени 39 наказателни постановления, от които глобите на физически лица са в размер на 10 000 лв., а имуществените санкции – 112 220 лв.

От страна на административнонаказващия орган се спазва установеният 6-месечен срок за издаване на наказателни постановления. През 2023 г. няма прекратени на основание чл. 34, ал. 3 от ЗАНН административнонаказателни производства. През 2023 г. няма прекратени административнонаказателни производства на основание чл. 54 от ЗАНН.

В случай, че към датата на приключване на актовата книга за съответната календарна година по даден акт не е издадено НП, актът се пренася за следващата година с оглед спазването на нормата на чл. 34, ал. 3 от ЗАНН.

Издадени са 5 наказателни постановления по чл. 69 от ЗООС за налагане на санкции, които са текущи месечни и са в общ размер на 1474,77лв./мес.

Сключени са 35 споразумения за прекратяване на административнонаказателни производства, 32 от които са платени в срок и са влезли в сила, а 3 от тях са обявени за непостигнати с мотивирани постановления. По реда на сключване на споразумения са наложени глоби и имуществени санкции с общ размер на 51765 лв.

През 2023 г. се отчита намаляване броят на актовете за установяване на административни нарушения и намаляване броят на издадените наказателни постановления спрямо предходната 2022 година.

Намаляването броят на издадените НП се дължи и на предоставената в чл.58г от ЗАНН възможност за приключване на административнонаказателните производства с подписване на споразумения.

Отчита се увеличаване броят на наложените санкции по реда на чл. 69 ЗООС спрямо наложените през 2022 г. с един брой.

През 2023 г. са наложени 2 принудителни административни мерки (ПАМ).

Год.	Брой съставени актове	НП брой	ГЛОБА /стойност в лв./	Имущ. санкции /стойност/	Санкции по чл. 69 ЗООС	Събрани суми от наложени глоби, имуществени санкции, споразумения и санкции по чл.69 ЗООС
2022	104	51	10500	191000	4	252489,16 лв.
2023	75	39	10000	112220	5	241663,27 лв.

Закони	АУАН		НП - глоби		НП- имуществени санкции	
	общ брой	прекратени	брой	стойност	брой	стойност
ЗООС	14	0	0	0,00	7	51600,00
ЗЧАВ	13	0	0	0,00	3	1320,00
ЗВ	25	0	0	0,00	19	43500,00
ЗУО	19	0	4	7900,00	4	15800,00
ЗБР	2	0	2	2100,00	0	0,00
ЗЛР	0	0	0	0,00	0	0,00
ЗЗТ	0	0	0	0,00	0	0,00
ЗОПОЕЩ	0	0	0	0,00	0	0,00
ЗЗВВХВС	2	0	0	0,00	0	0,00
ЗЗШОС	0	0	0	0,00	0	0,00
ЗЗЖ	0	0	0	0,00	0	0,00
ДРУГИ *	0	0	0	0,00	0	0,00
ОБЩО	75	0	6	10 000,00	33	112220,00

Постъпилите суми от санкции по чл.69 от ЗООС и Наказателни постановления по чл.164, ал.1 от ЗООС през годината са разпределени и 80% от тях са преведени на съответните общини както следва:

Община	Преведена сума, лв.
Община Карлово	521,88
Община Кричим	516,72
Община Куклен	14720,00
Община Марица	13448,83
Община Пловдив	1813,93
Община Първомай	491,28

Община	Преведена сума, лв.
Община Садово	9768,32
Община Стамболийски	2264,34
ОБЩО	43545,30

Наложени санкции по чл. 69 от ЗООС

Компонент	Наложени текущи санкции- НП		Наложени еднократни санкции-НП		Брой издадени заповеди за промяна на наложени санкции			
	брой	стойност	брой	стойност	отмяна	намаляване	спиране	възобновяване
Води	1	1298,89	0	0,00	1	1	1	0
Въздух	4	175,88	0	0,00	3	0	3	2
Почви	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0
Миризми	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0
Общо	5	1474,77	0	0,00	4	1	4	2

V. ПРОЕКТИ / ОБЕКТИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

Подготовка и реализиране на екологични проекти и програми

За 2023 година общините са отчетели 39 проекта, които са планирани, в процес на изпълнение или напълно реализирани, като те са представени като приложение в Табл. № 12. Проектите са свързани с изграждане на компостиращи инсталации, паркоустройство и благоустрояване, рехабилитация и реконструкция на водопроводна мрежа, изграждане на канализационни мрежи и пречиствателни съоръжения, проекти, свързани с устойчивото управление на отпадъците. Източниците на финансиране на проектите са разнообразни: общински бюджет, Предприятието за управление на дейностите по околна среда (ПУДООС), различни оперативни програми, частни дружества и др.

Освен това на територията на РИОСВ – Пловдив като част от национална кампания „Чиста околна среда 2023 г.“ през годината бяха финансирани 36 проектни заявления, подадени от общини, кметства и учебни заведения, като ПУДООС предостави средства в размер до 15 000 лева (с ДДС) за общини и кметства и до 10 000 лева (с ДДС) за образователните институции. Бяха финансирани дейности по изграждане на 7 детски площадки, 19 училища/детски градини и 9 кметства/общини.

Информация относно стратегии, планове и програми, които се изпълняват в областта на опазване на околната среда

РИОСВ – Пловдив следи за разработваните от кметовете на общините на територията си програми за опазване на околната среда, за които те са длъжни да предоставят информация в екоинспекцията в съответствие с чл. 79, ал. 6 от ЗООС.

Всички общини разполагат с разработени програми за опазване на околната среда.

Приети са програми за управление на дейностите по отпадъците на териториите на съответните общини.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Обектите, планирани за контрол през 2023 година са значително увеличени спрямо тези през 2022 година.

Анализът на резултатите за изпълнението на плана по компоненти и фактори на околната среда показва, че всички направления са постигнали отлична ефективност при изпълнение на годишния план, като изпълнението на плана е 100 %.

Проверени са всички обекти, предвидени за комплексни проверки.

Съгласно утвърден от министъра на околната среда и водите план за дейността на РИОСВ – Пловдив за 2023 г. са предвидени 1167 проверки по компоненти и фактори на околната среда на 856 обекти, потенциални замърсители в региона. Извършени са всички заложи планови проверки и плана е изпълнен на 100% .

Изпълнението на плана за 2023 г. потвърждава, че е създадена добра организация за своевременното провеждане на плановите и извънплановите проверки. Прилагат се мерки за текущо следене степента на изпълнение на плана за всяко направление и своевременното извършване на проверки при забелязано изоставане.

Трудно се прилага ротационният принцип при осъществяване на контролната дейност в съответствие с Вътрешните правила за планиране и отчитане на дейността на инспекцията. Основната причина за това е недостатъчният брой експерти, осъществяващи контролната дейност, който е прекалено недостатъчен за териториалния обхват, броя, вида и тежестта на обектите, подлежащи на контрол от страна РИОСВ - Пловдив.

Обектите, подлежащи на контрол по два или повече компонента са предмет на комплексни проверки. За всяка комплексна проверка се издава заповед на Директора на РИОСВ – Пловдив, определя се координатор, който ръководи цялостното извършване на проверката, следи за дадените предписания и изготвя доклад, който се публикува на интернет страницата на Инспекцията.

Състоянието на околната среда е представено, чрез възприетата в публикациите на Европейската Агенция по околна среда, символика, отразяваща тенденциите в екологичните процеси: положителни (😊); отрицателни (😞) и без промяна (😐).

Битовото отопление, транспорта и неподдържаната пътна и прилежаща инфраструктура води до продължаващо превишение на броя на превишенията в годишен аспект на нивата на ФПЧ₁₀

Все още има наличие на нерегламентирани замърсявания с отпадъци.

РИОСВ-Пловдив не разполага с нормативно установена компетентност по отношение на добива на подземни богатства, включително и по отношение на извършване на незаконен добив на подземни богатства и въпреки това продължават да постъпват сигнали в екоинспекцията.

Наблюдава се тенденция на безконтролно изхвърляне на строителни отпадъци от страна на строителните фирми в земеделски земи.

 Общините не осъществяват достатъчен контрол относно замърсяване и увреждане на почвите както и по опазването и оползотворяването на хумуса.

 Продължава ежегодния контрол за предотвратяване на нерегламентирани замърсявания в речните корита и прилежащите територии, с цел недопускане бедствия и аварии.

 Продължава ежегоден контрол на ББ кубовете за съхранение на залежали ПРЗ, с цел недопускане на течове от тях и предотвратяване на замърсяване на почви.

Основни решени проблеми през годината, отнасящи се до подобряване на състоянието на компонентите на околната среда.

В резултат от дейността на РИОСВ – Пловдив през последните години са постигнати редица екологични успехи:

 Анализът на данните показва тенденция към намаляване на регистрираните средногодишни стойности, като в ПМ „Долни Воден”, АИС „Каменица“ и АИС „Тракия“ през 2022 г. на база на направената оценка по чл. 27, ал. 6 от ЗЧАВ, се наблюдава регистриране на стойности по показател ФПЧ₁₀ под средногодишната норма за опазване на човешкото здраве и намаление на регистрирания брой превишения на средноденонощната норма за опазване на човешкото здраве по показател ФПЧ₁₀.

 През 2023 г. се запазва тенденцията към задържане нивата по показател SO₂ и спазване на установените норми за територията на общините Пловдив, Асеновград и Куклен.

 През 2023 г. нивата на бензен, озон и въглероден оксид са значително под нормативно определените пределни стойности.

 В резултат на постоянния контрол, осъществяван от РИОСВ – Пловдив, през 2023 г. е намалял броя на операторите, изпускащи емисии над допустимите норми.

 Увеличен е броят на операторите, изпълняващи задълженията си по регламенти на Европейския парламент - Регламент (ЕС) 517/2014 на Европейския парламент и на съвета от 16 април 2014 г. за флуорсъдържащите парникови газове и за отмяна на Регламент (ЕО) № 842/2006 и Наредбата за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) № 1005/2009 относно веществата, които нарушават озоновия слой.

 През 2023 г. радиационният гама фон в Пловдивска област е в границите обичайните за областта стойности на естествен гама-фон.

 Не са наблюдавани повишения на специфичните активности на естествени и техногенни радионуклиди в атмосферния въздух на град Пловдив.

😊 Констатира се, че при все по-голям процент от проверяваните оператори се спазват условията за съхранение на химикалите и задълженията си по ЗЗВВХВС, наличие на актуализирани информационните листове за безопасност и други.

😊 Увеличен е броят на операторите, изпълняващи задълженията си по регламенти (ЕО) на европейския парламент - Регламент (ЕО) 517/2014 на Европейския парламент и на съвета от 16 април 2014 г. за флуорсъдържащите парникови газове и за отмяна на Регламент (ЕО) № 842/2006 и Наредбата за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) № 1005/2009 относно веществата, които нарушават озоновия слой

😊 През 2023 г. радиационният гама фон в Пловдивска област е в границите обичайните за областта стойности на естествен гама-фон.

😊 Прилагат се превантивни мерки при реализирането на инвестиционните предложения чрез провеждането на процедури по оценка на въздействие върху околната среда, както и процедури по екологична оценка на планове и програми.

😊 Анализът на контролната дейност на РИОСВ - Пловдив показва висока ефективност на работата в резултат прилагането на утвърдения комплексен подход при проверките на обекти-потенциални източници на замърсяване или увреждане на околната среда.

😊 В резултат на постоянния контрол, осъществяван от РИОСВ – Пловдив, през 2023 г. е намалял броят на операторите, изпускащи емисии над допустимите норми.

😊 В резултат на осъществения контрол операторите на промишлени обекти предприемат мерки по обезшумяване на производствени източници на шум, намиращи се в близост до жилищни и/или други защитени от шум зони.

😊 Констатира се, че при все по-голям процент от проверяваните оператори се спазват условията за съхранение на химикалите и задълженията си по ЗЗВВХВС, наличие на актуализирани информационните листове за безопасност и други.

😊 Предприятията, класифицирани с нисък и висок рисков потенциал (т.н Севезо предприятия) стриктно прилагат системата за управление на мерките за безопасност

😊 Годишната програма за провеждане на контрол върху работата с ГМО в контролирани условия и освобождаването им в околната среда е изпълнена.

😊 Предприемат се незабавни действия за спасяване на бедстващи защитени животински видове, включени в Приложение 3 на Закона за биологичното разнообразие. След преценка на експертите от РИОСВ.

😊 Работи се за осигуряване спазването на нормативните изисквания от предприятията притежаващи комплексни разрешителни. Това се постига чрез извършване на собствени периодични /СПИ/ или непрекъснати измервания на отделяните организирани емисии на

замърсителите във въздуха както и с определена периодичност извършване на собствен мониторинг на емисиите на замърсители в повърхностните и подземните води и в почвите.

😊 Контролира се управлението на отпадъците, формирани от дейността на съответните инсталации за спазването на принципа на разделното събиране и рециклиране на отпадъците.

😊 Засилен е контролът върху събираемостта на глобите и имуществените санкции от замърсителите на околната среда. Неизрядните платци се предават на Агенцията за държавни вземания за предприемане на мерки за събираемостта на сумите.

😊 Повишено е използването на електронните средства за достъп до информация, като е реализирана пълна прозрачност на дейността на РИОСВ – 100% публикуване на всички актове по администрираните регулаторни режими, актуализират се регулярно всички електронни регистри, предоставя се пълна и навременна информация на заинтересованите страни по реда за Закона за достъп до обществена информация.

😊 РИОСВ – Пловдив е отворена институция - осъществява се добра и регулярна връзка с обществеността чрез медиите, което осигурява прозрачност за дейността на екоинспекцията и поддържане на добро ниво на информираност на заинтересованите страни по отношение на важни и интересоващи ги обществено значими проблеми.

😊 Провежда се активна политика за повишаване на екологичното самосъзнание сред всички групи от обществото и най-вече сред подрастващите и младите хора.

VII. ПРИЛОЖЕНИЯ

Информация за изпълнявани проекти/ обекти с екологично значение

Наименование на проекта	Кратка характеристика	Източници на финансиране	Стойност на проекта	Етап на изпълнение
„Проектиране и изграждане на компостираща инсталация за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци, генерирани от община Съединение и община Стамболийски на територията на община Съединение“	Общините Съединение и Стамболийски в партньорство предвиждат изграждане на компостираща инсталация, обработваща генерирани зелени отпадъци от населението и обществените паркове на територията на двете общини с капацитет 6170 т/г. Инсталацията ще бъде разположена в местност "Шойкова могила", с. Неделево, община Съединение.	Финансиран по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16M1OP002-2.005 „Проектиране и изграждане на компостиращи инсталации за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци“, Приоритетна ос 2 „Отпадъци“, изпълняван в рамките на Оперативна програма „Околна среда 2014 – 2020”	Обща стойност на проекта: 5 453 556,08 лв., от които: БФП по проекта: 4 089 832,21 лв. – Финансиране от ЕС (ЕФРР): 3 476 357,38 лв. – Национално финансиране от държавния бюджет на Република България: 613 474,83 лв. Съфинансиране от бенефициента: 1 363 723,87 лв., от които възстановим от НАП ДДС: 897 655,21 лв.	Завършен
"Втора комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци" по ос 2 на ОПОС 2014-2020 на РУСО- регион Асеновград	С въвеждането на инсталациите ще се намали количеството на депонираните биоразградими отпадъци.	Национално и европейско	13 245 456,73 лв.	През 2023г. стартира изпълнението на СМР по проекта, които продължават и през 2024г.
Община Куклен като член на РУСО-регион Асеновград, "Втора комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци" по ОС 2 на ОПОС 2014-2020 на РУСО- регион Асеновград	Основната цел е намаляване количеството депонирани битови отпадъци, чрез осигуряване на допълнителен капацитет за предварително третиране на смесено събрани битови отпадъци и за разделно събиране на и рециклиране, чрез компостиране на зелени и/или биоразградими отпадъци. Въвеждането в експлоатация на тези системи ще доведе до намаляване на количеството депонирани битови отпадъци, в т.ч. зелени и/или	Оперативна програма „Околна среда 2014-2020“, и в случай на необходимост принос на бенефициента	Проектът е на стойност 13 245 456,73лв., от които: - 8 360 243,98 лв. от "Европейски фонд за регионално развитие"; -1 475 337,17 лв. национално съфинансиране от националния бюджет на Р.България; - 1 234 290,72 лв. собствен принос от бенефициента и 2 175 584,86	В процес на реализация;

Наименование на проекта	Кратка характеристика	Източници на финансиране	Стойност на проекта	Етап на изпълнение
	биоразградими , както и до по ефективно използване на отпадъците като ресурс.		лв. недопустими разходи	
" За Чиста Околна Среда"	Обособяване на фитнес площадка на открито в центъра на с. Калояново.	ПУДООС	14 862,00	изпълнен
" За Чиста Околна Среда"	Благоустрояване на центъра на с. Житница чрез изграждане на детска площадка	ПУДООС	14 982,00	изпълнен
" За Чиста Околна Среда"	Изграждане на съоръжения за игра в двора на детски градини " Радост" с. Бегово, "Първи юни" с. Дълго Поле, "Иглика" с. Дуванлий	ПУДООС	18 803,40	изпълнен
Проект за реконструкция и подмяна на съществуваща водопроводна мрежа	ул. Копривщица с. Калояново общ. Калояново (между осови точки 55 и 11); ул. "Петър Берон", ул. "Цанко Церковски" , ул. "Васил Левски" между осови точки (о.т.) 218-213-212-211-209-210-161-159-160-154-153-151-114-101-100-69-73-74, с. Калояново, Община Калояново; улица № "2-ра" в с. Дълго Поле.			в изпълнение
Обособяване на зона за спорт и отдих	Изграждане на игрище за футбол и съблекалня като част от обект УПИ Х -254 с. Житница			изпълнен
Ремонти	Текущи ремонти на сгради на Детски градини на територията на община Калояново			в изпълнение

Наименование на проекта	Кратка характеристика	Източници на финансиране	Стойност на проекта	Етап на изпълнение
"Изграждане на част от канализационна мрежа и модулно пречиствателно съоръжение на с.Белозем, общ.Раковски, обл.Пловдив" с подобект: "Изграждане на модулно пречиствателно съоръжение на с.Белозем"	Изграждане на канализационна мрежа и Модулно пречиствателно съоръжение	ЦБ, ПУДООС и собствени средства	2 983 500 лв.	в процес на изпълнение
"Изграждане на част от канализационна мрежа на с.Белозем- II етап"	Изграждане на канализационна система	Целева субсидия, РБ, ПУДООС	4 319 745 лв.	в процес на изпълнение
Проект по ЧОС "Обичам природата и аз участвам" в с.Чалъкови	обособяване на детска площадка	ПУДООС	14 686 лв.	изпълнен
Подобряване на капацитета на администрациите и пилотно прилагане на мерки за успешна адаптация към климатичните промени на общините Пещера, Батак, Садово и Стрелча	Проектното предложение е насочено към повишаване капацитета на общините Пещера, Садово, Батак и Стрелча при провеждане на устойчиви политики за намаляване на емисиите на парникови газове и адаптация към очакваните неблагоприятни последици от изменението на климата. Предвидените в проектното предложение дейности ще бъдат изпълнени в партньорство между 4-те общини, Сдружение "Съюз за България" и "Супрас" - Норвегия.	МОСВ	549 013.04 BGN	Изпълнява се
„Пречиствателна станция на отпадни води в УПИ I-2053 за пречиствателна станция в местност „Малкото кладенче“ в землището на гр. Перушица, довеждащ водопровод и външно ел. захранване“	Пречистените отпадни води след преминаване през пречиствателната станция ще се заустват в повърхностен воден обект-река Перушинска, приток на река Въча. Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ издаде разрешително № 33140250/29.08.2019 год. за ползване на повърхностен	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда	3 019 119,88 без ДДС, респ. 3 622 943,86 лв. с ДДС	Приети видове СМР с акт обр.19/21.12.2023 год. на строежа за периода от 06.11.2023 год. до 21.12.2023 год. са извършени видове по изграждане на пречиствателна

Наименование на проекта	Кратка характеристика	Източници на финансиране	Стойност на проекта	Етап на изпълнение
	<p>воден обект-река Перущинска, представляваща имот № 000304, държавна частна собственост, поречие на река Марица, попадаща в повърхностно водно тяло с код BG3MA600R130 – „река Въча от град Кричим до устие и притоци“</p>			<p>станция на стойност 83 029,24 лв.</p>
<p>“Актуализация на Довеждащ колектор до ПСОВ, Главен колектор I от ОТ 51 до края на регулацията и Главен колектор II от ОТ 48 до бул.“Иван Вазов“, град Перущица“</p>	<p>Проекта предвижда изграждане на Гл.колектор I от ОТ51 до края на регулацията, продължение от площадката на ПСОВ-Довеждащ колектор до ПСОВ, и частично изграждане на Гл.колектор II от ОТ48 /включването му в главен колектор I/до бул.“Иван Вазов“. Гл. колектор I е с обща дължина 1460 м., като първите 334 м. попадат в границите на населеното място. Трасето на новопроектирания колектор I в регулацията на града е предвидено по оста на улица Георги Бенковски, а извън регулацията в сервитута на съществуващ земеделски път. На гл.колектор I преди довеждащия колектор до ПСОВ е предвиден преливник. Гл.колектор II е с дължина 460 м., който ще се изгради изцяло в населеното място, като трасето се предвижда по оста на ул.“Крайречна“. След точката на заустване на канал 258, на гл. колектор II е предвиден преливник.</p>	<p>Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда</p>	<p>1 590 635,43 лв. без ДДС, респ. 1 908 995,23 лв. с ДДС</p>	<p>Приети видове СМР с акт обр.19/19.12.202 3 год. на строежа за периода от 21.08.2023 год. до 20.09.2023 год. са извършени видове по довеждащият колектор II от РШ11 до РШ12 и от РШ12 до РШ 13. Със Заповед №12/12.10.2023 год. на гл. арх. на община Перущица е въведена етапност (Етап I и Етап2); Със Заповед № ДК-08-Пд-534/13.12.2023 год. на ВРИД Началника на РДНСК Пловдив е назначена приемателна комисия за Етап I и издадено разрешение за ползване № ДК-07-ПД-528/20.12.2023 год.</p>

Наименование на проекта	Кратка характеристика	Източници на финансиране	Стойност на проекта	Етап на изпълнение
"Зеленото сърце на с. Извор"	Кметство с.Извор	ПУДООС	15 000 лв.	реализиран
"Нашият парк"	Кметство с. Ягодово	ПУДООС	15 000 лв	реализиран
"Зеленият Рай на нашия край"	Кметство с. Храбрино	ПУДООС	15 000 лв	реализиран
"Зелена класна стая на бъдещото и Цона за отдих"	ОУ "Св. Св. Кирил и Методий" с. Брани поле	ПУДООС	7 500 лв	реализиран
"Водата - капка живот"	ДГ "Ралица" с. Белащица	ПУДООС	15 000 лв	реализиран
„ОБИЧАМ ПРИРОДАТА И АЗ УЧАСТВАМ”, „ЧИСТА ОКОЛНА СРЕДА”	ИЗГРАЖДАНЕ НА КЪТ ЗА ОТДИХ НА ОБЩИНСКИ ТЕРЕН, НАХОДЯЩ СЕ В КВ.8., УПИ ХVIII-УЧИЛИЩЕН, ПО КАДАСТРАЛНО РЕГУЛАЦИОННИЯ ПЛАН НА С. ВОДЕН, ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ	ПУДООС	15 000 лв.	Изпълнена
„ОБИЧАМ ПРИРОДАТА И АЗ УЧАСТВАМ”, „ЧИСТА ОКОЛНА СРЕДА”	ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА КЪТ ЗА ОТДИХ, КМЕТСТВО ТАТАРЕВО, ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ	ПУДООС	15 000 лв.	Изпълнена
„ОБИЧАМ ПРИРОДАТА И АЗ УЧАСТВАМ”, „ЧИСТА ОКОЛНА СРЕДА”	ИЗГРАЖДАНЕ НА ДЕТСКА ПЛОЩАДКА В КВ. 14, УПИ-1-ЗЕЛЕНИНА ПО ДЕЙСТВАЩИЯ КАДАСТРАЛЕН, РЕГУЛАЦИОНЕН И ЗАСТРОИТЕЛЕН ПЛАН НА С. КРУШЕВО, ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ	ПУДООС	15 000 лв.	Изпълнена

Наименование на проекта	Кратка характеристика	Източници на финансиране	Стойност на проекта	Етап на изпълнение
„ОБИЧАМ ПРИРОДАТА И АЗ УЧАСТВАМ”, „ЧИСТА ОКОЛНА СРЕДА”	ОБОСОБЯВАНЕ НА ФИТНЕС ПЛОЩАДКА И ЗОНА ЗА ОТДИХ В УПИ-IX ОБЩ. И ОЗЕЛЕНЯВАНЕ 24 ПО ПЛАНА НА С. БРЯГОВО, ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ	ПУДООС	15 000 лв.	Изпълнена
"Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност"	Ремонт на сграда за обществено обслужващи дейности с цел подобряване на енергийната ефективност и спестяване на природните ресурси.	Държавен фонд "Земеделие"; Общински бюджет	454 763,87 лв.	Приключил
„Благоустрояване на пространството около сграда за общественообслужващи дейности в УПИ VI, кв. 17, ПИ 00480.501.252 в с. Анево, общ. Сопот, етап – Площи около сграда и паркинг“.	Целта е да се благоустрои и озелени пространството около наскоро реновирана административната сграда за общественообслужващи дейности, находяща се в УПИ VI, кв. 17, ПИ 00480.501.252 в с. Анево, общ. Сопот. Пространството около сградата представлява площадка с площ 4204 кв.м., условно разделена на няколко части – сграда с площадка пред нея, части от основната постройка с асфалтирана площ около нея от източната страна на сградата, две асфалтирани площи на различни нива и затревена площ за малък парк в горния край на парцела.	Общински бюджет	126 000 лв.	Приключил
„Изграждане на подземни съоръжения за разделно събиране на отпадъци на територията на гр. Сопот, общ. Сопот“	Предвижда се изграждане на подземни съоръжения за разделно събиране на отпадъци на територията на гр. Сопот, общ. Сопот. Целта е да се намали потока от смесени битови отпадъци, респективно депонирани, с което да се увеличи количеството рециклирани отпадъци.	Общински бюджет	323 880 лв.	Приключил
Програма за развитие на системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки в цветни контейнери на територията на Община Сопот за периода 2022-2024 г.	Растящото количество отпадъци, образувани от жизнената дейност на хората, производството и търговията налага предприемането на мерки за намаляване на общото количество на отпадъци и в частност на отпадъците от опаковки, повторната им употреба и увеличаването на	Общински бюджет и "ЕКОПАК България" АД	Средно месечни оперативни разходи за обслужване на системата-1250лв., предвидени разходи за 2022 г.-15 000 лв. /"Екопак България"/ и Общински бюджет	В изпълнение

Наименование на проекта	Кратка характеристика	Източници на финансиране	Стойност на проекта	Етап на изпълнение
	рециклирането и оползотворяването им.			
„Мултифункционално спортно игрище и стрийт фитнес площадка в УПИ VI-208, ул. „2-ра“, кв.17, (представляващ ПИ с идентификатор 00480.501.252), находящ се в с. Анево, общ. Сопот“	Поръчката предвижда изграждане на многофункционално спортно игрище и стрийт фитнес площадка за хора на възраст над 18г. в УПИ VI-208, ул. „2-ра“, кв.17, (представляващ ПИ с идентификатор 00480.501.252), находящ се в с. Анево, общ. Сопот.	Общински и държавен бюджет	120 000 лв.	В изпълнение
„Изграждане на площадка за стрийт фитнес“	изграждане на площадка за стрийт фитнес за хора на възраст над 18 г.. Поставяне на ударопоглъщаща настилка и уреди за провеждане на спортните дейности и подобряване на физическата активност на открито.	Общински и държавен бюджет	58 300 лв.	Приключил
Преустройство на част от двора на СУ "Христо Смирненски и ПГ "Златю Бояджиев" УПИ III- училище кв. 57 , гр. Брезово, общ. Брезово в игрище за спорт.	Изградено ново спортно игрище и писта за засилване	МИГ БРЕЗОВО ДФЗ	99 992,71 ЛВ.	2023г. Проектът е изпълнен.
Фотоволтаична инсталация в УПИ IV, кв. 43 имота на общинска администрация по кадастрален и регулационен план на гр. Брезово; ЕКАТТЕ:06361, община Брезово с мощност 30 kW	Фотоволтаична електро централа	Целева субсидия от републикански бюджет	59 843 лв.	Въведен в експлоатация през 2023г.
Фотоволтаична инсталация в УПИ II-ученическо общежитие в имот №1254, кв. 47 кв. 43 по кадастрален и регулационен план на гр. Брезово; ЕКАТТЕ:06361, община Брезово с мощност 20 kW	Фотоволтаична електро централа	Целева субсидия от републикански бюджет	46 835 лв.	Въведен в експлоатация през 2023г.
BG16M1OP002-2.009-0077-C02 “Образователна програма за деца, с цел повишаване на информираността за отпадъците в община Карлово”	Целта на демонстрационния проект е свързана с постигане на устойчиво намаляване на депонираните отпадъци и увеличаване на дела на рециклираните отпадъци чрез въвеждане на образователна програма за децата в детските градини и учениците в начален курс на обучение на територията на Община Карлово.	Оперативна програма "Околна среда" 2014 - 2020	391 106,71	Приключил

Наименование на проекта	Кратка характеристика	Източници на финансиране	Стойност на проекта	Етап на изпълнение
Изграждане на канализационен колектор, заустващ отпадъчните води от с. Груд в канализационната мрежа на гр. Пловдив и прилежащите съоръжения към него.	Отвеждане на отпадни битови води към канализационната мрежа на гр.Пловдив и ГПСОВ Пловдив	договор с ПУДООС №14488 от 09.06.2021г.	1 443 536,99 лв.	изпълнява се
„КАНАЛИЗАЦИЯ НА С.ТРИЛИСТНИК, ОБЩИНА МАРИЦА“, ТРЕТИ ЕТАП НА СТРОИТЕЛСТВО	Отвеждане и пречистване на отпадъчни битови води от населеното място	Собствени средства на Община Марица дог №262/07.11.2022г.	4 721 983,71 лв.	изпълнява се
ВТОРОСТЕПЕННА ВОДОПРОВОДНА МРЕЖА РЕ-НДФ90 С ДЪЛЖИНА L=395М. ПО ЧАСТ ОТ УЛ. "ХАН КРУМ" И УЛ. "РАЛИЦА", С.КАЛЕКОВЕЦ, ОБЩИНА „МАРИЦА“	Подобряване на водоснабдяването на населеното място	Собствени средства на Община Марица дог №267/17.11.2022 и Договор за съвместна дейност с В и К ЕООД	15952,13	изпълнява се
„ПОДМЯНА НА ВОДОПРОВОДНАТА МРЕЖА и СВО на с.Трилистник, община „Марица“, област Пловдив“ Етап 1, включващ Главен клон I о.т.20-36; кл.13 о.т.51-53; кл.15 о.т.35-36; кл.22 о.т.20-22; кл.23 о.т.12-21; кл.25' о.т.3-11;	Подобряване на водоснабдяването на населеното място	Собствени средства на Община Марица дог №186/27.06.2023 и Договор за съвместна дейност с В и К ЕООД	59980,51	изпълнява се
„ПОДМЯНА НА ВОДОПРОВОДНАТА МРЕЖА и СВО на с.Трилистник, община „Марица“, област Пловдив“ Етап 2: Главен клон I от о.т.11-о.т.20; кл.22 о.т.22-32'; кл.14 о.т.48-о.т.49; кл.11 о.т.62-68 кл.2 о.т.70-75	Подобряване на водоснабдяването на населеното място	Собствени средства на Община Марица дог №344/20.12.2023 и Договор за съвместна дейност с В и К ЕООД	59517,84	изпълнява се
Проект: "Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Пловдив чрез намаляване на емисиите на ФПЧ10 от битовото отопление" BG16M1OP002-5.003-	Основна цел на проекта е подмяна на замърсяващи въздуха отоплителни устройства на твърдо гориво (дърва и въглища) с екологични алтернативи на: газ; електричество; пелети или друг вид дървесна биомаса или източници на топлинна	ОПОС 2014-2020 г.: Кохезионния фонд; и национално съфинансиране от държавния бюджет на Република България.	13 862 232,11 лв.	Реализиран

Наименование на проекта	Кратка характеристика	Източници на финансиране	Стойност на проекта	Етап на изпълнение
0006-C01/31.07.2019 г.	енергия по желание на съответното домакинство.			
№ BGENVIRONMET-4.001 Предефиниран проект № 3 „Прилагане на иновативни мерки за смекчаване и адаптация към изменението на климата в общините в България“.	Подобряване капацитета на местните власти за планиране и идентифициране на креативни и иновативни решения за градско планиране и тяхното прилагане за смекчаване на въздействието и адаптация към климатичните промени	Програма „Опазване на околната среда и климатични промени“ на Финансовият механизъм на Европейското икономическо пространство.	539809,08 лв	В процес на реализация
Проект на община Пловдив и ЕкоПак България АД - "Рециклирай в твоето заведение! Бъди част от първите еко-звезди в България"	Основна цел е обслужване на търговски обекти - заведения по индивидуален график - събиране и извозване с цел рециклиране на пластмасови бутилки и кенове	Финансиран от ЕкоПак		В процес на реализация
Проект: MultiHome „Интегрирани услуги за обновяване на жилищни сгради“ - 2023 – 2026	Проектът предвижда създаване на услуга „едно гише“ на територията на Южен централен район с пилотна община – Пловдив, което ще предлага съвети и подкрепа, както за подмяна на отоплителните устройства, така и за прилагане на мерки за енергийна ефективност и внедряване на ВЕИ в жилищните сгради.	Финансиран по програма LIFE	Предвиденият бюджет за община Пловдив е в размер на 391 166 лв. и съфинансиране от 5% или 19 558 лв.	В процес на реализация
Проект“Регенериране на кварталите чрез локални решения” - 2023 – 2026	Ще бъдат предоставени дългосрочни дигитални и социални решения за регенериране на градски зони, които ще спомогнат за намаляване на икономическите, технологичните и социалните рискове за местните общности и ще спомогне за здравословната, достъпната	Финансиран по програма HORIZON на ЕК, GINNGER	134 950 лв.	В процес на реализация

Наименование на проекта	Кратка характеристика	Източници на финансиране	Стойност на проекта	Етап на изпълнение
	и устойчивата градска среда. Проектът ще предложи редица социални и дигитални решения за планиране и прилагане на дейности за регенериране на градската среда с фокус върху обновяване на сградния фонд спрямо целите за 2030 и 2050 г.			
Проект: Насърчаване използването на електрически превозни средства	Закупуване на ЕПС за нуждите на ОП "Зооветеринарен комплекс"	съфинансиран от Националния доверителен екофонд /НДЕФ/,	45465,60 лв., от които 20 000 лв. съфинансирани от НДЕФ	Реализиран
Проект: Подобряване на енергийната ефективност на многофамилни жилищни сгради в град Пловдив – I етап	Проектното предложение ще осигури изпълнението на мерки и дейности, насочени към обновяването и повишаването на енергийната ефективност в пет многофамилни жилищни сгради	Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020	4 139 107.64 лв.	реализиран. Срок на изпълнение: 04.01.2021 г. – 04.11.2023 г.
Проект: BGENERGY-2.002-0018 „Въвеждане на мерки за енергийна ефективност и изграждане на фотоволтаични електроцентрали в три детски градини на територията на Община Пловдив“.	Основната цел на проекта е изпълнение на енергоспестяващи мерки на сградите на ДГ „Десислава“, ДГ „Еделвайс“ и ДГ „Светлина“.	Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство, Програма „Възобновяема енергия, енергийна ефективност, енергийна сигурност“	2 799 028.90 лв., от които БФП – 2 346 798.00 лв., Собствено финансиране – 452 230.90 лв.	В процес на реализация. Срок на изпълнение: 29.04.2022 г. – 30.04.2024 г.
Проект на РАЙОН Северен в рамките на Национална кампания "Чиста околна среда - 2023"	озеленяване и отдих, кв.666, кв.пета градска част	ПУДООС	15 000 лв.	реализиран
Проект на СУ Симон Боливар, район Източен в рамките на Национална кампания "Чиста околна среда - 2023"	подобряване на учебната среда чрез спорт на открито	ПУДООС	7500	реализиран

Наименование на проекта	Кратка характеристика	Източници на финансиране	Стойност на проекта	Етап на изпълнение
Проект на ДГ Еделвайс , район Тракия в рамките на Национална кампания "Чиста околна среда - 2023"	Обичам природата и аз участвам	ПУДООС	7500	реализиран
Проект на ДГ Биляна, район Източен в рамките на Национална кампания "Чиста околна среда - 2023"	Обичам природата и аз участвам	ПУДООС	7500	реализиран
Проект на ДЯ Палечка, район Тракия в рамките на Национална кампания "Чиста околна среда - 2023"	Еко занималня на открито	ПУДООС	7500	реализиран
Проект на ДЯ № 10 „Детска ясла на мечтите“ в рамките на Национална кампания "Чиста околна среда - 2023"	Благоустрояване на дворното пространство	ПУДООС	7500	реализиран

Община	Разработена (година)	Период на действие (от-до)	Статус на изпълнение на мерките по плановете и програмите	Не е разработена
Съединение	2021	2021-2027	добър	
Асеновград	Разработена 2018г. И приета с Решение на ОБС-Асеновград № 1766/30.01.2019г.	2018-2027	Изпълнява се	
Куклен	Програма за опазване на околната среда на община Куклен за периода 2021 г.-2025 г." приета с Решение № 640 на ОБС-Куклен, взето с Протокол № 60 от 23.12.2022 г.	2021-2025	изпълнява се	
Калояново	Програма за опазване на околната среда 2021-2027	2021-2027	Изпълняване на проекти свързани със : Реконструкция, благоустройство и подобряване на физическата среда на населените места в общината.	
Калояново	Програма за управление на отпадъците 2021-2027	2021-2027	Продължава събирането на опасни отпадъци чрез мобилен пункт на община Съединение по график	
Стамболийски	2021	2021-2027	действащ	
Раковски				На етап-избор на изпълнител за разработване на ОБПООС
Садово	2020	2021-2028	изпълняват се	
Перущица				Предстои сключване на договор за изготвяне
Родопи	2021	2021-2028	действаща	х
Първомай	2021-2022 г.	2021-2028 г.	Изпълнява се	
Сопот	2022	2021 г - 2028 г.	В процес на изпълнение	-

Брезово	Програма „Околна среда“ 2024 – 2027 г.“ е в процес на разработване (прилагаме документа в писмото)	2024-2027г.		Разработва се. Предстои приемането на програмата
Карлово				Не е разработена
Хисаря	2021г.	2021-2027г.	В процес на изпълнение	
Община "Марица"	Приета с Решение № 470 ,Протокол № 13 от 21.12.2020г. На Общински съвет "Марица"	2021-2026 г.	Изпълняват се	

<p>Община Пловдив</p>	<p>„Програма за опазване на околната среда на територията на Община Пловдив – 2014-2020 г.“, Приета с Решение №252, взето с протокол №14 от 01.08.2014 година на Общински съвет – Пловдив</p>	<p>2014-2020</p>	<p>Описание на степента на изпълнение на мерки, дейности и задачи, включени в секторните програми и планове (неразделни части от общинската програма за опазване на околната среда) е направено в Справка 11.2 и показва работата по всяко направление, което обхваща ПООС на община Пловдив. Част от мерките са напълно изпълнени, други са с ежегодно приложение, а тези с дългосрочен план, са в процес на реализация или тяхното изпълнение е предвидено за следващ период. За малка група от мерките е установено, че не са целесъобразни, поради промяна в обстоятелствата, нормативната уредба или защото изискват прекалено големи инвестиции. Обстоен отчет за дейността на Община Пловдив в изпълнение на ПООС по реда на чл.79 от ЗООС ще бъде представен в РИОСВ-Пловдив в предвиденият от закона срок.</p>	
---------------------------	---	------------------	---	--

Информация относно стратегии, планове и програми, които се изпълняват в областта на опазване на околната среда

Община	Наименование на документа	Приет (година)	Период на действие (от-до)	Статус на изпълнение на мерките по плановете и програмите
Съединение	"План за интегрирано развитие на община Съединение 2021-2021 г."	Приета с Решение № 37, взето с Протокол № 7 от 31.05.2021 на общински съвет-Съединение	2021-2027	добър
Съединение	"Програма за енергийна ефективност на община Съединение за периода 2023-2028"	Приета с Решение № 109, взето с Протокол № 12 от 24.11.2022 на общински съвет-Съединение	2023-2028	добър
Съединение	"Общинска програма за управление на отпадъците на община Съединение за периода 2021-2027"	Приета с Решение № 36, взето с Протокол № 7 от 31.05.2021 на общински съвет-Съединение	2021-2027	добър
Съединение	"Общинска програма за опазване на околната среда на община Съединение за периода 2021-2027"	Приета с Решение № 35, взето с Протокол № 7 от 31.05.2021 на общински съвет-Съединение	2021-2027	добър
Асеновград	Програма за управление на отпадъци	Решение № 770, взето на Двадесет и седмото редовно заседание с Протокол № 27 от 01.07.2021 г. на Общински съвет-Асеновград	2021- 2028 г.	Изпълняват се
Асеновград	Актуализация на общинска програма за намаляване на замърсителите и достигане на утвърдените норми в атмосферния въздух в община Асеновград	Решение № 1639, взето на Четиридесет и осмото редовно заседание с Протокол № 48 от 04.10.2018г. на Общински съвет-Асеновград	2020-2024 г.	Изпълняват се

Община	Наименование на документа	Приет (година)	Период на действие (от-до)	Статус на изпълнение на мерките по плановете и програмите
Асеновград	Програма за опазване на околна среда	Решение № 1766, взето на Петдесет и четвъртото редовно заседание с Протокол № 54 от 30.01.2019г. на Общински съвет-Асеновград	2018-2027 г.	Изпълняват се
Асеновград	Морфологичен състав на битовите отпадъци на територията на община Асеновград	2023	11.2022-09.2023	Изготвен
Куклен	"Програма за управление на отпадъците на територията на община Куклен 2021 - 2024 г."	Решение на Общински съвет №356, взето с Протокол №34 от 01.10.2021 г	2021-2024	изпълнява се
Куклен	"Програма за адаптация към климатичните промени община Куклен 2021-2027 г.	Решение на Общински съвет №426, взето с Протокол №41 от 25.02.2022 г	2021-2027	изпълнява се
Куклен	Община Куклен има изготвена програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на общината по показател ФПЧ 10 с План за действие за периода 2021-2024 г.	Към момента програмата е качена на сайта на община Куклен за информиране на гражданите и за изразяване на техните становища и мнения за срок от 14 дни, след което предстои приемането и на общински съвет	2021-2024	Община Куклен изпълнява дейности, свързани с подобряване качеството на въздуха на територията на общината
Калояново	Програма за опазване на околната среда	С решение №199/Протокол № 26 от 29.07. 2021 г на ОбС Калояново	2021-2027	в изпълнение
Калояново	Програма за управление на отпадъците 2021-2027	С решение №200/Протокол № 26 от 29.07. 2021 г на ОбС Калояново	2021-2027	в изпълнение
Стамболийски	Програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите	2021	2021-2027	действащ

Община	Наименование на документа	Приет (година)	Период на действие (от-до)	Статус на изпълнение на мерките по плановете и програмите
Стамболийски	„Лечебни растения“	2021	2021-2027	действащ
Стамболийски	Програма за управление на отпадъците	2021	2021-2028	действащ
Стамболийски	Програма за енергийна ефективност	2021	2021-2025	действащ
Стамболийски	Дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива	2021	2021-2030	действащ
Раковски	Общинска програма за управление на отпадъците за периода 2021-2028 г.	С Решение № 670, взето с протокол №39/19.10.2022 г.	2021-2028	
Раковски	План за интегрирано развитие на община Раковски 2021-2027г.	С Решение № 283, взето с протокол №18/25.02.2021 г.	2021-2027	
Садово	Програма за адаптация към климатичните промени	2022 г.		изпълнява се
Садово	ПИРО - План за интегрирано развитие на община Садово	2021	2021 - 2027	изпълнява се
Перушица	Програма за управление на отпадъците на община Перушица	предстои приемане на Програмата от Общински съвет-Перушица до края на март 2024г.	2021-2028г.	в процес на одобрение и приемане на програмата
Перушица	Краткосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива 2022-2024г.	с Решение № 63, взето с протокол № 8/29.07.2021г.	2022-2024г.	работи се по изпълнението на заложените мерки.

Община	Наименование на документа	Приет (година)	Период на действие (от-до)	Статус на изпълнение на мерките по плановете и програмите
Перущица	Програма за енергийна ефективност 2021-2027г.	с Реш.№ 102, Взето с Протокол № 10 от 25.11.2021 г.	2021-2027г	работи се по изпълнението на заложените мерки.
Перущица	План за интегрирано развитие на община Перущица 2021-2027г.	Решение на Общински съвет №64, взето с Протокол №8 от 29.07.2021 г	2021-2027г.	Работи се по изпълнението на заложените мерки.
Кричим	Програма за опазване на околната среда на Община Кричима 2021 - 2028	2022	2028	Изпълнява се
Родопи	Наредба за управление на отпадъците по чл.22 от ЗУО /нов/	2013		действаща
Родопи	Наредба за изграждане, стопанисване и опазване на зелената система на територията на Община „Родопи”	2012г.		действаща
Родопи	Програма за управление на отпадъците	2022	2021-2028	действаща
Родопи	Програма за разделно събиране на отпадъците от опаковки	2024	2024	действаща
Родопи	Програма за опазване на околната среда	2022	2021-2028	действаща
Родопи	Раздел "Лечебни растения"	2022	2021.2028	действаща
Първомай	Програма за опазване на околната среда	2022	2021 – 2028	Изпълнява се
Първомай	Програма за управление на отпадъците	2022	2021 – 2028	Изпълнява се
Сопот	Програма за опазване на околната среда	2018г.	2018г-2021г.	Приключила
Сопот	Програма за управление на отпадъците	2017 г.	2016- 2020 г.	Приключила

Община	Наименование на документа	Приет (година)	Период на действие (от-до)	Статус на изпълнение на мерките по плановете и програмите
Сопот	Програма за опазване на околната среда	2022 г.	2021- 2028 г.	В изпълнение
Сопот	Програма за управление на отпадъците	2022 г.	2021- 2028 г.	В изпълнение
Сопот	Дългосрочна програма на Община Сопот за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива	2020 г.	2019- 2029 г.	В изпълнение
Сопот	Краткосрочна програма на Община Сопот за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива	2021 г.	2021- 2027 г.	В изпълнение
Сопот	Програма за енергийна ефективност	2021 г.	2021- 2027 г.	В изпълнение
Сопот	Програма за овладяване на популацията на безстопанствени кучета на територията на община Сопот	2021 г.	2021- 2026 г.	В изпълнение
Брезово	Национална програма „Околна среда“ 2021 – 2027 г.“	2021 – 2027 г.	2021 – 2027 г.	
Брезово	Програма „Околна среда“ 2024 – 2027 г.“ е в процес на разработване (прилагаме документа в писмото)	Предстои приемането на програмата	2024 – 2027 г.	
Карлово	ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА КАРЛОВО 2023 – 2029 г	Приета 2023 г.	2023 г.-2029 г.	в изпълнение

Община	Наименование на документа	Приет (година)	Период на действие (от-до)	Статус на изпълнение на мерките по плановете и програмите
Хисаря	Общинска програма за управление на отпадъците 2021 - 2027 г.	2021г.	2021-2027г.	В процес на изпълнение
Община "Марица"	ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МАРИЦА 2021-2028	Приета с Решение № 243 , взето с протокол № 5 от 17.05.2022г. На Общински съвет "Марица"	2021г. - 2028г.	Изпълнява се
Община "Марица"	Общ устройствен план на община „Марица	Одобен с Решение № 170 взето с протокол № 12 от 11.11.2010г. на ОбС „Марица” и Становище по ЕО № ПВ-06-ЕО/2010г. издадено от Директора на РИОСВ-Пловдив		Изпълнява се
Съединение	Общински план за развитие		2014г. - 2020г.	В момента се разработва Интегриран план за развитие
Община "Марица"	Наредба за условията и реда за изхвърляне, събиране, включително разделно, транспортиране, претоварване, оползотворяване и обезвреждане на битови и строителни отпадъци, вкл. биоотпадъци, опасни битови и масово разпространени отпадъци от територията на община „Марица”	Приета с Решение № 204 взето с протокол № 9 от 16.07.2013г. на ОбС „Марица”		Изпълнява се
Съединение	Програма за опазване на околната среда	Приета с Решение № 470 ,Протокол № 13 от 21.12.2020г. На Общински съвет "Марица"	2021-2026г.	изпълнява се

**Издадени решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС
на инвестиционни предложения**

№ на решението	Наименование на инвестиционното предложение	Взето решение		Обжалване на решението		Забележка (подлежи на КР, основание за прекратяване, друго)	
		Да се извършва ОВОС	Да не се извършва ОВОС	Прекратява процедурата	Обжалвано	Отменено	
	Община Пловдив						Общо: 33 броя
ПВ-5-ПР/16.01.2023	„Линия за раздробяване, смилане на изрезки от експандиран полистерен”	-	x	-	-	-	-
ПВ-9-ПР/20.01.2023	„ХИПЕРМАРКЕТ ЗА ХРАНИТЕЛНИ И НЕХРАНИТЕЛНИ ПРОДУКТИ”	-	X	-	-	-	-
ПВ-12-ПР/20.01.2023	„Възобновяване на дейности по събиране, съхранение и третиране на отпадъци“	-	X	-	-	-	-
ПВ-15-ПР/01.02.2023	Изпълнение на един тръбен кладенец за оросяване на зелените площи, храсти и дървета на детска градина за 8 групи в ПИ с ИД 56784.540.623, УПИ II-540.623, детски комбинат, кв.59 по плана на ЖР „Тракия	-	X	-	-	-	-
ПВ-21-ПР/15.02.2023	"ОБОСОБЯВАНЕ НА ПЛОЩАДКА ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ПАМУЧНИ АБСОРБЕНТИ ОТ ДРЕХИ ВТОРА УПОТРЕБА И ТЕКСТИЛНИ ОТПАДЪЦИ В СЪЩЕСТВУВАЩО ПРОИЗВОДСТВЕНО ХАЛЕ"	-	X	-	-	-	-
ПВ-22-ПР/15.02.2023	"Жилищно строителство"	-	X	-	-	-	-
ПВ-24-ПР/15.02.2023	„Обособяване на площадка за събиране, временно съхранение и търговска дейност с отпадъци от излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) и негодни за употреба батерии и акумулатори(НУБА); събиране, временно съхранение, предварително третиране и търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали(ОЧЦМ) и	-	X	-	-	-	-

№ на решението	Наименование на инвестиционното предложение	Взето решение		Обжалване на решението		Забележка (подлежи на КР, основание за прекратяване, друго)	
		Да се извършва ОВОС	Да не се извършва ОВОС	Прекратява процедурата	Обжалвано	Отменено	
	метални опаковки; разкомплектоване на излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС) и продажба на части втора употреба"	-	-	-	-	-	-
ПВ-25- ПР/21.02.2023	строителен хипермаркет, складове, административна част, подземен паркинг и допълващо застрояване спринклерен резервоар, помещение за трафопост и дизел генератор	-	X	-	-	-	-
ПВ-27- ПР/27.02.2023	обособяване на площадка за дейности по предварително третиране и рециклиране на неопасни отпадъци-шлака от пещи	-	X	-	x	x	-
ПВ-32- ПР/08.03.2023	„изграждане на еднофамилни жилищни сгради – 8 броя упи“ в поземлен имот с идентификатор 56784.381.67, местност перето, район южен, гр. пловдив, община пловдив, област пловдив.	-	X	-	-	-	-
ПВ-35- ПР/14.03.2023	"площадка за събиране, съхраняване, третиране и подготовка преди оползотворяване на отпадъци - неопасни отработени автомобилни катализатори и керамичен монолит"	-	X	-	-	-	-
ПВ-39- ПР/21.03.2023	"жилищно застрояване"	-	X	-	-	-	-
ПВ-60- ПР/17.05.2023	търговско-развлекателен и административен комплекс "променада"	-	X	-	-	-	-
ПВ-66- ПР/31.05.2023	жилищно строителство - 12 броя упи	-	X	-	-	-	-
ПВ-67- ПР/31.05.2023	цех за производство на сладкарски изделия и склад за пакетирано кафе	-	X	-	-	-	-
ПВ-73- ПР/07.06.2023	жилищно строителство - 12 броя сгради	-	X	-	-	-	-
ПВ-77- ПР/15.06.2023	обществено-обслужващи дейности - магазини за пакетирани хранителни стоки с офиси и жилищно строителство	-	x	-	-	-	-

№ на решението	Наименование на инвестиционното предложение	Взето решение		Обжалване на решението		Забележка (подлежи на КР, основание за прекратяване, друго)	
		Да се извършва ОВОС	Да не се извършва ОВОС	Прекратява процедурата	Обжалвано	Отменено	
ПВ-81- ПР/04.07.2023	жилищно строителство	-	X	-	-	-	-
ПВ-91- ПР/19.07.2023	жилищно строителство - 50 броя улици	X	-	-	-	-	-
ПВ-103- ПР/09.08.2023	„складова автобаза с гтп, автомивка, сервиз и администрация и изграждане на сондажен кладенец с дълбочина 20 метра“	-	X	-	-	-	-
ПВ-112- ПР/22.08.2023	„изграждане на автомивка и изпълнение на един тръбен кладенец, водата от който ще се ползва за нуждите на бъдещата автомивка и за оросяване на зелени площи на умбал ”свети георги” в пловдив“	-	x	-	-	-	-
ПВ-125- ПР/18.09.2023	жилищно строителство-50 броя улици	-	X	-	-	-	-
ПВ-126- ПР/19.09.2023	жилищно застрояване	X	-	-	-	-	-
ПВ-130- ПР/28.09.2023	жилищно строителство - 6 броя сгради	-	X	-	-	-	-
ПВ-135- ПР/04.10.2023	"жилищно строителство - 8 броя сгради"	-	X	-	-	-	-
ПВ-142- ПР/16.10.2023	"извършване на дейности по събиране и предварително третиране на отпадъци с кодове:160211, 160213, 160214, 160215 и 160216/отпадъци от иуеео/ на съществуваща площадка за събиране, съхранение и третитане на отпадъци от черни и цветни метали(очцм), излезли от употреба моторни превозни средства(иумпс), излязло от употреба електрическо и електронно оборудване(иуеео), негодни за употреба батерии и акумулатори(нуба) и отпадъци от опаковки"	-	x	-	-	-	-
ПВ-146- ПР/26.10.2023	"търговски център (ритейл парк)"	-	X	-	-	-	-

№ на решението	Наименование на инвестиционното предложение	Взето решение		Обжалване на решението		Забележка (подлежи на КР, основание за прекратяване, друго)	
		Да се извършва ОВОС	Да не се извършва ОВОС	Прекратява процедурата	Обжалвано	Отменено	
ПВ-148- ПР/01.11.2023	"съхраняване на негодни за употреба батерии и акумулатори(нуба) на съществуваща площадка за съхраняване на черни и цветни метали и излезли от употреба моторни превозни средства"	-	x	-	-	-	-
ПВ-151- ПР/07.11.2023	"жилищно строителство"	-	X	-	-	-	-
ПВ-155- ПР/16.11.2023	"жилищно строителство-10 броя улици"	-	X	-	-	-	-
ПВ-161- ПР/30.11.2023	"жилищно застрояване-5 броя улици"	-	X	-	-	-	-
ПВ-162- ПР/06.12.2023	"многоетажен паркинг"	-	X	-	-	-	-
ПВ-171- ПР/19.12.2023	"продължение на бул."санкт петербург" от бул."освобождение" до кръговото кръстовище на бул."цариградско шосе" с ул."ягодовско шосе"	-	x	-	-	-	-
	община садово						Общо: 6 броя
ПВ-17- ПР/07.02.2023	„изграждане на съоръжение за водовземане – тръбен кладенец с дълбочина от 20 метра“	-	X	-	-	-	-
ПВ-19- ПР/07.02.2023	„продължение срока на предоставената държавна концесия за добив на подземни богатства — строителни материали — пясъци от находище „ахматово“, землище на с. ахматово, община садово, област пловдив“	X	-	-	-	-	-
ПВ-28- ПР/01.03.2023	„дейности с отпадъци по временно съхранение (r13), подготовка за повторна употреба (r12), сортиране (r12), балиране/уплътняване (r12), рециклиране (r3) на облекла и текстил, приемани за дейности по третиране на отпадъци“	-	x	-	-	-	-
ПВ-63- ПР/26.05.2023	изграждане на тръбен кладенец	-	x	-	-	-	-
ПВ-74- ПР/07.06.2023	„продължение срока на предоставената държавна концесия за добив на подземни богатства — строителни материали — пясъци от	X	-	-	-	-	-

№ на решението	Наименование на инвестиционното предложение	Взето решение		Обжалване на решението		Забележка (подлежи на КР, основание за прекратяване, друго)	
		Да се извършва ОВОС	Да не се извършва ОВОС	Прекратява процедурата	Обжалвано	Отменено	
	находище „ахматово“, землище на с. ахматово, община садово, област пловдив“,						
ПВ-165-ПР/08.12.2023	"жилищно строителство- 5 броя ули"	-	x	-	-	-	-
	община калояново						Общо: 4 броя
ПВ-75-ПР/14.06.2023	ферма за туризъм и магазин за търговска дейност на продукти добити от лавандуловото поле и фец върху покрива на сградата	-	x	-	-	-	-
ПВ-92-ПР/20.07.2023	"изграждане на животновъдна ферма-кравеферма"	-	x	-	-	-	-
ПВ-108-ПР/18.08.2023	изграждане на един тръбен кладенец за измиване на фотоволтаични панели	-	x	-	-	-	-
ПВ-123-ПР/08.09.2023	„предприятие за преработка на плодове и зеленчуци“	-	x	-	-	-	-
	община куклен						Общо: 4 броя
ПВ-95-ПР/25.07.2023	"складова база за промишлени стоки и обществено обслужващи дейности"	-	x	-	-	-	-
ПВ-118-ПР/30.08.2023	„жилищно строителство“	-	x	-	-	-	-
ПВ-138-ПР/05.10.2023	"жилищно застрояване"	-	x	-	-	-	-
ПВ-150-ПР/06.11.2023	изграждане на склад за селскостопанска продукция, селскостопанска техника и сондажен кладенец	-	x	-	-	-	-
	община карлово						Общо: 6 броя
ПВ-41-ПР/24.03.2023	овцеферма, в поземлен имот с идентификатор 62949.187.32, местност „тепе деби“, землище на с. розино, община карлово, област пловдив	-	x	-	-	-	-
ПВ-44-ПР/04.04.2023	„кравеферма с капацитет до 100 броя млекодайни крави и 100 броя женски телета и юници и модулна мандра“	-	x	-	-	-	-
ПВ-57-ПР/28.04.2023	"изграждане на обект - селскостопанска сграда за отглеждане на животни и помещение за обитаване за интензивно отглеждане"	-	x	-	-	-	-

№ на решението	Наименование на инвестиционното предложение	Взето решение		Обжалване на решението		Забележка (подлежи на КР, основание за прекратяване, друго)	
		Да се извършва ОВОС	Да не се извършва ОВОС	Прекратява процедурата	Обжалвано	Отменено	
ПВ-79- ПР/22.06.2023	изграждане на нов сондажен кладенец	-	x	-	-	-	-
ПВ-80- ПР/23.05.2023	изграждане на кабелна линия 110кV	-	-	-	-	-	-
ПВ-117- ПР/24.08.2023	„спортно-възстановителен център с къмпинг за кемпери	-	x	-	-	-	-
	община марица						Общо: 15 броя
ПВ-4- ПР/13.01.2023	„жилищно строителство - 9 броя упи“		x	-	-	-	-
ПР-34- ПР/14.03.2023	„жилищно строителство - 9 броя упи“	X	-	-	-	-	-
ПВ-42- ПР/04.04.2023	"логистични складове и шоурум офиси, включително и изграждане на два броя тръбни кладенци с дълбочина 15 метра"	-	x	-	-	-	-
ПВ-47- ПР/07.04.2023	изграждане на площадка за дейности с отпадъци от черни и цветни метали, метални опаковки и негодни за употреба батерии и акумулатори	-	x	-	-	-	-
ПВ-49- ПР/12.04.2023	"изграждане на леярна за алуминиеви заготовки"	-	x	-	-	-	-
ПВ-51- ПР/12.04.2023	жилищно строителство	-	x	-	-	-	-
ПВ-84- ПР/04.07.2023	"жилищно строителство"	-	x	-	-	-	-
ПВ-101- ПР/03.08.2023	„изграждане на фотоволтаична централа 600 kw за собствени нужди и закупуване на технологично оборудване за производство на компоти“	-	x	-	-	-	-
ПВ-104- ПР/10.08.2023	жилищно строителство – 5 броя жилищни сгради	-	x	-	-	-	-
ПВ-111- ПР/22.08.2023	„изграждане на уейк парк“	-	x	-	-	-	-
ПВ-119- ПР/31.08.2023	"база за производство и търговия на огнеупорни материали и продукти за металургичната промишленост"	x	-	-	-	-	-
ПВ-136- ПР/04.10.2023	„изпълнение на един тръбен кладенец за напояване на	-	x	-	-	-	-

№ на решението	Наименование на инвестиционното предложение	Взето решение		Обжалване на решението		Забележка (подлежи на КР, основание за прекратяване, друго)	
		Да се извършва ОВОС	Да не се извършва ОВОС	Прекратява процедурата	Обжалвано	Отменено	
	земеделски култури – сливи, череша и круши“						
ПВ-153-ПР/13.11.2023	"увеличаване на производствения капацитет на леярна за алуминиеви заготовки"	-	x	-	-	-	-
ПВ-154-ПР/14.11.2023	"разширение на предприятието за огнеупорни елементи"	-	x	-	-	-	-
ПВ-166-ПР/13.12.2023	"жилищно строителство- 8 броя жилищни сгради"						
	община перущица						Общо: 1 броя
ПВ-23-ПР/15.02.2023	"изграждане на един брой тръбен кладенец"	-	x	-	-	-	-
	община първомай						Общо: 6 броя
ПВ-13-ПР/20.01.2023	добавяне на нови 27 кода на отпадъци за третиране в разрешителното за дейности с отпадъци	X	-	-	-	-	-
ПВ-124-ПР/13.09.2023	изграждане на цех за пробиотично кисело мляко	-	x	-	-	-	-
ПВ-133-ПР/02.10.2023	"добавяне в разрешителното за дейности с отпадъци на нови 4 кода отпадъци за съхранение и третиране"	-	x	-	-	-	-
ПВ-134-ПР/04.10.2023	складова база и фец върху покрив на сгради	-	x	-	-	-	-
ПВ-139-ПР/05.10.2023	"складова база и фец върху покрив на сгради"	-	x	-	-	-	-
ПВ-141-ПР/11.10.2023	"обособяване на нов термичен цех за производство на птичи продукти"	-	x	-	-	-	-
	община раковски						Общо: 6 броя
ПВ-7-ПР/18.01.2023	изготвяне на инвестиционен проект за защита от наводнения на река сребра в участъка на урбанизираната територия и землището на гр. раковски, кв. ген. Николаево – изграждане на стоманобетонени подпорни стени	-	x	-	-	-	-
ПВ-8-ПР/18.01.2023	обособяване на площадка, за временно съхранение на неопасни отпадъци“,	-	x	-	-	-	-

№ на решението	Наименование на инвестиционното предложение	Взето решение		Обжалване на решението		Забележка (подлежи на КР, основание за прекратяване, друго)	
		Да се извършва ОВОС	Да не се извършва ОВОС	Прекратява процедурата	Обжалвано	Отменено	
ПВ-62- ПР/26.05.2023	добавяне на дейност подготовка преди оползотворяване, чрез механично третиране на разрешените за приемане отпадъци с код 10 03 05 и 10 10 03	-	x	-	-	-	-
ПВ-97- ПР/31.07.2023	„обособяване на площадка за събиране, временно съхранение и разкомплектоване на излезли от употреба моторни превозни средства (иумпс), продажба на авточасти втора употреба и автосервизна дейност“	-	x	-	-	-	-
ПВ-98- ПР/01.08.2023	"отглеждане на риба в язовир "генерал николаево 8"	-	x	-	-	-	-
ПВ-111- ПР/22.08.2023	„изграждане на уейк парк“	-	x	-	-	-	-
	община родопи						Общо: 68 броя
ПВ-1- ПР/11.01.2023	жилищно строителство – 5 броя жилищни сгради	-	x	-	-	-	-
ПВ-2- ПР/11.01.2023	жилищно строителство - 7 броя упи	-	x	-	-	-	-
ПВ-3- ПР/11.01.2023	изграждане на 5 бр. жилищни сгради	-	x	-	-	-	-
ПВ-14- ПР/26.01.2023	„изграждане на тръбен кладенец“ в поземлен имот с идентификатор 06447.10.267 по кадастралната карта и кадастралните регистри на с. брестник, общ. родопи, обл. пловдив	-	x	-	-	-	-
ПВ-18- ПР/07.02.2023	„жилищно строителство - изграждане на 5 бр. жилищни сгради“	-	x	-	-	-	-
ПВ-20- ПР/07.02.2023	„изграждане на складове, офис сграда и сондажен кладенец с дълбочина от 20 метра“	-	x	-	-	-	-
ПВ-26- ПР/23.02.2023	"производствена, складова, търговска и обществено обслужваща дейност"	-	x	-	-	-	-
ПВ-31- ПР/07.03.2023	„складова база за строителни материали и метални изделия с офис и изграждане на съоръжение за водоземане – тръбен кладенец“	-	x	-	-	-	-

№ на решението	Наименование на инвестиционното предложение	Взето решение		Обжалване на решението		Забележка (подлежи на КР, основание за прекратяване, друго)	
		Да се извършва ОВОС	Да не се извършва ОВОС	Прекратява процедурата	Обжалвано	Отменено	
ПВ-33-ПР/08.03.2023	"изграждане на офис-сграда, сервиз, склад, тир-паркинг, вей за собствени нужди и сондажен кладенец"	-	x	-	-	-	-
ПВ-36-ПР/15.03.2023	„жилищно строителство - 6 броя упи“, в пи 03304.1.100, землище на с. белащица, общ. родопи, област пловдив.	-	x	-	-	-	-
ПВ-37-ПР/15.03.2023	„жилищно строителство на 9 броя жилищни сгради“, в пи 03304.9.18, землище на с. белащица, общ. родопи, област пловдив.	-	x	-	-	-	-
ПВ-40-ПР/23.03.2023	"изграждане на съоръжение за водовземане - тръбен кладенец с дълбочина от 20 метра"	-	x	-	-	-	-
ПВ-43-ПР/04.04.2023	„жилищно застрояване на 10 броя жилищни сгради“	-	x	-	-	-	-
ПВ-45-ПР/04.04.2023	„склад за авточасти и шоурум и изграждане на съоръжение за водовземане - тръбен кладенец“	-	x	-	-	-	-
ПВ-46-ПР/04.04.2023	„изграждане на 16 броя жилищни сгради“	-	x	-	-	-	-
ПВ-48-ПР/07.04.2023	"изграждане на съоръжение за водовземане - тръбен кладенец"	-	x	-	-	-	-
ПВ-50-ПР/12.04.2023	"жилищно строителство - 11 броя упи"	-	x	-	-	-	-
ПВ-52-ПР/19.04.2023	"жилищно строителство - 5 броя сгради" в пи 87240.35.60	-	x	-	-	-	-
ПВ-53-ПР/19.04.2023	жилищно строителство - 5 броя сгради и изграждане на 5 броя тръбни кладенци	-	x	-	-	-	-
ПВ-54-ПР/20.04.2023	"складова база за авточасти и изграждане на съоръжение за водовземане"	-	x	-	-	-	-
ПВ-55-ПР/24.04.2023	"жилищно строителство"	-	x	-	-	-	-
ПВ-56-ПР/27.04.2023	"жилищно застрояване"	-	x	-	-	-	-
ПВ-61-ПР/18.05.2023	изграждане на 6 (шест) броя жилищни сгради и изграждане на сондажен кладенец с дълбочина до 10 метра	-	x	-	-	-	-
ПВ-65-ПР/31.05.2023	жилищно застрояване - 12 броя упи с изграждане на съоръжение за водовземане - тръбни	-	x	-	-	-	-

№ на решението	Наименование на инвестиционното предложение	Взето решение		Обжалване на решението		Забележка (подлежи на КР, основание за прекратяване, друго)	
		Да се извършва ОВОС	Да не се извършва ОВОС	Прекратява процедурата	Обжалвано	Отменено	
	кладенци с дълбочина до 10 метра						
ПВ-72-ПР/07.06.2023	изграждане на малка пивоварна	-	x	-	-	-	-
ПВ-76-ПР/15.06.2023	„изграждане на складова база и съоръжение за водовземане – тръбен кладенец“	-	x				
ПВ-81-ПР/26.06.2023	„изграждане на сондажен кладенец с дълбочина до 20 метра“	-	x				
ПВ-85-ПР/05.07.2023	"жилищно строителство - 7 броя жилищни сгради"	-	x				
ПВ-86-ПР/11.07.2023	жилищно строителство - 6 броя упи	-	x				
ПВ-88-ПР/18.07.2023	изграждане на съоръжение за водовземане - тръбен кладенец	-	x				
ПВ-93-ПР/21.07.2023	„изграждане на площадка за събиране, разкомплектоване и временно съхранение на иумпс“	-	x				
ПВ-96-ПР/26.07.2023	производствени и складови дейности – „доставка, складиране на части и детайли за селскостопанска техника и прикачен инвентар, комплектоване, продажба и предоставяне на търговци“, „доставка, складиране и комплектоване на фотоволтаични системи“ /включващо изграждане на два броя сондажни кладенци/	-	x				
ПВ-99-ПР/01.08.2023	"жилищно строителство"	-	x				
ПВ-100-ПР/02.08.2023	„изграждане на съоръжение за водовземане – тръбен кладенец“,	-	x				
ПВ-102-ПР/09.08.2023	"цех за преработка на домати и склад за селскостопанска техника"	-	x				
ПВ-105-ПР/11.08.2023	"изграждане на автосервиз и сондажен кладенец с дълбочина 20 метра"	-	x				
ПВ-106-ПР/11.08.2023	„жилищно строителство – 14 броя сгради и изграждане на 14 броя тръбни кладенци	-	x				
ПВ-107-ПР/17.08.2023	изграждане на съоръжение за водовземане - тръбен кладенец	-	x				
ПВ-110-ПР/22.08.2023	"жилищно застрояване - 9 броя упи"	-	x				

№ на решението	Наименование на инвестиционното предложение	Взето решение		Обжалване на решението		Забележка (подлежи на КР, основание за прекратяване, друго)	
		Да се извършва ОВОС	Да не се извършва ОВОС	Прекратява процедурата	Обжалвано	Отменено	
ПВ-113-ПР/22.08.2023	„жилищно строителство – 6 броя сгради“	-	x				
ПВ-114-ПР/24.08.2023	"промяна предназначението за неземеделски нужди на имот с идентификатор 03304.13.59, местност захридево с.белащица, общ.родопи, обл.пловдив за жилищно строителство, разширение на полски пътища и трасета на инженерна инфраструктура	-	x				
ПВ-115-ПР/24.08.2023	„жилищно строителство - 7 броя жилищни сгради"	-	x				
ПВ-116-ПР/24.08.2023	жилищно строителство	-	x				
ПВ-120-ПР/30.08.2023	„жилищно строителство – 6 броя сгради	-	x				
ПВ-121-ПР/01.09.2023	„жилищно строителство"	-	x				
ПВ-127-ПР/25.09.2023	жилищно строителство-5 броя жилищни сгради	-	x				
ПВ-128-ПР/28.09.2023	жилищно застрояване, търговска и обществено обслужваща дейност, крайпътен комплекс, търговска, обществено обслужваща и складова дейност	-	x				
ПВ-129-ПР/2023	търговска, складова, административна и обществено-обслужваща дейност – офиси и складове за промишлени стоки, включващо и изграждане на сондажен кладенец	-	X				
ПВ-130-ПР/2023	жилищно строителство – 6 броя сгради	-	x				
ПВ-131-ПР/02.10.2023	"жилищно строителство"	-	x				
ПВ-137-ПР/05.10.2023	"жилищно строителство- 5 броя упи"	-	x				
ПВ-143-ПР/16.10.2023	"търговска и складова дейност-склад за промишлени стоки, включващо и сондажен кладенец с дълбочина до 20 метра."	-	x				
ПВ-144-ПР/20.10.2023	"складова дейност"	-	x				
ПВ-147-ПР/31.10.2023	"жилищно застрояване"	-	x				
ПВ-152-ПР/09.11.2023	"жилищно строителство- 7 броя жилищни сгради"	-	x				

№ на решението	Наименование на инвестиционното предложение	Взето решение		Обжалване на решението		Забележка (подлежи на КР, основание за прекратяване, друго)	
		Да се извършва ОВОС	Да не се извършва ОВОС	Прекратява процедурата	Обжалвано	Отменено	
ПВ-156-ПР/16.11.2023	"жилищно строителство"	-	x				
ПВ-158-ПР/21.11.2023	"изграждане на съоръжение за водовземане тръбен кладенец с дълбочина от 20метра"	-	x				
ПВ-159-ПР/22.11.2023	"жилищно строителство- 16 броя жилищни сгради"	-	x				
ПВ-160-ПР/28.11.2023	"жилищно строителство"	-	x				
ПВ-163-ПР/06.12.2023	"гараж за товарни автомобили, автомивка, тир паркинг, складове и административна сграда, заведение за обществено хранене и ведомствена бензиностанция"	-	x				
ПВ-164-ПР/06.12.2023	"жилищно строителство- 6 броя упи"	-	x				
ПВ-168-ПР/18.12.2023	"изграждане на съоръжение за водовземане-тръбен кладенец"	-	x				
ПВ-169-ПР/19.12.2023	"изграждане на съоръжение за водовземане-тръбен кладенец"	-	x				
ПВ-170-ПР/19.12.2023	"жилищно строителство-изграждане на 8 броя еднофамилни жилищни сгради и изграждане на сондажен кладенец"						
ПВ-172-ПР/20.12.2023	"жилищно строителство и изграждане на сондажен кладенец"	-	x	-	-	-	-
ПВ-173-ПР/21.12.2023	"изграждане на тръбен кладенец с дълбочина от 20 метра"	x	-	-	-	-	-
ПВ-174-ПР/22.12.2023	"изграждане на съоръжение за водовземане-тръбен кладенец"	-	x	-	-	-	-
ПВ-175-ПР/22.12.2023	"изграждане на тръбен кладенец с дълбочина от 25 метра"	-	x	-	-	-	-
	община сопот						Общо: 1 броя
ПВ-82-ПР/30.06.2023	цех за ковашко пресоване	-	x	-	-	-	-
	община стамболийски						Общо: 1 броя
ПВ-69-ПР/31.05.2023	жилищно строителство - 5 броя сгради	-	x	-	-	-	-
	община съединение						Общо: 5 броя

№ на решението	Наименование на инвестиционното предложение	Взето решение		Обжалване на решението		Забележка (подлежи на КР, основание за прекратяване, друго)	
		Да се извършва ОВОС	Да не се извършва ОВОС	Прекратява процедурата	Обжалвано	Отменено	
ПВ-10-ПР/20.01.2023	„рециклиране на увлечена летяща пепел с код 10 01 02, чрез влагане в производството на бетонови смеси и разтвори в съществуващ „цех за производство на бетон и бетонови изделия”	-	x	-	-	-	-
ПВ-11-ПР/20.01.2023	„разширение на суровинната база на централа за производство на електроенергия от веи на базата на биомаса и когенерация на топлинна енергия с електрическа мощност 1,5 mw и топлинна мощност 2,5 mw “,	-	x	-	-	-	-
ПВ-59-ПР/16.05.2023	"изграждане на инсталация за интензивно отглеждане на свине за угодяване (над 30кг)"	x	-	-	-	-	-
ПВ-71-ПР/02.06.2023	изграждане на модулно предприятие за преработка на мляко и търговия с млечни продукти с пречиствателна станция и фотоволтаична централа	-	x	-	-	-	-
ПВ-89-ПР/18.07.2023	„рециклиране на собствен технологичен отпадък остатъчен бетон с чрез влагане в производството на бетонови смеси и разтвори в съществуващ „цех за производство на бетон и бетонови изделия“	-	x	-	-	-	-
	община хисаря						Общо: 2 броя
ПВ-149-ПР/06.11.2023	„жилищно строителство“	-	x	-	-	-	-
ПВ-167-ПР/15.12.2023	изграждане на съоръжение за водоземане-тръбен кладенец	-	x	-	-	-	-
	община асеновград						Общо: 14 броя
ПВ-16_ПР/03.02.2023	„охраняем тир паркинг и обслужваща сграда“, поземлен имот с идентификатор 00702.8.37 по кадастралната карта и кадастралните регистри на гр. асеновград, местност „чолдуба“, община асеновград, област пловдив	-	x	-	-	-	-

№ на решението	Наименование на инвестиционното предложение	Взето решение		Обжалване на решението		Забележка (подлежи на КР, основание за прекратяване, друго)	
		Да се извършва ОВОС	Да не се извършва ОВОС	Прекратява процедурата	Обжалвано	Отменено	
ПВ-29- ПР/06.03.2023	жилищно застрояване – 5 броя ули	-	x				
ПВ-30- ПР/07.03.2023	жилищно строителство	x	-				
ПВ-38- ПР/16.03.2023	обособяване на площадка за компостиране						
ПВ-58- ПР/05.05.2023	жилищно строителство - 10 броя ули	-	x	-	-	-	-
ПВ-64- ПР/26.05.2023	жилищно застрояване	-	x	-	-	x	-
ПВ-70- ПР/01.06.2023	преустройство, пристройка и промяна на предназначението на съществуваща сграда в сладкарски цех	-	x	-	-	-	-
ПВ-78- ПР/15.06.2023	жилищно застрояване - 5 бр. ули	-	x	-	-	-	-
ПВ-87- ПР/18.07.2023	общински паркинг и търговска зона	-	x	-	-	-	-
ПВ-94- ПР/25.07.2023	добавяне на нови кодове отпадъци 10 03 05, 10 03 16 и 10 03 99, с дейности към тях и добавяне на дейност-подготовка предиоползотворяване, чрез механично третиране на разрешените за приемане отпадъци с кодове 10 10 03, 10 09 06, 10 09 08, 12 01 01 и 12 01 02 на съществуваща площадка	-	x				
ПВ-109- ПР/21.08.2023	„жилищно строителство – 7 броя ули	-	x				
ПВ-122- ПР/05.09.2023	„цех за производство на пластмасови изделия от вторичен гранулат“	-	x				
ПВ-132- ПР/02.10.2023	"изграждане на обект за преработка/или обработка на сурово мляко с необходимото оборудване(мини мандр)	-	x				
ПВ-140- ПР/06.10.2023	"жилищно застрояване-8 броя жилищни сгради"	-	x	-	-	-	-
	община брезово						Общо: 3 броя
ПВ-68- ПР/31.05.2023	изграждане на ферма за отглеждане на 250 броя говеда	-	x				
ПВ-90- ПР/18.07.2023	инсталация за компостиране						
ПВ-145- ПР/23.10.2023	"паркинг за обществено ползване"	-	x	-	-	-	-

Издадени Решения за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка на планове и програми

Решение №	Наименование на план/ програма	Вид на преценката			Обжалване на решението		
		Да се извършва ЕО	Да не се извършва ЕО	Прекратява процедурата	Обжалвано	Отменено	Потвърдено
ПВ-ЕО-1/11.01.2023	Изменение на Общия устройствен план на Община Хисаря		x				
ПВ-ЕО-2/13.01.2023	„Фотоволтаична електроцентрала“ в ПИ с идентификатор 10291.2.5 по КК на с. Ведраре, община Карлово, Местност Път за с. Баня.		x				
ПВ-ЕО-3/19.01.2023	„ПУП – план за регулация и застрояване в обхвата на поземлени имоти: 61412.18.194, 18.130, 18.165, 18.34, 18.171, 18.174, 18.175, 18.100, 18.103, 18.39, 18.182, 18.122, 18.43, 18.123, 18.124, 18.1125, 18.126, 18.159, 18.160, 18.95, 18.95, 18.97, 18.81, 18.40, 18.38, 18.42, 18.84, 18.45, 18.30, 18.29, 18.28, 18.48, 18.88 и части от 61412.18.78, 18.79, 18.80, 18.82, 18.83, 18.85 и 18.86, както и 18.41 и 18.44 в масив 18 по КК на с. Радиново, община Марица, Област Пловдив”		x				
ПВ-ЕО-4/20.01.2023	„Изграждане на фотоволтаична електроцентрала” в ПИ с идентификатор 47250.40.7, с. Марино поле, община Карлово, област Пловдив		x				
ПВ-ЕО-5/26.01.2023	„Изграждане на инсталация за производство на електроенергия от възобновяеми източници ФвЕЦ с обща инсталирана мощност до 195kW“ в		x				

Решение №	Наименование на план/ програма	Вид на преценката			Обжалване на решението		
		Да се извършва ЕО	Да не се извършва ЕО	Прекратява процедурата	Обжалвано	Отменено	Потвърдено
	имоти 06361.362.15 и 06361.362.16, гр.Брезово, община Брезово, област Пловдив						
ПВ-ЕО-6/02.02.2023	„Изменение на ОУП на община Сопот, касаещо изменение на структурна единица 77-Земеделска територия с устройствен режим с недопустима промяна на предназначението в обхвата на поземлен имот с идентификатор 68080.123.3, местност „Малкия друм" по КККР на гр.Сопот, в Земеделска територия с устройствен режим с допустима промяна на предназначението за ниско жилищно строителство с устройствени показатели: Пзастр% до 60 %, Позел.% над 40%, Кинт до 1,2“		x				
ПВ-ЕО-7/03.02.2023	„Програма за управление на отпадъците на Община Пловдив за периода 2021 – 2028 г.“		x				
ПВ-ЕО-8/17.02.2023	"изготвяне на пуп-прз за "фотоволтаична централа"		x				
ПВ-ЕО-9/22.02.2023	"фотоволтаична електроцентрала"		x				
ПВ-ЕО-10/07.03.2023	промяна предназначението на поземлен имот с идентификатор 67903.80.6, с. соколица, община карлово, област пловдив във връзка с изграждане на фотоволтаична електроцентрала с мощност 750 kw		x				

Решение №	Наименование на план/ програма	Вид на преценката			Обжалване на решението		
		Да се извършва ЕО	Да не се извършва ЕО	Прекратява процедурата	Обжалвано	Отменено	Потвърдено
ПВ-ЕО-11/16.03.2023	"фотоволтаичен парк" в пи 29475.17.110		x				
ПВ-ЕО-12/17.03.2023	„пуп – план за регулация и застрояване в обхвата на поземлени имоти: 61412.18.26, 18.93, 18.178, 18.31, 18.105, 18.181, 18.73, 18.74, 18.16, 18.68, 18.75, 18.76, 18.77, 18.67, 18.318, 18.32, 18.87, 18.52, 18.57, 18.91, 18.143, 18.177, 18.99, 18.51, 18.27 в масив 18 по кк на с. радиново, община марица, област пловдив” разширение на индустриален парк – „въглероден – неутрален индустриален парк „марица“,		x				
ПВ-ЕО-13/20.03.2023	"фотоволтаична централа"		x				
ПВ-ЕО-14/05.04.2023	"проект за частично изменение на оуп на община перушица, пуп-прз за пи 55909.190.197 и пи 55909.190.207, кв. 190, м. горката, гр. перушица и пуп-пп за достъп до имотите във вътрешността, достъп до инфраструктурата и за присъединяване към електропреносната мрежа"		x				
ПВ-ЕО-15/02.05.2023	"Фотоволтаична централа за производство на електроенергия с приблизителна мощност около 11 MWp в ПИ 48948.35.42 и 18 MWp в ПИ 48948.35.46"		x				

Решение №	Наименование на план/ програма	Вид на преценката			Обжалване на решението		
		Да се извършва ЕО	Да не се извършва ЕО	Прекратява процедурата	Обжалвано	Отменено	Потвърдено
ПВ-ЕО-16/02.05.2023	"Фотоволтаична централа за производство на електроенергия с мощност до 30MWp"		x				
ПВ-ЕО-17/02.05.2023	"Фотоволтаична централа за производство на електроенергия с мощност до 14MWp"		x				
ПВ-ЕО-18/01.06.2023	„Изменение и разширение на Общия устройствен план в следния териториален обхват: структурна единица 651 Пп (Предимно производствена структурна единица/зона) по кадастралната карта на с. Войводиново, Община „Марица“, област Пловдив, включващо поземлени имоти в масив 4 и 5 с идентификатори № № 11845.5.5, 11845.5.7, 11845.5.13, 11845.5.14, 11845.5.15, 11845.5.16, 11845.5.17, 11845.5.3, 11845.5.18, 11845.5.19, 11845.5.20, 11845.5.11, 11845.5.10, 11845.5.9, 11845.5.8, 11845.5.6, 11845.4.131, 11845.4.122, 11845.4.1, 11845.4.15,11845.4.16, 11845.4.3, 11845.4.10, 11845.4.11,11845.4.12,11845.4.13“		x				
ПВ-ЕО-19/14.06.2023	„Фотоволтаична електроцентрала за производство на ел. енергия с инсталирана мощност до 300kW“		x				
ПВ-ЕО-20/20.06.2023	„Изменение на ОУП на община Марица, касаещо частично изменение на зона 341-Ок в структурна		x				

Решение №	Наименование на план/ програма	Вид на преценката			Обжалване на решението		
		Да се извършва ЕО	Да не се извършва ЕО	Прекратява процедурата	Обжалвано	Отменено	Потвърдено
	единица Жм, (Жилищна структурна единица/зона), включваща имот с идентификатор № 35300.3.150 местност „Кичуковите“ по КК на с. Калековец, община Марица, област Пловдив“.						
ПВ-ЕО-21/26.06.2023	„Фотоволтаична централа до 150 kW“		x				
ПВ-ЕО-22/30.06.2023	„ПУП-ПРЗ за урегулиране на ПИ 40004.111.8 с площ от 192 849 м ² , с. Крумово, община „Родопи“	x					
ПВ-ЕО-23/05.07.2023	„Фотоволтаична електроцентрала с мощност 199 kW“		x				
ПВ-ЕО-24/06.07.2023	Фотоволтаична електроцентрала с мощност 1 MW“		x				
ПВ-ЕО-25/11.07.2023	на „Изменение на Общ устройствен план на община Марица, касаещо разширение на структурна единица 635-Жм (жилищна структурна единица/зона) с част от структурна единица 626-Псп, включваща имот с идентификатор № 47086.22.329, м-т „Гъопса герен“ по КК на с. Маноле, община Марица, област Пловдив“		x				
ПВ-ЕО-26/18.07.2023	„Изработване на ПУП-ПРЗ в обхвата на поземлен имот с идентификатор 56784.6.32, ул. „Васил Левски“ №16, гр. Пловдив, община Пловдив, област Пловдив, за ППЗЗ за неземеделски нужди по ЗОЗЗ с отреждане „Площадка за дейности с	x					

Решение №	Наименование на план/ програма	Вид на преценката			Обжалване на решението		
		Да се извършва ЕО	Да не се извършва ЕО	Прекратява процедурата	Обжалвано	Отменено	Потвърдено
	отпадъци от пластмасата и пластмасови опаковки“.						
ПВ-ЕО-27/10.08.2023	„ПУП-ПРЗ за промяна предназначението на поземлен имот ПИ 37277.218.868, в землището на гр. Клисурса, местност „Динков дол“.	x					
ПВ-ЕО-28/10.08.2023	"ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРОЦЕНТРАЛА"		x				
ПВ-ЕО-29/21.08.2023	„Изменение на Общ Устройствен План на Община Марица, касаещо разширение на структурна единица 422 Смф (Смесена многофункционална структурна единица/зона) по КК на с. Войводиново, Община „Марица“, област Пловдив, включващо ПИ № 11845.11.13, 11845.11.33, 11845.11.34, 11845.11.35, и част от 11845.11.25 и „Изменение на Общ Устройствен План на Община Марица, касаещо разширение на структурна единица 651 Пп включваща ПИ с № 11845.5.5, 11845.5.7, 11845.5.13, 11845.5.14, 11845.5.15, 11845.5.16, 11845.5.17, 11845.5.3, 11845.5.18, 11845.5.19, 11845.5.20, 11845.5.11, 11845.5.10, 11845.5.9, 11845.5.8, 11845.5.6, 11845.4.131, 11845.4.122, 11845.4.1, 11845.4.15, 11845.4.16, 11845.4.3, 11845.4.10, 11845.4.11, 11845.4.12, 11845.4.13 в масив 4 и 5 по КК на с.		x				

Решение №	Наименование на план/ програма	Вид на преценката			Обжалване на решението		
		Да се извършва ЕО	Да не се извършва ЕО	Прекратява процедурата	Обжалвано	Отменено	Потвърдено
	Войводиново, община Марица, област Пловдив						
ПВ-ЕО-30/25.08.2023	“Изменение на Общ Устройствен План на Община Марица, касаещо разширение на структурна единица 126Псп по КК на с. Бенковски, местност „Стар беглик“, община Марица, област Пловдив с поземлени имоти с № 03839.37.26, 03839.37.27, 03839.37.32 и част 03839.34.303”		x				
ПВ-ЕО-31/29.08.2023	„ПУП – план за регулация и застрояване в обхвата на поземлени имоти: 35300.14.165, 35300.14.231, 35300.14.90, 35300.14.167, 135300.4.187, 35300.14.27, 35300.12.8, 35300.12.80, 35300.12.81, 35300.12.47, 35300.13.91, 35300.13.93, 35300.13.92, 35300.13.94, 35300.13.95, 35300.13.52, 35300.13.83, 35300.13.23, 35300.13.41, 35300.13.51, 35300.13.19, 35300.13.81, 35300.13.59, 35300.12.75, 35300.13.14, 35300.13.82, 35300.12.16, 35300.13.47, 35300.13.50, 35300.13.80, 35300.13.68, 35300.13.74, 35300.13.8, 35300.14.120, 35300.14.203, 35300.14.202, 35300.12.9, 35300.12.13, 35300.12.18, 35300.12.70, 35300.13.37, 35300.13.36, 35300.13.12, 35300.13.5, 35300.13.18, 35300.13.20, 35300.13.53, 35300.13.17, 35300.13.24, 35300.14.61, 35300.14.91, 35300.14.60, 35300.14.57 в		x				

Решение №	Наименование на план/ програма	Вид на преценката			Обжалване на решението		
		Да се извършва ЕО	Да не се извършва ЕО	Прекратява процедурата	Обжалвано	Отменено	Потвърдено
	масиви 12, 13, 14 на с. Калековец, община Марица за изграждане на „Технологичен парк Пловдив“,						
ПВ-ЕО-32/12.09.2023	„Изменение на Общ Устройствен План на Община Марица, касаещо разширение на структурна единица 242-Смф /смесена многофункционална зона/, включващо поземлени имоти 73242.52.11, 73242.52.10, 73242.52.28, 73242.52.17, 73242.52.14 и 73242.52.16 и имот с идентификатор 73242.52.21- селскостопански път по КК на с. Труд, местност „Ралчовица“, община „Марица“		x				
ПВ-ЕО-33/25.09.2023	"ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРОЦЕНТРАЛА С МОЩНОСТ 5 MW" И "ТРАНСПОРТЕН ДОСТЪП"		x				
пв-ео-34/27.09.2023	"пуп-пз за промяна предназначението на поземлен имот пи 77462.180.344, в с.христо даново,община карлово, област пловдив, за "изграждане на фотоволтаичен парк с мощност до 5 mw"	x					
пв-ео-35/28.09.2023	"подробен устройствен план-план за застрояване на пи 55909.190.197 и пи55909.190.207(пи 55909.190.220 и пи 55909.190.217)по плана на общ.перушица" и "транспортен достъп към		x				

Решение №	Наименование на план/ програма	Вид на преценката			Обжалване на решението		
		Да се извършва ЕО	Да не се извършва ЕО	Прекратява процедурата	Обжалвано	Отменено	Потвърдено
	пуп-пз за пи 55909.190.197 и пи 55909.190.220 и пи 55909.190.217)по плана на общ.перушица						
пв-ео-36/28.09.2023	"подробен устройствен план-план за регулация и застрояване(пуп-прз)при граници на северозапад-ж.к.изток, на североизток-републикански път ii-58, на югоизток-новата строителна граница на гр.асеновград и на югозапад водоем"		x				
пв-ео-37/04.10.2023	"изграждане на фотоволтаична електроцентрала с мощност до 1mw"		x				
пв-ео-38/18.10.2023	"изменение на оуп на община сопот, касаещо изменение на структурна единица 77-земеделска територия с устройствен режим с недопустима промяна на предназначението в обхвата на поземлен имот с идентификатор		x				

Решение №	Наименование на план/ програма	Вид на преценката			Обжалване на решението		
		Да се извършва ЕО	Да не се извършва ЕО	Прекратява процедурата	Обжалвано	Отменено	Потвърдено
	68080.122.74 гр.сопот в земеделска територия с устройствен режим с допустима пряна на предназначението за ниско жилищно строителство"						
пв-ео-39/26.10.2023	"изменение на общ устройствен план на община първомай, касаещо разширение на структурна единица тсоп-156(смесена обслужваща производствена зона) включващо поземлени имоти с идентификатори 59080.801.1, 59080.801.27 и 59080.801.183 по кк на гр. първомай, землище квартал дебър, община първомай, област пловдив"		x				
пв-ео-40/27.10.2023	„изменение на общ устройствен план на община първомай, касаещо разширение на структурна единица тсоп (смесена обслужваща производствена зона), включващо поземлени имоти с идентификатори 59080.320.145 и 59080.320.162“		x				
пв-ео-41/02.11.2023	„изменение на общ устройствен план на община първомай, касаещо разширение на структурна единица тсоп (смесена обслужваща производствена зона), включващо поземлени имоти с идентификатори 59080.32.78 и 59080.32.82“		x				

Решение №	Наименование на план/ програма	Вид на преценката			Обжалване на решението		
		Да се извършва ЕО	Да не се извършва ЕО	Прекратява процедурата	Обжалвано	Отменено	Потвърдено
пв-ео-42/20.11.2023	"проект на стратегия за водено от общностите местно развитие/вомп/на снц "миг- община марица"		x				
пв-ео-43/21.11.2023	проект на стратегия за водено от общностите местно развитие/вомп/на снц миг- община стамболийски"		x				
пв-ео-44/24.11.2023	"пуп-прз за фотоволтаична електроцентра с мощност 499 kw"		x				
пв-ео-45/04.12.2023	"проект на стратегия за водено от общностите местно развитие/вомп/на снц "миг- куклен-асеновград"		x				
пв-ео-46/12.12.2023	"проект на стратегия за водено от общностите местно развитие/вомп/на снц миг- раковски"		x				